

GAZETA

wyborcza

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

wyborcza.pl

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadzący Marcin Stelmasiak | Cena gazety 12,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 200.11299, 1

Nakład 82 tys. + 298,5 tys. prenumerat cyfrowych

PORADNIK PSYCHOLOGICZNY

EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

PORADNIK ZDROWOTNY

BÓL PODCZAS SEKSU ▶24

Afera Zondacrypto

Zatrzymanie Piesiewicza

Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego został zatrzymany wczoraj rano w Warszawie w pobliżu swojego domu i przewieziony do katowickiego wydziału Prokuratury Krajowej.

Izabela Alberczyk
Marcin Pietraszewski
Krzysztof Katka
Radosław Leniarski

Policjanci z Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości przeszukali dom Radosława Piesiewicza. Po zakończeniu czynności prezes PKOl został przewieziony do Katowic, gdzie czekali na niego prokuratorzy prowadzący sprawę afery Zondacrypto. Wcześniej wydali postanowienie o przedstawieniu mu zarzutów. – W głównej mierze dotyczą powoływania się na wpływy u urzędników państwowych i osób pełniących funkcje publiczne w celu osiągnięcia ko-

rzyści majątkowych – mówi osoba znająca kulisy sprawy.

Zegarek za 40 tys. euro

– Nie wiemy jeszcze, czy prokuratorzy będą wnioskowali o tymczasowy areszt – mówił wczoraj podczas konferencji prasowej Waldemar Żurek, minister sprawiedliwości i prokurator generalny.

– Prawdopodobnie dziś późnym wieczorem [już po zamknięciu tego wydania „Wyborczej”] dowiemy się, jakie wyjaśnienia złożyła ta osoba, czy przyznała się do winy, czy zaczęła wyjaśniać i jakie będą w związku z tym wnioski prokuratury – zapowiedział.

FOT. JAKUB ORZECZOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jak przekazała inspektor Katarzyna Nowak z Komendy Głównej Policji, śledczy dysponują materiałem dowodowym zgromadzonym w dwóch postępowaniach: dotyczącym Zondacrypto oraz zaginięcia jednej osoby (prawdopodobnie chodzi o Sylwestra Suszka, twórcę jednej z największych giełd kryptowalut w Polsce, któ-

ry zaginął w tajemniczych okolicznościach w 2022 roku).

Szymon Jadczyk i Michał Fuja, dziennikarze wp.pl i TVN 24, ustalili, że prezes PKOl przyjmował od Przemysława Krala, szefa giełdy kryptowalut Zondacrypto, korzyści materialne: chodzi m.in. o zegarek marki Patek Philippe Calatrava o wartości około 40 tys. euro (policjanci zabezpieczyli zegarek podczas przeszukania). Zdaniem rozmówców wp.pl Piesiewicz miał w zamian obiecywać Kralowi wstawiennictwo u prezesa UOKiK Tomasza Chróścnego i u byłego premiera Mateusza Morawieckiego.

Kral miał również finansować wyjazdy Piesiewicza i jego bliskich do Monako i Bergamo, a także pobyty w hotelach oraz bilety na mecze. Prezes PKOl zaprzeczał tym doniesieniom.

PKOl a Zondacrypto

Przypomnijmy, 22 października 2025 roku PKOl podpisał z Zonda-

crypto umowę o sponsoring generalny. Piesiewicz podjął tę decyzję jednoosobowo. Dzięki niej siedziba Komitetu zmieniła nazwę na Zondacrypto Centrum Olimpijskie im. Jana Pała II.

W ramach umowy z PKOl firma Zondacrypto przesyłała Komitetowi gotówkę – suma nie została nigdy upubliczniona.

Oprócz gotówki dla Komitetu elementem umowy było bezpośrednie finansowanie nagród dla olimpijczyków. Giełda miała przekazać setki tysięcy złotych w tokenach Zondacrypto. Sam Kacper Tomasiak, skoczek narciarski, za trzy medale miał otrzymać równowartość 550 tysięcy złotych. Te wirtualne środki po utracie płynności przez giełdę okazały się bezwartościowe.

Niemal równo pół roku po podpisaniu umowy Zondacrypto zbankrutowała. Olimpijczycy ostatecznie dostali obiecane nagrody, ale od innych sponsorów Komitetu, m.in. od spółek Skarbu Państwa. ▶4 i wyborcza.pl

Temat dnia

Niegotowi na najgorsze

– Jeśli jako cywile nie zrozumiemy, że w pierwszych godzinach konfliktu musimy umieć zadbać o siebie sami, to żadne miliardy wydane na czołgi nas nie uratują – dr Michał Piekarski o obronie cywilnej w Polsce, a raczej jej braku ▶6-7

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X

9 770860 908150

35>

FOT. LUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sport

KAJAKARKI PRZERYWAJĄ MILCZENIE

Publiczne poniżanie, odcinanie od informacji i ignorowanie osiągnięć – polskie zawodniczki opowiadają o reprezentacji kraju, która doprowadziła je do stanów lękowych, emigracji i ucieczki ze sportu. Trzy kanadyjki, z którymi rozmawiałem, opisują ten sam mechanizm. To nie jest opowieść o pojedynczym konflikcie charakterów między nimi a trenerem reprezentacji. To opowieść o systemie, w którym milczenie jest ceną za możliwość trenowania ▶26-27

Albatros travel

Albania i Grecja Śladami antycznych cywilizacji

Odkryj zabytkowe miasta, malownicze krajobrazy i starożytne skarby kultury na Bałkanach.

Program wycieczki: Dz. 1 Warszawa – Tirana. Przyjazd do stolicy Albanii i zwiedzanie miasta. Dz. 2 Tirana – Elbasan – Korcza. Zwiedzanie Elbasanu i Korczy oraz wizyta u lokalnej rodziny. Dz. 3 Korcza – Meteory. Wizyta u pszczelarza i przyjazd do Grecji. Dz. 4 Meteory – Termopile – Delfy. Zwiedzanie klasztorów: Wielki Meteoron i Rousanou oraz pomnika w Termopilach. Dz. 5 Delfy – Itea – Delfy. Wyrocznia w Delfach, Muzeum Archeologiczne, źródło Kastalia i relaks nad morzem. Dz. 6 Delfy – Preweza – Saranda. Urokliwe miasta portowe i imponujące twierdze. Powrót do Albanii. Dz. 7 Saranda – Butrint – Saranda. Zwiedzanie starożytnych ruin Butrintu i wizyta na lokalnej plantacji cytrusów. Dz. 8 Saranda – Wlora – Kruja. Albańska Riwiera, Plac Flagi we Wlorze i górskie miasto Kruja. Dz. 9 Kruja – Warszawa. Powrót do Polski.

NOWOŚĆ

2 posiłki dziennie

9 dni | Wyloty z Warszawy
09/05, 19/05 2027

od 6.498,-

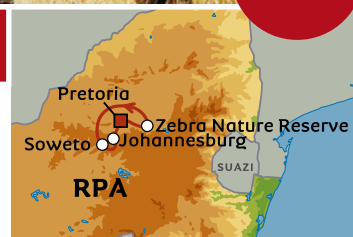
Zebra Nature Reserve – safari i wypoczynek w RPA

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Johannesburga. Dz. 2 Johannesburg, zwiedzanie Pretorii, przyjazd do Zebra Nature Reserve i powitalna kolacja. Dz. 3 Rano spacer w okolicy Zebra Nature Reserve, po południu wizyta w centrum gadów. Dz. 4 Safari w Rezerwacie Dinokeng i Wielka Piątka Afryki. Dz. 5 Dni wolne na relaks lub możliwość skorzystania z szerokiej oferty wycieczek fakultatywnych m.in. safari, spacer w buszu czy wycieczka do kopalni diamentów. Dz. 6 Wizyta w wiosce Ndebele. Dz. 7 Kurs gotowania tradycyjnych dań kuchni południowoafrykańskiej. Dz. 8 Afrykańskie rytmy podczas warsztatów gry na bębnach. Dz. 9 Wizyta w Soweto, rodzinnym mieście Mandeli, i powrót do domu. Dz. 10 Przyjazd do Warszawy.

2 posiłki dziennie
(7 śniadań i 7 kolacji)

10 dni | Wyloty z Warszawy
18/01, 07/11 2027

od 7.798,-

NOWOŚĆ

NOWOŚĆ

Indonezja – kalejdoskop wrażeń

Bogata w atrakcje podróż przez pełną kontrastów Indonezję – od tętniącej życiem stolicy Dżakarty i dziedzictwa kulturowego Jawy, przez wulkaniczne krajobrazy i Park Narodowy Komodo, aż po relaks na wyspie Bali.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy. Dz. 2 Przyjazd do Dżakarty i kolacja powitalna. Dz. 3 Zwiedzanie Dżakarty. Dz. 4 Podróż pociągami z Dżakarty do Yogyakarty. Dz. 5 Tradycyjna wioska Candirejo, Yogyakarta i imponująca świątynia Borobudur. Dz. 6 Świątynia Prambanan i przejazd do Malang. Dz. 7 Wulkaniczny krajobraz wokół wulkanu Mount Bromo. Dz. 8 Kolorowa wioska i dalsza podróż na Flores. Dz. 9 Wycieczka po Parku Narodowym Komodo w poszukiwaniu waranów. Dz. 10 Przelot na Bali. Dz. 11 Pola ryżowe, Ubud i tradycje balijskie. Dz. 12 Wizyta w wiosce i spotkanie z balijską rodziną. Dz. 13 Ubud – dzień wolny lub wycieczka rowerowa (opcjonalnie). Dz. 14 Ubud–Sanur. Wulkan Batur i świątynia Besakih. Dz. 15 Dzień wolny w Sanur. Dz. 16 Wylot z Bali. Dz. 17 Powrót do domu.

17 dni | Wyloty z Warszawy 17/03, 21/04, 23/09 2027 od 13.998,-

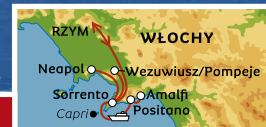
2 posiłki dziennie

Sorrento i czar Południowych Włoch

Zamieszkaj w Sorrento i poznaj skarby Neapolu, antyczne Pompeje, malownicze Wybrzeże Amalfi oraz inne atrakcje regionu Kampanii z polskim pilotem wycieczek.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa – Rzym. Półwysep Sorrentyński i Sorrento. Dz. 2 Starożytne Pompeje, wizyta w winnicy i wulkan Wezuwiusz. Dz. 3 Zwiedzanie Sorrento i okolic oraz wizyta w gospodarstwie z degustacją lokalnych przysmaków. Dz. 4 Wybrzeże Amalfi – rejs do Amalfi i Positano oraz kolacja z pizzą. Dz. 5 Zwiedzanie Neapolu i jego słynnej starówki wpisanej na listę UNESCO. Dz. 6 Dzień wolny w Sorrento. Dz. 7 Czas wolny lub fakultatywna wycieczka na wyspę Capri. Dz. 8 Powrót do domu.

8 dni | Wyloty z Warszawy 05/04, 10/05 2027 od 7.298,-

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81 | Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kod reklamy: GW30

Afera Zondacrypto uderza w PiS

Radosław Piesiewicz, szef PKOl, w katowickiej prokuraturze. To pierwsze głośne zatrzymanie w sprawie upadłej giełdy Zondacrypto. Polityk PiS: – Zegarek i Ibiza to groźne dla nas symbole.

**Agata Kondzińska
Iwona Szpala**

Tuż przed startem politycznego sezonu PiS musi się zmierzyć z jednym z większych kryzysów wizerunkowych. Na czołówki serwisów wróciła afera upadłej giełdy kryptowalut. Serial o Zondacrypto zaczął się od publikacji Wirtualnej Polski i TVN24 o zegarku za 40 tys. euro, który dla szefa Polskiego Komitetu Olimpijskiego Radosława Piesiewicza kupił szef Zondy Przemysław Kral. Wszystko działo się już wtedy, gdy kryptogieldą interesował się UOKiK, a Piesiewicz – jak podają dziennikarze – miał powoływać się na wpływy u ówczesnego premiera Mateusza Morawieckiego, by pomóc Kralowi. Szef PKOl zaprzeczał i przekonywał, że zegarek nie był prezentem. Twierdził, że spłacił go gotówką w ratach, a Kral był jedynie pośrednikiem przy zakupie luksusowego dobra.

Ziobro tłumaczy się z pieniędzy od Krala

Wczoraj Piesiewicza zatrzymali agenci CBA. Przeszukali jego dom i przewieźli do katowickiej prokuratury, która prowadzi śledztwo. Bada zaginięcie Sylwestra Suszka, poprzedniego szefa giełdy, która wtedy działała pod nazwą BitBay, a także okoliczności upadku jej następczyni Zondacrypto za prezesury Przemysława Krala. Chodzi o wielomilionowe straty klientów.

Zondacrypto sponsorowała PKOl i sportowców, jej sztyl świecił na budynku komitetu olimpijskiego, a Piesiewicz odwiedzał Krala w Monako, gdzie szef Zondacrypto miał status rezydenta. Sam prezes PKOl również inwestował na kryptogieldzie, a po jej upadku przedstawiał się jako poszkodowany.

• **Radosław Piesiewicz**

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jego zatrzymanie to kłopot dla PiS, bo kariera Piesiewicza przyspieszyła za rządów Zjednoczonej Prawicy. W partii Kaczyńskiego mówią, że jego promotorem był Jacek Sasin.

– Zegarek za prawie 200 tysięcy to coś, co przemawia do wyobraźni każdego, to jest opowieść o prezie, który zapragnął bardzo drogiego gadżetu. To każdy zrozumie – słyszymy w PiS.

A kosztowny zegarek, jak mówi minister sprawiedliwości i prokurator generalny Waldemar Żurek, to tylko jeden z powodów zatrzymania Piesiewicza. Samą giełdą nazywa piramidą. Zapewnia, że najważniejsze jest, by ścigać osoby, które korzystają z pieniędzy zabranych Polakom, i by odzyskać ukradzione pieniądze – padła kwota 100 mln zł – które miałyby wrócić do oszukanych.

– Te działania prokuratury, które naprawdę są dużym sukcesem, spowodowały to, że mamy wysyp różnych ujawnień, także przez polityków. Jedni politycy piszą, że brali tylko pieniądze od kancelarii określonej osoby, a nie z firmy. Inne osoby mówią, że spotykały się za granicą i cały czas pojawiają się nowe okoliczności. To śledztwo jest rozwojowe – powiedział Żurek.

Mówił o byłym ministrze sprawiedliwości Zbigniewie Ziobrze i jego debiutującej fundacji, która dostała 450 tys. zł od Krala. Z tego Ziobro pożyczył dla siebie około 60 tys. zł, obiecał oddać 85 tys. zł. Odezwał się sam, by wyjaśnić, że Krala nie zna, o Zondacrypto nie słyszał, z jej prezesem nie rozmawiał, Kral chciał dać pieniądze, bo ceni to, co Ziobro robi, a Tusk mu się nie podoba. Ziobro donację przyjął, bo potrzebował funduszy na „walkę z autorytarnymi rządami Tuska”.

Zondacrypto i podróż Moskala na Ibizę

W sprawie Zondacrypto gęsto tłumaczy się też poseł PiS Michał Moskał. On także praktycznie Krala nie znał, co rok temu nie przeszkodziło mu przyjąć zaproszenia na kolację w pięciogwiazdkowym hotelu na Ibizie. Podobnie jak Ziobro, też robił to dla dobra swojej fundacji. Obaj mieli tego samego łącznika, współpracownika Krala, byłego agenta CBA Artura Chodzińskiego, którego kariera przypadła na czas rządów w Biurze polityków PiS Macieja Wąsika i Mariusza Kamińskiego. Moskał zjadł kolację, ale Kral nie zrobił na nim dobrego wrażenia, chociaż jeszcze wtedy żadna z państwowych instytucji nie ostrzegała przed Zondacrypto. Wrócił do kraju i w fundacji uradził, że zrywają te rozmowy.

– To, co zrobiliśmy, a czego nie zrobiło wówczas państwo polskie, to przeanalizowaliśmy to, czym jest Zondacrypto, kim jest pan Przemysław Kral, i stwierdziliśmy, że nie chcemy z tym człowiekiem współpracować. To było rok temu, wtedy okradali Polaków, a służby Tuska spały, bo była szykowana jakaś prowokacja przez mecenasów Romana Giertycha i Jacka Dubois [reprezentują Krala]. I dziś widzimy tego efekty. Polacy zostali okradzeni. Państwo pod rządami Donalda Tuska po prostu zawiodło – mówi Moskał w TV Republika.

Wprowadzie Moskał nie wziął pieniędzy od Krala, ale zainteresował się tematem kryptowalut. W czasie prac nad ustawą uszczelniającą ten rynek raportował, że razem z Januszem Kowalskim składają poprawki do ustawy, bo rządowe propozycje zagrażają blisko dwóm tysiącom firm i trzem milionom obywateli. A ustawa to nie regulacje, tylko represja. Rząd przedstawił jako grabarza rynku kryptowalut.

– Tysiące miejsc pracy, miliardy wpływów podatkowych, nowoczesne usługi. Wszystko może zostać zmarnowane – ostrzegali Moskale.

Nasz rozmówca z PiS komentuje krótko: – No i obok zegarka hiszpańska wyspa Ibiza... To są groźne dla nas symbole prostej opowieści o zachłannych politykach. Nawet jeśli nie wziął pieniędzy, musiał lecieć na Ibizę?

PiS szuka drogi wyjścia

Wszystko dzieje się po trzech wetach prezydenta Karola Nawrockiego do regulacji rynku kryptowalut i przed kolejnym podejściem rządu do ustawy. Koalicja znów wraca z tym samym projektem. Początkowo prawicowa opozycja stała murem przeciwko zapisom, ale potem wylał się Jarosław Kaczyński i powiedział, że najchętniej zakazałby takiej działalności.

Teraz wykorzystują to politycy PiS. Wczoraj przypomniał się Mariusz Błaszczak. Zaserwował wywód, że Giertych, adwokat Tuska, jest teraz obrońcą aferzysty Krala. Dodał, że kryptowalut należy zakazać, a PiS złożył taki projekt, ale zamroził go marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty.

Przekaz Błaszczaka pasuje do opowieści PiS, który próbuje wyjść z opalów i mówi, że Zondacrypto to afera Tuska i jego służb, bo w porę nie ostrzegły inwestorów.

Chociaż sam Żurek zaleca dystans w komentowaniu, odwołuje do tajemnicy śledztwa, to mówią politycy.

– Mamy świadka koronnego, który mówi, komu wręczał pieniądze, na co szły, jak PiS i jego działacze zarabiali na kryptoaktywach, dlaczego ten parasol ochronny nad tymi wszystkimi, którzy chcieli chronić przestępców z Zondacrypto, był rozciągnięty. Dzisiaj zaczynają się zatrzymywanie, które w przyszłości też będą skutkowały zarzutami – ujawnił wicepremier i minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski.

Dodał, że świadkiem koronnym jest Przemysław Kral. I wypomnił, że w Polsce nie ma nadzoru nad rynkiem kryptoaktywów, dlatego że PiS i prezydent Karol Nawrocki zawetowali ustawę. A chciała tego Zondacrypto, która na tym zarabiała.

Wspomnił też o Moskalu: – Wszyscy wiedzą dzisiaj, po tłumaczeniach pana Moskala, że ten wyjazd na Ibizę, sprawa Zondacrypto, to miały być poprawki do ustawy za łapówki. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ”

Wydanie
sobotnie „Wyborczej”
możesz kupić
**OD SOBOTY
DO CZWARTKU!**
Szukaj w punkcie
sprzedaży prasy.

BĘDĄC MŁODYM LEKARZEM

Dla wielu jestem „chciwym konowalem”

PSL

Czy wejdzie do Sejmu kolejnej kadencji?

NOWELA W ODCINKACH

**Trzeci odcinek „Gustawa”
Macieja Siembiedy**

MATERIAŁ SPONSOROWANY McDONALD'S POLSKA

Więcej niż restauracje. Jak franczyzobiorcy McDonald's angażują się lokalnie?

Turniej koszykówki, który od lat przyciąga setki zawodników z Polski. Gra miejska pozwalająca rodzinom odkrywać historię miasta. Akcje krwiodawstwa, badania profilaktyczne dla najmłodszych czy ponad 900 łóżek dla rodziców dzieci hospitalizowanych, podarowanych oddziałom pediatrycznym w całym kraju. Za tymi działaniami stoją franczyzobiorcy McDonald's Polska.

To właśnie oni angażują się w inicjatywy wykraczające poza prowadzenie biznesu, wszędzie tam, gdzie prowadzą swoje restauracje. Wspierają inicjatywy ważne dla mieszkańców, współpracują z lokalnymi instytucjami i wraz ze swoimi zespołami organizują wydarzenia integrujące społeczność.

Lokalne pomysły, lokalne potrzeby

Program „Złoty Sąsiad” wspiera franczyzobiorców w podejmowaniu lokalnych inicjatyw. Nie jest to jednak jeden ogólnopolski projekt realizowany według tego samego scenariusza. Wręcz przeciwnie. Każda inicjatywa powstaje lokalnie i odpowiada na potrzeby konkretnej społeczności. Działania mają bardzo różnorodny charakter. Obejmują wydarzenia sportowe, akcje prozdrowotne, inicjatywy integrujące społeczność oraz przedsięwzięcia realizowane we współpracy m.in. z mieszkańcami, szkołami czy samorządami.

Jedną z najbardziej rozpoznawalnych inicjatyw jest turniej McDonald's Streetball Polkowice, organizowany od 2010 roku przez franczyzobiorcę Marka Baranieckiego. Wydarzenie co roku gromadzi setki zawodników oraz kibiców. Uczestnicy rywalizują w ulicznej odmianie koszykówki w kilku kategoriach wiekowych. Wydarzenie angażuje całą rodzinę i na stałe wpisało się w kalendarz mieszkańców Polkowic i okolicznych miast. – *Każdego roku widzimy, jak ogromną energię ma to wydarzenie i jak bardzo mieszkańcy utożsamiają się ze Streetballem w Polkowicach. Liczny udział drużyn i duże zainteresowanie koszykówką pokazują, że wspólnie stworzyliśmy coś naprawdę wyjątkowego – wydarzenie, które łączy sport z integracją. To dla nas ogromna motywacja do dalszego działania* – podkreśla Marek Baraniecki, franczyzobiorca McDonald's Polska i organizator turnieju McDonald's Streetball Polkowice.

Nie wszystkie inicjatywy związane są jednak ze sportem. W Toruniu z kolei rzesze chętnych zgromadziło w ubiegłym roku wydarzenie „Toruńscy Odkrywczy”. Centrum miasta zmieniło się w wielką planszę do gry. Uczestnicy szukali tajemnic i odkrywali miejskie legendy. – *Zależało nam na stworzeniu wydarzenia, które wykracza poza standardowe zwiedzanie i pozwala naprawdę „wejść” w miasto oraz doświadczyć go wspólnie. Widok całych rodzin zaangażowanych w kolejne zadania najlepiej pokazuje, że ten pomysł się sprawdza* – mówi Arkadiusz Drózd, franczyzobiorca McDonald's Polska, który już we wrześniu, wraz z partnerami i pracownikami restauracji, zaprosi mieszkańców do udziału w drugiej edycji „Toruńskich Odkrywców”.

Inicjatywa McDonald's Streetball Polkowice, organizowana przez Marka Baranieckiego, franczyzobiorcę McDonald's Polska.

Podobna inicjatywa odbywa się w Krakowie. Tam franczyzobiorca Tomasz Wąsik realizuje projekt „ZOO Odkrywcy”, który, poprzez grę miejską na terenie krakowskiego ogrodu zoologicznego, daje najmłodszym możliwość poznawania świata zwierząt i przyrody poprzez zabawę. W tegorocznej edycji inicjatywy wzięło udział blisko 350 uczestników. – *ZOO to miejsce, które naturalnie budzi ciekawość. Chcieliśmy wykorzystać ten potencjał i stworzyć aktywność, która łączy naukę, zabawę i wspólne spędzanie czasu. Wierzymy, że najlepsze wspomnienia powstają wtedy, gdy można odkrywać, uczyć się i doświadczać czegoś razem. Cieszy nas, że projekt stał się przestrzenią do rodzinnych spotkań i wspólnych przeżyć* – podkreśla Tomasz Wąsik, franczyzobiorca McDonald's Polska.

Od krwiodawstwa po wsparcie szpitali

Ważną częścią działań podejmowanych przez franczyzobiorców są również inicjatywy związane ze zdrowiem i wsparciem społecznym. Od lat angażują się oni między innymi w organizację lokalnych akcji honorowego krwiodawstwa. W 2025 roku dzięki takim działaniom udało się zebrać blisko 600 litrów krwi. – *Każda akcja pokazuje, jak dużą siłę mają lokalne społeczności. Wystarczy stworzyć przestrzeń do działania, a mieszkańcy bardzo chętnie angażują się w pomoc innym* – mówi Krzysztof Hankó, franczyzobiorca McDonald's zarządzający 15 restauracjami sieci w województwie mazowieckim.

Przedsiębiorcy spod znaku złotych łuków angażują się również w działania realizowane wspólnie z fundacją Domu Ronalda McDonalda. Jednym z nich jest program bezpłatnych badań USG dla dzieci prowadzony przez Mobilną Klinikę Fundacji. To specjalistyczny gabinet na kółkach, który pozwala na wczesne wykrycie wielu nieprawidłowości, w tym zmian mogących wskazywać na rozwój chorób nowotworowych. W ubiegłym roku dzięki zaangażowaniu franczyzobiorców na pokładzie Mobilnej Kliniki przebadano około 3 tys. dzieci z całej Polski.

Przedsiębiorcy wspierają także oddziały pediatryczne w całym kraju. W ciągu trzech ostatnich lat przekazali ponad 900 łóżek dla rodziców hospitalizowanych dzieci, dzięki którym opiekunowie mogą w komfortowych warunkach pozostać blisko swoich pociech również podczas nocnego pobytu w szpitalu.

– *Dla rodzica obecność przy dziecku w szpitalu jest czymś naturalnym i niezwykle ważnym. Dzięki tej inicjatywie możemy pomóc rodzinom być razem w trudnym momencie* – zauważa Mieczysław Gawel, franczyzobiorca McDonald's Polska z Podkarpacia, który w ciągu ostatnich trzech lat przekazał łącznie ponad 30 łóżek m.in. do Klicznego Szpitala Wojewódzkiego Nr 2 im. Św. Jadwigi Królowej w Rzeszowie.

Restauracja jako część społeczności

Spośród ponad 620 restauracji McDonald's działających w Polsce ponad 90% prowadzi 115 franczyzobiorców. To lokalni przedsiębiorcy na co dzień związani z miejscowościami, w których mieszkają, pracują i rozwijają swój biznes. – *Dla McDonald's bycie dobrym sąsiadem to coś więcej niż obecność w danej miejscowości. To budowanie relacji i aktywne uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności. Franczyzobiorcy od lat angażują się w inicjatywy odpowiadające na potrzeby mieszkańców, a od 2023 roku ich działania wspiera program „Złoty Sąsiad”, stworzony po to, by rozwijać lokalne zaangażowanie i dobre praktyki oraz zwiększać ich wpływ* – mówi Katarzyna Jędrak-Giza, senior manager ds. relacji korporacyjnych i wpływu w McDonald's Polska.

Choć każda z opisanych inicjatyw jest inna, wszystkie łączy ten sam punkt wyjścia: potrzeby lokalnej społeczności. Czasem chodzi o wsparcie wydarzenia sportowego, czasem o akcję charytatywną, a czasem o pomoc w realizacji przedsięwzięcia ważnego dla mieszkańców. Przykłady franczyzobiorców McDonald's pokazują, że biznes może być nie tylko częścią lokalnego krajobrazu, ale także aktywnym uczestnikiem życia społeczności.

Obrona cywilna

– Jeśli jako cywile nie zrozumiemy, że w pierwszych godzinach konfliktu musimy umieć zadbać o siebie sami, to żadne miliardy wydane na czołgi nas nie uratują – mówi dr Michał Piekarski.

ROZMOWA Z
DR. MICHAŁEM PIEKARSKIM
ekspertem w dziedzinie bezpieczeństwa z Uniwersytetu Wrocławskiego

DOROTA ROMAN: Czy mamy w Polsce obronę cywilną?

DR MICHAŁ PIEKARSKI*: Z powodu uchylenia starych przepisów z 1967 roku i odrzucenia wadliwego projektu rządu PiS Polska przez lata nie miała obrony cywilnej. Lukę prawną załatwiono dopiero 1 stycznia 2025 roku, gdy weszła w życie nowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej.

Nowe przepisy przeniosły gigantyczną odpowiedzialność na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Wiele lokalnych urzędów dopiero uczy się więc nowych ról, tworzy plany ewakuacji i organizuje systemy łączności kryzysowej. Choć powołano oficjalne rządowe systemy i bazy wiedzy o obronie cywilnej, masowa edukacja obywateli – w tym wiedza o sygnałach alarmowych czy zachowaniu w pierwszych godzinach kryzysu – jest na bardzo niskim poziomie.

Polska ma dziś zaprojektowany fundament prawny i zapewnione finansowanie. Ale system ochrony ludności trzeba stworzyć od zera, to proces, który potrwa jeszcze

lata. I nie mówimy o perspektywie trzech lat, ale o dekadzie lub nawet kilkunastu latach systematycznych działań, zanim polska obrona cywilna osiągnie pełną sprawność.

Co dokładnie trzeba zrobić?

– Ramowa ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej to wierzchołek góry lodowej. Prawdziwy mechanizm tkwi w 24 aktach wykonawczych i rozporządzeniach, które de facto muszą to prawo dopiero wdrożyć w życie.

Mówimy o gigantycznej operacji biurokratycznej i logistycznej. Trzeba powołać od zera nowe ciała doradcze, jak Rządowy Zespół Ochrony Ludności, wydać szereg kluczowych rozporządzeń określających warunki techniczne dla schronów, procedury ewakuacji czy zasady nowego systemu bezpiecznej łączności państwowej.

To ogromna liczba dokumentów, które trzeba nie tylko napisać, ale też wdrożyć na poziomie każdej gminy w Polsce, uregulować setki szczegółowych kwestii, poczynając od określenia oficjalnych wzorów kart i tabliczek tożsamości personelu obrony cywilnej, aż po rozplanowanie całego systemu ewidencji zasobów. Od podstaw trzeba stworzyć nowe wymogi techniczne dla obiektów budowlanych oraz zaprogramo-

• **28.09.2023 r., Raclawówka. Ćwiczenia ratownicze – symulacja katastrofy drogowej – z udziałem 160 podkarpackich strażaków Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej**

FOT. PATRYK OGÓRZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

wać systemy szkoleń, których przecież wcześniej w Polsce w ogóle nie było.

Do tego gigantycznego pakietu przepisów wykonawczych musimy dodać aż trzydzieści dwa inne akty rangi ustawowej, które zostały przy tej okazji zmienione, poczynając od ustawy o obronie ojczyzny, przez ustawę o samorządzie gminnym i ustawę o zarządzaniu kryzysowym, aż po prawo atomowe.

W tym samym momencie administracja – od szczebla rządowego po najmniejszą gminę – musi nie tylko zaabsorbować gigantyczne zmiany wprowadzone przez nową ustawę o ochronie ludności, ale też równolegle wdrożyć reformy zarządzania kryzysowego oraz ochrony infrastruktury krytycznej. A rzeczywistość nie czeka.

Może się zdarzyć coś znacznie poważniejszego niż incydent na Lubelszczyźnie, gdzie koniec lipca spadła uzbrojona rosyjska rakietą.

– Wystarczy, że na Warszawę spadnie kilka balistycznych Iskanderów i kilkanaście pocisków manewrujących. W gęstej zabudowie miejskiej rakiety wycelowane w obiekty symboliczne czy rządowe – Pałac Kultury i Nauki, Pałac Prezydencki czy budynki sztabów, z powodu błędów naprowadzania lub zestrzelenia mogą uderzyć w zupełnie przypadkowe miejsca – na przykład w gmach Politechniki Warszawskiej albo w gęsto zaludnione dzielnice mieszkalne.

W tym momencie stajemy przed brutalną prawdą o naszym systemie ratowniczym. Wszystkie struktury budowaliśmy na czas pokoju: Państwowa i Ochotnicza Straż Pożarna oraz nasze elitarnie grupy poszu-

kiawczo-ratownicze, które jeżdżą na trzęsienia ziemi na całym świecie, radzą sobie z katastrofą budowlaną jednego czy dwóch obiektów. Jednak w warunkach uderzenia raketowego mamy do czynienia z kilkunastoma potężnymi dramatami w tym samym czasie.

Sytuacja drastycznie się komplikuje, gdy równolegle inne pociski uderzają w kluczowe węzły sieci elektroenergetycznej, odcinając od systemu i paraliżując strategiczne elektrownie, a kolejne eksplozje niszczą magazyny paliw i rafinerie.

Te krytyczne sytuacje natychmiast zaczynają się mnożyć i nakładać na siebie. System, zamiast działać według procedur, staje w obliczu gigantycznego chaosu.

I?

– Ponieważ dopiero wchodzimy na tory przygotowań, obawiam się, że w takim momencie zderzymy się z potężną ścianą, a wiele krytycznych problemów będzie rozwiązywanych wyłącznie doraźnie, metodami improwizowanymi, z mniejszym lub większym skutkiem.

I dochodzi „czynniki ludzki” – podczas ostatniego incydentu z rosyjską raketą urzędnicy w strefie przygranicznej marnowali czas na konsultacje, zamiast natychmiast uruchomić alarm.

– Na lokalnym szczeblu, gdzie decyzje powinny zapadać w sekundy, wciąż jest strach przed odpowiedzialnością i brak nawyków działania w warunkach skrajnego stresu.

Możemy mieć piękne plany na papierze, ale jeśli człowiek w centrum dowodzenia zawiedzie, zacznie kalkulować, zamiast

Obrona cywilna

działać, cały system w ułamku sekundy staje się bezużyteczny.

Przed nami gigantyczne zadanie uporządkowania systemu od strony zasobów ludzkich. Jeżeli chcemy, aby powiatowe centra zarządzania kryzysowego realnie pełniły całodobowe dyżury – na wzór straży pożarnej czy policji – musimy zrozumieć, że obsadzenie jednego takiego stanowiska 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu wymaga zatrudnienia minimum czterech lub pięciu osób na etatach. To wymaga stworzenia im infrastruktury, systemów łączności i przede wszystkim gigantycznych pieniędzy, o których na poziomie samorządów rzadko się mówi.

Jeszcze poważniejszym problemem kadrowym jest zjawisko „wielomandatowości” i fikcji ewidencyjnej w czasie pokoju. Głównym filarem ochrony ludności mają być formacje strażackie, w tym OSP. Na papierze mamy armię świetnie wyszkolonych ludzi, ale w warunkach wojny ten system natychmiast się zawali. Strażak ochotnik – z wieloletnim stażem, uprawnieniami ratowniczymi i prawem jazdy na ciężarówkę – w Godzinie „W” zniknie ze swojej jednostki, bo jednocześnie jest żołnierzem WOT lub posiada przydział mobilizacyjny do armii.

To samo dotyczy personelu medycznego. Ta sama lekarka medycyny ratunkowej w czasie pokoju zabezpiecza szpitalny oddział ratunkowy, należy do OSP i figuruje w rejestrach jako oficer rezerwy. W czasie pokoju da się tę fikcję potrójnej tożsamości utrzymać, ale w razie konfliktu MON i Siły Zbrojne, które ustawowo zagwarantowały sobie pierwszeństwo do „zasobów ludzkich”, po prostu zabiorą tych ludzi do wojska.

Dramatem jest absolutny brak rezerw sprzętowych. W państwowych magazynach nie ma sprzętu inżynierskiego i ratowniczego dla nowych formacji, a ta pustka dotyczy również kluczowych sektorów komercyjnych, w tym kolejnictwa.

W przypadku cyberataku, działań wojennych i wielkiego blackoutu zelektryfikowany transport kolejowy oraz miejskie tramwaje i autobusy elektryczne po prostu staną. W czasach słuszenie minionego PRL-u państwo trzymało łapę na wszystkim i jedna wielka machina PKP utrzymywała wojenną rezerwę parowozów oraz setki lokomotyw spalinowych na wypadek zniszczenia trakcji. Dzisiaj, w realiach wolnorynkowych, mamy rozdrobniony rynek – od PKP Cargo po dziesiątki prywatnych i samorządowych przewoźników.

Żadna komercyjna firma nie kupi i nie utrzyma z własnej kieszeni 50 lokomotyw spalinowych, by stały bezczynnie w rezerwie na wypadek wojny.

Wiceszef MSWiA, gen. Wiesław Leśniakiewicz przyznał mi w wywiadzie, że głównym problemem są procedury i czas pracy cywilów w powiatowych centrach zarządzania kryzysowego, które często działały tylko w godz. 8-16.

– Płacimy dziś frycowe za ostatnie dekady, które przeżyliśmy w bardzo spokojnych czasach. Sprawy związane z bezpieczeństwem i reagowaniem kryzysowym przez lata schodziły na dalszy plan.

Dzisiaj znaleźliśmy się w dziwnej sytuacji: to już nie czas pokoju, ale jeszcze nie czas wojny. Ale nawyki z czasów, gdy nic nam nie groziło, są zakorzenione bardzo głęboko. I trudno oczekiwać, że urzędnik będzie nagle żył w gotowości bojowej, skoro codzienna rzeczywistość to latanie dziur w budżecie, edukacja czy lokalne inwestycje.

Ustawa nie wystarczy, by zmienić priorytety.

– Prawo nie rodzi automatycznie nawyków ani poczucia odpowiedzialności. Musimy przestać traktować obronę cywilną jako dodatkowy, papierowy obowiązek, a zacząć jako fundamentalną część codziennej pracy administracji.

Musimy wprowadzić bezwzględny system realnych ćwiczeń i testów gotowości w terenie. Dopóki procedury będą testowane tylko podczas corocznych, zaplanowanych odpraw przy kawie, dopóty priorytetem pozostanie przysłowiowa godzina 16. Kluczowa jest zmiana systemu motywacji i finansowania. Nie da się żądać od ludzi całodobowej czujności i brania na siebie ogromnej odpowiedzialności za statystyczną pensję zasadniczą.

System ochrony ludności trzeba stworzyć od zera, to proces, który potrwa jeszcze lata. I nie mówimy o perspektywie trzech lat, ale o dekadzie lub nawet kilkunastu latach systematycznych działań

Odporność państwa kosztuje.

– Profesjonalne kadry w powiatowych centrach zarządzania kryzysowego wymagają dobrze płatnej ścieżki kariery, a nie dorzucania obowiązków i tak już przeciążonym biurokracją urzędnikom. Musimy przelać naszą specyficzną „kulturę strategiczną”, która aktywuje się dopiero w momencie katastrofy. Polacy są mistrzami improwizacji i zrywów w godzinie próby, co pokazał rok 2022, ale kulejemy, jeśli chodzi o nudne, codzienne procedury i profilaktykę w czasie pokoju.

Rządzący muszą mieć odwagę, by komunikować, że czas zagrożeń to nie chwilowe anomalie, ale nasza nowa rzeczywistość na najbliższe dekady.

Z drugiej strony ciekawą interpretacją jest to, że w pewnym stopniu jesteśmy po prostu zakładnikami naszego kulturowego postrzegania wojny i wojska.

Uważamy, że w razie zagrożenia po prostu obroni nas wojsko.

– I nie interesujemy się tematem. Nie chodzi o to, żeby od razu pakować plecaki ewakuacyjne. Ale nawet gdyby wybuchł zwykły pożar domu, warto mieć w jednym miejscu najważniejsze dokumenty, leki, a nie szukać ich w panice po kątach.

Ludzie nie rozumieją, jak działa ten mechanizm. W razie konfliktu armia trafi na front, by realizować zadania bojowe, a nie pilnować porządku w naszych miastach czy dzielnicach. Wojsko nie przyjedzie pod nasz blok – jako cywile w pierwszych momentach kryzysu zostaniemy sami i musimy wiedzieć, jak sobie poradzić.

A w społeczeństwie dominuje przekonanie, że skoro wydajemy miliardy na armię, to państwo w pełni zaopiekuje się każdym obywatelem. Traktujemy ją jak tarczę, która całkowicie zwalnia ich z myślenia o własnym bezpieczeństwie. Nie rozumiemy procedur – w Godzinie „W” wolimy pięknie zginąć w zryw, zamiast budować nudny system przez dekadę pokoju.

Gdy mówię znajomym, że w czasie wojny zostaną w miastach sami, bo armia pójdzie na front, wolą to ignorować.

– Ludzie kompletnie myślą role i zadania służb w państwie. Wojsko nie jest od tego, żeby ratować nas podczas wielkiej powodzi, gasić potężne pożary lasów, wspierać kontrolę to-

• Cała rozmowa na wyborcza.pl

rów kolejowych przed sabotażem czy pomagać przy skutkach katastrofalnej suszy.

Ale u nas tak jest przecież. Pandemia – wojsko. Kryzys na granicy – wojsko. Zanieczyszczenie Odry – wysyłamy terytorialsów.

– I to właśnie nasz największy błąd strukturalny. Wojsko traktujemy jak darmową, wielofunkcyjną firmę kryzysową, bo przez lata państwo nie potrafiło zbudować profesjonalnych, cywilnych służb ratunkowych. Podczas każdej powodzi na ratunek cywilom przyjeżdża wojsko ze swoimi amfibiami.

Czy naprawdę państwo nie mogło przez lata wyprodukować lub kupić takich maszyn bezpośrednio dla Państwowej Straży Pożarnej, żeby w ogóle nie zawracać głowy wojsku? Przez dekady nie powstała w Polsce żadna realna presja polityczna w tej sprawie.

Przywykliśmy do zrzucania każdego problemu logistycznego na barki armii. Żyjemy w przeświadczeniu, że prawdziwe bezpieczeństwo dają tylko karabin i mundur. Nie rozumiemy, że nowoczesna obrona kraju zaczyna się od sprawnego urzędnika, strażaka i bezpiecznej infrastruktury, a nie czołgu.

W Estonii, Finlandii to się udaje.

– U Finów doświadczenie historyczne ułożyło się zupełnie inaczej. Tam do bezpieczeństwa podchodzi się bez hysterii i poważnie. Dzieci w szkołach uczą się, że zagrożenie to po prostu realna część świata. Cała logistyka obrony i przetrwania jest tam elementem codzienności, a nie powodem do paniki. Tymczasem w Polsce wciąż rządzi paraliżująca zasada: „lepiej głośno nie mówić, żeby nie straszyć ludzi”.

Finlandia przegrała wojnę z Rosją, ale przetrwała jako wolne państwo. Choć ZSRR kontrolował ich dyplomację, Finowie zachowali suwerenność gospodarczą i wewnętrzną – w przeciwieństwie do Polski Moskwa

nie narzuciła im komunizmu ani bepośredniej dominacji.

To właśnie ta różnica sprawiła, że Finowie zyskali unikalny czas na budowanie realnego, silnego państwa i wyciągnęli z wojny pragmatyczny wniosek: obrona przed potężnym sąsiadem jest możliwa, o ile cały naród i gospodarka będą na to perfekcyjnie, proceduralnie przygotowane.

Drugą kluczową sprawą jest to, co łączy państwa bałtyckie i skandynawskie w ich podejściu do obronności.

Tam istnieje niesamowicie silna odporność społeczna, która opiera się na masowych, ochotniczych organizacjach ratowniczych i obronnych, w których zwykli obywatele działają na co dzień.

Co najważniejsze – kraje te, w przeciwieństwie do Polski i większości państw Europy Zachodniej, nigdy na dobre nie zrezygnowały z powszechnego poboru. Część z nich utrzymała go nieprzerwanie od czasów II wojny światowej, a te, które na chwilę go zawiesiły, błyskawicznie do niego wróciły, gdy tylko zmieniła się sytuacja geopolityczna.

Dla tamtych społeczeństw zaangażowanie w obronę kraju nie jest zawodem dla wybranej grupy profesjonalistów, ale powszechnym, naturalnym obowiązkiem każdego obywatela. Ich systemy obrony cywilnej nie są fikcją na papierze, ale żywym mechanizmem, w którym każdy wie, co ma robić.

Kluczem jest też zupełnie inne poczucie relacji pomiędzy obywatelem a społeczeństwem. Nie bez znaczenia jest przecież fakt, że państwa skandynawskie, w tym Finlandia, to były od dekad socjaldemokratyczne państwa dobrobytu. Obywatele otrzymywali od państwa ogromny pakiet wysokiej jakości usług publicznych: od edukacji, przez opiekę zdrowotną, aż po sprawną komunikację i potężną siatkę socjalnego wsparcia. Dzięki temu społeczeństwu można było uczciwie powiedzieć: dbamy o was w czasie pokoju, ale w razie kryzysu musicie pomóc państwu przetrwać. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449751

Z żalem przyjąłem wiadomość o śmierci

Czesława Śleziaka

posła na Sejm I, II, III i IV kadencji,
wiceprzewodniczącego i przewodniczącego
sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa,
Ministra Środowiska w l. 2003-2004
Z wykształcenia historyk, z zamiłowania niestrudzonego popularyzatora
ekologii i postaw przyjaznych środowisku.

Rodzinie i Bliskim

składam wyrazy głębokiego współczucia

*Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449576

Z wielkim smutkiem żegnam niepowszedniego Człowieka

Wojciecha Ostrowskiego

mojego pierwszego Szefa w Kancelarii Senatu RP.

W pamięci pozostaną mi nasze zawodowe burze mózgów.
Brak będzie Jego przyjaźni, błyskotliwości i humoru.
Niech nigdy nie będzie sam.

Ewa Nawrocka z rodziną

***Dr Michał Piekarski**

• politolog, zajmuje się m.in. bezpieczeństwem militarnym, konfliktami hybrydowymi, cyberbezpieczeństwem, terroryzmem i tzw. kulturą strategiczną. Pracuje w Instytucie Studiów Międzynarodowych i Bezpieczeństwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Machina Kremla poszła w ruch

– Nowy kryzys kubański wisi dzisiaj w powietrzu. Dla Polski najgroźniejsza byłaby nuklearna prowokacja Rosji nad wodami Bałtyku.

Dorota Roman

Wizyta szefa CIA Johna Ratcliffe’a w Moskwie zelektryzowała opinię publiczną. USA poprosiły Kijów o wstrzymanie ataków dronów na czas tej misji, a „The Wall Street Journal” pisze o ostrzeżeniu przed testowaniem jedności NATO na Bałtyku. To spotkanie to próba powstrzymania rosyjskiego ataku na Europę?

ROZMOWA Z

PŁK. REZ. MACIEJEM KOROWAJEM

byłym oficerem Służb Wywiadu Wojskowego MON, ekspertem ds. bezpieczeństwa i analiz strategicznych

PŁK REZ. MACIEJ KOROWAJ: W Rosji mocno iskrzy, obserwujemy ogromne natężenie wewnętrznych tarć politycznych, a radykalne skrzydło tamtejszych elit – tzw. frakcja jastrzębi – dąży bardzo mocno do gwałtownej eskalacji z Zachodem.

O jaką eskalację im chodzi?

– To skomplikowana sprawa, bo nie mówimy już tylko o kolejnych walkach w Ukrainie. Być może wywiad USA ostrzega przez publikację w „WSJ”, że Rosja planuje mocno przetestować NATO. Na przykład przez prowokację na granicy z państwami bałtyckimi albo duży cyberatak.

Ruchy wewnątrz Rosji i naciski radykałów na Putina mogły być głównym powodem, dla którego szef CIA poleciał nagle do Moskwy, żeby postawić Kremlowi ultimatum. Amerykanie dali Rosji do zrozumienia: „Wiemy, co planujecie”.

Pytanie tylko, czy Kreml zdaje sobie sprawę z konsekwencji. Przecież przekroczenie tej granicy oznacza jedno – otwartą wojnę z NATO. Było to więc ostrzeżenie, czy na pewno wiecie, co to oznacza, bo dalsza eskalacja to prosta droga do otwartej wojny.

Czyli?

– Rosja już od dawna się mobilizuje. Nazywam to „mobilizacją kropelkową”. Kolejne regiony są uruchamiane okresowo i po cichu, żeby stale dociągać nowych ludzi na front. To proces rozłożony w czasie, ukryty i prowadzony tak, by nie wywołać paniki w rosyjskim społeczeństwie milionowym zasięgiem cywilów zmuszonych do wstąpienia do armii i pójścia na kolejną wojnę, ale tym razem już z NATO.

Rozważania o precyzyjnym scenariuszu eskalacji to w tej chwili domysły. Możemy jednak założyć, że nie będzie to wielki konflikt czysto konwencjonalny.

Dlaczego ta wizyta była aż tak ostentacyjna? Olbrzymiego samolotu z szefem CIA na pokładzie nie dało się nie zauważyć.

• **Amerykańscy żołnierze lądują w Jasionce, 15 lutego 2022 r.**

FOT. PATRYK OGORZALEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Spójrzmy na to realnie: Rosja dąży do eskalacji i straszy konfliktem nie po to, żeby od razu podbić NATO czy pokonać nas militarnie. Głównym celem Kremla jest po prostu zmuszenie Amerykanów, by usiedli z nimi do stołu i zaczęli rozmawiać na warunkach Moskwy. Rosyjskie dążenie do eskalacji, w tym groźby pod adresem flanki wschodniej, nie wynikają z realnej wiary w militarne pokonanie sojuszu NATO. To klasyczny szantaż geopolityczny. Kreml podbija stawkę i udaje gotowość do wojny wyłącznie po to, by zmusić Waszyngton do podjęcia rozmów na własnych zasadach.

I właśnie dlatego ten przylot szefa CIA był tak ostentacyjny.

Czyli musimy spodziewać się jakiegoś uderzenia ze strony Rosji. Zagrożenie dotyczy bardziej krajów bałtyckich, czy to Polska powinna być w stanie najwyższej gotowości?

– To, gdzie dokładnie dojdzie do incydentu, pozostaje niewiadomą, ale z rosyjskiej perspektywy plan jest jasny. Moskwa chce uderzyć na tyle dotkliwie, by przetestować naszą odporność, ale na tyle dwuznacznie, by NATO miało problem z konwencjonalną odpowiedzią. I to jest gra, w którą Rosjanie chcą teraz grać: wywołać kryzys, sparaliżować proces decyzyjny Sojuszu i sprawdzić, czy artykuł 5. naprawdę zadziała.

Mamy do czynienia z kontynuacją i eskalacją wcześniejszych testów. Rosyjska strategia polega na precyzyjnym mapowaniu progu bólu poszczególnych stolic europejskich. Pozwala to Kremlowi na chirurgiczne dawkowanie agresji hybrydowej i elastyczne dobieranie takich wa-

riantów operacyjnych, które będą paraliżować proces decyzyjny wewnątrz Sojuszu.

W końcu doprowadzi to do strat, przy których NATO po prostu nie będzie mogło już milczeć. Sojusz zostanie zmuszony do konkretnej odpowiedzi militarnej i zastosowania bezwzględnych retorsji czy uruchomienia innego, niszczycielskiego dla Rosji scenariusza.

I w tym momencie zamyka się rosyjska pułapka. Taki konwencjonalny odwet ze strony NATO da Rosji upragniony pretekst do oficjalnego użycia taktycznej broni nuklearnej. Moskwa od początku gra na ten scenariusz.

Rosjanie chcą celowo doprowadzić do sytuacji bez wyjścia – do takiego kryzysu kubańskiego 2.0. Chcą postawić świat na krawędzi zagłady nuklearnej po to, żeby przerażony Zachód zaczął z nimi negocjować nowy ład globalny na warunkach Moskwy.

Rosja wie, że w otwartym starciu konwencjonalnym nie ma szans na realizację swoich celów, dlatego przenosi ciężar gry tam, gdzie jest najsilniejsza: do struktury wywiadowczych i dywersyjnych. Dotychczasowe akcje sabotażowe w Europie poszły po ich myśli, ale to były jedynie testy – zwykły próbnik możliwości Kremla. Prawdziwy pokaz zdolności dywersyjnych ma dopiero nastąpić.

Ten straszak już był wykorzystywany przez Rosję.

– Kreml wycierał sobie nim usta już tyle razy, że ten straszak trochę się zużył, ale prawda jest też taka, że raz zadziałał. Atomowa groźba sparaliżowała przecież administrację Bidena, która przez to opóźniła dostawy broni i powstrzymała ofensywę mogącą rozbić Rosjan na Zaporożu. Ale rok później i tak wybuchła wojna pełnoskalowa w Ukrainie.

Raz się udało, więc teraz Kreml musi użyć tego straszaka jeszcze mocniej. A do tego kluczowe jest zbudowanie odpowiedniej, wiarygodnej legendy. I w jej budowaniu wcale nie chodzi o to, żeby przekonać zachodnie społeczeństwa, że Rosja odpali rakiety. Chodzi o to, żeby urzędnicy, generałowie i gubernatorzy nie zostali sparaliżowani strachem, tak jak podczas

buntu Prigożyna. By uwierzyli, że nie ma już innego wyjścia niż wojna nuklearna.

Moskwa z pełną premedytacją dąży do stworzenia takich warunków. I to jest powód, dla którego nowy kryzys kubański dosłownie wisi dzisiaj w powietrzu.

To ruletka. Komuś w Rosji po prostu nie omknie się ręka i nie straci nad tym kontroli?

– Jeżeli pytamy, czy dojdzie do uderzenia, to jestem przekonany, że nastąpi ono w najbliższym czasie. Wszystkie wewnętrzne procesy w Rosji, o których rozmawialiśmy, parły w tym kierunku. Ta machina została już tak potężnie rozpędzona, a napięcie wewnątrz aparatu władzy jest tak ogromne, że po prostu nie mają już jak się z tego wycofać. Ten proces żyje już własnym życiem.

Przecież Sojusz nie bez powodu ćwiczył ostatnio scenariusze wokół Obwodu Królewieckiego. Te działania NATO były idealną pożywką dla Moskwy. Kreml był wręcz zachwycony tą eskalacją wokół Kaliningradu, bo ona idealnie buduje ich wewnętrzną narrację.

To dało Putinowi dowód dla własnego aparatu państwa: „Zobaczcie, oni nas otaczają, chcą nas zniszczyć”.

Pamiętajmy o jednym: Rosjanie oczywiście nie chcą globalnej wymiany nuklearnej z Ameryką. Ich celem jest tak zwany lokalny konflikt nuklearny.

Ta gra toczy się na dwóch poziomach. Pierwszy to realne ostrzeganie, czyli próby na poligonie jądrowym na Nowej Ziemi, do których oni ewidentnie się szykują. Ale ja dodaję tu drugi, znacznie groźniejszy poziom: ewentualną wymianę ciosów w obrębie Morza Bałtyckiego. I tutaj to my, Polska i wschodnia flank, jesteśmy bezpośrednio zagrożeni.

I w tym kontekście wcale się nie dziwię, że szef CIA osobiście poleciał do Moskwy. Amerykanie zobaczyli, że ta rozpędzona machina zbliża się do punktu krytycznego.

Co oznacza „wymiana nuklearna w obrębie Morza Bałtyckiego”? Uderzenie demonstracyjne, by zastraszyć Sojusz, czy atak taktyczny na infrastrukturę wojskową państw NATO?

– Mamy tu do czynienia z wieloma scenariuszami. W grę wchodzi na przykład detonacja bomby bezpośrednio nad wodami Morza Bałtyckiego, bez niszczenia konkretnego celu na lądzie czy uderzania w infrastrukturę.

Chodzi o jądrową próbę demonstracyjną na obszarze niepoligonomowym. To byłoby takie miękko-twarde odstraszenie: sygnał, że Rosja jest gotowa przekroczyć każdą granicę. Wcześniej na pewno zobaczymy oficjalną próbę nuklearną na Nowej Ziemi. Takie preludium, po którym Kreml da jasno do zrozumienia: „Teraz czas na wymianę uderzeń na Bałtyku”. ●

wyborcza.pl

• **Cała rozmowa na Wyborcza.pl**

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34449897

Wójt Gminy Trzebieł

zawiadamia o ogłoszeniu przetargów ustnych nieograniczonych na dzień **29 października 2026 r.** na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Gminy Trzebieł:

Lp.	miejsce położenia	nr działki	powierzchnia nieruchomości	opis nieruchomości	przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	cena	wadium	godzina przetargu
		księga wieczysta				wywoławcza w zł	postąpienie	
1.	Żarki Wielkie	583/3	0,2674 ha	zabudowana działka gruntu o nieregularnym kształcie, równa, bez zadrzewienia. Nieruchomość zabudowana budynkiem trzykondygnacyjnym (bez podpiwniczenia) wraz z dobudówką po byłej szkole podstawowej o łącznej powierzchni użytkowej 530,20 m ² , w tym: parter 156,70 m ² , I piętro 146,30 m ² , II piętro 149,60 m ² , dobudówka 77,60 m ² . Stan techniczny budynku: dobry. Nieruchomość usytuowana w obrębie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w niewielkiej odległości od drogi krajowej nr 12 relacji m.in. Żary-Łęknica.	Zgodnie z rejestrem ewidencji gruntów działka opisana jako Bi (inne tereny zabudowane). Sposób zagospodarowania działki zgodnie z Planem Ogólnym Gminy Trzebieł: 33SN – strefa zieleni i rekreacji oraz 38SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, częściowo 253OUZ – obszar uzupełnienia zabudowy. Dla działki nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.	950 000 zł	95 000 zł	9:00
		ZG1R/00050315/4					10 000 zł	

Przetargi zostaną przeprowadzone w pok. nr 20 w budynku Urzędu Gminy w Trzebielu przy ul. Żarskiej 41. Termin na wpłatę wadium upływa z dniem **23 października 2026 r.** Wszelkie informacje na temat nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży umieszczono na stronie internetowej Gminy Trzebieł (www.trzebieł.pl), w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Trzebieł (www.bip.trzebieł.pl) w zakładce przetargi oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Trzebieł. Dodatkowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Trzebieł (pokój nr 13) bądź pod numerem telefonu 68 375-67-54.

Wójt Gminy Trzebieł (-) Tomasz Sokolowski

Ukrywała, że jest poetką Dlaczego czytamy o wypaleniu?

DWUMIESIĘCZNIK
SIERPIEŃ 2026

wyborcza

KSIĄZKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

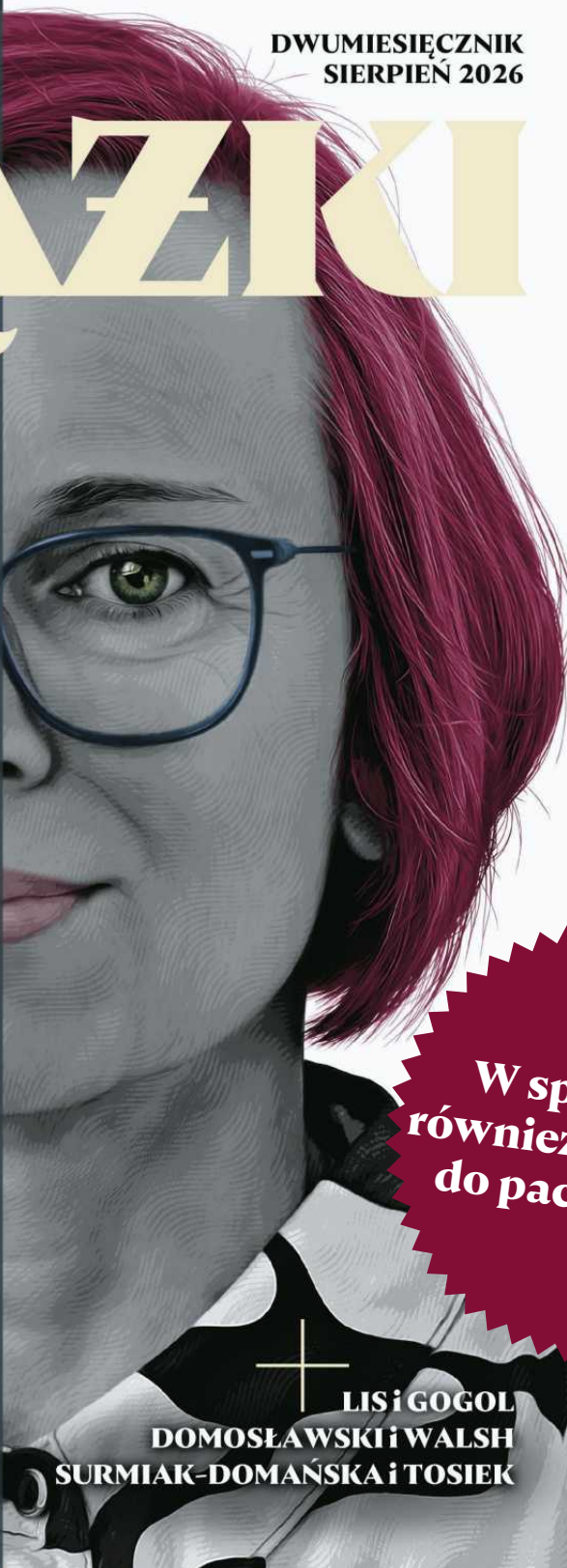
Inga Iwasiów

ZNALAZŁA KLUCZ, KTÓRY OTWIERA ŚWIAT

Czy mieliśmy polską Patti Smith?

Ishiguro: Jestem kinomanem

 Klub Książki:
Agata Sikora

 LIS i GOGOL
DOMOSŁAWSKI i WALSH
SURMIAK-DOMAŃSKA i TOSIEK

W sprzedaży, również z dostawą do paczkomatu

- + **INGA IWASIÓW** znalazła klucz, który otwiera świat. O jej nowej powieści „Tobiasz i wielki liść” – książce o emeryturze, samotności, końcu pewnego świata i... króliku, który niespodziewanie wypełnia pustkę
- + **ARTUR DOMOSŁAWSKI** o legendarnym reporterze i „Operacji Masakra”. Pióro, pistolet i srebrnolistne topole, czyli o tym, dlaczego niektóre reportaże stają się legendami
- + Dlaczego jesteśmy coraz bardziej zmęczeni i czy książki o wypaleniu naprawdę pomagają z niego wyjść?
- + Spotkanie Książkowego Klubu Książki, przegląd jesiennych nowości, kryminały i powieści z dreszczykiem oraz książki dla młodszych czytelników.

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

Stanowski ukarany za „obrzydliwe babsko”

– To kara niewspółmierna do przewiny – komentuje prof. Tadeusz Kowalski.

Agnieszka Kublik

Chodzi o słowa Krzysztofa Stanowskiego, szefa kanału Zero, który na antenie oburzył się na gdańską urzędniczkę skarbową za karę nałożoną na restaurację za odprowadzanie zbyt niskiego VAT-u od pizzy z krewetkami (8 proc. zamiast 23). Kara to mandat 2,5 tys. zł.

– Przecież to człowieka szlag trafi. Ty babo głupia, wredna, babsko obrzydliwe, czy ty myślisz, że my cię zatrudniliśmy w państwie polskim do tego, żebyś chodziła i kminiła, jaką porąbaną pizzę zamówić, żeby stawka VAT-u nie była oczywista, żebyś normalnemu przedsiębiorcy dała mandat 2,5 tys. zł? Przecież ciebie powinni... trzymać na rynku rozebraną do naga, przypiętą do jakiegoś słupa, żeby wszyscy widzieli, jak głupi potrafi być urzędnik. Facet całe życie płaci podatki, prowadzi legalny biznes i taka pinda przychodzi i może nie rujnuje, ale zakłóca jego biznes. Ona ma pieniądze z jego ciężkiej pracy – komentował były kandydat na prezydenta (w wyborach z 2025 r. zajął 8. miejsce z wynikiem 243 479 głosów, czyli 1,24 proc.).

Skarga członka KRRiT

Skargę na te słowa złożył prof. Tadeusz Kowalski, członek KRRiT (jeden z rekomendacji opozycyjnego wobec PiS Senatu, reszta członków Rady jest powiązana z obozem władzy PiS).

Jego zdaniem było to złamanie art. 18 pkt 1 ustawy medialnej, który mówi, iż „audycje lub inne przekazy nie mogą propagować działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności nie mogą zawierać

• Krzysztof Stanowski FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Upomnienie to najniższa kara, jaką dysponuje KRRiT, nie niesie za sobą żadnych konsekwencji

treści nawołujących do nienawiści lub przemocy”.

Sam Stanowski odpierał zarzuty, że był arogancki i nawoływał do linczu na tej konkretnej urzędnicze, bo „jego wypowiedź była metaforą, mającą zawstydzić urzędniczkę, nie miał zamiaru wywoływać wobec niej agresywnych zachowań i w ogóle nie popiera agresji, ale tu chodzi o symbol, a nie o konkretną osobę, bo konkretna osoba jest nieznana z imienia i nazwiska, dlatego nie może dojść do żadnego linczu na niej”.

Zwrócił się też bezpośrednio do krytyków: „Hipokryci, bo wy też wie-

cie, że nie chodziło o przywiązywanie jakiejś wrednej baby do słupa. Wiecie, czym jest przenośnia, ale po prostu marzycie, żeby mi nabruździć, żeby mnie na czymś w końcu skutecznie złapać. Ale wiecie co, możecie mi naskoczyć. I wcale nie oznacza to, że zapraszam was do podsłukiwania. I możecie mnie pocałować w dupę, co wcale nie oznacza, że pozwalam wam zbliżać się do moich pośladek. To są metafory. A jak ja powiem, że należy was nabić na pal za bzdury jakie wypisujecie, że tę hipokryzję waszą, to wcale nie znaczy, że ostrzę pnie albo namawiam do tego kogoś”.

Brak szacunku i mowa nienawiści

I KRRiT Stanowskiemu „nie naskoczyła”. Właśnie poinformowała prof. Kowalskiego, że rozpatrzyła jego skargę. „W odpowiedzi na wystąpienie z 10 czerwca 2026 roku dotyczące audycji »Mazurek & Stanowski« (emisja: Zero TV, 6 czerwca 2026 r. o godz. 9.00) uprzejmie informuję, że przeprowadzone zostało w tej sprawie postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego Przewodniczący KRRiT upomniał nadawcę”.

Upomnienie to najniższa kara, jaką dysponuje Rada, nie niesie za sobą żadnych konsekwencji.

„Przewodniczący KRRiT” to Agnieszka Glapiak, rządzi Radą po zawieszeniu Macieja Świrskiego, który będzie przed Trybunałem Stanu odpowiadać za naruszenie ustawy medialnej. Glapiak to była prawa ręka szefa MON Mariusza Błaszczaka, ciężar na niej dwa akty oskarżenia, za ujawnienie tajemnicy i „przekroczenie uprawnień służbowych w związku z nabyciem i bezprawnym wydaniem zegarka przeznaczanego na cele promocyjne resortu” (zegarek kosztował 5,1 tys. zł).

Glapiak może nadal zasiadać w KRRiT, bo zgodnie z prawem stanowisko to można stracić po m.in. prawomocnym wyroku za popełnienie przestępstwa z winy umyślnej. Albo gdy poda się do dymisji. A Glapiak się nie podala.

Rada poinformowała Kowalskiego, że Glapiak „zwróciła uwagę na konieczność przestrzegania najwyższej staranności podczas realizacji audycji oraz zobowiązała nadawcę do przedstawienia Radzie w terminie 14 dni od otrzymania pisma informacji o wdrożonych procedurach, które pozwolą uniknąć podobnych sytuacji w przyszłości”.

– To kara niewspółmierna do przewiny. Tu nie chodzi o procedury, a przejaw braku szacunku i mowy nienawiści – komentuje prof. Kowalski. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34445974

SPEKTAKL ZA SYMBOLICZNĄ ZŁOTÓWKĘ.

„Teatr osiągalny” dla szkół Warmii i Mazur

O dostępie do kultury wśród najmłodszych mieszkańców Warmii i Mazur nie powinny decydować względy materialne czy odległość od większych miast. Naszą odpowiedzią na te bariery jest program „Teatr osiągalny” – mówi Maria Bąkowska, członkini zarządu województwa warmińsko-mazurskiego.

Uczniowie płacą za spektakl symboliczną złotówkę, a resztę dopłaca samorząd województwa. Po sukcesie pierwszej edycji, w której z oferty Teatru Jaracza w Olsztynie skorzystało ponad 9 tys. uczniów i opiekunów, program rozszerzono także na Teatr im. Aleksandra Sewruka w Elblągu.

Maria Bąkowska, członkini zarządu województwa warmińsko-mazurskiego

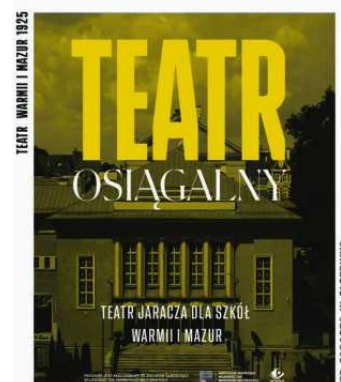
skorzystało blisko 3,2 tys. uczniów i opiekunów. W Elblągu od marca do lipca było to łącznie 3,8 tys. osób z 41 placówek.

– Pierwsza edycja pokazała nam, jak wielka jest potrzeba takiego wsparcia w naszym regionie. Na spektakle przyjeżdżały dzieci ze szkół oddalonych o dziesiątki kilometrów. Zdecydowaliśmy dać taką szansę kolejnym uczniom – dodaje Maria Bąkowska.

Na tegoroczną edycję programu samorząd przeznaczył 450 tys. zł, o 200 tys. zł więcej niż rok wcześniej. Dotychczas w Teatrze Jaracza z programu skorzystało blisko 3,2 tys. uczniów i opiekunów. W Elblągu od marca do lipca było to łącznie 3,8 tys. osób z 41 placówek.

Dobór spektakli nie jest przypadkowy. Obecność w repertuarze klasyki takiej jak „Pan Tadeusz”, sprawia, że teatr w naturalny sposób wspiera edukację i ożywia szkolną wiedzę.

– Tysiące dzieci, które trafiają do teatru, to dla nas najlepszy dowód, że warto inwestować w dostęp do kultury. Chcemy, aby takie doświadczenie było udziałem jak największej liczby młodych mieszkańców naszego regionu – mówi Maria Bąkowska.

Amerykanie ostrzegali Putina przed atakiem na NATO?

Mnożą się spekulacje i obawy w związku z niespodziewaną wizytą dyrektora CIA Johna Ratcliffe'a w Moskwie.

Anna Wyrwik
Jarosław Marczuk

W ostatni wtorek o godzinie 7 czasu lokalnego (9 czasu polskiego) na lotnisku Wnukowo w Rosji wylądował Boeing C-17 Globemaster. Na jego pokładzie znajdował się dyrektor CIA John Ratcliffe, który następnie w kordonie samochodów udał się do Moskwy.

Była to pierwsza wizyta dyrektora CIA w Rosji od czasu, gdy poprzednik Ratcliffe'a, Bill Burns udał się do Moskwy w listopadzie 2021 roku, aby ostrzec Putina przed konsekwencjami ataku na Ukrainę.

Dzień później wizytę potwierdził rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow, zaznaczając, że Ratcliffe nie spotkał się osobiście z Putinem.

– Kontakty za pośrednictwem służb wywiadowczych są same w sobie pozytywnym zjawiskiem, pozytywnym procesem. Kontakty te często trwają nawet w najtrudniejszych momentach stosunków dwustronnych. Na razie jednak jest za wcześnie, by stwierdzić, czy wpłynie to na proces wychodzenia naszych stosunków dwustronnych z głębokiego kryzysu – powiedział Pieskow.

Media w USA: Rosja może szykować atak na kraje NATO

Mnożą się teorie odnośnie celów wizyty Ratcliffe'a w Rosji. „Wall Street Journal” i Politico napisały wczoraj, powołując się na swoje źródła, że celem wizyty było ostrzeżenie Moskwy przed atakami na kraje NATO, zwłaszcza Estonię, Łotwę i Litwę.

– Celem spotkania było przede wszystkim ostrzeżenie Rosji przed podjęciem jakichkolwiek działań prowadzących do eskalacji konfliktu wobec państw bałtyckich – powiedziało źródło Politico.

– Tu mogło chodzić o to, by powiedzieć: „wiemy, o czym myślicie i lepiej tego nie róbcie” – powiedziała w rozmowie z „WSJ” Beth Sanner, była wysoka rangą urzędniczka w wywiadzie USA.

W ostatni poniedziałek Litwa poinformowała o wzmocnieniu obrony powietrznej Wilna. W sierpniu CIA miało ostrzec kraje bałtyckie i Polskę o możliwych operacjach hybrydowych Rosji. W lipcu ostrzegł przed tym też minister spraw zagranicznych Polski Radosław Sikorski.

– Uważam, że spotkanie to rzeczywiście miało na celu złagodzenie napięć geopolitycznych w naszym regionie. To pozytywny aspekt – skomentował w sprawie wizyty Ratcliffe'a prezydent Litwy Gitanas Nausėda.

Politico twierdzi też, że Waszyngton chciał również uzyskać poparcie Rosjan dla zaostreżenia amerykańskich sankcji wobec Iranu. Departament Skarbu USA przedstawił w tym tygodniu nowy program wojny gospodarczej przeciwko Iranczykom, obejmujący sankcje wtórne wobec krajów, które z nim handlują. Aby był on skuteczny, potrzebna byłaby współ-

• John Ratcliffe,
szef CIA

FOT. REUTERS /
KYLIE COOPER

praca sojuszników Iranu, takich jak Rosja i Chiny.

Trump: Żadna z powyższych opcji

Tym doniesieniom w środę zaprzeczył prezydent USA Donald Trump.

– Żadna z powyższych opcji – powiedział w wywiadzie z konserwatywnym prezydentem radiowym Glennem Beckiem. – On tam jest, wie pan, to taka pół rutyna. Nie chcę nikogo rozczarować. Chcielibyśmy, żeby wojna z Ukrainą się skończyła.

Trump dodał, że John Ratcliffe to „fantastyczny facet”. Następnie zasugerował, że chodzi o wojnę w Ukrainie: – Bardzo ciężko pracujemy, żeby zakończyć tę wojnę i, szczerze mówiąc, obaj chcę, żeby się w tym momencie skończyła – stwierdził, mając prawdopodobnie na myśli prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zelenskiego i Rosji Władimira Putina.

Napięcie po wizycie

Wizyta szefa CIA w Moskwie zgrała się też z innymi doniesieniami na temat eskalacji wojny w Ukrainie. Od tygodni trwają spekulacje na temat kolejnej fali mobilizacji w Rosji. Kreml oficjalnie zaprzecza, by miało do niej dojść, jednak według rosyjskich niezależnych mediów w toku są przygotowania do jej przeprowadzenia. Niektórzy eksperci, np. Michael Kofman z Carnegie Endowment, wskazują, że rosyjska armia zasadniczo nie potrzebuje zwiększać napływu rekrutów, o ile nie planuje znacznego zwiększenia działań ofensywnych, w tym otwarcia nowego frontu.

W środę Bloomberg podał też, powołując się na źródła wśród rosyjskich urzędników, że Putin szykuje się do eskalacji

Tu mogło chodzić o to, by powiedzieć: „wiemy, o czym myślicie i lepiej tego nie róbcie”

BETH SANNER

była wysoka rangą urzędniczka w wywiadzie USA w rozmowie z „Wall Street Journal”

ataków raketowych na ukraińskie miasta, w tym Kijów. Źródła amerykańskiej agencji ostrzegły też, że Kreml w coraz większym stopniu obwinia państwa NATO za ukraińskie ataki dronowe i rakietowe na Rosję. Urzędnicy przypuszczają, że Putin może w coraz większym stopniu skłaniać się do użycia taktycznej broni jądrowej w Ukrainie.

W przeszłości Rosja wielokrotnie straszyla użyciem broni jądrowej w wojnie z Ukrainą, wykorzystując tę groźbę m.in. jako środek nacisku na sojuszników Kijowa. Przed atakiem jądrowym ostrzegały Kreml nie tylko państwa NATO, ale również Chiny i Indie. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449988

W dniu 24 sierpnia 2026 roku zmarła

Prof. dr hab. n. med.
Anna Jung-Hauska

Wieloletni Członek Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej
Odszedł od nas Człowiek wyjątkowej życzliwości, wybitny lekarz i naukowiec

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Bliskim

składa

Zarząd Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej

Coraz więcej ofiar powodzi w Nepalu

• **Bloto pokrywające budynki po powodzi w rzece Trishuli w dystrykcie Nuwakot w Nepalu**

FOT. REUTERS / NAVESH CHITRAKAR

Wiadomo już o co najmniej 335 ofiarach śmiertelnych i ponad 1,3 tys. zaginionych w powodzi w Nepalu i Tybecie.

**Anna Wyrwik
Iwona Görke**

Trzy ofiary śmiertelne i 558 osób zaginionych w Tybecie oraz co najmniej 332 ofiar śmiertelnych i ponad 800 zaginionych w Nepalu – taki bilans powodzi w tych krajach podaje chińska agencja prasowa Xinhua, cytowana przez Associated Press.

Wśród zaginionych w Tybecie jest co najmniej 260 obcokrajowców, a wśród nich może być 55 Maledyńczyków. Według agencji AP (stan na wczoraj na godz. 13) w Nepalu zaginionych jest 517 obcokrajowców, w tym 178 osób z Indii, które odbywały pielgrzymkę do świętego miejsca dla Hinduistów – na górę Kajlas w Tybecie, a także obywatele m.in. Stanów Zjednoczonych, Australii, Wielkiej Brytanii, Kanady.

„Zgodnie z najnowszymi informacjami, jakimi dysponujemy, nie otrzymaliśmy żadnych potwierdzonych doniesień o obywatelach polskich, którzy odnieśli obrażenia, zaginęli, zostali ewakuowani lub w inny sposób bezpośrednio ucierpieli w wyniku powodzi. Sytuacja pozostaje jednak dynamiczna, a dane dotyczące turystów zagranicznych są nadal weryfikowane” – poinformował wczoraj rano „Wyborczą” Lokmanya Golchha, honorowy konsul generalny Polski w Katmandu.

Powódź błotna sparaliżowała drogi, zalała i zniszczyła wiele budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, pokryła błotem samochody i inne pojazdy. W jednej z miejscowości zalany został targ.

Zniszczona infrastruktura transportowa oraz deszcz utrudniają akcję ratunkową. Oprócz ratowników, bierze w niej udział 2 tys. nepalskich żołnierzy. Z rządem współpracują m.in. Australia, ONZ, Czerwony Krzyż i wiele innych organizacji humanitarnych.

Powódź błotna przez lawinę lodowcową

Według ekspertów do spraw klimatu z Międzynarodowego Centrum Zintegrowanego Rozwoju Gór w Katmandu, przyczyną błyskawicznie rozwijającej się powodzi jest prawdopodobnie lawina z lodowca po stronie Nepalu.

„New York Times” opisuje, że prawdopodobnie ogromny kawał lodu (mogący mieć nawet do 600 metrów szerokości) oderwał się od lodowca i spadł kaskadowo do doliny leżącej ponad tysiąc metrów niżej.

„New York Times” opisuje, że prawdopodobnie ogromny kawał lodu (mogący mieć nawet do 600 metrów szerokości) oderwał się od lodowca i spadł kaskadowo do doliny leżącej ponad tysiąc metrów niżej

„Obserwacje hydrologiczne wskazują na wyjątkową prędkość i siłę fali powodziowej” – czytamy w oświadczeniu Ekspertów ds. klimatu z Międzynarodowego Centrum Zintegrowanego Rozwoju Gór.

Eksperci ostrzegają, że w regionie możliwa jest kolejna powódź, tym razem wywołana przez odpady i gruz ze zniszczonych budynków, które blokują koryta rzek.

Topnieją lodowce w Himalajach

Do największej powodzi doszło na rzece Lhende Khola, która – jak powiedział AP Saswata Sanyal, specjalista ds. redukcji ryzyka katastrof w grupie badawczej do spraw klimatu – już dwukrotnie wystąpiła z brzegów w ciągu ostatnich czternastu miesięcy. Z kolei na rzece Trishuli w pewnym momencie poziom wody wzrósł nawet o 9 metrów w ciągu pół godziny.

Służba Geologiczna Stanów Zjednoczonych (USGS) po raz pierwszy zgłosiła trzęsienie ziemi o magnitudzie 4,4 w środę rano, około 66 km na północ od Katmandu, w pobliżu granicy z Tybetem. Następnie USGS zaktualizowała, stwierdzając, że zmierzone przez nią zjawisko sejsmiczne to zapadnięcie się lodowca o magnitudzie 5,2.

Ocieplenie spowodowane przez zmiany klimatu skutkuje ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak intensywne monsuny i topnienie lodowców. Naukowcy z Katmandu odkryli na początku tego roku, że tempo topnienia lodowców w regionie Hindukuszu w Himalajach podwoiło się od 2000 roku. Strone zbocza i bujne doliny Himalajów są szczególnie narażone na powodzie i osuwiska. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34449927

Zarząd Spółdzielni Rzemieślniczej „Wielobranżowa” w Mielcu

**ogłasza dwustopniowy
NIEOGRANICZONY PRZETARG OFERTOWY
na sprzedaż nieruchomości gruntowej**

**stanowiącej działki ewidencyjne nr 1782/1, 1782/4, 1782/5, 1782/6
o łącznej powierzchni 0,1304 ha zabudowanej kompleksem budynków
o funkcji usługowo - handlowej,
położonej w miejscowości Mielec przy ul. Krótkiej 5
oraz 3 Maja 2A powiat mielecki, woj. podkarpackie.**

Cena wywoławcza : 5 550 000,00 zł netto

(słownie: pięć milionów pięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych netto). Do ceny zostanie doliczony podatek VAT wg. stawki VAT 23 %, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. „o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361, 852 z dnia 13.08.2024 r.)

Przystąpić do przetargu można poprzez złożenie pisemnych ofert w zamkniętych kopertach w sekretariacie Spółdzielni w Mielcu przy ul. Krótkiej 5 do dnia 01.10.2026 r. do godziny 11:00 i wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej, przelewem na rachunek bankowy Spółdzielni: 71 1240 2656 1111 0000 3793 0884, data uznania wpływu wadium na rachunku najpóźniej do dnia 01.10.2026 do godz.10:00.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 01.10.2026 o godz. 11:15 w biurze Spółdzielni w Mielcu ul. Krótka 5, kiedy to rozpocznie się drugi etap przetargu - licytacja.

Wadium zwraca się niezwłocznie nie później niż w ciągu 3 dni po zamknięciu, unieważnieniu lub zakończeniu przetargu wynikiem negatywnym. Wadium wniesione przez uczestnika który wygrał przetarg, zalicza się na poczet ceny nabycia nieruchomości. Wadium przepada na rzecz Sprzedawcy, jeżeli wybrany oferent uchyli się od zawarcia umowy.

Bliższe informacje w przedmiocie sprzedaży udzielane są w siedzibie Spółdzielni w Mielcu przy ul. Krótka 5, tel. (17) 773 32 83.

Spółdzielnia zastrzega sobie prawo odstąpienia lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34449928

**OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA PABIANIC**

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących nw. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h ust. 1 i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz art. 21 ust. 1, art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670), w związku z uchwałami: Nr LXX/676/23 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 27 września 2023 r., oraz Nr XXII/221/25 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 17 grudnia 2025 r.,

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz o zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie następujących projektów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz uzasadnieniami:

- 1) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Pabianicach w rejonie ulic: Bolesława Nawrockiego i gen. Zygmunta „Waltera” Janke, zwanego planem „Nawrockiego” / «Waltera» Janke” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko;
- 2) projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Szarych Szeregów w Pabianicach, zwanego planem „Szarych Szeregów”.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w okresie **od 1 września 2026 r. do 8 października 2026 r.** w następujących formach:

- 1) **zbieranie uwag** w terminie **od 1 września 2026 r. do 8 października 2026 r.**, przy czym uwagi do konsultowanych projektów planów należy składać do Prezydenta Miasta Pabianic wyłącznie na opisanym niżej formularzu;
- 2) **spotkania otwarte** odbędą się w dniach:
 - a) dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „**Nawrockiego**” / «**Waltera**» Janke” – **22 września 2026 r. w godz. 17.00 do 17.25** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4,
 - b) dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „**Szarych Szeregów**” – **22 września 2026 r. w godz. 17.30 do 17.55** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4;
- 3) **dziur projektanta** będzie odbywał się w czasie trwania konsultacji społecznych, w dniach pracy Urzędu w godz. od 9:00 do 15:00:
 - a) w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro (bez windy),
 - b) dla osób ze szczególnymi potrzebami, możliwość spotkania z projektantem w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, parter, po wcześniejszym umówieniu terminu pod numerem telefonu (42) 27-99-794,
 - c) oraz dodatkowo w dniu **29 września 2026 r. (wtorek)** po godzinach pracy, w **godz. od 17.30 do 18.30** w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, sala nr 4.

Projekty planów miejscowych wraz z opracowaniami towarzyszącymi zostaną udostępnione w czasie trwania konsultacji społecznych: na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem <https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen>, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem <https://um.pabianice.pl/> w zakładce „zagospodarowanie przestrzenne” / wyłożenia do publicznego wglądu oraz konsultacje społeczne planów tworzonych” (<https://um.pabianice.pl/artykul/133/2857/>) wyłożenia-do-publicznego-wgladu-oraz-konsultacje-spoeczne-planow-tworzonych oraz w dniach pracy Urzędu w godzinach **od 9.00 do 15.00** w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach, ul. Kościuszki 22 / 26, I piętro. Zgodnie z art. 39, art. 40, art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., ww. projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego podlegają strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, w tym zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa w okresie wyłożenia do publicznego wglądu oraz składania uwag i wniosków w sprawie prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu.

Uwagi i wnioski w sprawie prognoz należy składać w nieprzekraczalnym terminie do dnia **8 października 2026 r.** Zgodnie z art. 8g ust. 2 przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. składający uwagę do projektu planu miejscowego zobowiązany jest podać swoje imię i nazwisko albo nazwę, adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazać, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Uwagi do projektów planów należy składać wyłącznie za pomocą *formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego* (określonego Rozporządzeniem – Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), którego wzór, dedykowany ww. projektom planów, jest dostępny w materiale dotyczącym niniejszego ogłoszenia na tablicy ogłoszeń Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pabianicach pod adresem <https://bip.um.pabianice.pl/artykuly/20/tablica-ogloszen> oraz, w postaci papierowej, w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Pabianicach. Uwagi do projektów planów miejscowych można wносить w formie papierowej lub elektronicznej.

W formie papierowej poprzez:

- złożenie wypełnionego formularza uwagi w Wydziale Urbanistyki, ul. Kościuszki 22/26, 95-200 Pabianice – w godzinach pracy Urzędu,
- złożenie wypełnionego formularza uwagi w Urzędzie Miejskim w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice w Biurze Obsługi Interesantów – w godzinach pracy Urzędu,
- przesłanie wypełnionego formularza uwagi drogą pocztową na adres Urząd Miejski w Pabianicach, ul. Zamkowa 16, 95-200 Pabianice,
- przekazanie wypełnionego formularza uwagi w czasie prowadzonego spotkania otwartego.

W formie elektronicznej poprzez złożenie wypełnionego formularza uwagi opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym za pośrednictwem:

- poczty elektronicznej na adres: urbanistyka@um.pabianice.pl,
- e – Doreczeń na adres: AE.PL:76443-84766-WDBFT:22.

Wnioski i uwagi do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy składać w sposób określony w art. 40 przywołanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., w tym na powyższe adresy. Uwagi do projektów planów nie spełniające wymogów formalnych pozostawione zostaną bez rozpatrzenia, w szczególności:

- złożone poza wyznaczonym terminem,
- niezłożone na ww. formularzu,
- niezawierające danych określonych w pkt. 4 formularza,
- niezawierające czytelnego podpisu w przypadku uwagi wniesionej w postaci papierowej,
- niezawierające kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu zaufanego w przypadku uwagi w postaci elektronicznej.

**w/z PREZYDENTA MIASTA
Dawid Zakrzewski
II Zastępca Prezydenta Miasta**

Były pracownik piramidy fotowoltaicznej ujawnia schemat

Polska znalazła się w epicentrum jednej z największych afer gospodarczych ostatnich lat, w której długi wobec inwestorów sięgają miliarda dolarów. Już w maju 2024 roku w pubie w Londynie Yandisa Nongena po raz pierwszy sły-
szy, jak się buduje fotowoltaiczną piramidę finansową: „Oni wyciągali pieniądze z firmy za pomocą pożyczek”.

Ireneusz Sudak

Polscy przedsiębiorcy, drobne firmy budowlane, geodeci, instalatorzy fotowoltaiki nie mieli pojęcia, że znajdują się w centrum globalnego sporu finansowego.

Setka (dokładnie 101) firm czeka na odzyskanie prawie 250 mln zł od firmy Spectris Energy (która jest w restrukturyzacji) – napisaliśmy w lipcu. Spectris Energy była częścią holdingu o wspólnym mianowniku pod nazwą GoldenPeaks, który stworzyli szwajcarski finansista Adriano Agosti i osiadły w Singapurze Brytyjczyk Daniel Tain.

Oprócz tego maltańska firma GoldenPeaks Poland Holding Limited jest winna inwestorom finansowym, w tym polskim bankom PKO BP, mBank i Bank Pekao SA, w sumie prawie 1 mld dolarów.

„Płynność wyparowała w ciągu kilku tygodni” – stwierdził Edward Manning, dyrektor zarządzający w Alvarez & Marsal, doradca finansowy i restrukturyzacyjny firmy, w piśmie złożonym do amerykańskiego sądu w Teksasie, gdzie trwa postępowanie restrukturyzacyjne GoldenPeaks Poland Holding Limited.

Sprawą zainteresowali się amerykańscy dziennikarze Bloomberg, którzy opisali zeznania byłego pracownika GoldenPeaks Yandisy Nongeny, który zdradził kulisy działalności firmy. Jego 88-stronnicowe wyznanie w pełni potwierdza to, co do tej pory pisaliśmy o działalności grupy.

Yandisa Nongena ujawnia metody

Yandisa Nongena to doświadczony finansista, który pomaga firmom w planowaniu i uzyskiwaniu finansowania bankowego na projekty energetyczne. Napisał o tym nawet podręcznik akademicki.

Nongena dołączył do GoldenPeaks Capital Holding w 2023 roku. Miał pomóc firmie pożyczyć 109 mln euro od niemieckiego banku NordLB (w którym, jak wynika ze ścieżki kariery opublikowanej w serwisie LinkedIn, wcześniej pracował) na budowę farm fotowoltaicznych w Polsce.

W swoim pisemnym świadectwie złożonym w ramach postępowania upadłościowego w USA Nongena daje świadectwo tego, co się działo w grupie.

Ekspert dość szybko poznał się na działalności grupy i zrezygnował w grudniu 2024 r.

Nongena zaczął mieć wątpliwości co do sposobu funkcjonowania GoldenPeaks oraz tego, czy firma nie ukrywa kluczowych informacji przed bankami i funduszami kredytowymi, które napędzały jej rozwój długiem osiagającym ostatecznie 1,6 miliarda dolarów.

W momencie swojej rezygnacji w maju (jest dołączony do sądowych dokumen-

tów) napisał: „Przytłacza mnie ogrom wątpliwości co do tego, czy informacje przekazywane przez GoldenPeaks bankowi NordLB są pełne i prawdziwe. Znalazłem się w sytuacji, na którą nie mogę się zgodzić”.

GoldenPeaks kluczy i lawiruje

Wiosną 2024 roku, w pubie w londyńskiej dzielnicy Mayfair, jeden z niewymienionych z nazwiska dyrektorów GoldenPeaks powiedział Nongenie przy świadkach, że „firma używa pieniędzy z jednego projektu do pokrywania kosztów innego”.

Ten sam menedżer GoldenPeaks powiedział Nongencie później, iż „Daniel Tain i Adriano Agosti wyciągali pieniądze z firmy za pomocą pożyczek wewnątrz korporacyjnych”.

Czy Nongena informował wtedy o nieprawidłowościach, o których się dowiedział? Nongena broni się, że w tamtym czasie błędnie „zbagatelizował te słowa dyrektora i nie wierzył, że coś takiego mogłoby mieć miejsce”.

Fundusz Brookfield (największy wierzyciel i inwestor GoldenPeaks) i polskie banki PKO BP, mBank i Pekao SA, czyli niektórzy inwestorzy, dopytywani przez nas o nadzór korporacyjny nad działalnością GoldenPeaks, czyli de facto o to, jak ta struktura mogła tak długo działać niezauważona, nie komentują sprawy.

Bank NordLB poinformował, że „od momentu powzięcia informacji o pierwszych obawach podjął wszelkie niezbędne kroki, wraz z ekspertami wewnętrznymi i zewnętrznymi, i pozostaje w ścisłym dialogu z odpowiednimi organami”.

Współzałożyciele GoldenPeaks, Daniel Tain i Adriano Agosti, odmówili Bloombergowi komentarza.

Dalej Nongena zeznaje i zarzuca GoldenPeaks, że firma nie poinformowała pożyczkodawców (banków i funduszy) o tym, iż prace inżynierskie, zakupowe i budowlane były wykonywane przez wewnętrzną spółkę zależną (Spectris Energy), a nie przez firmę zewnętrzną.

„Była to niekwalifikująca się do finansowania bankowego struktura kontraktu budowlanego, pełna konfliktów interesów, która mogła ułatwiać oszustwa i malwersacje” – twierdzi.

Jak pisaliśmy, GoldenPeaks informowało pożyczkodawców, że prace są prowadzone przez giganta branżowego China National Building Material, tymczasem Nongena twierdzi, że „odkrył”, iż farmy buduje polski Spectris Energy, spółka w 100 proc. z grupy GoldenPeaks.

W Polsce nikt nie robił z tego tajemnicy – teraz, po fakcie, nasi informatorzy mówią, że taka konstrukcja była dziwna, ale nie zakazana. Jednocześnie trzeba podkreślić, że polscy podwykonawcy nadal są pozostawieni sami sobie, na tym eta-

FOT. GETTY IMAGES

Fundusz Brookfield i polskie banki PKO BP, mBank i Pekao SA, czyli niektórzy inwestorzy, dopytywani przez nas o nadzór korporacyjny nad działalnością GoldenPeaks, czyli de facto o to, jak ta struktura mogła tak długo działać niezauważona, nie komentują sprawy

pie sprawy nie widać, by ktokolwiek się nimi interesował.

Prawnicy z GoldenPeaks odpowiadają

W czerwcu, gdy GoldenPeaks Poland Holding Limited ogłosiło w USA procedurę restrukturyzacji (tzw. Chapter 11), Nongena spotkał się z pracownikami Brookfield (największego wierzyciela i inwestora GoldenPeaks).

Zeznał, że poinformowali go oni o podejrzeniach, iż z GoldenPeaks mo-

gło „zniknąć” od 80 do 100 milionów euro. Być może chodzi o 100 mln euro niezabezpieczonych pożyczek do maltańskiego właściciela Spectris Energy – GoldenPeaks Capital Services, o których napisaliśmy w lipcu.

Jak relacjonuje Bloomberg, wierzyciele GoldenPeaks jak dotąd nie postavili żadnych zarzutów dotyczących nieprawidłowości w procedurze upadłościowej wynikającej z Chapter 11. Zarzutów nie ma też nikt ze Spectris Energy.

Wśród innych przyczyn podawanych jako powód nagłego upadku firmy wymienia się ograniczenia dotyczące ilości energii, jaką mogła sprzedawać, opóźnienia w budowie spowodowane częściowo niezapłaconymi fakturami, niewystarczający kapitał własny oraz koszty przekraczające możliwości firmy.

Prawnicy reprezentujący podmioty GoldenPeaks w procedurze upadłościowej w sierpniu odrzucili część zarzutów Nongeny jako „błędne lub niewłaściwe”. Choć zaznaczyli, że traktują zarzuty o nieprawidłowości poważnie, to podjęli kroki w celu zbadania możliwości wysunięcia roszczeń wobec „byłych osób z wewnątrz firmy”. ●

L'ORÉAL LUXE

Longevity zmienia podejście do piękna

„W pielęgnacji skóry, longevity stało się prawdziwie definiującym trendem. Odchodzimy dziś od prób korygowania widocznych oznak starzenia się skóry, a koncentrujemy na utrzymaniu jej jakości, witalności i odporności przez długi czas” – mówi Cristina Seri, dyrektorka generalna dywizji L'Oréal Luxe w HUB L'Oréal Polska i Kraje Bałtyckie.

Co obecnie napędza rozwój rynku kosmetyków luksusowych w Polsce: marka, nauka, doświadczenie?

Cristina Seri: Patrząc dziś na polski rynek, najbardziej fascynuje mnie to, jak dynamicznie on się zmienia. Rynek luksusowych kosmetyków nie jest dzisiaj napędzany przez jeden, odizolowany od innych element, ale przez synergię między siłą marki, wiarygodnością naukową i jakością doświadczenia oferowanego konsumentom.

Polscy konsumenci są dziś niezwykle wymagający. Nie kupują po prostu produktu z półki, ale inwestują w cały ekosystem marki. Oczekują, że zakup będzie niósł za sobą emocjonalną więź z luksusową marką, ale jednocześnie chcą widzieć konkretne, namacalne efekty potwierdzone nauką.

Jakie jeszcze zmiany obserwujesz? Jak konsument w Polsce podchodzi dzisiaj do zakupu luksusowych kosmetyków?

Polski rynek kosmetyczny jest niezwykle podatny na trendy, rozwija się i ewoluuje z niesamowitą prędkością. Gdybym miała wskazać najbardziej ekscytującą zmianę, byłoby to zdecydowane przejście od piękna inspirowanego trendami do piękna inspirowanego nauką. Nasi konsumenci i konsumentki w Polsce są dziś selektywni i bardziej świadomi niż kiedykolwiek wcześniej.

W pielęgnacji skóry hasło *longevity*, czyli długowieczność, stało się niezwykle istotnym kierunkiem. Odchodzimy już od prób korygowania widocznych oznak starzenia po fakcie, a przechodzimy do utrzymywania jakości, zdrowego wyglądu i wytrzymałości skóry na przestrzeni lat.

Ta zmiana znajduje swoje odzwierciedlenie również w strategii działu L'Oréal Luxe. Rozwijamy nie tylko produkty, lecz budujemy całe środowisko usług opartych na badaniach naukowych, diagnostyce i innowacjach ukierunkowanych na długowieczność. Naszą ambicją jest pomaganie konsumentom w podejmowaniu bardziej świadomych decyzji dotyczących pielęgnacji, a także wspieranie optymalnej kondycji i młodego wyglądu skóry w długoterminowej perspektywie.

Czy wierzysz, że troska o urodę może stać się, obok zdrowia i dobrego samopoczucia, częścią „gospodarki długowieczności”?

Bez wątplenia. Dla mnie „gospodarka długowieczności” to nie tylko modne hasło czy też trend, który wkrótce przeminie, ale przede wszystkim fundamentalna zmiana sposobu myślenia. Nie chodzi w tym o dłuższą młodość w sensie dosłownym, ale o lepsze, zdrowsze i bardziej dynamiczne życie w dobrym samopoczuciu, a także o bardziej świadomą pielęgnację i zachowanie witalności i zdrowego wyglądu skóry przez długie lata.

W L'Oréal Luxe postrzegamy długowieczność jako jeden z najbardziej pasjonujących obszarów dla innowacji.

Nasza filozofia opiera się na łączeniu zaawansowanych badań biologicznych, wykorzystywaniu sztucznej inteligencji i diagnostyki, aby zrozumieć, jak skóra ewoluuje na przestrzeni lat

Pozwala nam to potem wspierać pielęgnację i ochronę skóry proaktywnie, a nie reaktywnie.

Ważnym odzwierciedleniem takiego podejścia i naszej wizji jest nowa linia Lancôme Absolue Longevity MD, opracowana we współpracy ze szwajcarską firmą biotechnologiczną Timeline. Formuła produktu wykorzystuje składnik Mitopure®, opatentowaną formę Urolityny A, wspomagając funkcjonowanie mitochondriów, czyli „centrów energetycznych” komórek, których wydajność spada wraz z wiekiem.

Poza samymi produktami, inwestujemy w badania naukowe. To nauka stoi za kulisami każdego produktu. Dzięki platformie Longevity AI Cloud, nasi badacze w laboratoriach analizują ponad 260 biomarkerów skóry, aby lepiej zrozumieć biologiczne mechanizmy starzenia i opracować profilaktyczne rozwiązania. Dzięki temu nie tylko dostosowujemy się do zmian w zakresie filozofii długowieczności, ale mamy konkretne, innowacyjne i przełomowe rozwiązania, które są dostępne już dla polskich konsumentów.

L'Oréal od kilku lat jest obecny na targach technologicznych VivaTech. Czy nowe technologie, w tym sztuczna inteligencja, mogą przynieść biznesowe korzyści L'Oréal Luxe?

Dla nas sztuczna inteligencja i technologie kosmetyczne są potężnymi narzędziami, które pozwalają tworzyć realną wartość biznesową, radykalnie zwiększając personalizację, skuteczność i przewidywalność rozwiązań kosmetycznych.

Lancôme Skin Screen

Materiały prasowe L'Oréal

Jako przykład podam Lancôme Skin Screen, najnowocześniejszy system diagnostyczny, wykorzystujący obrazowanie wielospektralne i zaawansowaną sztuczną inteligencję do oceny parametrów skóry, który pozwala na niemal kliniczną precyzję. Albo Lancôme Cell BioPrint, nowatorskie, przenośne urządzenie diagnostyczne typu „lab-on-chip”, które dzięki technologii mikroprzepływów pozwala na analizę białkowych biomarkerów skóry w zaledwie pięć minut. Urządzenie to określa parametry i kondycję skóry oraz pomaga dobrać optymalne składniki aktywne, takie jak np. retinol.

Biorąc pod uwagę globalną skalę działalności, L'Oréal ma wyjątkową możliwość wpływania na zachowania konsumentów. Jak w praktyce podchodzicie do tej odpowiedzialności?

Skala działania wiąże się z ogromną odpowiedzialnością. Wszystko, co robimy, opieramy na dekadach badań, tysiącach patentów i innowacji naukowych. Dla zobrazowania skali: w samym 2025 roku L'Oréal zgłosił 725 patentów, wprowadził na rynek ponad 3400 nowych formuł na całym świecie, a nad innowacjami każdego dnia pracowało około 4000 naukowców z obszaru badań i rozwoju.

Ale odpowiedzialność wykracza daleko poza liczby czy patenty. Jako kobieta, będąca liderką w tej branży, głęboko wierzę, że piękno powinno dawać ludziom realne poczucie siły i ich wzmacniać, nie utrzymywać nierealistyczne standardy. Filozofia ta znajduje odzwierciedlenie w innowacjach takich jak HAPTA – jest to urządzenie do makijażu zaprojektowane z myślą o użytkownikach z ograniczoną ruchomością dłoni. Poszerzamy stopniowo ofertę produktów z wymiennymi wkładami, tzw. refillami, które zmniejszają ilość plastiku wprowadzaną do środowiska bez kompromisów w zakresie jakości czy doświadczenia premium.

Takimi rozwiązaniami nie tylko kształtujemy popyt konsumentów, ale każdego dnia zdobywamy ich zaufanie, dbając jednocześnie o to, aby nasze innowacje przynosiły realną, etyczną i znaczącą wartość, odpowiadającą na rzeczywiste potrzeby

Meta się doigrała?

Wniosek o ukaranie Mety za fałszywe reklamy na platformach internetowych amerykańskiej spółki trafił do Komisji Europejskiej. Zareagował minister cyfryzacji Krzysztof Gawkowski.

Eryk Kielak, PAP

„Platformy cyfrowe muszą ponosić pełną odpowiedzialność za swoje działania i dlatego zawnioskowałem o nałożenie na Metę kary w wysokości miliarda złotych” – przekazał Krzysztof Gawkowski. Pismo datowane na 26 sierpnia br. wysłał do wiceprzewodniczącej wykonawczej Komisji Europejskiej ds. suwerenności technologicznej, bezpieczeństwa i demokracji Henny Virkkunen.

Pierwszą stronę dokumentu wicepremier zamieścił na platformie X na swoim profilu. Podkreśla w nim m.in., że Polska posiada „udokumentowane dowody niewystarczającej reakcji Mety”.

„W przeprowadzonym przez CERT Polska teście zgłoszono Meta 122 reklamy zakwalifikowane jako oszustwa. W 106 przypadkach, czyli 86,8 proc. zgłoszeń, Meta zakończyła sprawę decyzją o nieusunięciu reklamy – wylicza Krzysztof Gawkowski. – Beczynność i nieskuteczność w zwalczaniu szkodliwych dla Polaków reklam i oszukańczych treści nie będzie tolerowana. (...) Dowodów jest aż nadto”.

Minister cyfryzacji wzywa też Metę do natychmiastowego wprowadzenia skutecznych narzędzi eliminujących scam, fałszywe reklamy i promowanie nielegalnych aplikacji.

Meta odpowiedziała

„Nie chcemy oszustw na naszych platformach – szkodzą osobom i firmom, które nam ufają. Intensywnie działamy, aby je powstrzymać i kontynuujemy konstruktywną współpracę z Komisją Europejską oraz regulatorami w ramach tych wspólnych starań. Oszuści to zdeterminowani przestępcy, którzy stosują coraz bardziej wyrafinowane metody. Dlatego wciąż konsekwentnie inwestujemy w technologie i partnerstwa – z branżą i organami ścigania, aby wykrywać, usuwać i ostatecznie powstrzymywać oszustów” – skomentował koncern dla portalu Business Insider.

Komisja Europejska nakładała już w przeszłości kary za łamanie aktu o usługach cyfrowych (DSA) na wielkie platformy internetowe. Jako pierwsza na gruncie DSA została ukarana w grudniu 2025 r. kwotą 120 mln euro platforma X za naruszenie obowiąz-

ków w zakresie przejrzystości i weryfikacji użytkowników.

Wiceminister cyfryzacji Dariusz Standerski w rozmowie z Wirtualną Polską przypomniał jednak, że Polska nie może bezpośrednio nałożyć kary na Metę, ponieważ 9 stycznia tego roku prezydent zawetował ustawę, która miała w Polsce umożliwić stosowanie aktu o usługach cyfrowych.

– Pan prezydent Karol Nawrocki (...) stanął po stronie przestępców w tym zakresie, których on często pada ofiarą, ponieważ mamy dziesiątki tysięcy oszustw wykorzystujących wizerunek pana prezydenta – ocenił Standerski.

Niewystarczające działania

Zanim minister cyfryzacji włączył w sprawę Komisję Europejską, domagał się w liście do Mety m.in. szczegółowych danych o oszukańczych reklamach pojawiających się w Polsce na Facebooku i Instagramie. Odpowiedź, którą dostał, była jednak niesatysfakcjonująca.

Meta zaproponowała ministrowi i jego zespołowi spotkanie w celu omówienia działań firmy oraz określenia obszarów dalszej współpracy. Zaznaczyła jednocześnie, że nie istnieje jedno rozwiązanie pozwalające całkowicie wyeliminować oszukańcze reklamy, dlatego stosuje wielopoziomowy system obejmujący kontrolę przed publikacją, usuwanie treści, weryfikację reklamodawców, bloko-

wanie sieci oszustów oraz współpracę z instytucjami publicznymi.

– To nie jest odpowiedź mówiąca: mamy jasny, klarowny pomysł na to, żeby te reklamy zniknęły. W tych reklamach uczestniczą celebryci, politycy – powiedział w środę Gawkowski na antenie Polsat News pytany, czy otrzymał odpowiedź na swój list. Oce- nił, że takie reklamy powinny zniknąć w ciągu kilku minut, a nie kilku dni.

Ten dziki zachód na platformie musi się skończyć

KRZYSZTOF GAWKOWSKI
minister cyfryzacji

Od lipca 2025 r. do czerwca 2026 r. Meta usunęła ok. 137 tys. reklam pochodzących z Polski z powodu naruszenia zasad dotyczących oszustw i wyłudzeń. Ponad 88 proc. z nich usunięto przed zgłoszeniem przez użytkowników. W tym samym okresie usunęła też ok. 380 tys. pochodzących z Polski treści na Facebooku, Instagramie i Threads naruszających zasady dotyczące oszustw i innych oszukańczych praktyk. Ponad 93 proc. zostało usuniętych, zanim zgłosili je użytkownicy.

Koncern Meta Platforms w pierwszym kwartale 2026 roku zanotował 56,31 mld dol. przychodów i 26,77 mld dol. zysku netto. Ponad 95 proc. wpływów koncernu pochodziło z reklam (55,02 mld dol.; wzrost o 32,93 proc.).

Rafał Brzoska poszedł na zwarcie

Sprawę wokół fałszywych reklam na platformach należących do Mety podbi- ja prezes InPostu Rafał Brzoska. Przed- siębiorca otwarcie mówił, że amerykań- ska firma pobiera pieniądze od rekla- modawcy, akceptuje reklamę, a następ- nie za pomocą swoich algorytmów do- starcza ją potencjalnym ofiarom. Jego zdaniem potrzebna jest „realna odpo- wiedzialność platform za dopuszczanie i monetyzowanie oszustw”.

– Bezpieczeństwo w internecie nie może zależeć od tego, czy ktoś jest mi- nistrem, celebrytą czy ma milion obser- wujących. Taka sama ochrona należy się każdemu Polakowi – ocenił Brzoska.

Wizerunek biznesmena wielokrot- nie był wykorzystywany w fałszywych reklamach pojawiających się na plat- formie. W odpowiedzi miliarder wy- startował z inicjatywą „150 proc.”, w której zaapelował o zmianę zasad odpowiedzialności platform za fał- szywe reklamy. Brzoska chce, by kara na daną platformę wyniosła 150 proc. przychodu z emisji konkretnej fałszy- wej reklamy. Pieniądze z kar miałyby trafić na fundusz kompensacyjny. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34449255

Wyciąg z ogłoszenia Starosty Puckiego z dnia 28 sierpnia 2026 r.

**w sprawie pierwszego przetargu ustnego nieograniczonego
na sprzedaż nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa.**

Oznaczenie nieruchomości	Nieruchomość przeznaczona do sprzedaży stanowi działkę nr 136/20 o pow. 0,0363 ha, położona w obrębie Hel, miasto Hel, dla której Sąd Rejonowy w Wejherowie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr GD2W/00025669/2.
Przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania	Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zatwierdzonego uchwałą Rady Miasta Helu Nr VII/49/2003 z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie: uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Helu, przedmiotowa nieruchomość położona jest na terenie mieszkaniowo-usługowym, projekt planu ogólnego w trakcie opracowywania.
Cena wywoławcza	582 000,00 zł (słownie: pięćset osiemdziesiąt dwa tysiące złotych 00/100) + podatek VAT w obowiązującej wysokości.
Forma zbycia nieruchomości	Sprzedaż w trybie przetargu ustnego nieograniczonego.
Wadium	116.000,00 zł (słownie: sto szesnaście tysięcy 00/100)
Termin i miejsce przetargu	30 październik 2026 r. o godz. 10:30 w siedzibie Starostwa Powiatowego w Pucku przy ul. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck, sala konferencyjna na pierwszym piętrze.

Warunkiem dopuszczenia do przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu lub obligacjach Skarbu Państwa w terminie **do dnia 26 października 2026 r.** W przypadku wpłacenia wadium w pieniądzu należy dokonać na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, Bank Millennium **nr 48 1160 2202 0000 0006 0369 1371**. W przypadku wpłaty wadium w obligacjach Skarbu Państwa obligacje należy zdeponować w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5, 84 – 100 Puck. O uznaniu, że wadium wpłacono w wymaganym terminie, decyduje data wpływu środków pieniężnych na konto Starostwa Powiatowego w Pucku, bądź data złożenia do depozytu obligacji Skarbu Państwa.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu została zamieszczona na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pucku w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.starostwo.puck.pl) oraz na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Pucku przy ul. E. Orzeszkowej 5. Szczegółowe informacje o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Starostwa Powiatowego w Pucku tel. (58) 673-42-09 oraz na stronach internetowych www.bip.starostwo.puck.pl.

z up. Starosty
Wicestarosta Pucki
Tomasz Herrmann

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34447381

**AUTOSTRADA
EKSPLOATACJA SA**

**Autostrada
Wielkopolska**

INFORMUJĄ

Od dnia 11 września 2026 roku od godziny 6.00 rano zmianie ulegają stawki za przejazd płatnymi odcinkami A2 Nowy Tomyśl–Konin dla wszystkich kategorii pojazdów.

Nowy Tomyśl- Poznań, Poznań- Września, Września-Konin (za każdy odcinek osobno)

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	41 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	71 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	108 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	165 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	410 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	21 PLN brutto

Nowy Tomyśl–Buk

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	26 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	45 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	69 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	105 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	260 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	13 PLN brutto

Buk – Poznań

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	15 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	26 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	39 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	60 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	150 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	8 PLN brutto

Września- Stupca

KAT I	Pojazdy o dwóch osiach	17 PLN brutto
KAT II	Pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach z przyczepami.	29 PLN brutto
KAT III	Pojazdy samochodowe o trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o dwóch osiach, z których co najmniej jedna wyposażona jest w koła bliźniacze z przyczepami.	45 PLN brutto
KAT IV	Pojazdy samochodowe o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami.	68 PLN brutto
KAT V	Pojazdy ponadnormatywne	170 PLN brutto
KAT VI	Motocykle	9 PLN brutto

Szczegóły dotyczące aktualnych cen stawek znajdują się na stronie internetowej koncesjonariusza płatnej autostrady A2, spółki Autostrada Wielkopolska SA oraz operatora, spółki Autostrada Eksploatacja SA,

www.autostrada-a2.pl

Prezydent Wrocławia

ogłasza

czwarty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Włociańskiej;

obręb: Strachocin, AM-3, dz. nr 82/12;
GPS: 51.10738 N, 17.14966 E;
pow. nieruchomości: **2 697 m²**;
KW nr **WR1K/00469575/6**;
Opis nieruchomości: niezabudowana

Przeznaczenie nieruchomości zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (MPZP): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (budynki wolnostojące lub bliźniacze), usługi I (jako lokale użytkowe w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych): pracownie artystyczne, biura, poradnie medyczne, pracownie medyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, zakłady lecznicze dla zwierząt, edukacja, obiekty do parkowania, obiekty infrastruktury technicznej.

Cena wywoławcza: **1 140 000,00 zł**;
Wadium: **100 000,00 zł**;

Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu, powiększoną o należny podatek VAT.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **27 października 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, Pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Data dokonania wpłaty wadium jest datą uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **Pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10⁰⁰ dnia 3 listopada 2026 r.**

UWAGA: NIŻSZA CENA

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Sprzedaży Nieruchomości Zespole II Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

Kraj/34449389

Prezydent Wrocławia

ogłasza

drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Kosmonautów;

obręb: Żerniki, AM-11, dz. nr 2/3, 3/3, 4/3;
GPS: 51.13899 N, 16.92361 E;
pow. nieruchomości: **1405 m²**;
KW nr **WR1K/00454043/0**;
Opis nieruchomości: niezabudowana.

Przeznaczenie nieruchomości zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (MPZP): usługi podstawowe, handel detaliczny małopowierzchniowy B, usługi rozrywki i kultury, biura, obiekty wystawienniczo-targowe, usługi edukacji, usługi zdrowia i opieki, obiekty pomocy społecznej, kryte urządzenia sportowe.

Cena wywoławcza: **752 000,00 zł**;
Wadium: **70 000,00 zł**;

Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu, powiększoną o należny podatek VAT.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **10 listopada 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, Pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Data dokonania wpłaty wadium jest datą uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **Pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10⁰⁰ dnia 17 listopada 2026 r.**

UWAGA: NIŻSZA CENA

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Sprzedaży Nieruchomości Zespole II Urzędu Miejskiego Wrocławia, Pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

Kraj/34449388

OBWIESZCZENIE Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie ulic: Bolestawa Chrobrego, Uzdrowskiej i Zdrojowej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 8h i art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 ze zm.) oraz na podst. art. 21 ust. 1, art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670)

zawiadamiam

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasto Świnoujście w rejonie ulic: Bolestawa Chrobrego, Uzdrowskiej i Zdrojowej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, na podstawie Uchwały Nr VI/35/2024 Rady Miasta Świnoujście z dnia 29 sierpnia 2024 r.

**KONSULTACJE SPOŁECZNE BĘDĄ PROWADZONE W OKRESIE
OD 28 SIERPNI 2026 r. DO 26 WRZEŚNIA 2026 r.** w następujących formach:

1) zbieranie uwag w terminie od 28 sierpnia 2026 r. do 26 września 2026 r., przy czym uwagi do projektu aktu planowania przestrzennego należy składać do Prezydenta Miasta Świnoujście **wyłącznie za pomocą „FORMULARZA PISMA DOTYCZACEGO AKTU PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO”**

Formularz jest dostępny w siedzibie Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5 w Biurze Obsługi Interesanta na stanowisku „Urbanistyka i Architektura” oraz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Świnoujście na stronie internetowej <https://bip.um.swinoujście.pl/> (w zakładce: zagospodarowanie przestrzenne/plany miejscowe w opracowaniu - dokument należy wyszukać po dacie i przedmiocie ogłoszenia).

Uwagi do projektu planu oraz prognozy oddziaływania na środowisko można składać w postaci:

- papierowej – na formularzu w postaci papierowej – osobiście w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miasta Świnoujście na stanowisku „Urbanistyka i Architektura” lub listownie na adres: Urząd Miasta Świnoujście, ul. Wojska polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście, lub
- elektronicznej – w formie dokumentu elektronicznego:
 - na adres skrytki domyślnej ePUAP: /umswinoujścia/skrytka
 - na adres do doręczeń elektronicznych Urzędu Miasta Świnoujście: AE:PL-40873-25138-BHFJR-28
- dodatkowo uwagi do prognozy oddziaływania na środowisko można wnosić ustnie do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym na wskazane wyżej adresy oraz dodatkowo na adres e-mail: uwagi-wua@um.swinoujście.pl

UWAGA:

Składający uwagę do projektu aktu planowania przestrzennego, podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem lub uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Miasta Świnoujście. O zachowaniu terminu decyduje data wpływu do Urzędu Miasta Świnoujście. Pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

2) spotkanie otwarte, poprzedzone prezentacją ww. projektu planu, odbędzie się w dniu **07 września 2026 r.** w godz. 15.30 - 17.00 w sali nr 1 Urzędu Miasta Świnoujście przy ul. Wojska Polskiego 1/5.

3) dyżury projektanta planu odbędą się w Urzędzie Miasta Świnoujście ul. Wojska Polskiego 1/5 w sali nr 130 w dniach:

- 07 września 2026 r. w godzinach 17.15 – 18.15
- 14 września 2026 r. w godzinach 15.15 – 16.15

Wszystkie uwagi do projektu planu wniesione w trakcie konsultacji społecznych w dniach od 12 czerwca 2026 r. do 12 lipca 2026 r., będą rozpatrywane na równi z uwagami zgłoszonymi w dalszym toku procedury planistycznej, bez potrzeby ich ponawiania.

PREZIDENT MIASTA ŚWINOUJŚCIE
mgr Joanna Agatowska

W związku z obowiązkiem informacyjnym, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (o ochronie danych „RODO”) informuję, że pełen zakres informacji o ochronie przetwarzanych danych osobowych można znaleźć w Biuletynie Informacji publicznej: <http://bip.um.swinoujście.pl/>; zakładka: zagospodarowanie przestrzenne/plany miejscowe w opracowaniu (dokument wyszukać po dacie i przedmiocie ogłoszenia).

Kraj/34449925

Prezydent Wrocławia

ogłasza

trzeci przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż wolnego lokalu mieszkalnego:

TERAZ NIŻSZA CENA

ul. Tadeusza Kościuszki 31 m. 7

Powierzchnia lokalu - **55,65 m²**
Powierzchnia pom. przynależnego - **7,70 m²**
Cena wywoławcza w zł - **488 000,00 zł**
Wadium - **48 800,00 zł**

Lokal mieszkalny oglądać można w dniach 19.10.2026 r. w godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰, 20.10.2026 r. w godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ oraz 21.10.2026 r. w godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰ po uprzednim ustaleniu terminu z Biurem Obsługi Klienta nr 1, ul. św. Antoniego 19, 50-073 Wrocław, tel. 71 798-69-74.

U W A G I:

1. **Przetarg** odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali nr 215, o godz. 10:00 dnia **4 listopada 2026 r.**
2. Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 28 października 2026 r.** na konto Gminy Wrocław – **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655.** Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
3. Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
4. Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia ul. G. Zapolskiej 4, I p. Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w internecie pod adresem: **<http://bip.um.wroc.pl>**
5. Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 143 tel. 71 777 77 66.

Kraj/34449943

Slówko ^{NOWOŚĆ} Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj

W APLIKACJ
WYBORCZEJ

Slówko

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Media

Kliki nie zastąpią demokracji

Tradycyjne media nie wygrały z platformami społecznościowymi, próbując je naśladować.

Czajkowski

Kilka dni wystarczyło, aby wysokość wynagrodzeń lekarzy zdominowała debatę publiczną. Media mainstreamowe, portale społecznościowe i politycy skupili uwagę na jednym problemie. W odpowiedzi na ujawnione nieprawidłowości pojawiły się zapowiedzi zmian. Tyle że ograniczenie wynagrodzeń lekarzy nie jest reformą ochrony zdrowia. To błąd logiki klików. Ten sam mechanizm widzimy w debacie o migracji. Wystarczy jedno przestępstwo czy wykroczenie popełnione przez obywatela, aby w chwilę urosło do rangi symbolu i zdominowało całą dyskusję. Pojawiają się żądania zaostrzenia prawa, wprowadzenia nowych kontroli czy nawet wyjścia ze strefy Schengen. Tymczasem polityka migracyjna to także rynek pracy, demografia, integracja, polityka azylowa i bezpieczeństwo. To system, którego nie da się naprawić jedną decyzją podjętą pod wpływem medialnego kryzysu.

Mechanizm natychmiastowości widać tu jak pod mikroskopem: wydarzenie staje się wiralem, wiral wywołuje oburzenie, oburzenie rodzi presję medialną, tę szybko rejestrują sondaże, a politycy odpowiadają deklaracją i rozwiązaniem, które musi być przede wszystkim szybkie. W ten sposób realny, złożony problem zostaje sprowadzony do jednego spektakularnego elementu, a reakcja na niego zaczyna uchodzić za rozwiązanie całości.

Tymczasem reforma wymaga czegoś dokładnie odwrotnego: czasu, analizy i konsekwencji, bo jej celem jest rozwiązanie problemu na lata, a nie zakończenie medialnego kryzysu do końca tygodnia. To zasadnicza różnica między rządzeniem państwem a zarządzaniem chwilowym oburzeniem.

Właśnie tutaj zaczyna się problem współczesnej demokracji. Nigdy wcześniej demokracja nie musiała podejmować długoterminowych decyzji pod presją algorytmów zaprojektowanych do maksymalizowania uwagi. Reformy takich dziedzin jak edukacja, bezpieczeństwo, ochrona zdrowia czy energetyka wymagają lat konsekwentnej pracy, kompromisów i cierpliwości. Tymczasem współczesny ekosystem informacyjny działa według zupełnie innej logiki. Liczą się sekundy, emocje i nieustanna walka o uwagę odbiorcy.

Media powstały jako instytucja kontrolująca władzę. Miały patrzeć politykom na ręce, ujawniać nadużycia i dostarczać obywatelom informacji potrzebnych do podejmowania świadomych decyzji. Dziś jednak coraz częściej same funkcjonują według reguł, które utrudniają odpowiedzialne sprawowanie władzy.

Cykl informacyjny stał się szybszy niż proces demokratycznego zarządzania państwem. W portalach społecznościowych każda godzina może przynieść nowy temat, nowe oburzenie i nowy kryzys. Rządzenie państwem nie działa w takim rytmie. Politycy znajdują się jednak pod nieustanną presją odpowiadania na bieżące emocje, nawet jeśli konsekwentna realizacja długofalowej strategii wymaga czasu.

Portale społecznościowe nie nagradzają najbardziej trafnego wyjaśnienia

• Media tradycyjne, a szczególnie media publiczne, powinny tworzyć wspólną przestrzeń faktów, w której spotykają się ludzie o różnych poglądach

FOT. ROBERT KOWALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

nia rzeczywistości. Czasem zresztą nie sposób zmieścić złożoności problemu w krótkim komunikacie. Cyfrowi giganci premią treści, które wywołują najsilniejsze emocje, ponieważ gniew, strach, oburzenie i konflikt generują większe zaangażowanie niż spokojna analiza.

Tradycyjne media, walcząc o odbiorców, coraz częściej przejmują tę samą logikę. Złożone problemy przedstawiane są jako starcie dwóch obozów, a skomplikowane procesy redukowane do prostych hasel. W efekcie debata publiczna staje się coraz bardziej spolaryzowana. To problem, ponieważ media, rywalizując o uwagę odbiorców, wpływają tym samym niszcząco na jakość debaty publicznej.

Tempo, w jakim zmienia się agenda publiczna, jest bezpośrednio związane z logiką internetu i portali społecznościowych. To „quick fix”, czyli oczekiwanie natychmiastowych rozwiązań i przekonanie, że na każdy problem trzeba odpowiedzieć natychmiast. Media oczekują szybkiej reakcji, obywatele natychmiastowych efektów, a politycy są nagradzani za działania, które można pokazać jeszcze tego samego dnia. Demokracja wymaga cierpliwości, ale współczesny rynek informacji premiuje natychmiastowość.

Architektura portali społecznościowych jest lepiej dostosowana do logiki populizmu niż liberalnej demokracji. Portale społecznościowe premią krótki komunikat, emocje, konflikt i natychmiastową reakcję. Populizm oferuje dokładnie to samo: proste hasła, podział na „my” i „oni”, silnego lidera i obietnicę szybkiego rozwiązania skomplikowanych problemów. Problem ten nie dotyczy wyłącznie demokracji, ale różnica polega na tym, że podczas gdy systemy autorytarne mogą rozwiązać to „od ręki”, to demokracja takimi środkami nie dysponuje.

Państwa autorytarne próbują przede wszystkim odzyskać kontrolę nad przepływem informacji. Chiny stworzyły Great Firewall, blokując dostęp między innymi do Facebooka, X i YouTube oraz poddając krajowy internet rozbudowanej cenzurze i nadzorowi. Rosja stopniowo odcina obywateli od kolejnych za-

Przewaga mediów tradycyjnych leży w umiejętności oddzielenia tego, co jest tylko nośne, od tego, co jest mniej nośne, ale ważne

chodnich platform i niezależnych źródeł informacji. Korea Północna poszła najdalej – zdecydowana większość jej obywateli w ogóle nie ma dostępu do globalnej sieci, korzystając jedynie z kontrolowanego przez państwo intranetu.

Demokracja z definicji nie może zastosować takiego rozwiązania. Nie może wyłączyć portali społecznościowych tylko dlatego, że destabilizują debatę publiczną ani podporządkować przepływu informacji państwowej kontroli.

Każda próba takiego kontrolowania informacji jest cenzurą i musi spotkać się ze sprzeciwem. Ale państwo musi jednocześnie chronić wolność słowa i zachować warunki dla racjonalnej, opartej na faktach debaty. To paradoks: strzegąc wolności słowa, demokracja jest bezbronna wobec logiki współczesnego rynku informacji. To prowadzi do fundamentalnego pytania o rolę mediów głównego nurtu. I tutaj trzeba dokonać ważnego rozróżnienia między mediami prywatnymi a publicznymi.

Prywatna telewizja, radio, gazeta czy portal są również przedsiębiorstwami, firmami, które kierują się zasadą zysku. Muszą zarabiać, żeby istnieć. Walczą więc o odbiorców, ale także o reklamodawców. Nie ma w tym nic złego, to naturalna konsekwencja modelu, w którym funkcjonują. Problem pojawia się dopiero, gdy walka o uwagę zaczyna wypierać dziennikarskie kryteria.

Inaczej jest jednak z mediami publicznymi. One powstały właśnie po to, aby logika rynku nie była jedynym kryterium decydującym o tym, co obywatele zobaczą, usłyszą i przeczytają. Ich podstawowym zadaniem nie jest generowanie zysku, lecz realizowanie misji publicznej. Oczywiście także muszą zabiegać o odbiorców, a jej prezysi są rozliczani z wyników – medium, którego

nikt nie ogląda ani nie słucha, nie wypełni żadnej misji. Ale oglądalność powinna być środkiem dotarcia do obywatela, a nie celem samym w sobie.

Problem współczesnych mediów i tego, jak mają funkcjonować w nowych warunkach, nie sprowadza się do tego, czy powinny być obecne na TikToku, YouTube i Instagramie. Chodzi o to, że media tradycyjne przejmują sposób myślenia z tych portali, zaczynając podejmować decyzje redakcyjne według tej samej logiki, według której działają algorytmy. Biznesowo to model bardzo korzystny, jednak nie możliwy do pogodzenia z dziennikarską misją.

Wszak portale społecznościowe odpowiadają na pytanie o to, co przykuwa największą uwagę w danej chwili, dziennikarstwo zaś powinno odpowiadać na to, co obywatele powinni wiedzieć dziś, aby jutro podejmować lepsze decyzje. Demokracja wymaga tego, aby te decyzje były pluralistyczne, a media, zwłaszcza publiczne, nie powinny niczego w tej kwestii narzucać.

Przykład BBC dobrze pokazuje, że można być nowoczesną redakcją, nie podporządkowując swojej redakcyjnej filozofii logice portali społecznościowych. BBC wykorzystuje Facebooka portale społecznościowe jako ważne kanały dystrybucji swoich treści, dzięki czemu dociera do odbiorców także tam, gdzie coraz częściej szuka się informacji. Nie ogranicza to jej zasięgu – treści BBC docierają co tydzień do około 450 mln odbiorców na świecie. BBC nie odrzuca portali społecznościowych – korzysta z ich zasięgu, ale nie oddaje im prawa do decydowania, co jest ważne.

Media tradycyjne nie wygrały z platformami społecznościowymi, próbując je naśladować. TikTok zawsze będzie bardziej reaktywny. YouTube zawsze będzie oferował większą różnorodność treści. Przewaga mediów tradycyjnych leży gdzie indziej, w umiejętności oddzielenia tego, co tylko jest nośne, od tego, co jest mniej nośne, a ważne; tego, co przyciąga uwagę przez kilka godzin, od tego, co może mieć znaczenie przez następne lata.

Jest jeszcze jedna fundamentalna różnica. Algorytmy podsuwają nam coraz więcej tego, z czym się zgadzamy albo, przewrotnie, to, czego się obawiamy, ale nie na zasadzie konfrontacji z inną perspektywą, lecz wyłącznie po to, aby utwierdzić się w swoim poglądzie. W ten sposób portale społecznościowe wzmacniają bańki, w których różne grupy coraz częściej żyją, mając odmienne rzeczywistości informacyjne.

Media tradycyjne, a szczególnie media publiczne, powinny działać odwrotnie: tworzyć wspólną przestrzeń faktów, w której spotykają się ludzie o różnych poglądach.

Bo jeśli również tutaj algorytm zacznie wyznaczać hierarchię tematów, dziennikarstwo straci jeden z podstawowych powodów swojego istnienia. Zamiast pomagać obywatelom rozumieć świat i siebie nawzajem, będzie jedynie odbijał i wzmacniał jego chwilowe emocje i podziały. Demokracja potrzebuje czegoś więcej niż luster, którymi otaczamy się w portalach społecznościowych. ●

Maciej Czajkowski

Autor jest dziennikarzem. Pracował w BBC News, TVP (do 2016 roku), potem w „Wyborczej” i od 2023 roku znowu w TVP, gdzie współtworzy program informacyjny „19:30”.

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

Polityka

Prawica snuje fantazje o TK

Gruszczyński

Prawica uważa obecnie, że Polska osuwa się w dyktaturę, a premier Donald Tusk w białych rękawiczkach dokona za chwilę zamachu stanu. Zmiana ustroju jest przeprowadzana przy aplauzie liberalnych elit medialnych i biznesowych, a głównym celem jest zniszczenie konserwatywnych partii oraz „zaoranie” kraju. Głównym aktorem aktualnego zamachu jest Trybunał Konstytucyjny (TK), a konkretnie – Maciej Berek, były minister, którego Tusk wysłał właśnie do najważniejszego sądu w Polsce.

Próba rekonstrukcji powyższego sposobu myślenia wywołuje uśmiech po stronie liberalów, ale prawicowi publicyści naprawdę uważają, że czeka nas tu wszystkich za chwilę zamordyzm, czwarty rozbiór, Bereza Kartuska oraz eurokołchoz. Piszą o tym Rafał Ziemkiewicz w tygodniu „Do rzeczy” i Stanisław Janeczek w „Sieci”. Publicyści wychodzą od podobnego rozpoznania: Tusk nie może pochwalić się żadnymi sukcesami, zdaje sobie sprawę, że w przyszłym ro-

ku straci władzę, chce więc zabetonować system, dokonując zamachu stanu, w czym ma pomóc wysłanie Berka do TK.

Intelektualne zaplecze Prawa i Sprawiedliwości przekonuje, że Berek najpierw zdelegalizuje Konfederację Korony Polskiej, a następnie odwoła Nawrockiego z urzędu prezydenta. Prawo przewiduje, że partię polityczną może rozwiązać TK na wniosek organów publicznych: prokuratura generalna, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego czy prezydenta. O pomyśle mówił na początku roku Marcin Kierwiński, minister spraw wewnętrznych i administracji. Prokuratorem generalnym jest dzisiaj minister sprawiedliwości, a więc teoretycznie możemy spodziewać się próby delegalizacji partii Brauna, który zaprzecza istnieniu komór gazowych, szczuje na mniejszość ukraińską i mówi językiem Kremła. Obecnie Braun ma także zarzuty prokuratorskie, sprawy karne i sprawę przed Komisją Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi w IPN. Problem w tym, że Berek nie zostanie jesienią prezesem TK, nie będzie mógł więc zrealizować tego projektu.

Z odwołaniem prezydenta sprawa wydaje się bardziej zawiła. Jeśli prezydent nie może przejściowo pełnić urzędu, wówczas jego obowiązki automatycznie przejmuje marszałek Sejmu. Kluczowa w tej procedurze jest informacja przekazana przez Kancelarię Prezydenta na ręce marszałka. Jeśli dokumenty nie trafią

do Sejmu, wówczas prezes TK może ogłosić, że tymczasowym prezydentem zostaje marszałek. Konstytucja mówi jednak wyraźnie, że procedura jest uruchamiana w wypadku śmierci prezydenta, zrzeczenia się urzędu, skazania przez Trybunał Stanu lub gdy nie obejmie funkcji lub zostanie odwołany przez Zgromadzenie Narodowe większością 2/3 głosów.

Operacja odwołania Karola Nawrockiego jest obecnie niemożliwa do przeprowadzenia. Sejm i Senat nie dysponują odpowiednią liczbą głosów, przed Trybunałem Stanu nie toczy się żadna sprawa przeciwko prezydentowi, a sam zainteresowany raczej nie poda się do dymisji. Prezes TK nie może sam z siebie ogłosić, że Karol Nawrocki nie nadaje się na prezydenta.

Rozważania Ziemkiewicza i Janeczki o kondycji intelektualnej prawicy, która kreuje „fakty” niemające za wiele wspólnego z rzeczywistością i uważa, że każda decyzja Tuska oznacza instalację w Polsce dyktatury. Tak było w przypadku ścigania Zbigniewa Ziobry i Marcina Romanowskiego, którym

prokuratura zarzuca wyprowadzenie publicznych pieniędzy, aresztowania posła Dariusza Mateckiego, na którym ciążyą zarzuty o wyłudzenie dotacji i fikcyjne zatrudnienie w Lasach Państwowych, przejęcia mediów publicznych czy odpolitycznienia Krajowej Rady Sądownictwa.

Bez winy nie pozostaje premier, który nie potrafi wytłumaczyć, dlaczego Maciej Berek ma zostać sędzią Trybunału Konstytucyjnego. Nie usłyszeliśmy, jakie zadanie stawia Koalicja Obywatelska byłemu ministrowi, czym ma się zajmować w TK i czy brano pod uwagę innych kandydatów. Wiemy, że istnieje „jakiś plan”, ale Tusk postanowił się nim nie dzielić, zostawiając wszystkim na pastwę domysłów, przeczucia i intuicji.

Zabrakło transparentnej komunikacji: szef rządu powinien udzielić wywiadów telewizyjnych, zmierzyć się z pytaniami dziennikarzy największych gazet, a na koniec pójść do popularnego kanału na YouTube. Z podobnym rozmachem premier udzielił wywiadu trzem stacjom telewizyjnym w 2024 r. Od tamtego momentu błędy komunikacyjne zauważał sam, m.in. powołując Adama Szlapkę na rzecznika rządu. Problem jest taki, że choć rząd rzecznika ma, niewiele się z polityką komunikacyjną zmieniło.

Mamy więc festiwal domysłów i chaos informacyjny. Nie pomagają to ani rządzącym, ani Trybunałowi Konstytucyjnemu. ●

Arkadiusz Gruszczyński

Problem jest taki, że choć rząd rzecznika ma, niewiele się z polityką komunikacyjną zmieniło

REKLAMA

Kraj/34434244

NOWY NUMER

JAK BUDUJE SIĘ NAJWIĘKSZĄ
SIĘĆ LABORATORIÓW
DIAGNOSTYCZNYCH?

Jakub Swadźba tak bardzo chciał być lekarzem,
a ostatecznie został przedsiębiorcą.

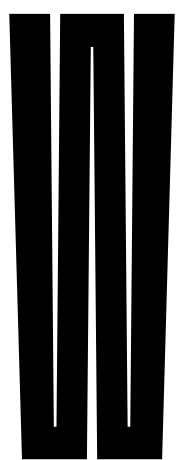
Szukaj w salonach prasowych,
na Literia.pl i czytaj na Forbes.pl

Żegnamy Ignacego Karpowicza

SZALONY,
ODWĄŻNY,
PIĘKNYSetki godzin rozmów zmieniły się
nagle w milczenie.
Teraz porozumiewamy się bez słów.

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Juliusz Kurkiewicz

wieku 50 lat zmarł Ignacy Karpowicz: wybitny pisarz, tłumacz literacki, laureat Paszportu „Polityki” i pięciokrotny finalista Nagrody Literackiej „Nike”.

Wczoraj rodzina, przyjaciele i współpracownicy żegnali go na pogrzebie pod rodzinnym Białymstokiem.

Tak wspominają go bliscy.

JOANNA
TOKARSKA-BAKIR

• antropolożka kultury, historyczka Zagłady

Podczas naszej ostatniej rozmowy Ignacy pokazywał mi w skrzynkach balkonowych miejsca, gdzie świeżo zasadził bulwy, z których potem miały wyrosnąć pachnące kwiaty. Tak go zapamiętam: stoimy na balkonie przy Narbutta, w dole szumi Warszawa: on, siwy i wychudły, nawija coś o tych bulwach, a ja zastanawiam się, czy mnie przypadkiem nie podpuszcza. Tak zazwyczaj wyglądały nasze rozmowy.

Przy okazji zeszłorocznego finału „Nike” wyznał, że wylosował uszkodzony wariant egzystencji i zupełnie nie reaguje na podchody absolutu. Każdy, kto go znał, wie, że w to miejsce wpuścił wariackie, niepodrabialne poczucie humoru. Jak w powieści „Cud”: „Romeo ginie, Julia żyje. Czy tak mógłby wyglądać początek wielkiej miłości? Dlaczego nie. Cuda się zdarzają, jeśli nie za życia, to po śmierci.”

A może to śmierć jest cudem?

ANNA SMOLAR

• polsko-francuska reżyserka teatralna, tłumaczka, aktorka

Ignacy, drogi, zostają we mnie nasze długie gorące rozmowy o literaturze, teatrze i pieskach, zostaje przed oczami obraz, jak siedzimy na Różanej i śmiejemy się ze

wszystkiego. Jak wkraczasz do sali prób w bydgoskim teatrze i nie zważasz na żadne teatralne konwenanse. Jak głęboko przeżywasz premierę naszego „Dybuka”, ale jednak wracasz do opowieści o pie-sku, który w końcu bez wątpienia zaadop-tujesz. Zapamiętam każdą Twoją książkę, a najbardziej „Gesty”, przez to, ile w nich uchwyciłeś kondycji ludzkiej, przez mi-łość do zauważonych szczegółów.

Dziękuję za naszą wspólną przygodę i czas, niewielki, ale bogaty i żywo obecny.

RYSZARD KOZIOŁEK

• literaturoznawca

Ignacego poznałem po tym, jak napi-sał „Sońkę”, która mnie zachwyciła. Przy-szedłem na spotkanie z nim, żeby zob-aczyć pisarza. Nie tyle konkretnego pisarza Ignacego Karpowicza, co człowieka, który dysponuje niepojmowalną dla mnie i po-dziwianą zdolnością łączenia cech i cnót rozdzielnych: erudycji, ironii i przenikli-wości z naiwnością, entuzjazmem i odwa-gą pakowania się w problemy do opisa-nia tak trudne, jak miłość niepiśmiennej chłopki z Podlasia i esesmana.

Do tego nie wystarczy talent. Trzeba jeszcze być dzieckiem z duszą mądrego starca. Tak go pamiętam.

DAWID OGRODNIK

• aktor

Ukochał literaturę i słowo, więc zacznę od etymologii jego imienia: „ignis” – ogień. Człowiek o płomiennym sercu. To ser-ce nam zgasło, ale w pamięci każdy z nas ma momenty, kiedy odczuwał to cie-pło, ten zapach, te nieskończone historie i wspomnienia.

Jak wielu z was poznałem Ignace-go w jego książkach. Najpierw była „Mi-łość”, gdzie byłem jakby jego głosem, po-tem czytając „Cicho cichutko” w jego mieszkaniu, w pokoju gościnnym. Drża-łem ze spuszczoną głową przy mikrofo-nie, bo wersy, które układały się w zda-nia, zabierały mnie w meandry spraw tak trudnych jak słabość, sens, ludz-ka godność i walka o samostanowienie. Drżałem, bo wstydziłem się przyznać, że to też o mnie.

Ogień, do którego nie dokłada się drewna gaśnie, a ludzie przy zagaszonym ognisku marzną. Dziś jestem zmarznięty do szpiku „ości”, więc otworzę książkę, że-by się z Ignacym w mej pamięci ogrzać!

MICHAŁ NOGAŚ

• dziennikarz (radiowa „Trójka”)

Ignacy był, jak to się mówi, osobny. I był kolorowym ptakiem.

Ciągle na nowo zaglądał do świata, w którym: wzrastał, dojrzewał, stawał się dorosły i żył jako poważny – na jego mia-rę, rzecz jasna – mężczyzna. Z własnych doświadczeń i domysłów tworzył prozę uniwersalną.

Gdy okazało się, że Ignacy był – że stał się czasem przeszłym, wiele osób przy-znało, że był ich głosem, że potrafił na-zywać to, co je gryzło, że znalazł słowa na określenie stanów, których tak wielu z nas doświadczyło. Być może zbyt rzad-ko to od nas słyszał?

Ignacy nie bał się eksperymentów, co jednym się podobało, innym nie – wie-dział jednak, czego jako pisarz chce. Gło-sno się śmiał, kochał życie. Był niespokoj-ny i zdecydowanie zbyt wcześnie odna-lazł spokój.

DARIUSZ NOWACKI

• literaturoznawca

W pisarstwie Ignacego Karpowicza nie zakochałem się od pierwszego wejrzenia. Nawet nie od drugiego czy trzeciego. Jego wczesna proza wydawała mi się nazbyt sztubacka, bardziej efekciarska niż efek-tywna. Ale Karpowicz na początku pisał szybko i dużo (pięć pierwszych lat to pięć

powieści sygnowanych jego nazwiskiem). Najpóźniej przy „Ościach” (2013) nie mia-łem już wątpliwości: znakomitość, wy-jątkowy talent, pisarz, chwilami genial-ny. Przede wszystkim jego proza to pi-sarstwo, którego tak nam dzisiaj braku-je – zwrócone ku językowi, nastawione na gry stylistyczne i narracyjne, samoświad-ome, nasycone mądrą i niekiedy bole-sną ironią.

Nigdy nie przestał pytać o złudzenie bezpośredniości literackiego przedstawi-nia, o możliwości i ograniczenia transfe-ru wzruszeń oraz o etyczny wymiar tego typu operacji. Jasne, że najwyraźniej w fe-nomenalnej „Sońce” (2014), ale przecież nie tylko w tej powieści. W planie pro-blemowym to także pisarstwo niezwy-kle cenne, w dużej mierze odnowiciel-skie. Mam na myśli obecność problema-tyki metafizycznej (oczywiście krytycz-nie reinterpretowanej – zwłaszcza w „Ba-ladynach i romansach”, „Cicho, cichutko” i „Ludziach z nieba”), udane próby odno-wienia psychologizmu w obrębie powie-ści o tematyce współczesnej.

Wielokrotnie zwracano uwagę, że spćialitć Karpowicza stało się opisywa-nie i zgłębianie relacji międzyludzkich. Notabene pięknym paradoksem owa dys-pozycja jest naznaczona: z jednej strony ironiczny postmodernista, z drugiej – pi-sarz nad wyraz empatyczny. Tym bardziej trudno uwierzyć, że powieść wydana dwa lata temu, „Ludzie z nieba”, to ostatni utwór w jego dorobku.

MAŁGORZATA NYCZ

• b. redaktor naczelna Wydawnictwa Literackiego

Miałam wrażenie, że nie rozumiem do-brze Ignacego poza tym, że bardzo cier-pi (ale przecież tak nie musiało być). Na-prawdę cały czas się o niego martwiłam, po prostu. Kiedy dał mi do przeczytania „Ludzi z nieba”, przeraziłam się światem książki i autorem Ignacym. Taka piękna otchłań. Napisałam mu to, odpisał krótko, że rozumie, bo dla niego była to prawdzi-wa „droga przez mękę” ...

Tyle że jakby cały czas był dla mnie w drodze przez mękę – i wtedy, kiedy żar-tował bez końca, i kiedy był niezwykle, nadzwyczajnie wrażliwy na i dla innych,

*Za szybko, za szybko nas zostawiłeś,
Ignacy. Przecież zostało
tyle do napisania!*

LEON TARASEWICZ

bezbłędnie rozszyfrowując nastrój rozmówcy. I wtedy, gdy opowiadał o planach książkowych, choć wtedy może był w tych opowieściach inny lęk czy niemoc.

Był tak niezwykłym człowiekiem, autorem, że czasami budził grozę przez tę swoją otchłań. Tak bardzo, bardzo smutno.

EWELINA KOROSTYŃSKA

• redaktorka

„Orfeusz urodził się smutny, ale długo o tym nie wiedział”... Tak miało brzmieć pierwsze zdanie nowej powieści Ignacego, czegoś na kształt kontynuacji „Balladyn i romansów”, co – bardzo trudno mi to napisać – już nie powstanie. Choć pewnie w finalnej wersji Orfeusz nie byłby Orfeuszem tylko Anną, albo kimś zupełnie innym...

Poznaliśmy się ponad sześć lat temu, gdy zaczęłam z nim pracować. Nasza zawodowa relacja szybko zmieniła się w wyjątkową dla mnie przyjaźń. Gdy pisał powieść, wchodził w jej świat całym sobą. Po każdym nowo napisanym fragmencie dzwonił do mnie i odczytywał go na głos, czasem w kilku wersjach, ważny był rytm i czy działa. A potem układaliśmy te puzzle i dyskutowaliśmy. Nie tylko o literaturze. O różowych karabinach maszynowych, minach oposów, operach, kulinarnych odkryciach, bezkostiumowych filmach, książkach, odbiciach w kałużach i snach. Niedawno śniły mu się żółwie, stadko żółwi, które roznosił w pudełku sąsiadom...

Rozmowy rozkłaczały się i pączkowały, doprowadzały nas do łez ze śmiechu, czkawki i nagłych fabularnych plot twistów. Setki godzin rozmów zmieniły się nagle w milczenie. Teraz porozumiewamy się bez słów.

MAŁGORZATA I. NIEMCZYŃSKA

• reporterka i biografka

Wspominanie Ignacego to jakiś absurd, on przecież zaraz zadzwoni. Powie mi, że jest na stypendium w Szwajcarii i obudził się z kotem w łóżku, choć zasypiał bez. W ciągu dnia widział tego kota we wsi, ale jednak się nie spodziewał, że ten go odnajdzie, aż krzyknął.

W kolejnych dniach zarzuci mnie zdjęciami ślicznej, biało-rudej kotki i zacznie wydzwaniać po kilka razy dziennie. Bo przecież musi mi opowiedzieć, że nie wolno im trzymać w pokojach zwierząt, ale kotka się zadomowiła. Kiedy panie przyszły sprzątać, schował ją w szafie, a gdy zaczęła hałasować, powiedział, że to duchy. Później był u niego pan z administracji. Z pretensjami, że ma nie straszyć personelu.

Ta kotka to świeża historia, z tego roku. Zachwycony dzwonił też, pytać, czy to normalne, że koty zrzucają małe rzeczy ze stołu. Albo opowiedzieć mi, że kicia zjadła mu pasztet z truflami, nietani, a potem wlaźła na najwyższą szafę, by z bezpiecznego dystansu obserwować jego reakcję. Bo z nas dwojga to ja byłam kociarą, on miał zawsze pieski.

Zanim sprowadził się do Warszawy, gdzie po jakimś czasie do rodziny dołączyła Fusia, mieszkał pod Białymstokiem z Sonią. Tak, jedna z jego najlepszych książek, „Sońka”, ma tytuł od imienia labradorki. Pamiętam nasze dyskusje o tym, że w ziemie Sonia nie chce robić kupy na śniegu. Musiał jej łopatą wykopywać dziurę. Raz opowiedziałam o tym, jego czułym poświęceniu, w grobie znajomych, którzy poznali go później przeze mnie. Magda Grzebalkow-

ska stwierdziła wtedy, że będę miała dobrą historię, gdy Ignacy dostanie Nobla i zaczną do mnie wydzwaniać media, żebym podzieliła się osobistym wspomnieniem.

Wymyśliła mi tytuł: „Dziurka w śniegu”.

Ignacy na to, po swojemu, zażartował: „To będzie świetne wspomnienie pośmiertne”.

IZA KLEMENTOWSKA

• reporterka

„Zobacz, co Fusia zrobiła z twoim prezentem”, Ignacy witał mnie w drzwiach niemal zawsze z rozbawieniem i wyrazem oczu, który trudno podrobić.

Duma Ignacego z możliwości Pani Pies do przetwarzania futrzaków, nawet najbardziej zwartych, zszytych i masywnych, w strzępy i frędzle była podobna do dumy rodzica ze zdolnego dziecka. Patrzyłam, jak zapalają mu się oczy na widok pieska targającego kilka razy większego pluszowego misia do swojego legowiska. Licytowaliśmy się, jak długo pingwinek, renifer, sowa czy inne zabawkowe zwierzę wytrwa w pierwotnej formie. I wcale nie było oczywiste, że lichszej postury zabawka padnie pierwsza.

Ignacy ze śmiechem, czułością i w detalach obserwował poczynania Fusi, jakby chciał poznać naturę jej mózgu oraz serca. Bo zdarzało się, że Pani Pies porzucała maskotkę, jakby chciała ją uchronić przed sobą w ostatnim momencie.

Myślę, że takie drobne chwile, krótkie momenty, czasem sekundy niewielkich zdarzeń cenil sobie najbardziej, bo były w swej prostocie najczystszą radością. Nawet marchewka w daniu musiała pozbyć się powagi i wystąpić w formie, do jakiej nie przywykła lub z kim nie przywykła.

Ten stan radości z niewielkich rzeczy i spraw udzielał mi się przez ponad piętnaście lat za każdym razem, kiedy się widzieliśmy. Czy było to wspólne oglądanie krótkich filmików z nietypowo wyglądającymi zwierzakami, czy zwykłe siedzenie na balkonie pośród kwiatów o dziwnych, niemal rastafariańskich fryzurach, czy wypadły do warzywniaka, z których wracaliśmy z roślinami o wątpliwym, lecz uwodzicielskim, na szczęście nietrującym pochodzeniu.

Ignacy zawsze witał mnie w drzwiach z uśmiechem i zamykał je za mną, uśmiechając się do ostatniej chwili. Nie wierzę, że ten ostatni raz był naprawdę ostatni.

KRZYSZTOF KICZEK

• reżyser stuchowisk radiowych

W sytuacjach granicznych najczęściej prawdy niosą najprostsze słowa. „Nie wiem, co powiedzieć” wydaje się jedynym właściwym zdaniem. Zmarł Ignacy Karłowicz. Kiedyś – po prostu wybitny pisarz. Z czasem autor, nad którego twórczością miałem zaszczyt łącznie przez trzy lata pracować, i którego światłem odbitym mogłem świecić.

Z czasem ta relacja stała się prywatna i bliska. Byłem jednym z tych, którym wysyłał niedokończone powieści do przeczytania. Nocowałem u niego, jadłem przygotowane przez niego posiłki. Gotował wspaniale. W rozmowach, mimochodem, uczył, a może trafniej: uświadamiał. Można było z niego czerpać. Kiedy w kogoś uwierzył, stał za nim murem – doświadczyłem tego wielokrotnie.

Kolejny banał: „drugiego takiego nie spotkam”. Piękny i Dobry Człowiek. Niezastąpiony.

Mój syn nosi po nim imię.

Człowiek o płomiennym sercu. To serce nam zgasło, ale w pamięci każdy z nas ma momenty, kiedy odczuwał to ciepło, ten zapach, te nieskończone historie i wspomnienia

DAWID OGRODNIK

LEON TARASEWICZ

• malarz

Za szybko, za szybko nas zostawiłeś, Ignacy. Przecież zostało tyle do napisania! Żyłeś zachłannie, żyłeś za szybko. Dzień mylił ci się z nocą, a noc z dniem, byle nie przestać pisać. Może wiedziałeś, że mało czasu ci zostało? Białostocczyzna żegna ciebie w ostatniej drodze, z modlitwą z cerkwi grodzkiej na cmentarz. Ale zostają słowa, to one sprawiają, że będziesz zawsze żył między nami.

MONIKA KOTECKA

• reżyserka filmowa

Przez krótką chwilę byliśmy sąsiadami. Najbliższymi. Pracował wtedy w domu, ja też. Wchodził do mnie zazwyczaj bez pukania, do niego zresztą niektórzy sąsiedzi też tak wchodzili, siadał na kanapie w kuchni i odpalał papierosa. Czasem przynosił pyszności, czasem opowieści, czasem po prostu siadał i palił.

Kiedy jadłam te jego rarytasy, patrzył w milczeniu, żeby po chwili spytać: „Smakowe?”.

Razem przeżyliśmy część pandemii, to było jak dziwny, absurdalny sen. Intensywne imprezy mieszały się z elementarnymi tragikomedii i mocnymi rozmowami. Zaczęliśmy wtedy pisać treatment serialu o naszej kamienicy. Całe szczęście nigdy go nie skończyliśmy. Zbyt wiele imion i faktów trzeba byłoby zmienić.

Mieliśmy też pomysł na film. Nie sądzę, że uda się go zrobić bez niego.

Był bezczelny, wspaniały, intensywny i niezwykle wrażliwy. Dobrze ukrywał swoją melancholię, przykrywając ją absurdalnym poczuciem humoru i cynizmem.

Dzięki niemu poznałam najgłupsze serie i najpiękniejszy album malarstwa cerkiewnego.

Nadal nie oddał mi kubeczka, a ja mam jego chochelkę do zupy i parę książek.

Czasem tęsknię. Mimo wszystko.

KATARZYNA BONI

• pisarka

Hymkał, kiedy gotował, hymkał, kiedy siadał z nami do stołu (nigdy nie jadł tego, co przygotował. „ja podjadam podczas gotowania, Kasiu”). Hymkanie dobiegało z balkonu, na który wychodził zapalić. Hymkał nieustannie, jakby ten dźwięk utrzymywał go przy życiu. Zazwyczaj to ja ich odwiedzałam – witana szczeraniem Pani Pies, którą trzeba było od razu przepić smakołykiem. Julek i Ignacy sadzali mnie na kanapie i opowiadali, opowiadali, opowiadali. Nic nie było zbyt blahe na przemianę w opowieść – nawet wędrowki obrazu po babci (Góral o surowym wejściu) z salonu do sypialni i nowe postaci w starym domku dla lalek.

Ignacy uwielbiał osobliwe historie i odważne łącznie smaków (nauczył nas po-

dawać bób z czereśniami i ostrą harissą, serwował sernik baskijski na bryndzy). Raz przyszli z rewizytą. Mój syn miał wtedy trochę ponad dwa lata. Ignacy od razu przeszedł na czworaka i był psem, był dzikiem, był samochodem, był lodzią, był jeleniem. Biegali wokół kuchni i balkonu. Jeden pisał, drugi hymkał. A kiedy podałam rozgotowany makaron w cytrynach, Ignacy poprosił o dokładkę. Ledwie zamknęły się za nim drzwi, mój syn zapytał: „Kiedy wróci pan Ignacy?”.

Ostatnio smażył cieniutkie niczym papier naleśniki. I opowiadał o nowej pracy, w której wreszcie mogła zrealizować się jego miłość do ciężkiego sprzętu zbrojnego. Miał pisać felietony do wojskowego magazynu. Pierwszy już sobie ułożył: historia jedyne go na świecie zderzenia samochodu z łodzią podwodną.

Był bardziej szalony, bardziej odważny i piękniejszy niż którakolwiek jego książka. A były piękne, szalone i odważne.

Kiedy wróci pan Ignacy?

MAGDA BRZEZIŃSKA

• redaktorka

„Naj Mag, pisałem całą noc, chyba skończyłem część pierwszą. Bądź ofiarą”. Uwielbiałam rano otwierać pocztę i znajdować w niej maile od Ignasia. Uwielbiałam być jego „ofiarą”, beta-testerką czytelniczą. To był zaszczyt móc czytać dopiero co napisane fragmenty „Miłości”, „Cicho, cichutko”, „Ludzi z nieba”... Świetnie napisane, czysto, niepodrabialnym językiem i rytmem. Dojrzałe i świadomie, a jednak za każdym razem świeżo, choć głosem rozpoznawalnym od pierwszych akapitów.

Był doskonałym pisarzem, jego proza zasługiwała na każdą nagrodę, a jednocześnie nie potrzebowała namaszczenia żadnej z nich.

Otwieram teraz nieśpiesznie jedną po drugiej z tych prawie 1200 wiadomości naszej kilkuletniej korespondencji – na początku zawodowej, potem już przyjacielskiej – i czytam sobie życie do tyłu. Ile w tych jego mailach ciepła, dowcipu, serdeczności, ironii i autoironii, życzliwości – na pohybel beznadziei i zgównowaczonej rzeczywistości, na pohybel goryczy i absmakowi.

Trudno uwierzyć, że już go nie ma. To znaczy jest, ale tylko w swoich książkach. Świętych przed „Sońką” i po „Sońce” (i w „Sońce”, za którą Nike mu się należała). Ignas z tą swoją niepowtarzalną melodią mówienia, która trochę przypominała mi zacinanie się zaciąganej trytytki. I z miłością do gotowania i karmienia (mistrz szakszuki, pulpetów z cielęciny, golonki po azjatycku, sosu pomidorowego podkręconego truskawkami i galąką muszkatołową...). Z miłością do życia po prostu – dlatego tak świetnie nam się żartowało, kiedy co roku relacjonowałam mu nowości z kieleckich targów branży pogrzebowej (marzył, by kiedyś zostać jurorem w organizowanym w czasie targów międzynarodowym konkursie kopania grobów na czas).

Kiedy przyjechałam do niego, żeby porozmawiać o „Miłości” (wywiad ukazał się potem w magazynie „Charaktery”, w którym Ignacy przez kilka lat publikował felietony), minęłam po drodze ogromny i starannie wymalowany napis na murze: „Nienawidzimy wszystkich”. A my tu mieliśmy rozmawiać o miłości... Ignas przypomniał sobie, że w Tłuszczu jest też świetny napis na murze: „Nie wszyscy żyjemy, wszyscy umrzemy”. „Kto wie, może to będzie pierwsze zdanie mojej kolejnej powieści”, skwitował.

Nie wszyscy żyjemy, wszyscy umrzemy. Ignas żył. ●

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

DZIEWCZYNA Z KALENDARZA

„Psychol” – zanotowała Agnieszka Kotlarska w kalendarzu. Mogę tylko podejrzewać, że myślała o Jerzym Lisiewskim, który 27 sierpnia 1996 roku przyszedł z nożem pod jej dom.

We wtorek 27 sierpnia 1996 roku Agnieszka zapisała jedynie: „odebrać żakiet od Cichockiej”. Nie zdążyła.

NOWY JORK

Chciała go ubrać na konkurs miss. Zapraszano ją co roku do jury wrocławskich wyborów, ale zwykle nie miała czasu. Podróżowała po świecie, mieszkała w Stanach.

Wyjazd do Nowego Jorku był nagrodą za tytuł najpiękniejszej Polki 1991 roku. W wieku 19 lat jako pierwsza krajanka została jeszcze Miss International. Polska była wtedy szara, Agnieszka wchodziła do kolorowego świata luksusu.

Ewa Sochacki nie miała wątpliwości, że do niego pasuje. To ona zorganizowała jej spotkanie w nowojorskiej agencji, wydawany przez nią magazyn „Dom i wnętrze” opłacił przelot i hotel. W domu Agnieszki nie przelewało, nie mogłaby sobie na to pozwolić.

W Stanach tytuły polskiej miss nic nie znaczyły. Liczyło się to coś. – Agnieszka od razu się spodobała – mówi Ewa Sochacki.

Kotlarska przeprowadziła się do Nowego Jorku w 1992 roku. Jej początki to mieszkanie z innymi modelkami w podrzędnych warunkach i ciągłe castingi.

Szybko zaczęły pojawiać się zlecenia. Te komercyjne i coraz bardziej prestiżowe.

Do Stanów doleciał też jej partner Jarek Świątek, którego poznała w trakcie konkursu miss, był jednym z organizatorów.

– Po tych zaledwie kilku miesiącach była już inną dziewczyną. Dojrzałą, obytą – mówi Jarek. On przejął obowiązki domowe, ona pracowała.

Agnieszka nie mogła uwierzyć, gdy dostała propozycję od Ralpha Laurena. Została jego twarzą. W czerwonej marynarce i futrzanej czapce papasze otwierała pokaz jesiennej kolekcji na 1993 rok, inspirowanej Rosją lat dwudziestych. Razem z nią po wybiegu chodziły Tyra Banks czy Christy Turlington.

KALENDARZE

W dziennikach Agnieszka co raz odnotowywała kolejne zlecenia od Ralpha Laurena i innych domów mody: Escady, Calvina Kleina, Oscara de la Renty...

Wydarzenia w Nowym Jorku przeplatały się z zagranicznymi wyjazdami. W jednym z dzienników Agnieszka spisała miejsca, w których pracowała. Było ich kilkadziesiąt m.in. Paryż, Wenecja, Mediolan, Londyn, Nowy Jork, Las Vegas, Miami, Waszyngton, Casablanca, Wyspy Dziewicze.

Nie ma kalendarza z początków jej pracy. Nie wiem, czy zaginął, czy miała wtedy inną metodę zapamiętywania, gdzie i kiedy ma się pojawić. Rodzina przekazała mi cztery dzienniki z lat 1993-1996, zapisane ręką Agnieszki.

Ani mąż Jarek Świątek, ani córka Patrycja nigdy ich nie czytali. Stały w kartonach na strychu. Przekazali je ze zgodą na powstanie książki i serialu o jej życiu.

Jako reporterka rzadko mam możliwość poznania bohaterki przez osobiste zapiski.

Niektóre myśli powtarzam rodzinie. Jarek dopowiada historie, które są tylko kilkoma zdaniem pod konkretną datą.

Zaraz w styczniu 1993 roku w dzienniku widzę nazwisko: Albert Watson – światowej sławy fotografa.

Pod datą 9 stycznia wkleiła jedno ze zdjęć, które jej tam zrobił. Siedzi na nim po turecku, trzymając w rękach doniczkę z kaktusem.

Według Watsona Agnieszka była świetna, a stała się jeszcze lepsza. A potem zniknęła.

CÓRKA

Pierwsze zniknięcie Agnieszki ze świata mody było spowodowane ciążą. Nie planowali tego z Jarkiem, wręcz przeciwnie. Jej kariera się rozkręcała, zarabiała coraz więcej, za jedno zlecenie potrafiła dostać tyle, ile wyno-

EWA WILCZYŃSKA

siła roczna średnia pensja w Polsce. Dla niej było jednak oczywiste, że urodzi.

Kolejne miesiące jednak normalnie pracowała, brzucha nie było widać. Jarkowi nakazała organizację ślubu, żeby dopełnić formalności przed narodzinami. Chcieli zostać w Stanach, mieli już urządzone mieszkanie, warunki w szpitalach były lepsze niż w Polsce i jeszcze dziecko otrzymałoby amerykańskie obywatelstwo.

Jednak któregoś dnia Agnieszka stwierdziła, że muszą wracać. Jarek próbował ją przekonać, ale gdy coś postanowiła, nie było z nią dyskusji.

W kalendarzu zapisała plan na lato 1993 roku: Kupić bilety – wracamy do Polski! (jak najszybciej) Wziąć ślub Wysłać samochód i paczki ze sprzętem do Polski Kupić dobre kosmetyki

Pod datą 18 czerwca w sercu wpisała ślub cywilny. Wkleiła zasuszoną margaretkę z bukietu i certyfikat małżeństwa, teraz już prawie kompletnie wyblakły.

2 lipca: wylot z Nowego Jorku.

Potem Agnieszka uznała, że to było przeczucie. Ciąża była zagrożona, musiała leżeć. Jarek załatwił izolatkę w szpitalu.

Kalendarz z tamtego okresu wypełniają zalecenia lekarskie. Agnieszka odnotowywała wyniki badań i przyjmowane tabletki, miała ich całą garść. Jedyń jej radością były odwiedziny Jarka. Notowała, o której przyszedł i ile spędził z nią czasu.

„Kocham Jarka bardzo, bardzo, tak bardzo, jak nikogo na świecie” – pisała. Jak również, że ma już dosyć szpitala.

19 listopada: Chcę iść do domu!!! Nic z tego, w szpitalu jest bezpieczniej.

23 listopada: Pięć tygodni w szpitalu. Nie mogłam w nocy spać, dusiłam się, gorąco mi, nie mogę oddychać, zatkany nos, ból gardła.

30 listopada: Muszę nareszcie wybrać się pod prysznic i umyć sobie głowę.

3 grudnia: Płaczący dzień. Kiedy ja urodzę? Pytam już sama siebie. Już mam szczerze dosyć tego szpitala i oczekiwania.

5 grudnia: Płaczę, jestem psychicznie wykończona.

7 grudnia: Siedem tygodni w szpitalu, skurcze co 10-8 min, usg: 3,450 kg.

8 grudnia: I ciągle nic.

I wreszcie...

12 grudnia: 0:05 urodziłam Patrycję, poród szybki: 1,5 h. 2 godziny silnych bóli.

15 grudnia: Prawie dwa miesiące non stop w szpitalu. Wychodzimy z Patrycją całe i zdrowe. Nareszcie w domu, nareszcie z Jarkiem, nareszcie razem. Piękna jest wolność.

POWRÓT

Jarek pamięta, że po wyjściu ze szpitala Agnieszka wpadła w panikę, czy sobie poradzi. Nie chciała kąpać Patrycji, ani jej przebierać. Położna powiedziała, że to może być depresja poporodowa. Radziła dużo wsparcia i spokoju. Żona zostawiła Jarkowi przewijanie dziecka, ale ciągle była przy Patrycji.

Pierwsze tygodnie po narodzinach córki w kalendarzach jest pustka, jedyna w jej zapiskach. Dopiero 9 stycznia Agnieszka wpisała: Pierwszy spacer Patrycji, na 15 minut, bo mróz.

Kolejne strony wypełnia córka: jej waga, kąpiele, wizyty u lekarza.

W marcu przeprowadzili się do swojego domu, wcześniej mieszkowali u matki Jarka. Wybudowali go od zera, urządzili po swojemu. A zaraz potem Agnieszka wróciła do pracy.

28 marca 1994 roku, trzy i pół miesiąca po poro-dzie, wyleciała do Nowego Jorku. W kalendarzu zapisała: zdjęcia z Rico Puhlmannem, pokaz Ralpha Laurena, okładkę „Bazaar” i kilka go-see.

13 kwietnia: Lot do Warszawy. Jaruś, Patrycja.

Wyjeżdżała co kilka tygodni, jak nie do Nowego Jorku, to do Paryża. „Zarabiam dla nich” – podkreśla w dzienniku, po narzekaniach na zmęczenie, zimno i głód. Skrupulatnie notowała wypłaty.

Po powrocie cieszyła się: „Patunia mnie poznała”.

Oprócz notatek z tamtego czasu, w kartonach zachowały się też nagrania Agnieszki na sekretarce telefonu Jarka. „Strasznie mi ciebie brakuje, wiesz. Bardzo tęsknię, w ogóle nie mogę się tu znaleźć, bardzo cię kocham, już bym chciała wrócić „, – płakała do słuchawki.

Nie chciała już wyjeżdżać sama. Postanowili, że przeprowadzą się do Nowego Jorku całą rodziną. Do pomocy z Patrycją, zabrali jeszcze mamę Jarka.

17 kwietnia 1995 roku zanotowała: Jedziemy wszyscy do NYC.

Powrót nie był jednak łatwy. Branża się rozrosła. Z jednej strony był to czas top modelek z milionowymi zarobkami, z drugiej tysięcy adeptek marzących o wielkiej karierze, które coraz częściej przylatywały z krajów dawnego bloku wschodniego. Branża, otwierając się na coraz to nowe i młodsze twarze, cięła koszty.

SAMOTNOŚĆ

Agnieszka denerwowała się w dzienniku: Pracuję jak wół za marne grosze.

Była coraz bardziej zmęczona, a w domu trudno jej było odpocząć.

16 maja pisała: Patrycja jest bardzo niedobra, Jarek znerwicowany, ja załamana i bezsilna.

17 maja: Mam już dosyć swojej teściowej. Tragedia.

22 maja: Krytyczny dzień. Jarek chce wracać do Polski, załamanie.

Zmieniła agencję, pojawiły się zlecenia, ale z żadnego nie była tak naprawdę zadowolona.

21 czerwca: Nie wychodzi mi już nic w pracy. Na go-see kwitują mnie „dziękuję”.

6 lipca: Dobre czasy się skończyły w kwietniu 1993.

17 sierpnia w końcu podjęła decyzję. Napisała: Koniec z agencją Ford. Koniec z karierą modelki. Koniec z Nowym Jorkiem. Oby już na zawsze!

Wrócili do Polski. Agnieszka wprawdzie wcale kariery nie zakończyła, ale wyjeżdżała tylko na zlecenia, które naprawdę ją interesowały. Coraz bardziej osiadała w polskiej rzeczywistości. Zarabiała w reklamach, chodziła w pokazach, zgodziła się na sesję w Playboyu, myślała o aktorstwie.

Przed wszystkim jednak cieszyła się, że jest z Patrycją. Choć też często czuła się samotna. Nie miała wtedy już kontaktu z rodzicami. Matka nigdy nie zaakceptowała kilkanaście lat starszego Jarka, uważała, że ją wykorzystuje. Agnieszka długo starała się podtrzymywać te kontakty, wysyłała jej ze Stanów prezenty, odwiedzała rodziców, gdy wracała do Polski. Była też jednak zła, że mama zapomina o jej imieninach i odmawia przyjęcia na święta.

W końcu 22 grudnia 1994 roku napisała: Koniec kontaktów z rodzicami.

Nikt nie potrafi mi powiedzieć, co się wtedy wydarzyło. Agnieszka nie wspomniała o nich od tamtej pory ani razu. Między stronami kalendarza trzymała jednak zdjęcie matki.

STALKER

W jej dziennikach szukałam też informacji o Jerzym Lisiewskim. Chodził za nią jeszcze, gdy była w liceum. Zobaczył ją na pokazie sukien ślubnych, gdy została miss, w styczniu 1992 roku. Potem wystawał pod szkołą, wsiadał za nią do autobusu, chciał odprowadzać do domu i pod nim wystawał. Wysyłał jej listy, w których pisał o krasnoludku i królewnie. Narysował jej portret.

Wyznawał miłość, a zaraz obrażał. Na ścianie bloku napisał, że „została miss, bo obciagała organizatorowi”. Obelgami wymazał też salon ślubny, w którym pierwszy raz ją zobaczył.

◀ **Agnieszka Kotlarska z córką**

FOT. MARZENA HMIELEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Autorka napisała książkę **„Miss. Zabójstwo Agnieszki Kotlarskiej”**, która ukazała się nakładem wydawnictwa Agora

Rodzice załatwili wtedy, że znajomy odbierał ją ze szkoły. Kiedy się wyprowadziła od rodziców, Lisiewski potrafił zadzwonić do telewizji, gdy udzieliła wywiadu.

Czy to jego dotyczyły dwie krótkie notatki?

7 września 1993 roku Agnieszka zanotowała: Psychol. A dziesięć dni później: 3 w nocy – telefon anonimowy. Wypchaj się.

Byli wtedy w Polsce. Gdy wrócili na stałe, chcieli zastrzec nowy numer telefonu, wtedy RODO jeszcze nie obowiązywało. Telekomunikacja Polska się jednak pomyliła i wpisała ich do powszechnie rozdawanej książki telefonicznej. Oprócz numeru telefonu był tam też adres.

Latem 1996 roku Lisiewski dzwonił do Agnieszki kilkukrotnie. Zachowały się dwa jego nagrania na sekretarce. „To ja, Jurek krasnoludek, zadzwonię jeszcze później” – powiedział na pierwszym. Na kolejnym, że Agnieszka wie, kim on jest i żeby się odezwała.

Tamtego dnia, 27 sierpnia 1996 roku, Jerzy Lisiewski przyszedł pod ich dom. Było koło godziny 15. Mieli odebrać zakiet Agnieszki, wcześniej zrobić jeszcze zakupy i odwiedzić ulubiony plac zabaw Patrycji w Parku Zachodnim.

Wsiedli już do auta, gdy go zauważyli. Mówił, że chce porozmawiać z Agnieszką, oparł się o auto. Ona tylko powtarzała, że nie będzie z nim rozmawiać. Jarek wysiadł i kazał mu się wynosić. Lisiewski stwierdził, że ma prawo stać na publicznej drodze. Jarek chciał zadzwonić po policję, wtedy tamten wyciągnął nóż i rzucił się na niego. Jarek upadł, kopniakami próbował się bronić, gdy napastnik wymachiwał nożem.

Agnieszka wybiegła z auta, chciała napastnika powstrzymać. Złapała go za ramię. Obrócił się i zaczął dawać jej ciosy. A potem uciekł.

Agnieszka, trzymając się za brzuch, wróciła do auta. Nic już nie mówiła. Jarek z sąsiadami zaalarmowali pogotowie i policję. Agnieszkę jeszcze na miejscu próbował ratować mieszkający obok lekarz. Zaraz zabrała ją karetka, sala operacyjna już czekała, zapas krwi również, ale straciła jej zbyt wiele, rany klatki piersiowej były zbyt głębokie, nie mieli szans tego pozyszywać.

Zmarła godzinę po napaści. Lisiewskiego zatrzymano jeszcze wcześniej, sam wezwał policję. Potwierdził, że zabił kobietę. Powtarzał jednak, że nie chciał tego zrobić. Tłumaczył: „To był odruch”. I jeszcze, że gdyby z nim porozmawiała, to nic by się nie stało.

Skazano go na 15 lat więzienia. Biegły uznał, że w chwili ataku był częściowo niepoczytalny. Zadziałała jego zaburzona osobowość w połączeniu z poczuciem odrzucenia.

Kolejne strony kalendarza Agnieszki pozostały puste. Znajduję jeszcze tylko kilka zapisków. Zaznaczyła, że następnego dnia są imieniny Patrycji. I że we wrześniu ma zacząć pracę na planie serialu.

I jeszcze 31 grudnia zaznaczyła, że to będzie 6. rocznica jej związku z Jarkiem.

On teraz odlicza, że minęło 30 lat, jak jej nie ma. Potrafi już cieszyć się życiem, ale ta złość i tęsknota nigdy do końca nie odeszły. Tłumaczy: – Taką miłość przeżywa się tylko raz w życiu. Agnieszka była wyjątkowa. ●

Tamtego dnia, 27 sierpnia 1996 roku, Jerzy Lisiewski przyszedł pod ich dom. Było koło godziny 15. Mieli odebrać zakiet Agnieszki, wcześniej zrobić jeszcze zakupy i odwiedzić ulubiony plac zabaw Patrycji w Parku Zachodnim

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

lek. dent. Filip Alchimowicz*

...implantów
z klasycznym
nitkowaniem

Wykorzystanie implantów stomatologicznych w uzupełnianiu braków w uzębieniu stanowi alternatywę dla mostów i ruchomych protez. Zapewnia lepszą stabilizację, przybliżając funkcjonalnie nowy ząb do naturalnego.

Implant zęba nie ulega próchnicy. Ale to nie znaczy, że nie trzeba o niego dbać. Nitkowanie jest rekomendowane jako element codziennej profilaktyki próchnicy i chorób dziąseł, jednak w przypadku implantów niewłaściwie dobrane może – paradoksalnie – zaszkodzić.

Nitkować należy przestrzenie wokół zębów własnych, natomiast przestrzenie przy koronach na implantach należy czyścić szczoteczką międzyzębową.

Dlaczego? Używanie zwykłej, pierwszej-lepszej nici zwiększa ryzyko powstania stanu zapalnego, ponieważ może ona zostawiać fragmenty włókien, które prowadzą do akumulacji płytki nazębnej.

W przypadku bardzo ciasnych przestrzeni, zbyt małych na szczoteczkę, nie jest dopuszczalna, ale specjalna, przeznaczona do implantów, czyli taka, która ogranicza ryzyko pozostawienia włókien.

Nie najlepiej dobrać na wizycie z implantologiem lub higienistką stomatologiczną. ● **Not. ET**

*stomatolog z z Medicover Stomatologia.

PYTANIE DO... okulisty

Jak pływać z wadą wzroku?

lek. Robert
Gilewskize Szpitala
LUX MED Mavit

Kto nosi soczewki kontaktowe, powinien zdejmować je przed wejściem do basenu, morza czy jeziora. Znajdujące się w wodzie drobnoustroje mogą dostać się pomiędzy soczewkę a powierzchnię oka i znaleźć tam dobre warunki do namnażania. W efekcie może dojść do infekcji oka, w tym zapalenia rogówki.

Jednym z najpoważniejszych zagrożeń jest zapalenie rogówki wywołane

przez Acanthamoeba. Zakażenie jest rzadkie, ale może być bardzo bolesne i trudne w leczeniu, a w najcięższych przypadkach prowadzić do trwałego pogorszenia widzenia.

Co więc zrobić, jeżeli bez okularów korekcyjnych lub soczewek praktycznie nie widzimy? Rozwiązaniem są okulary do pływania ze szklami korekcyjnymi. Najprostsze modele mają gotowe szkła o wybranej mocy i kosztują zwykle do 150 zł. Przy większej lub bardziej skomplikowanej wadzie można zamówić okulary wykonane według indywidualnych parametrów, również z korek-

cją astygmatyzmu. Wówczas potrzebne są dane z aktualnej recepty, m.in. sfera, cylinder, oś czy rozstaw źrenic, a ceny zaczynają się od około 250 zł. Przy różnej wadzie w obu oczach również można korzystać z okularów pływackich z korekcją – w wielu modelach moc soczewki dobiera się osobno dla prawego i lewego oka.

Na basen czy wakacje nad wodą warto więc zabrać nie tylko zwykłe okulary korekcyjne, ale – szczególnie przy większej wadzie – również osobną parę przeznaczoną do pływania. ●

Notowała
Katarzyna Staszak

Liczba

102

• gminy
w Polsce
nie mają
ani jednego
psychologa
szkolnego
– wynika
z danych
Instytutu
Psychiatrii
i Neurologii

Akcja

Rusza II edycja ogólnopolskiej kampanii społecznej „Wyprostuj spojrzenie”, której celem jest przeciwdziałanie stygmatyzacji osób z zaburzeniami ośrodkowego układu nerwowego – w tym z depresją, schizofrenią i padaczką. Tegoroczna odsłona projektu koncentruje się na edukacji młodzieży. Do uczniów szkół licealnych trafi program edukacyjny i ogólnopolski konkurs filmowy. ●

• Więcej na wyprostujspojrzenie.pl

U ginekolożki

Ból podczas

W gabinecie ginekologicznym łatwiej zapytać o miesiączkę czy wyniki cytologii niż powiedzieć lekarzowi, że seks sprawia ból. Część kobiet nie wie, jak opisać swoje dolegliwości, inne są przekonane, że tak po prostu musi być.

Paulina Mozolewska

Jedne kobiety czują pieczenie przy wejściu do pochwy, inne głęboki ból podczas penetracji. U jeszcze innych problem pojawia się dopiero po porodzie, w okresie karmienia piersią albo wraz ze zmianami hormonalnymi.

Niezależnie od tego, jak się objawia, ból podczas współżycia nie powinien być czymś, do czego musimy się przyzwyczaić.

Porozmawiałam z dr n. med. Dorotą Rabaniuk, lekarką zajmującą się zdrowiem seksualnym kobiet, o, tym kiedy ból podczas współżycia wymaga konsultacji.

PAULINA MOZOLEWSKA: Kiedy ból podczas współżycia powinien zapalić czerwoną lampkę? Czy nawet po jednorazowym epizodzie trzeba zgłosić się do lekarza?

DR N. MED. DOROTA RABANIUK: Każdy nowy ból, który pojawia się podczas aktywności seksualnej, warto wyjaśnić, zwłaszcza jeśli wcześniej go nie było i pojawił się nagle. Nie czekałabym, aż dolegliwości zaczną się powtarzać albo staną się bardziej nasilone. Sam fakt, że pojawił się ból, jest sygnałem, że organizm wysłał nam ważną informację.

Oczywiście nie oznacza to, że za każdym razem mamy do czynienia z poważną chorobą. Przyczyn może być wiele i nie każda wymaga skomplikowanego leczenia. Rolą lekarza jest jednak ustalenie, skąd ten ból się bierze. Im wcześniej znajdziemy przyczynę, tym większa szansa, że uda się skutecznie rozwiązać problem.

Warto też pamiętać, że niezaopiekowany ból może się z czasem utrwać. Kobieta zaczyna obawiać się kolejnego zbliżenia, a w konsekwencji może zacząć unikać sytuacji intymnych. Pojawia się napięcie i lęk przed bólem, co może jeszcze bardziej nasilać dolegliwości. W ten sposób powstaje błędne koło, które z czasem może wpływać nie tylko na zdrowie, ale również na relację i jakość życia.

Ból podczas współżycia to częsty problem?

Szacuje się, że bólu podczas współżycia doświadcza co piąta kobieta. Choć w zależności od rodzaju dolegliwości odsetki mogą się różnić. Seksualne zespoły bólowe to bardzo różnorodna grupa problemów, obejmująca m.in. dyspareunię powierzchowną, głęboką, wulwodynie czy pochwicę.

Mam jednak poczucie, że rzeczywista skala problemu może być większa, niż pokazują to statystyki. Dopóki nie zaczęłam aktywnie pytać pacjentek o ból podczas współżycia, wiele z nich w ogóle o nim nie wspominało. Kiedy takie pytanie padało w gabinecie, nagle okazywało się, że problem wcale nie jest rzadki.

Czemu pacjentki nie mówią o tym same z siebie?

Myślę, że wciąż brakuje nam przede wszystkim swobody w mówieniu o seksualności. Poza tym

wiele kobiet nie wie, jak nazwać to, co dzieje się z ich ciałem albo zastanawia się, czy dana dolegliwość jest w ogóle czymś, o czym powinny powiedzieć ginekologowi. Czasem pacjentka nie zna fachowego określenia i przez to obawia się, że nie będzie potrafiła dobrze opisać problemu.

Nie musimy jednak znać medycznego słownika, żeby rozmawiać.

Wystarczy powiedzieć, gdzie boli, kiedy pojawia się ból, czy jest związany z penetracją, konkretną pozycją albo momentem zbliżenia. Lekarz dopyta i pomoże pacjentce opisać dolegliwości. Najważniejsze jest to, żeby w ogóle rozpocząć rozmowę i nie uznawać, że skoro trudno nam o tym mówić, to problemu nie ma.

Potrzebujemy więc nie tylko wiedzy, ale też przekonania, że o seksualności można rozmawiać w gabinecie tak samo, jak o innych objawach. To część zdrowia, a nie temat, którego trzeba się wstydzić.

Jakie mogą być przyczyny bólu podczas współżycia?

Dziś coraz częściej patrzymy na ten problem przez pryzmat modelu biopsychospołecznego, który uwzględnia jednocześnie czynniki biologiczne, psychologiczne oraz społeczne i relacyjne.

*Oglądanie sromu jest
standardowym elementem
badania ginekologicznego.
Lekarz ocenia nie tylko narządy
rodne od wewnątrz*

To nie jest sytuacja „albo-albo”, tylko „i-i”. Te elementy często się ze sobą przenikają i wzajemnie wzmacniają. U jednej kobiety dominującym problemem będą zmiany hormonalne, u innej przewlekły stres czy lęk, a u jeszcze innej trudności w relacji. Bardzo często jednak te obszary nakładają się na siebie.

Zacznijmy od biologii. Z jakimi fizycznymi przyczynami bólu podczas współżycia spotyka się pani najczęściej?

Przyczyn biologicznych jest bardzo dużo. Diagnostykę warto rozpocząć od wizyty u ginekologa i sprawdzenia, czy za bólem nie stoi konkretna choroba lub zaburzenie, które można leczyć.

Do częstych przyczyn należą zmiany hormonalne.

Niedobór estrogenów, który może powodować suchość pochwy i ból podczas współżycia.

Taka sytuacja występuje nie tylko po menopauzie, ale również po porodzie, w okresie karmienia piersią czy u części kobiet stosujących antykoncepcję hormonalną.

Ból mogą wywoływać także infekcje intymne, choroby dermatologiczne sromu, blizny po po-

TYLKO ZDROWIE

seksu ma wiele twarzy

rodzie lub operacjach ginekologicznych, a także endometrioza, będąca jedną z częstszych przyczyn głębokiego bólu podczas współżycia. Mamy również pacjentki z wulwodynią, czyli przewlekłym bólem sromu, którego nie można wyjaśnić żadną widoczną chorobą ani zmianą, a także kobiety z nadmiernym napięciem mięśni dna miednicy.

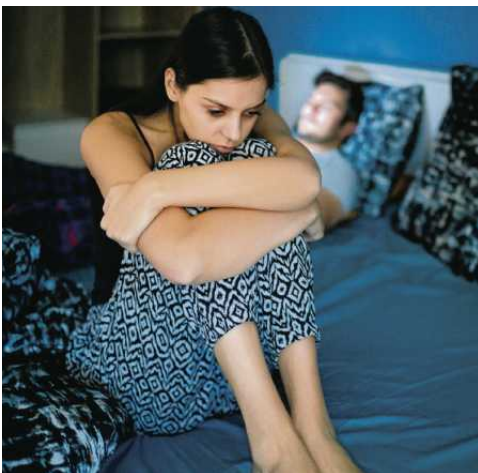
A jak psychika wpływa na odczuwanie bólu?
Jeżeli kobieta raz doświadczy bólu podczas współżycia, może pojawić się lęk przed kolejnym zbliżeniem. Zaczyna spodziewać się go jeszcze zanim do dojdzie do stosunku. To wywołuje mimowolne napięcie mięśni dna miednicy, a ono może sprawić, że kolejne zbliżenie rzeczywiście będzie bardziej bolesne. W ten sposób zatacza się błędne koło.

Znaczenie mają również wcześniejsze doświadczenia życiowe. Większe ryzyko takich dolegliwości obserwujemy u kobiet zmagających się z depresją, zaburzeniami lękowymi, po doświadczeniu przemocy seksualnej lub innych traum. Wpływ może mieć także sposób postrzegania własnego ciała i poziom samoakceptacji.

To nie znaczy, że ból „jest w głowie”. Psychika i ciało pozostają ze sobą w ścisłej relacji i wzajemnie na siebie oddziałują.

A co z tym, co dzieje się poza samym ciałem – z wychowaniem, przekonaniem, relacją?
Znaczenie mają m.in. przekonania wyniesione z domu czy kulturowe. Jeżeli kobieta dorastała w przekonaniu, że seksualność jest czymś wstydliwym albo że po menopauzie życie seksualne „powinno się skończyć”, to takie przekonania mogą się jej utrwalić.

Nawet jeśli wszystko zaczyna się od przyczyny biologicznej, z czasem mogą pojawić się konsekwencje psychologiczne i relacyjne. Kobieta zaczyna unikać zbliżeń, partner może czuć się odrzucony, pogarsza się komuni-

FOT. GETTY IMAGES

kacja. Dlatego ważne jest, żeby patrzeć na pacjentkę holistycznie.

Czy ból podczas współżycia to w ogóle temat dla ginekologa?

Zdecydowanie powinien. Zdrowie seksualne jest częścią zdrowia i nie powinno być traktowane jako osobny, wstydlivy temat.

Ginekolog jest często pierwszym specjalistą, do którego kobieta zgłasza się z bólem podczas współżycia.

W gabinecie można rozpocząć diagnostykę i wykluczyć lub potwierdzić biologiczne przyczyny dolegliwości.

Lekarz może też zalecić konsultację u innych specjalistów – w zależności od przyczyny może to być fizjoterapeuta uroginekologiczny, psycholog lub psychoterapeuta, seksuolog, dermatolog czy endokrynolog.

Czy z bólem podczas współżycia można skutecznie walczyć, czy kobieta musi się nauczyć z nim żyć?

Zdecydowanie można go leczyć. Wszystko zależy od przyczyny, dlatego najpierw trzeba postawić właściwą diagnozę, a dopiero potem dobrać terapię.

Jeżeli dominują przyczyny biologiczne, stosujemy odpowiednie leczenie ginekologiczne. Jeśli problemem jest nadmierne napięcie mięśni dna miednicy, pomocna może być fizjoterapia uroginekologiczna. Gdy istotną rolę odgrywają czynniki psychologiczne, wsparciem jest psychoterapia lub terapia seksuologiczna. Najlepsze rezultaty daje współpraca konkretnych specjalistów i interdyscyplinarne podejście do pacjentki.

Co w takiej sytuacji może zrobić partner?

Przede wszystkim powinien wiedzieć, że ból podczas współżycia nie jest odrzuceniem jego osoby. To ważne, bo partner również może czuć się bezradny albo nie wiedzieć, jak reagować. Najlepsze, co może zrobić, to rozmawiać, słuchać i brać aktywny udział w diagnostyce i terapii. Ból podczas współżycia jest problemem, który dotyczy relacji, dlatego wsparcie drugiej osoby może być ważnym elementem zdrowienia.

Mówi pani o zdrowiu seksualnym, ale co właściwie się pod tym terminem kryje?

Zdrowie seksualne to znacznie więcej niż brak bólu czy choroby. To także możliwość czerpania satysfakcji z seksualności, budowania bliskości i relacji, poczucie bezpieczeństwa, własnej kobiecości i komfortu we własnym ciele.

Dlatego nie powinniśmy patrzeć na seksualność wyłącznie przez pryzmat problemu, który trzeba wyleczyć.

Chodzi również o to, żeby kobieta miała możliwość świadomego i satysfakcjonującego przeżywania swojej seksualności na różnych etapach życia.

Co kobieta może zrobić, żeby lepiej zadbać o swoje zdrowie seksualne?

Przede wszystkim nie powinnyśmy się wstydzić własnego ciała ani swojej seksualności. To natural-

na część naszego zdrowia. Warto zwracać uwagę na sygnały, które wysyła organizm. Jeśli pojawia się ból, pieczenie, dyskomfort czy jakakolwiek inna zmiana, nie należy czekać, aż problem sam minie.

Zachęcam też kobiety do poznawania własnego ciała. Powinniśmy wiedzieć, jak wygląda nasz srom, wejście do pochwy czy wargi sromowe. Tak jak regularnie wykonujemy samobadanie piersi, tak samo dobrze jest od czasu do czasu obejrzeć okolice intymne w lusterku. Dzięki temu łatwiej zauważyć ewentualne zmiany, a jednocześnie lepiej oswoić się z własnym ciałem.

A czy ginekolodzy w czasie badania ginekologicznego zwracają też uwagę na srom?

Oglądanie sromu jest standardowym elementem badania ginekologicznego. Lekarz ocenia nie tylko narządy rodne od wewnątrz, ale również zewnętrzne narządy płciowe. Czasem potrzebna jest dodatkowo konsultacja dermatologiczna, ale sama ocena sromu jest integralną częścią badania ginekologicznego.

A istnieje jakiś prosty zestaw zasad, które pomagają dbać o zdrowie intymne?

W przypadku kobiet, zwłaszcza tych, które mają skłonność do nawracających zakażeń układu moczowego, zaleca się oddanie moczu po współżyciu. To proste działanie może zmniejszać ryzyko infekcji. Warto także umyć srom i okolice intymne z zewnątrz letnią wodą i delikatnie osuszyć.

Ale dbanie o zdrowie seksualne nie kończy się na higienie.

To, co dzieje się po seksie, ma również znaczenie dla relacji. Bliskość, czułość, poczucie bezpieczeństwa i możliwość pozostania razem po zbliżeniu wpływają na jakość relacji i motywację do kolejnych kontaktów seksualnych.

Seksualność kobiety nie sprowadza się wyłącznie do samego aktu, ważne jest wszystko to, co dzieje się przed nim i po nim. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34450143

WSPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU:

ROZSTANIE TO NIE KONIEC ŚWIATA

PSYCHOLOGIA: Jak rozpada się przyjaźń

RELACJE: Seks to nie nagroda

URODA: Reanimacja po lecie

ZDROWIE: Cytologia po nowemu

wysokieobcasy
extra

TEMAT NUMERU
**ROZSTANIE
TO NIE KONIEC
ŚWIATA**

Polskie zawodniczki przerywa

Publiczne poniżanie, odcinanie od informacji i ignorowanie osiągnięć – polskie zawodniczki opowiadają o reprezentacji kraju, która doprowadziła je do stanów lękowych, emigracji i ucieczki ze sportu.

Radostaw Leniarski

– Nie jestem w najlepszym stanie psychicznym. Od dwóch miesięcy choruję z żalu nad tym, co zostało mi odebrane. Nie wiem, czy dobrze przeżyję publikację. Ale milczeć też jest mi bardzo trudno – mówi na wstępie jedna z zawodniczek, które opowiedziały o wydarzeniach w kajakarskiej reprezentacji Polski.

W polskim sporcie obowiązuje prosta hierarchia: na górze związek (w tym wypadku – Polski Związek Kajakowy), niżej trener, a na samym dole zawodnik. Paradoks, bo bez zawodnika nie ma sportu. To on trenuje po dwa razy dziennie, często płaci za obozy z własnej kieszeni, dokłada do pasji pracą na etacie, żeby móc dalej wiosłować, biegać, pływać. A mimo to w tym układzie ma najmniej do powiedzenia – i najwięcej do stracenia.

Trener decyduje o wszystkim: kto pojedzie na mistrzostwa, kto dostanie lepsze miejsce przy motorówce podczas treningu, kto usłyszy o sprawdzianach wcześniej, a kto dowie się o nim w ostatniej chwili. Trener kontroluje dostęp do startów, od których zależą punkty, stypendia i finansowanie klubu. Dla zawodnika sprzeciw wobec trenera nie jest więc kwestią charakteru – jest ryzykiem utraty kariery.

– Ogromna liczba decyzji dotyczących przyszłości człowieka w rękach jednej osoby tworzy ryzyko nadużycia – uważa Andrzej Staszczuk, jeden z najbardziej renomowanych psychologów w sporcie, współpracujący z zawodnikami i zawodniczkami reprezentacji. Nasza rozmowa dotyczy zasad współpracy między psychologiem, sportowcem, trenerem i federacją. – Jako psycholog mogę bardzo jasno wskazać zachowania, które uważam za poważne czerwone flagi. To między innymi systematyczne poniżanie, wyśmiewanie, zastraszanie, izolowanie zawodnika, personalne ataki, groźenie konsekwencjami w celu podporządkowania zawodnika czy wykorzystywanie zależności związanej z jego karierą. Nie należy mylić tego z wysokimi wymaganiami. Można wymagać bardzo dużo i jednocześnie traktować człowieka z szacunkiem.

Trzy kanadyjki, z którymi rozmawiałem, opisują ten sam mechanizm: publiczne poniżanie, izolowanie, faworyzowanie jednej zawodniczki kosztem reszty grupy, blokowanie informacji, ignorowanie osiągnięć.

Każda z nich mówi o tym z osobna, w innym momencie kariery, a mimo to ich relacje się pokrywają niemal co do szczegółu. To nie jest opowieść o pojedynczym konflikcie charakterów między nimi a trenerem reprezentacji Mariuszem Szalkowskim. To opowieść o systemie, w którym milczenie jest ceną za możliwość trenowania – i w którym ci, którzy tworzą sport swoim wysiłkiem, zdrowiem i latami życia, mają najmniej narzędzi, żeby się przed nim bronić.

Katarzyna Szperkiewicz: „Zawsze byłem dla nich problemem”

25 lat, olimpijka, akademicka mistrzyni świata, medalistka Pucharu Świata, dwukrotna wicemistrzyni świata młodzieżowców, wielokrotna mistrzyni Polski

– Mam w sobie dużo strachu, bo ten trener zawsze znajduje odwrotną wersję zdażeń. Przerzucanie się argumentami – tego się boję, bo kłamie.

– Ja jestem problemem. Zawsze dla nich byłem.

– Nie jestem w najlepszym stanie psychicznym. Od dwóch miesięcy choruję z żalu nad tym, co zostało mi odebrane. Nie wiem, czy dobrze przeżyję publikację. Ale milczeć też jest mi bardzo trudno.

Wkrótce po powrocie z igrzysk w Paryżu zadzwonił telefon Katarzyny. Dzwonił Mariusz Szalkowski, żeby poinformować, że został ponownie trenerem kadry.

Katarzynie przed oczami stanął koszar tego czasu, kiedy po raz pierwszy nim był. Przypomniła sobie najgorszy dzień w swoim sportowym życiu: zebranie reprezentacji w Bydgoszczy, cztery miesiące przed igrzyskami w Tokio, gdy trener Szalkowski wyrzucił ją z kadry za niesubordynację. Znał: brak posłuchu i krnąbrność.

– Miałam wtedy 19 lat, czyli jako nastolatka próbowałam się bronić, stojąc naprzeciw doświadczonemu mężczyźnie, wykorzystującego swój autorytet. Płakałam. To normalne. Płakałam i słuchałam. Kazali mi się tłumaczyć, ale za co? Nikt się za mną nie ujął.

– Linczowali mnie przez godzinę. Opluwali mojego ojca, który nie mógł się bronić. [ojciec zawodniczki wcześniej pokłócił się z trenerem na temat metod stosowanych wobec jego córki i sytuacji w kadrze]

Słuchałam nagrania z tego spotkania [jest w dyspozycji redakcji], bo Katarzynę tknęło i pierwszy raz nagrywała. „Za mocno podskakujesz”. „Jeszcze za mało umiesz, żeby podskakiwać”. „Tylko bez pyskówek!”.

• **Katarzyna Szperkiewicz (po prawej) i Patrycja Mendelska opisują ten sam mechanizm. Ich relacje pokrywają się niemal co do szczegółu**

FOT. JAKUB KACZMARCZYK/PAP

„Po co te spazmy?”. „Bez krzyków tutaj”. Z drugiej strony: „Ja nic takiego nie mówiłam”, „Nikommu nic takiego nie zarzuciłam” – słowa w obronie ojca, wypowiedziane drżącym z emocji głosem.

– Nawet asystent trenera i fizjoterapeuta dołożyli swoje, bo chyba czuli, że i oni nie mogą podskoczyć trenerowi. To mnie najbardziej zabolalo. Wyszedłam w histerii, we łzach.

– Przemogłam się jednak i tego dnia po igrzyskach w Paryżu odebrałam telefon od Szalkowskiego. Trener mówił, że teraz będzie inaczej. Że tworzy nową grupę. Nie będzie faworyzowania jednej osoby, wychowanki trenera [nazwisko znakomitej zawodniczki pomijamy z szacunku do jej prywatności; nie o nią tu chodzi], jak to było wcześniej. Odmówiłam, po kilku dniach zmagania się z myślami, czy jestem gotowa na ponowne wejście do piekła.

Tu małe wyjaśnienie: obecność w tzw. szkoleniu centralnym oznacza możliwość przyjazdu na obozy i trenowania ze szkoleniowcem PZK. Łatwiej jest, jeśli zawodnik ma stypendium, bo ma z czego żyć. Ale stypendium można uzyskać tylko na zawodach międzynarodowych. One są kluczem do sukcesu. Blokując do nich dostęp, trener reprezentacji może zadusić nawet najbardziej utalentowanego zawodnika – jeśli go nie lubi albo uważa, że może on zagrozić pozycji jego zawodnika klubowego, dzięki któremu otrzymuje premie.

– Do powrotu namówił mnie trener klubowy Zawiszy Bydgoszcz. Z początku faktycznie było inaczej, czyli trochę lepiej. Szalkowski mnie po prostu ignorował, albo przy całej grupie pytał dramatycznie, czy jestem w stanie wykonać trening. Niby zainteresowanie, ale tak naprawdę podważanie umiejętności, dość prowokacyjne. Widać to było jak na dłoni.

– Teraz najbardziej żałuję, że gdy na obozie trener zrobił podobny seans wobec Patrycji Mendelskiej, jak ze mną w Bydgoszczy, nie odezwałam się w jej obronie. Czuję, jakbym się dała sponiewierać przez niego i zastraszyć. Tak to trzeba określić. Czuję

łam ulgę, że to nie o mnie chodzi. Byłam cicho, tak jak wszyscy byli cicho wtedy, gdy mnie mieszał z błotem.

– Z czasem było coraz gorzej. Całkowite ignorowanie, szkodenie. Przychodzisz na trening, a tu faworytka trenera, a zarazem moja rywalka w kadrze, już jest na wodzie, motorówka z nią. Nie wiesz, co się stało, przecież jesteś o czasie. Potem nikt nie mówi, jak i kiedy jest trening następnego dnia, nie omawia błędów technicznych. Informacja o kluczowym sprawdzianie spada na ciebie jak grom z jasnego nieba, podczas gdy faworytka wie o nim z dużym wyprzedzeniem. Nie możesz płynąć bliżej motorówki i liczyć na uwagi techniczne, bo tam jest miejsce tylko dla faworytki. Na zawodach międzynarodowych samochód trenera, przecież szkoleniowca związkowego, a więc rozliczany przez PZK – tylko do użytku faworytki. Leje deszcz i czekasz po zawodach z wiosłami przez godzinę na shuttle bus – to czekaj, samochód jest wyłącznie dla faworytki.

– Dla kogoś z zewnątrz to nie są duże sprawy, ale dla zawodniczki, która chce wygrywać i czuje, że jej trener z pełną premedytacją rzuca kłody pod nogi, to być albo nie być w sporcie. Kajaki są wystarczająco ciężkim sportem, nie trzeba dodatkowych przeszkód.

– Kiedy zdobyłam na jedyne medal w Pucharze Świata w Szeged, w olimpijskiej konkurencji – rzecz szalenie rzadka – trenera na dekoracji nie było. Później powiedział, że spóźniłam się na pakowanie łódki. Czy ucieszył się chociaż na Facebooku? Nie wiem. Już dawno mnie zablokował.

Nie miała pieniędzy, nie miała przyszłości. Czula, że musi sobie udowodnić, że wiosłowanie nie jest jej jedynym talentem. Zdała egzaminy w Państwowej Straży Pożarnej z wyróżnieniem i pracowała na etacie. Przez ostatnie dwa miesiące przed mistrzostwami Polski jednocześnie trenowała dwa razy dziennie dzięki wsparciu klubu Zawisza i chodziła do biura w Bydgoszczy, na ośmiogodzinną służbę. Zawzięła się, żeby wystartować, dostać się do kadry i po-

ją milczenie i oskarżają system

walczyć o prawo startu w mistrzostwach świata w Poznaniu.

Stał się cud. W czerwcu zdobyła złoty medal mistrzostw Polski w Bydgoszczy w dwójce i dwa srebra: w jedynce na 200 m – to konkurencja olimpijska – i na 500 m. To oznacza, że jest niezaprzeczalnie drugą najlepszą zawodniczką w Polsce, w idealnym wieku do osiągnięcia sukcesów – 25 lat.

I zaraz potem, w dniu, w którym kończyły się mistrzostwa Polski, a ona miała na szyi trzy medale, dostała wiadomość od trenera Szalkowskiego, że wyklucza ją z kadry na trwające właśnie mistrzostwa świata w Poznaniu. – Podobno za mało wygrałam z innymi – powiedziała.

– Znow zakochałam się w tym sporcie i znow go znienawidziłam. Zawsze chciałam trenować i być sprawiedliwie traktowana. Nie płaszcę się. Wiem, nie wpisuję się w ramy. Miałam przez to problemy, problemy miał mój klub. Płaciliśmy za moją postawę wobec jednego niekompetentnego mężczyzny, który – tak się nieszczęśliwie złożyło – przez lata stoi na mojej drodze. Moja postawa brała się stąd, że wierzyłam, że to, co pokazuję na wodzie, będzie realną odpłatą za możliwość trenowania. A teraz nie ma startów, treningów, zaufania, niczego. Jestem odstawiona na bok w momencie, gdy mogłabym przenosić góry.

Patrycja Mendelska: „Gdybym tylko miała pieniądze na prawników”

25 lat, akademicka mistrzyni świata, medalistka młodzieżowych i juniorskich mistrzostw świata, medalistka Pucharu Świata, wielokrotna medalistka mistrzostw Polski

Dzwonię do Patrycji przed jej wyjściem do pracy w rodzinnym barze w Berlinie. Skończyła geologię na UAM, ma tytuł inżyniera. – Przeprowadziłam się do Niemiec. Jak złapię język, zacznę pracować w zawodzie – mówi.

– Podziwiam Katarzynę, bo doświadczała szyskanowania przez lata i u niej zaczęło się to w młodszym wieku niż u mnie. Nie poddawała się, walczyła z wykluczeniem. Ja odpuściłam, nie wytrzymując nawet pełnego sezonu. Ale powiem panu: gdybym miała pieniądze na prawników, dawno bym coś z tym zrobiła. I jeszcze jedno: wróciłabym do sportu. Wciąż trenuję z moim chłopakiem, też kanadyjkarzem. Ale jestem byłą zawodniczką. Nic nieznaczącą. Jestem zła, że nie mogę już być sportowcem, jakim byłam i chciałam wciąż być.

– Najgorsze doświadczenie w życiu sportowym przyszło na zagranicznym obozie. Pojechałam na niego ze słabymi wynikami badań krwi. Zbieg okoliczności i brak dobrej informacji spowodowały, że nie miałam diagnozy [później się okazało, że są to okresowe wahania poziomu czerwonych krwinek]. Mimo to robiłam treningi takie, jak inne dziewczyny, choć nie dawałam rady. Żle się czułam, spałam koszmarnie długo, miałam poczucie, że jestem ostatnia. Byłam załamana, powiedziałam trenerowi, że po powrocie do Polski muszę się doprowadzić do porządku, zanim wyjadę na kolejne zgrupowanie. Wtedy zaczął mnie ignorować. A potem przeprowadził godzinny seans, w którym przy całej grupie pastwił się nade mną, mówił o mnie w najgorszych słowach. Czy to nie był mobbing w czystej postaci? Chyba wyczuł to, bo gdy już po godzinie skończył seans nie nawiąści, wziął mnie pod rękę i powiedział, żebym nie brała tego do siebie, że „odprawa” była przeznaczona dla młodych dziewczyn, żeby pamiętały, jak się zachowywać.

– Okropne było, że gdy zmarła najbliższa mi osoba, moja opiekunka, która przez wiele lat mnie wychowywała, trener uznał, że wyjazd na ostatni dzień jej życia, na jej pogrzeb i moja żaloba są jakimś teatrem. Odłożył słuchawkę, gdy opowiadałam mu o swoim stanie psychicznym po jej śmierci. Byłam rozbita, roztrzęsiona. I kilka dni później przeczytałam w gazecie jego wyowiedź, że jedna zawodniczka powiedziała, że sport nie jest jej priorytetem. To o mnie! Jego zachowanie wzmacniało we mnie chęć jak najszybszej ucieczki.

To nie jest opowieść trzech kanadyjekarek o konflikcie charakterów między nimi a trenerem. To opowieść o systemie, w którym milczenie jest ceną za możliwość trenowania

– Marzyłam, żeby wystartować na igrzyskach olimpijskich. Powiedzieliśmy sobie z moim chłopakiem, że będziemy się ciągnąć nawzajem, że razem damy radę, wystartujemy. Nie dałam rady. On, jako reprezentant Niemiec, na pewno da – tu, w Niemczech, trenerzy pomagają.

– Była na naszym obozie psycholożka. Wyjechała przedwcześnie, powiedziała, że z powodów rodzinnych. Skontaktowałam się z nią i opowiedziałam, co się działo: o ignorowaniu, o seansie nienawiści, o blokowaniu informacji o treningach. Stwierdziła, że to wszystko oznacza jedno: mobbing w miejscu pracy.

– To jest układ zamknięty. Mówisz o problemie dyrektorowi sportowemu – jak do ściany. Od niby oficjalnego łącznika między nami a związkiem, usłyszałam: „Marudzicie, kiedyś było gorzej”.

Julia Walczak: „Świat jest zbyt piękny, żeby walczyć ze starymi dziadami”

26 lat, wicemistrzyni świata, brązowa medalistka mistrzostw Europy, medalistka Pucharu Świata, wielokrotna medalistka mistrzostw Polski

Odebrała ode mnie telefon, gdy zaparkowała swój kamper przy plaży w Estonii. Godzinę wcześniej zjechała z promu. W przybrzeżnym lesie sosnowym dyskoteka, może Julia zmieni miejsce biwaku. Wyjechała z Polski ponad miesiąc temu i już przejechała ponad 6000 kilometrów, przez Szwecję, Norwegię, Finlandię.

– Całe życie byliśmy spychane na margines w sprawach drobnych dla innych ludzi, ale które, gdy się je zsumuje, okazują się szalenie ważne w życiu sportowca.

– Trenuję na najwyższym poziomie w reprezentacji seniorskiej od 18. roku życia. Zawsze byłam najmłodsza w grupie. A skończyło się tak: o tym, że wykluczono mnie z kadry przed igrzyskami w Paryżu, dowiedziałam się w Walcu od koleżanki. Przez trzy dni siedziałam sama na „zgrupowaniu”. Nikt się do mnie nie odezwał, nikt. Później pojechałam do domu i miały tygodnie bez kontaktu z PZKaj. Byłam w największym dolku swojego życia.

– Po Paryżu zadzwonił trener Szalkowski i zapewniał o wielkiej przyszłości. Znam te chwytły: będzie inaczej, będzie nieporównanie lepiej. Będiesz, Julia, pływać „na dwójce” z najlepszą. Ale znalazłam tego trenera. Przypomniałam sobie, jak byłam mniej

ważna podczas treningów na wodzie. Trener nie miał na mnie pomysłu i czułam, że mój potencjał jest marnowany. Dziś mam 26 lat i chcę mieć poczucie, że się rozwijam. Powiedziałam sobie, że życie jest za krótkie, żeby je spędzać walcząc z wiatrakami.

– Wiedziałam, co mnie czeka z Szalkowskim. Pamiętałam zdarzenie, kiedy jako wysoka zawodniczka potrzebowałam wyporniejszej łódki. Tak się złożyło, że faworytka trenera otrzymała taką, która odpowiadałaby również mi – bardzo pasowałyby do moich rozmiarów i wagi. „To może i ja mogę na takiej pływać?” – poprosiłam Szalkowskiego. „Nie, no coś ty, Julio?! Ona jest wykonana specjalnie dla niej. Dru-giej takiej nie ma” – odpowiedział trener.

Po jakimś czasie zdarzyło się, że byłam w skutni Plasteksu na warszawskim Żeraniu. Piękne łódki. O, a tu taka jak dla faworytki trenera. „Skąd ją macie? Podobno jest tylko jedna?” – zapytałam menedżera zakładu. „Co? To linia światowa, jest ich mnóstwo, wystarczy zamówić” – odpowiedział zdziwiony. Zażenowanie, jakie wtedy poczułam, pozostanie ze mną na zawsze.

– Na początku 2025 r. trenowałam sama, na własny koszt, w Zakopanem. Pracowałam w siłowni, na ergometrze. Mój trener klubowy i trenerzy od wioslarstwa, choć to zupełnie inny sport, zajmowali się mną, widząc, że jestem ignorowana. Dali mi plany, mierzyli poziom kwasów. Ale tego się nie da długo ciągnąć „pod wiatr”.

– To jest system, w którym wielu ludziom chodzi o to, żeby nie mieć kłopotów. Pytałam kiedyś psycholożkę związkową, co z tym zrobić: z faworyzowaniem, z brakiem równych szans. „Chyba powinnaś skończyć ze sportem” – zasugerowała. Po igrzyskach w Paryżu zapisałam się na sesje coachingowe. Starałiśmy się z coachem zbudować na nich taką postawę: jestem kimś wartościowym, nie tylko sport mnie definiuje. Była to wymagająca praca nad sobą i nad swoimi myślami. Dzięki niej łatwiej mi było odejść i przestać grać w tę grę.

– 25 lat to dobry czas, żeby odpuścić i nie tracić kolejnych lat. Mam bardzo dużo pomysłów na siebie. Chce mi się jeszcze. Świat jest zbyt piękny, żeby walczyć z tymi starymi dziadami, żeby namawiać ich i przekonywać, że chce mi się trenować. A tak było przez większość mojego sportowego życia. Nigdy nie zrezygnowałabym ze sportu, gdyby nie to.

– Nigdy nie zaznałam normalnego życia, bo zawsze był sport na pierwszym miejscu. Nawet studia na UMK były zaoczne, w czasie obozów kadry. Mam teraz przestrzeń, szukam tego, co sprawia mi radość, poznaję ludzi spoza sportu, uczę się życia poza nim i dowiaduję się dopiero teraz, jaka jestem.

Trener i prezes odpowiadają na zarzuty

Po rozmowach z Patrycją, Katarzyna i Julią zadzwoniłem do trenera Szalkowskiego.

Pierwsze połączenie trwało krótko. Wzburzony trener rozłączył się, gdy powiedziałem, że jego zawodniczki mają mu za złe metody i styl pracy, i że przez to zakończyły lub – w przypadku Julii – nie wznowiły kariery, choć miały realne szanse na przyszłe sukcesy. – W żaden sposób nie przyjmuję ich wypowiedzi za prawdę, bo takie sytuacje nie miały miejsca. Nie widzę powodu, żeby się tłumaczyć z oskarżeń wyspanych z palca. Julia była ogarniętą zawodniczką – mówił trener.

Po kilku minutach zadzwonił. – Nie chcę wyjść na gbura. To nie mój styl – powiedział. – Ja się zajmuję kadrą olimpijską. W kadrę olimpijską idą olbrzymie pieniądze na szkolenie, to nie jest zabawa w przedszkole – tłumaczył swój styl prowadzenia grupy. Na Sport.pl publikujemy całą rozmowę z trenerem.

Zadzwoniłem też do prezesa PZKaj Grzegorza Kotowicza. Najbardziej ciekawiło mnie, czy odejście trzech utytułowanych zawodniczek nie zaniepokoiło go, czy próbował dowiedzieć się, dlaczego nie chcą trenować, choć są w optymalnym wieku. Oczywiście był zaniepokojony, przynajmniej na poziomie deklaracji. Ale zaraz dodał, że kiedyś było gorzej. – Pilnujemy, żeby podejmować decyzje dobre dla kajakarstwa, dla całych grup. Co nie znaczy, że się nie mylimy, bo pewnie czasem się to zdarza, ale staramy się robić to obiektywnie. Zawsze ktoś jest niezadowolony. Też byłem zawodnikiem, też nie miałem łatwo. Miałem konflikt z trenerem na początku, czułem się niesprawiedliwie traktowany, a to były jeszcze czasy tzw. fali. Dzisiaj to nie do pomyślenia, a kiedyś tak to wyglądało. Czy ja się poddałem? Walczyłem dalej i udawał-niałem, że jestem dobry, a nie szedłem do mediów – powiedział prezes Kotowicz.

Poprosiłem Katarzynę, Patrycję i Julię o jednozdaniową odpowiedź na pytanie, z czego dziś są dumne. Julia odpowiedziała, że jest dumna z tego, że żyje dla siebie, nie dla innych, że wszystko co robi – robi dla dobra swojego i ludzi, których kocha. „Nie obchodzi mnie krytyka ludzi, którzy nie wiedzą o mnie nic. Jestem dumna ze swojej kreatywności i nieszablonowego myślenia, które przecież każdy ma od dziecka, ale z czasem potrafi się to gdzieś zgubić, między rutyną i dorosłością” – napisała na Whatsappie Julia. Patrycja: „Dumna jestem z siebie, że pochodząc z niesportowej rodziny, zaczynając przygodę ze sportem dopiero w wieku 14 lat, udało mi się osiągnąć tak wiele”.

Najdłużej trwała wymiana myśli z Katarzyną. „Trudno mi coś wymyślić, bo sport więcej mi zabrał niż dał” – zaczęła. Chwilę potem wyjaśniła: „Sport dał mi wiele, ale ludzie sportu zabrali więcej”. Wreszcie, późnym wieczorem, przysłała jej ostatnia myśl: „Kocham sport, ale ludzie mnie zawiedli”. ●

34447255

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl

REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY
WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych:
facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl,
instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44

DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

krzyżówka

	1	2		3			4	5		6		7
8						9						
				10								
11												
					12			13				
14												
	15		16					17		18		
19											20	
						21						
22		23		24								
							25					
26												
27							28					

Hasło:

Rozwiązanie „krzyżówki” nr 105 z 27.08:
Poziomo: 1) rdest 4) spadek 10) twarżel 11) Piotr 12) urodzaj 14) stalker 15) przyzwoitka 21) Geppert 22) majster 25) Asuan 26) Ellington 27) Hańska 28) żyłka
Pionowo: 2) dinozaur 3) sztruksy 5) Pedro 6) dzicz 7) kolejka 8) zapasy 9) Lazurówka 13) duet 16) Zeus 17) implanty 18) kierunek 19) uśmiech 20) stanie 23) jeleń 24) tonik
Hasło: Dalekie strony.

su do ku

4	6	7		8	2		5	3
8	9			3				1
		2	5	4				8
	4		3		8	5	7	
	7	8				1		
2	5			6	7	8		
5	2	6	8	7			9	4
		4		9	3			
9	8	3				6	1	

		2					5	
	1			8				
7	6						9	
					8			6
		3			4			
			2	1	9			7
4	3	9					7	
	5			2		9	3	
8		7	5	3				

Litery w kolorowych polach, czytane rzędami, utworzą rozwiązanie.
Poziomo:
1) może być niestrzeżona
4) ... dożynkowy (ośpiewanie wieńców, dzielenie chleba)
10) Przystanek ..., obecnie z nazwą Pol'and'Rock Festival
11) ... ścisłego zarachowania, stosowane w księgowości
12) „Stracone ... miłości”, komedia Szekspira
14) kostka sprasowanego miotu węglowego
15) amerykańska piosenkarka, wykonawczyni piosenek „Blind Space”, „Shake It Off”
21) kolor bładozielony
22) starożytne państwo na wschodnim wybrzeżu Morza Śródziemnego
25) „My, ... Polscy – wszyscy obywatele Rzeczypospolitej”, w preambule konstytucji
26) podjechanie autem do tyłu
27) północnoamerykański myśliwy
28) gaduła z bajki o Shreku
Pionowo:
2) luksusowy samochód do dyspozycji bogacza, celebryty
3) jedyny ... rodziny
5) język programowania popularny w komputerach z lat 80.
6) ... głupców, potoczna nazwa pirytu – żółtawego minerału
7) w miksie bakali
8) szpilka z brylantem jako dodatek do krawata
9) sporządza wycenę na podstawie projektu budowlanego
13) zbierane na politycznych rywali
16) tajemnicza istota z Himalajów
17) ośrodek spa & ...
18) imię Felliniego, włoskiego reżysera filmowego
19) niedobór w budżecie
20) kłoste kluski nadziewane śliwkami albo mięsem
23) otrzymywana przez destylację ropy
24) ojczyzna Pabla Nerudy, poety uhonorowanego literackim Noblem

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Kraj/34427030

Czekamy na Twoje uwagi i pomysły

ROZRYWKA
@WYBORCZA.PL

zakreślanka

Zakreślaj słowa z listy na planszy. Mogą być ukryte w wierszach, kolumnach lub prowadzić wężkiem. Nowykorzystane litery czytane rzędami utworzą hasło

K	I	O	Ł	A	E	R
I	P	K	I	E	A	A
C	Ą	U	N	R	K	G
S	K	S	A	Y	K	O
Y	Ł	Z	R	T	E	L
N	A	E	E	E	N	K
I	M	T	P	R	U	O
R	Y	K	Z	I	R	P
K	A	A	S	A	E	I

gol

kryteria

areal

kryminały

opierunek

szerpanie

kuszetka

kąciki

Hasło z 27.08: szachista

skojarzenia

Płot Wałęsy	Znak zwycięstwa	Maszyna do szycia	Ketodieta
Dekolt serek	Trening kardio	Pomysłowe nianie	Rower wodny
Woda Niagary	Kłucz dzikich gęsi	Ozempic	Kolarzówka
Kilwater za motorówką	Efekt jo-jo	Gburowaty Kanar	Organy Hammonda

Znajdź powiązania między hasłami i połącz je w cztery grupy po cztery hasła, by każdą grupę łączyło jedno wspólne skojarzenie.

Rozwiązanie z 27.08:
Elementy do montażu drzwi: Skrzydło, Zawias, Próg, Futryna. **Sprzęt w zawodach lekkoatletycznych:** Tyczka, Młot, Oszczep, Kula. **W repertuarze boksera:** Sierp, Gardła, Hak, Zamachowy. **Zaczynają się wypiekami, czymś słodkim:** Tartan, Dropszot, Bezanmaszt, Tortury

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Słowno

Wybierz słowo, sprawdzaj litery i kombinuj, aż skończą Ci się próby

Literówka

Kilka liter i jedno zadanie: ułożyć jak najwięcej słów

Jeszcze więcej rozrywki w Aplikacji Wyborczej

Szukaj w aplikacji

Zakreślanka

Skojarzenia

Kraj/34426992

eprasa.pl 823059cc24

1 RP

WARSZAWA

TYGODNIK

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca Edyta Róžańska

warszawa.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: warszawa@wyborcza.pl

Cudzoziemcy w Warszawie

Polska niszczy moją rodzinę ▶ 10

Koszmar na Mińskiej

Z rykiem wali w drzwi, aż tynk leci

– Nigdy nie bałam się tak jak w tym mieszkaniu – mówi Dorota. Przy Mińskiej na Pradze wytrzymała trzy miesiące. – Za każdym razem się boimy, że drzwi nie wytrzymają, że w końcu sąsiad je wyważy i w tym szale wpadnie do środka i nas pozabija – dodaje Dmytro. Jeden lokator terroryzuje osiedle na Pradze

▶ 2-3

Inwestycje

„Panuje u nas autentyczny wku...”

Im bliżej decyzji w sprawie pierwszego odcinka aglomeracyjnej obwodnicy Warszawy, tym większy niepokój mieszkańców miejscowości, które miałyby przecinać. Zaczęły się oskarżenia, że trasa ma omijać grunty wpływowych osób

▶ 4-5

Praca

Presja na sprzedaż i milion nadgodzin

Poczta Polska chwali się wynikami spółki. Pracownicy opowiadają nam, jaką płacą za to cenę, mówią o setkach tysięcy nadgodzin, presji na zakładanie kont w Banku Pocztowym i wciskaniu klientom mikroubezpieczeń

▶ 6-7

Inwestycje

Gigaosiedla, które zmieniają Warszawę

W Warszawie kilku inwestorów stara się o zgody na budowy wielkich osiedli. W każdym z nich znajdują się setki mieszkań. I każde z nich to dziesiątki problemów

▶ 8-9

Pięć lat sąsiedzkiego terroru

Wyrywa klamki, z rykiem biega z pałką

Kiedy sąsiad wpada w szal, nie śpimy przez kilka dni. Pod koniec lipca terroryzował nas przez 12 godzin non stop. Policja przyjeżdżała kilka razy, ale nic to nie dało. To są tortury – opowiada Dmytro.

Magda Roszkowska

– By odzyskać równowagę, musieliśmy wyjechać z miasta – dodaje Dmytro. – W spokojne dni też żyjemy w stresie, że znowu do nas przyjdzie. Jesteśmy u kresu sił.

Na nowe osiedle na ul. Mińskiej na Pradze-Południe Dmytro przeprowadził się w czerwcu z Tatianą, swoją dziewczyną. Właścicielka lokum nie ukrywała, że piętro wyżej mieszka mężczyzna z zaburzeniami psychicznymi, ale para nie widziała w tym problemu. – Myśleliśmy, że jeśli sąsiad będzie niespokojny, zadzwonimy na policję i oni go zabiorą – uzupełnia Tatiana. Obydwójce do Warszawy uciekli tuż po rosyjskiej inwazji. Dmytro z Odessy, jego dziewczyna z Dniepru. Mieli po 17 lat. W Polsce skończyli studia. On jest programistą. Ona pracuje w kwiaciarni. – Coś pani pokażę – zapowiada Dmytro i sięga po telefon.

BOIMY SIĘ, ŻE DRZWI NIE WYTRZYMAJĄ

Na początku słychać tylko potworny ryk i urywki zdań: „Chwała Ukrainie; wypier... stąd; kur... bohaterom”. Potem w kadrze widać odsłonięty wizjer, a przez niego oświetloną klatkę i zarys postaci. Ta zbliża się do drzwi, bierze zamach i z całej siły w nie kopie. Drzwi się trzęsą, jakby zaraz miały wypaść z futryny. Huk w połączeniu z dzikim rykiem jest nie do zniesienia. Po ośmiu silnych uderzeniach postać klnąc, odchodzi.

„To się dzieje w niedzielę, 27 lipca, po północy” – mówi głos z offu i nagranie się kończy.

– On potem jeszcze wracał kilka razy i robił to samo. Nagrałem tylko jeden film, bo trudno patrzeć przez wizjer, kiedy on rzuca się na drzwi i kopie – mówi Dmytro. – Za każdym razem boimy się, że drzwi nie wytrzymają, że w końcu je wyważy i w tym szale wpadnie do środka i nas pozabija.

– Któregoś razu, kiedy prosiliśmy przez drzwi, by przestał, on wrzeszczał, że mamy do niego wyjść, że jesteśmy śmiecie jeba... – dopowiada Tatiana.

Z relacji pary wynika, że przez pierwszy miesiąc sąsiad był spokojny. Tylko raz dzwonił do ich drzwi bez przerwy przez dwie minuty. Kiedy Dmytro otworzył, mężczyzna oznajmił: „Nie

lubię właścicielki waszego mieszkania, bo mam przez nią sprawy w sądzie”.

Pierwszy incydent wydarzył się 24 lipca. Oglądali z Tatianą telewizję. Sąsiad od kilku godzin przy otwartych oknach głośno słuchał muzyki. Chwilę po godz. 16 usłyszeli huk – taki, że zniechęceni. To były ich drzwi. Po pięciu uderzeniach nastąpiła cisza. Pół godziny później sytuacja się powtórzyła. Zadzwonili do właścicielki mieszkania i na policję. Dmytro mówi, że za pierwszym razem patrol w ogóle nie przyjechał.

Potem sąsiad zaczął ze swojego balkonu rzucać w ich stronę szklanki, jedna rozbiła się na balkonie, druga w mieszkaniu. Funkcjonariusze zapukali do ich drzwi około godz. 23. Zebrali wywiad i poszli do sąsiada, ale ten im nie otworzył, więc odjechali.

20 minut później mężczyzna znowu kopał w ich drzwi. A oni znowu dzwoniли po policję i do ochrony, od której usłyszeli, że dopóki sąsiad nie wtargnie do ich mieszkania, nie wyważy drzwi, nie można zrobić. Uspokoił się około godz. 4 nad ranem, ale Dmytro i Tatiana nie byli już w stanie zasnąć.

Przez dwa kolejne dni scenariusz się powtarzał. – Byliśmy jak zombie, przez kilkadziesiąt godzin nie zmrużyliśmy oka. A kiedy poszliśmy składać zeznania, na komendzie usłyszeliśmy to, co wcześniej powiedział nam ochroniarz: dopóki nie ma naruszenia nietykalności cielesnej, nie ma przestępstwa. Funkcjonariusz twierdził, że mamy z sąsiadem konflikt, a policja to nie jest nasza prywatna ochrona. W końcu wyjechaliśmy – podsumowuje Dmytro.

NIGDY NIE BAŁAM SIĘ TAK JAK W TYM MIESZKANIU

Wrócili z początkiem sierpnia. Po dziesięciu dniach znowu się zaczęło: sąsiad schodził do nich mniej więcej dwa razy w ciągu dnia, w drzwi kopał po kilka razy. Przestali wzywać policję, bo interwencje nic nie wносиły, a sąsiad się mścił: z balkonu puszczał na całe osiedle antyukraińskie piosenki. – Krzyczał, że wszyscy jesteśmy banderowcy. Że nie chce u siebie ukraińskiego burdelu – referuje Dmytro. I dodaje, że po półtora tygodnia znowu wyjechali z miasta.

Podczas ich nieobecności, 18 sierpnia, mężczyzna napastliwie zaczął kobietę z innej

klatki, gdy spacerowała po podwórku z psem. Pomogli jej inni mieszkańcy. Wezwali policję. Interwencja została zarejestrowana na kilku filmach: widać na nich także agresywnego sąsiada. Tłumaczy policjantom, że to on jest ofiarą zbiorowej nagonki i że nie lubi Ukraińców. Funkcjonariusze na miejsce wezwali karetkę. Medycy nie chcieli zabrać mężczyzny na obserwację psychiatryczną, tłumacząc, że przecież jest spokojny. Potem pojechali z nim do szpitala na Szaserów. Po kilku godzinach był już z powrotem na osiedlu.

– Ta ukraińska para to kolejni moi lokatorzy, którzy są nękani przez tego pana – mówi mi właścicielka mieszkania. Twierdzi, że ataki na jej drzwi trwają od listopada 2023 roku. Kobieta poleca skontaktować się z poprzednimi najemcami.

Od początku 2026 roku na osiedlu, gdzie mieszka agresywny mężczyzna, 20 razy zgłaszano zakłócanie porządku publicznego, było dziewięć interwencji policji, trzy zgłoszenia dotyczyły kierowania gróźb karalnych, jedno zniszczenia cudzej rzeczy

Dorota – prosi, by nie używać jej prawdziwego imienia – wciąż ma lęki. – Nigdy nie bałam się tak jak w tym mieszkaniu. Sąsiad na początku potrafił przez cały dzień puszczać jedną piosenkę disco polo w zapętleniu. Włączał ją na cały regulator i wychodził. Potem dał się i walił w drzwi piętro wyżej. Napisał na nich czarną farbą „ścierwo” i wyłamał klamkę – relacjonuje. – Potem skupił się na mnie. Kopał w drzwi tak mocno, że leciał tynk w mieszkaniu, a wzdłuż framugi pękła ściana. Wezwałam policję i w asyście funkcjonariuszy uciekłam. Właścicielce mieszkania napisałam, że nigdy nie wrócę, bo boję się o życie.

Na osiedlu mieszkała tylko trzy miesiące. Właścicielka mieszkania dodaje, że dwa dni po wyprowadzce Doroty sąsiad w szale zniszczył drzwi dziewięciu mieszkań. Utrzymuje, że

biegał wtedy po klatce z pałką teleskopową. To było 9 lutego 2024 roku. Po tym incydencie trafił na dwa tygodnie do szpitala psychiatrycznego w Drewnicy.

Kolejny lokator mieszkania, które obecnie zajmują Dmytro i Tatiana, ojciec dwójki dzieci, opowiadał mi, że sąsiad zaczął go atakować w listopadzie 2025 roku. Schemat był ten co zawsze: kopanie, krzyki, głośna muzyka. Policja przyjeżdżała, kiedy akurat był spokojny. Zazwyczaj nie wpuszczał funkcjonariuszy do środka, więc odjeżdżali. – Najbardziej ucierpiała moja ośmioletnia córka. Przestała spać w swoim łóżku i nie odstępowała mnie na krok. Po kilku miesiącach takiego życia, w kwietniu 2026 roku, powiedziała, że dłużej tego nie znieśnie. Wyprowadziliśmy się – opowiada.

Właścicielka mieszkania pokazuje korespondencję, którą od trzech lat prowadzi z administracją osiedla, policją, prokuraturą, a nawet ośrodkiem pomocy społecznej. – Znikąd nie mamy wsparcia. Wszyscy powtarzają to samo, że to człowiek chory, że nie wie, co robi, i dopóki nie ma przestępstwa, to nic nie można zrobić – żalamuje ręce.

Twierdzi, że od prokuratorki, której zgłaszała zajścia pod swoimi drzwiami, usłyszała: „Ma pani pecha”.

SĄD ZLECA PRZYMUSOWE LECZENIE

Rzeczniczka Prokuratury Okręgowej Warszawa-Praga, prokurator Marzena Kielek-Łopińska informuje, że po incydencie ze zniszczeniem dziewięciu drzwi wszczęto postępowanie z urzędu. Opinię na temat stanu psychicznego mieszkańca Mińskiej wydał biegły psychiatra: stwierdził niepoczytalność i zalecił wysłanie mężczyzny na półroczne przymusowe leczenie ambulatoryjne. Prokurator z takim wnioskiem wystąpił do sądu, który w lutym 2025 roku wydał orzeczenie zgodne z zaleceniami biegłego. W aktach sprawy nie ma jednak informacji, czy zostało ono zrealizowane.

Właścicielka mieszkania, w którym mieszka Dmytro i Tatiana, radzi, bym skontaktowała się z matką agresywnego sąsiada, bo choć mieszka w innym mieście, jest współwłaścicielką

FOT. GETTY IMAGES

rzeczy. „W wyniku podejmowanych interwencji złożono dwa zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa – dotyczące uszkodzenia mienia oraz grózb karalnych. Ponadto nałożono mandat karny, wezwano zespół ratownictwa medycznego oraz sporządzono dokumentację procesową i służbową” – informuje. Z kolei w 2025 roku zakłócanie porządku publicznego zgłaszano pięć razy, dwa zgłoszenia dotyczyły niszczenia cudzej rzeczy. Raz zawiadomiono o popełnieniu przestępstwa. Podobne statystyki odnotowano rok wcześniej.

Rzeczniczka podkreśliła: „Na bieżąco są podejmowane działania adekwatne do okoliczności poszczególnych zdarzeń oraz dokonywanych ustaleń. Każde zgłoszenie jest weryfikowane, a niezbędne czynności realizowane są zgodnie z obowiązującymi przepisami i w granicach kompetencji policji. Z uwagi na specyfikę sprawy działania wymagają współpracy różnych instytucji. Policja pozostaje w bieżącym kontakcie z właściwą prokuraturą oraz sądem. Zapewniamy, że sytuacja pozostaje w szczególnym zainteresowaniu policji i jest na bieżąco monitorowana”.

WCZEŚNIEJ SIAŁ POSTRACH NA INNYM OSIEDLU

– Wszyscy tak wiele robią. Szkoda tylko, że efektów brak, bo kolejni lokatorzy mają traumę – ripostuje właścicielka mieszkania, które teraz zajmują Ukraińcy. – To nie jest pierwsze osiedle na ulicy Mińskiej, którego mieszkańców nęka ten pan. Proszę skontaktować się z administratorem budynków [tu pada adres] – radzi.

Administrator bloków położonych kilkadziesiąt numerów dalej na ulicy Mińskiej potwierdza, że mężczyzna zatruwał życie jego mieszkańcom w latach 2021-23. – Potrafił szarpać ludzi na klatce. Wyzywał ich i krzychał. Szczególnie uwziął się na samotną, młodą kobietę, która mieszkała w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Pewnego razu wdarł się do niej do mieszkania i ją szturchnął – opowiada. Wspólnota mieszkaniowa podjęła uchwałę o tym, by złożyć pozew do sądu o zlicytowanie mieszkania. Prawo daje mieszkańcom taką możliwość, gdy właściciel lokum jest szczególnie uciążliwy i zakłóca życie wspólnoty. – Jego matka dowiedziała się, co zamierzamy, i po prostu go od nas zabrała. Zniknął z dnia na dzień, więc zrezygnowaliśmy z sądu – dodaje administrator.

– I człowiek wyładował u nas. Matka kupiła mu nowe mieszkanie, żeby gnębił kolejnych ludzi. Wiem, że to człowiek chory, któremu trzeba pomóc. Ale on jest też niebezpieczny i nie możemy czekać, aż podczas któregoś z ataków agresji dojdzie do tragedii – mówi właścicielka mieszkania przy Mińskiej.

To samo słyszę od członkini zarządu wspólnoty mieszkaniowej osiedla. – Pod koniec lipca my również podjęliśmy stosowną uchwałę i tak że zamierzamy zwrócić się do sądu z pozwem o licytację nieruchomości. W obliczu indolencji służb nie mamy innego wyjścia – stwierdza.

Wieczorem zadzwonił do mnie agresywny sąsiad. Zapewnił, że zażywa przepisane przez psychiatrę leki. Zdarzało mu się kopać w drzwi, ale zawsze w reakcji na odgłosy z innych mieszkań. Na sąsiadkę nakrzyczał, bo jej pies na niego szczekał. ●

jego mieszkania. – Syn jest chory. To zaczęło się dziesięć lat temu, kiedy studiował psychologię. Mówił, że ktoś mu stuka złośliwie w ścianę. On nie robi nikomu krzywdy. Czasem się zdenerwuje i może coś zniszczyć, ale to wszystko – przekonuje matka, gdy rozmawiam z nią przez telefon. Twierdzi, że jej syn zgodnie z orzeczeniem sądu regularnie chodzi na wizyty do przyszpitalnej poradni zdrowia psychicznego Wojskowego Instytutu Medycznego na ulicy Szaserów. Oprócz tego konsultuje się ze swoją psychiatrą w Ząbkach. Pytam, czy bierze tabletki: – A tego to ja pani nie powiem, bo mieszkam 150 km od niego – odpowiada.

Rzecznik prasowy Wojskowego Instytutu Medycznego Mariusz Gieriej tłumaczy, że, lecząc kogoś ambulatoryjnie, lekarz podczas kolejnych wizyt bada pacjenta rozmawia z nim i na tej podstawie wydaje zalecenia, ale nie ma możliwości kontrolowania, czy osoba się do nich stosuje i czy zażywa przepisane leki. Sąd natomiast, wydając orzeczenie o przymusowym leczeniu ambulatoryjnym, faktycznie regularnie kontaktuje się z placówką i sprawdza, czy pacjent stawia się na wizytach.

Rzeczniczka Komendy Rejonowej Policji na Pradze-Południe, młodsza aspirantka Małgorzata Staniszevska wylicza, że od początku 2026 roku na osiedlu, gdzie mieszka agresywny mężczyzna, 20 razy zgłaszano zakłócanie porządku publicznego, odbyło się dziewięć interwencji policji, trzy zgłoszenia dotyczyły kierowania grózb karalnych, jedno zniszczenia cudzej

Ochota

Tu leczono z chorób wenerycznych. Będzie apartamentowiec?

– Ten gmach jest bliski sercu uczelni, ale nie nadaje się już na nasze potrzeby – mówi rzecznik Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o stuletnim gmachu w sercu Ochoty.

Michał Wojtczuk

95 mln zł – taką cenę wywołać ustalił Warszawski Uniwersytet Medyczny za dwa sąsiadujące ze sobą gmachy: przy Koszykowej 82a oraz sąsiadujący z nim przy ul. Wojciecha Oczki 3.

Budynki mają nobliwą, neoklasyzystyczną architekturę i rewelacyjną lokalizację: naprzeciwko oazy ciszy i zieleni, jaką są warszawskie Filtry, a jednocześnie dwa kroki od ul. Chałubińskiego i pół kilometra w linii prostej od Dworca Centralnego. Co można z nimi zrobić? I czy znajdzie się chętny, by je kupić?

Ten przy Koszykowej jeszcze kilka lat temu tętnił życiem. Działała tam Klinika Dermatologiczna i Wenerologiczna. Budynek pokrywały luszczące się liszaje tynku, jakby sam cierpiał na jakąś chorobę.

carskie koszary artylerii pieszej. W 1919 r., tuż po odzyskaniu niepodległości, pierwszym kierownikiem nowo utworzonej kliniki Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego został Franciszek Krzysztalowicz, dermatolog i wenerolog (w latach 1924-25 – rektor UW). Pracę w Warszawie zaczął od przebudowy dawnych koszar na gmach uniwersytecki.

Przeprojektowanie i przebudowę wojskowych budynków zlecił architektowi Tadeuszowi Zielińskiemu. Długi gmach przy ul. Koszykowej w latach 1925-30 zyskał neoklasyzystyczną architekturę. Wnętrza kompletnie przebudowano na potrzeby uczelni, m.in. urządzając amfiteatralnąaulę. Ten sam architekt zaprojektował nowy gmach przy ul. Oczki 3, oddany do użytku w 1927 r.

Budynek przy Koszykowej 82a przetrwał bez uszczerbku II wojnę światową, po wojnie przeszedł rozbudowę. W 2013 r. wojewódzki konserwator zabytków wpisał ten gmach do rejestru zabytków, ze względu na wartości historyczne i artystyczne. Cztery lata wcześniej zabytkiem został

Dla stuletnich budynków między Koszykową a Oczki teoretycznie istnieje możliwość adaptacji na przykład na biura lub apartamenty. Choć jakiegokolwiek przebudowy wewnątrz będzie musiał zaakceptować konserwator zabytków

Budynek opustoszał w październiku 2024 r, WUM przeniósł swoją klinikę do sąsiedniego Szpitala Dzieciątka Jezus przy ul. Lindleya 4. Natomiast w budynku przy Oczki 3 wciąż mieści się Zakład Medycyny Sądowej WUM. Ten drugi budynek jest w lepszym stanie, ale uczelnia postanowiła sprzedać obie nieruchomości w pakiecie, bo są ze sobą powiązane.

– Budynek przy Koszykowej 82 jest bliski sercu uczelni – zapewnia Jarośław Kulczycki, rzecznik WUM. – Ale nie nadaje się już na cele dydaktyczne. I wymaga ogromnych środków na remont, bo to zabytek.

Zabudowa w tym miejscu pojawiła się w XIX wieku – były tam

budynek Zakładu Medycyny Sądowej przy ul. Oczki.

Ten rejon miasta nie ma planu zagospodarowania. To, paradoksalnie, zwiększa szanse na sprzedaż budynków WUM.

Dla stuletnich budynków między Koszykową a Oczki teoretycznie istnieje możliwość adaptacji na przykład na biura lub apartamenty. Choć jakiegokolwiek przebudowy wewnątrz będzie musiał zaakceptować konserwator zabytków.

Ogłaszając przetarg, WUM dał długie terminy, tak, by zmaksymalizować szansę na znalezienie nabywcy. Termin na składanie oferty upływa w marcu 2027 r. ●

REKLAMA

Warszawa/34448979

Inwestycje

„Panuje u nas autentyczny wk aglomeracyjnej obwodnicy W

• Protest mieszkańców Tarczyna i Prażmowa pod siedzibą GDDKiA w Warszawie przeciwko przebiegowi przez ich gminy obwodnicy A50

Im bliżej decyzji w sprawie pierwszego odcinka aglomeracyjnej obwodnicy Warszawy, tym większy niepokój mieszkańców miejscowości, które miałyby przecinać. Zaczęły się oskarżenia, że trasa ma omijać grunty wpływowych osób.

Jarosław Osowski

O bwodnica aglomeracji warszawskiej będzie mieć ponad 250 km i w zależności od odcinka powstanie 20-50 km od granic stolicy. Przymiarki do jej budowy trwają już od niemal dekady. Po pierwszej fali protestów przeciw masakrowaniu nową autostradą parków krajobrazowych czy terenów wypoczynkowych nad Zalewem Zegrzyńskim drogowcy zrobili krok w tył. Podzielili inwestycję na trzy części.

– W październiku ogłosimy preferowany wariant pierwszego odcinka o długości prawie 100 km, a do końca 2026 r. chcemy wystąpić dla niego o decyzję środowiskową – mówi „Wyborczej” Tomasz Kwieciński z Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Dodaje, że na podstawie najnowszych badań ruchu i jego prognoz zapadła decyzja o odchyleniu inwestycji do dwóch pasów w każdym

kierunku. Trzy na obu jezdniach będą tylko na 5-kilometrowym odcinku na wysokości planowanego lotniska w Baranowie – od węzła Wiskitki do węzła CPK Północ między Guzowem a Sochaczewem.

Dzięki temu autostrada A50 lub droga ekspresowa S50 zajmie mniej miejsca, a jej budowa i późniejsze utrzymanie będą tańsze. Tak czy owak nie jest łatwo dobrać dla niej taki korytarz wokół Warszawy, który byłby najmniej uciążliwy dla mieszkańców i przyrody, a zarazem przejąłby największą część tranzytu.

ANI JEDNEJ DOMKNIĘTEJ OBWODNICY

Obecnie ciężarówki między wschodnią a zachodnią granicą Polski suną przez Warszawę. Natężenie ruchu na Trasie AK, która prowadzi między osiedlami mieszkaniowymi na Bemowie, Bielaniech i Żoliborzu do Mostu Grota-Roweckiego,

zbliża się do 200 tys. pojazdów dziennie. Mimo rozbudowy tej przeprawy w poprzedniej dekadzie aż do dziesięciu pasów ruchu tworzą się na niej monstrualne korki. GDDKiA kontynuuje wymianę nawierzchni na S8. Wyłącznie nocami, żeby nie sparaliżować ruchu. W tym tygodniu ekipy zaczęły prace na sąsiadujących z mostem węzłach przy Wisłostradzie i ul. Modlińskiej.

Tak duży tranzyt blisko centrum miasta jest nie do wyobrażenia w innych stolicach. Berlin, Paryż, Londyn, Rzym czy Madryt od dawna mają zewnętrzne ringi ekspresowe. Praga i Budapeszt już je wytyczają. Tymczasem w Warszawie brak nawet jednej domkniętej obwodnicy – śródmiejskiej, wokół centrum czy ekspresowej na obrzeżach. To powoduje niespotykaną gdzie indziej kumulację ruchu na odcinkach, które istnieją. Na wschodnią obwodnicę przez Wesolą o długości 16 km (drogowcy właśnie po raz trzeci

Zaczyna panować przerażenie i wku..., bo wracamy do punktu wyjścia. Mówi się też, że za wszystkim stoi lobbingsamorządów Jaktorowa i Żyrardowa

MICHAŁ MATYS
z gminy Wiskitki

zaczęli przygotowania do ustalenia jej trasy) stolica ma czekać do 2036 albo nawet 2038 r.!

Funkcję zewnętrznego ringu pełni od lat droga krajowa nr 50. W większości jednojezdniowa, przecinająca wioski, niebezpieczna. Wciąż dochodzi na niej do śmiertelnych wypadków. Ludzie giną w czołowych zderzeniach, ciężarówki wjeżdżają w przydrożne domy. Na początku sierpnia w Rudnie koło Mińska Mazowieckiego kierowca Forda wpadł na drzewo, zmarł na miejscu.

W tej okolicy na drodze nr 50 w mozolnym tempie powstaje bezkolizyjna obwodnica Kołbieli. Podpisanie umowy z jej wykonawcą za 342 mln zł relacjonowaliśmy w grudniu 2021 r. Piotr Juszczak z firmy Intercom oznajmił wtedy: „Jest szansa, żeby ukończyć prace nawet przed terminem w drugim kwartale 2025 r.”.

Niemal pięć lat później inwestycja według rzeczniczki mazowieckiego oddziału GDDKiA Małgorzaty Tarnowskiej jest zaawansowana dopiero w 50 proc. – Trwają m.in. prace ziemne (wykopy, nasypy) i związane z układaniem poszczególnych warstw konstrukcji drogi czy z budową ekranów akustycznych. Powstaje też magazyn soli. Mobilizujemy wykonawcę, żeby oddał ciąg główny obwodnicy do końca tego roku – przekazała nam w tym tygodniu Małgorzata Tarnowska.

KTÓRĘDY TRANZYT OMINIE WARSZAWĘ?

W poprzednich latach GDDKiA na południe od Warszawy oddała podobne obwodnice wokół Góry Kalwarii, Drwalewa czy Chynowa bliżej Grójca. Czy wchłonie je przyszły ring ekspresowy planowanej autostrady A50? Wydawałoby się to logiczne, problem w tym, że wykonane odcinki nie mają parametrów autostradowych.

Tomasz Kwieciński z GDDKiA: – Poszukiwania korytarza obwodnicy aglomeracji warszawskiej na odcinku południowym i wschodnim zaczniemy dopiero wtedy, gdy będziemy już wiedzieli, do których węzłów drogowych ją doprowadzić. Czyli najpierw musimy ustalić przebieg fragmentów zachodniego i północnego – zapowiada.

Przetarg dotyczący analiz trasy S50 od Nacpolska koło Płońska do przecięcia z drogą ekspresową S8 na północny wschód od Warszawy GDDKiA ogłosiła w zeszłym roku. W lutym 2026 r. urzędnicy otworzyli oferty 11 firm z dużym rozrzutem cenowym od 7,8 do 29,3 mln zł. Wciąż nie ma decyzji, która z firm wskaże najlepszy wariant trasy. Tomasz Kwieciński przewiduje, że umowa zostanie podpisana do końca 2026 r., wcześniej urzędnicy zakładali, że stanie się to w połowie roku.

Na stole leży aż 11 korytarzy. Na początku dekady GDDKiA chciała, by ring ekspresowy S50 przecinał drogę S8 w Woli Rasztowskiej niedaleko Radzymina. Po protestach drogowcy skłaniają się do odsunięcia obwodnicy aglomeracyjnej pod Wyszkiw, a więc ok. 60 km od Warszawy. Niewykluczone, że zostanie wykorzystany korytarz istniejącej drogi krajowej nr 62 i rozbudowany most nad Zalewem Zegrzyńskim koło Serocka. Tutaj też jednak wybuchły sprzeczki, m.in. w gminie Somianka.

u...”. Napięcie wokół arszawy sięga zenitu

WARIANT CZERWONY KONTRA NIEBIESKI I BŁĘKITNY

Teraz rośnie gniew mieszkańców miejscowości położonych wzdłuż zachodniego odcinka tras A50 i S50, który według Tomasza Kwiecińskiego ma być znany w najbliższych tygodniach. Tutaj analizy za ponad 20 mln zł ciągną się od 2022 r., a od zeszłorocznych wakacji trwała seria spotkań informacyjnych w 21 gminach.

Pisaliśmy o wecie Sochaczewa, gdzie GDDKiA nie wyklucza wariantu z tunelem o długości 1 km pod miastem i Bzurą. Planiści będą też lawirować między sprzecznymi oczekiwaniami z rejonu Tarczyna i Grójca. Z pobliskiej gminy Pniewy do „Stolecznej” napisała sołtyska wsi Jeziora i Tomaszówka Aleksandra Skarżyńska: „Już kilkakrotnie organizowaliśmy blokady na drodze nr 50. Odbywały się zebrania, radni podjęli uchwałę w sprawie oprotestowania wariantów przebiegających przez gminę Pniewy. Tarczyn i Prażmów chętnie przerzucają autostradę na nasze tereny, sugerując że przebieg po śladzie drogi nr 50 jest optymalnym rozwiązaniem”.

Sołtyska ma na ten temat inne zdanie, bo Pniewy – jak przekonuje – to typowo wiejska gmina z tzw. ulicówką, czyli gospodarstwa mają bezpośredni wyjazd na główną drogę. „Żeby poprowadzić autostradę po śladzie »pięćdziesiątki«, należałoby wyburzyć ok. 200 siedlisk na 10-kilometrowym odcinku autostrady w gminie Pniewy. Druga opcja to autostrada przez sady. Wtedy siedliska znajdą się na 150-metrowym pasie między drogą nr 50 a autostradą bez możliwości dostępu do swoich sadów. Ludzie stracą miejsca pracy i dochody, a gmina Pniewy jest jednym z głównych dostarczcicieli jabłek na warszawskie i polskie stoły, nie

wspominając o eksporcie. Taka sytuacja dotknie ok. 20 proc. mieszkańców, a mieszkańcy Warszawy będą narzekać, że jabłka są drogie, bo sprowadzane z Nowej Zelandii. Sytuacja nie jest więc prosta. Proszę nie pomijać małej, ale bardzo walecznej gminy Pniewy” – apeluje Aleksandra Skarżyńska.

Do „Wyborczej” zaczęły też docierać sugestie, że przy ustalaniu przebiegu obwodnicy aglomeracyjnej do głosu doszły osoby, które lokalnie mają duże wpływy. Krzysztof Różański z gminy Wyszogród informuje, że zawiązał się komitet społeczny „Stop czerwonemu wariantowi S50”, który tropi działania sołtysów i radnych w kontrze do wariantów niebieskiego lub błękitnego. Przekonuje, że droga mogłaby kolidować z planowaną Koleją Dużych Prędkości Warszawa – Płock – Włocławek na linii CMK Północ do Trójmiasta. W opinii Krzysztofa Różańskiego wybór wariantu trasy S50 „załatwiają bogaci rolnicy”.

– Nic mi o tym nie wiadomo – zaprzecza jednak rzeczniczka GDDKiA na Mazowszu Małgorzata Tarnowska.

WŚCIEKLI NA NOWĄ AUTOSTRADĘ I CPK

Znowu wrze w gminie Wiskitki koło Żyrardowa. Na jej terenie przyszła autostrada A50 będzie mieć najdłuższy odcinek. W 2025 r. nastroje mieszkańców uspokoiła deklaracja GDDKiA, która włączyła do analiz dodatkowy wariant pokrywający się z wybudowaną w 2012 r. obwodnicą Żyrardowa na drodze nr 50. Podczas spotkania w szkole w Wiskitkach urzędnicy dawali do zrozumienia, że ring aglomeracyjny miałby tu najlepsze parametry i największe natężenie ruchu. Obroncy przyrody odetchnęli z ulgą.

– Ale teraz są przecieki z GDDKiA, że przewagę zyskują warianty przez Bolimowski Park Krajobrazowy. Zaczyna panować przerażenie i wku..., bo wracamy do punktu wyjścia. Mówi się też, że za wszystkim stoi lobbying samorządów Jaktorowa i Żyrardowa. Chodzi o to, kto ma ziemie w pobliżu obecnej drogi krajowej 50, a wśród nich jest miejscowy milioner – mówi „Stolecznej” Michał Matys z gminy Wiskitki.

Dodaje, że wybór wariantu przyszłego ringu ekspresowego zbiegł się z konsultacjami nowej linii Kolei Dużych Prędkości. Pisma w tej sprawie rządowa spółka Centralny Port Komunikacyjny rozesłała niedawno do okolicznych gmin. Chodzi o dodatkowy wyjazd dla szybkich pociągów na południe od podziemnego dworca pod przyszłym lotniskiem Port Polska. Wśród wariantów przebiegu torów na mapie widać też taki, który przecina lasy bolimowskie. Negatywnie wypowiedzieli się m.in. radni Baranowa, Jaktorowa i Wiskitek.

– Wśród ludzi, którzy protestowali przeciwko pomysłom CPK i GDDKiA za czasów PiS panuje obecnie autentyczny, maksymalny wku... Bo wtedy politycy Koalicji Obywatelskiej zapewniali, że nie będzie lotniska CPK, a trasy przez chronione przyrodniczo obszary zostaną zmodyfikowane. Teraz o tym zapomnieli i mają ochronę środowiska i wyborców w dupie – denerwuje się Michał Matys.

Coś jest na rzeczy. W sierpniu 2022 r. do Jaktorowa, który miały pokawalkować linie kolejowe do CPK, przyjechał Donald Tusk, lider ówczesnej opozycji. Na płotach zawisły transparenty „CPK – Centralny Przekręt Kasy”, a na drzwiach „CPK to zwindel”.

– Największym problemem dziesiątek takich miejscowości w Polsce jak Jaktorów nie jest

teraz brak największego centralnego partyjnego lotniska, ale wykluczenie komunikacyjne. Te tory będą przez bloki mieszkalne, przez kościół, przez parki natury. Tak sobie ułożyli jak u Barei – przemawiał Donald Tusk cztery lata temu. – To jest wizja państwa Kaczyńskiego, w którym wszystko musi być centralne, czyjeś imienia i sterowane z Nowogrodzkiej. Rozmawiam z ekspertami i nie ulega wątpliwości, że rozbudowa lotniska dla Warszawy jest niezbędna, ale nic nie stoi na przeszkodzie, żeby było Okęcie wraz z Modlinem i lotniskami, które mogłyby być terminalami głównego lotniska jak Radom czy Łódź. Obiecuję pod słowem honoru, że najlepsi eksperci rozstrzygną, gdzie, jak inwestować w lotniska.

Jednak już pół roku po objęciu władzy i bez obiecywanych audytów zewnętrznych premier Tusk ogłosił kontynuację PiS-owskiego projektu CPK. Początkowo miał być skorygowany i pomniejszony, ale pełnomocnik ds. CPK poseł Maciej Lasek (KO) tuż przed odejściem ze stanowiska w czerwcu tego roku oznajmił, że lotnisko w Baranowie będzie budowane od razu w wersji bogatszej, niż planował PiS – dla ponad 40 mln pasażerów rocznie.

A obecny pełnomocnik ds. CPK wiceminister infrastruktury Piotr Malepszak, który najpierw przekonywał, że stacja kolejowa pod przyszłym lotniskiem jest przeskalowana, teraz stwierdza, że będzie tu aż sześć peronów, czyli więcej niż na bardziej ruchliwym Dworcu Centralnym w Warszawie. Spółka CPK chce zaś dokładać tory prowadzące do Baranowa. Te plany będą musiały uwzględnić drogowcy szykujący obwodnicę aglomeracji warszawskiej. Rozpoczęcie budowy jej pierwszego, zachodniego odcinka jest obecnie planowane dopiero w 2033 r. ●

OGŁOSZENIE

Warszawa/34448939

Pula nagród
4500 zł

WIELKI TEST WIEDZY MAZOWSZU

— ON-LINE —

10 września, godz. 18.00

Czytaj więcej na: wyborcza.pl/testomazowszu

ORGANIZATOR

 wyborcza.pl

REKLAMA

PARTNER

 Mazowsze.
serce Polski

Kulisy pracy w Poczcie Polskiej

Wciskanie ubezpieczeń i ponad milion nadgodzin

Poczta Polska chwali się wynikami spółki. Pracownicy opowiadają nam, jaką płacą za to cenę, mówią o setkach tysięcy nadgodzin, presji na zakładanie kont w Banku Pocztowym i wciskaniu klientom mikroubezpieczeń.

Rafał Górski

– Kiedy zaczynałem tę pracę, listonosz to był gość. Przynosił pieniądze, listy od rodziny z Ameryki, miłosne i niemiłosne, człowiek na niego czekał. Dzisiaj listonosz czasem przyniesie emeryturę, a poza tym tylko rachunki i listy od komornika. Ludzie częściej przed nami uciekają, niż nas witają. – mówi Tomasz, listonosz z 20-letnim stażem.

Spotykamy się w jego rejonie na warszawskiej Pradze. Przypomina mój lipcowy artykuł o listonoszce z placówki przy Targowej. Przesyłki oznaczała jako awizowane, ale nie zostawiała awiz. Jeden z mieszkańców dopiero po kilku miesiącach dowiedział się, że przyznano mu rentę. – Na jeden rejon przypada około 300 listów dziennie. Listonoszy jest coraz mniej, więc dostajesz po półtora albo dwa rejony. Nie dziwię się, że ta kobieta nie chciała tego wszystkiego dźwigać za takie pieniądze – stwierdza Tomasz.

PANI BASIA NIE DAŁA DZIŚ RADY

W lipcu 2026 roku zarząd Poczty Polskiej pochwalił się najnowszymi wynikami, obejmującymi pierwsze pięć miesięcy roku. Przychody wyniosły 3 mld 107,4 mln zł i były o 4 proc. wyższe niż rok wcześniej. Z kolei przychód ze sprzedaży wzrósł z -134,7 mln zł do +118,5 mln zł (o 188 proc.).

Wyniki te podczas posiedzenia sejmowej Komisji Infrastruktury referował Marcin Laskowski odpowiadający w Poczcie Polskiej za obszar finansów. Oceniał, że po pięciu miesiącach sytuacja finansowa spółki jest niezła. Za sukces odpowiadają trzy filary – usługi finansowe, cyfrowe i logistyka, zaś dodatni wynik sprzedaży to efekt wyższego poziomu obsługi i kontroli kosztów.

Jednak według pracowników największego operatora pocztowego w kraju prawda o sukcesie finansowym spółki jest nieco inna. – Totalna presja. Niszczenie ludzi psychicznie, żeby mieć jak najlepszy wynik – mówi mi Barbara. Odeszła wiosną 2026 roku po dziewięciu latach pracy. Zarabiała najniższą krajową.

Problem, o którym mówi, ma odzwierciedlenie w wewnętrznych statystykach firmy. Każdego tygodnia gdzieś w Polsce pracownik poczty zgłasza do centrali problem mobbingowy. W latach 2022-25 pracownicy Poczty Polskiej składali średnio 40 zgłoszeń dotyczących mobbingu rocznie. W tym okresie formalne postępowania wyjaśniające wszczynano średnio w 27 przypadkach rocznie (67 proc. zgło-

szeń). W pozostałych podejmowano działania szybkiego reagowania.

– W naszej placówce kierowniczka ustalała ranking sprzedażowy. Kto najmniej sprzedawał, ten był wytykany palcem – mówi Barbara. Bieżącą klasyfikację kierowniczka wysyłała do wszystkich pracowników w rejonie, w mejlu dorzucała krótkie notki na temat pracowników. – Pisała na przykład: „Pani Basia nie dała dziś rady. Sprzedała tyle i tyle i zaniża wynik naszej placówki. Proszę się wziąć w garść”. Albo: „Dlaczego tylko tyle, pani Basiu?”, „Proszę się bardziej postarać”, „Liczyłam na coś więcej”.

Twierdzi, że kierowniczka przekazywała wprost, że jeśli pracownik nie wykona planu sprzedażowego, musi sam kupować produkty sprzedawane na poczcie. – Kiedy plan nie był zrealizowany, dzwoniła albo przychodziła i kazała zwiększać sprzedaż – mówi Barbara.

– Naczelniczka kazała nam nabijać na kasę odpowiednią liczbę produktów, żeby wykonać plan, a później sprzedawać je rodzinie lub znajomym.

– Bateriami obdarowałam całą rodzinę – dodaje pani Barbara. – Nie było jednak tak, że wystarczyło osiągnąć konkretny wynik. Mogłam sprzedać dziesięć sztuk, inne osoby 15 czy 18, a naczelniczka i tak tworzyła rankingi pracowników. Za osiągnięcie planu otrzymywała premię. Nasza placówka miała najlepsze wyniki sprzedaży. Dzięki temu dostawała kilka tysięcy złotych premii miesięcznie. A my po 80 albo 100 zł nagrody uznaniowej. Zdarzało się, że na zakup produktów potrzebnych do wyrobienia planu wydawałyśmy z własnej kieszeni po 300 zł.

JEDNA OSOBA PRACUJE ZA CZTERY

Pracownicy poczty mierzą się z problemem niedoboru pracowników. W 2025 roku spółka ogłosiła zwolnienia grupowe, które dotknęły ponad 6 tys. osób. Głównie najniższego szczebla, pracowników okienkowych i listonoszy. Nie oznaczało to, że ci, którzy zostali, mieli mniej pracy.

– Siedzisz w okienku sama, a roboty jest na cztery osoby. Zamiast zatrudnić pracowników okienkowych, firma tworzy bezsensowne etaty. W jednej placówce jest naczelnik, zastępca naczelnika, mikronaczelnik, zastępca mikronaczelnika, kierownik, zastępca kierownika, mikrokierownik. Każdy z nich robi dosłownie to samo, ale to zasłużeni pracownicy, czyli znajomi z roboty z 20-letnim stażem – opowiada Agata, w Poczcie Polskiej czwarty rok.

Jest pracownikiem okienkowym. Jej praca nie polega wyłącznie na obsłudze klienta. – Trzeba rozliczyć listonoszy i przekazy pocztowe. Opisać paczki, awizacje, zwroty, do tego obsługa magazynowa, to zazwyczaj wszystko robi jeden pracownik – wylicza. – Klienci się wkurzają, jest straszny bałagan. Koleżanki wspominają, że kiedyś kas było sporo, pracowników w opór i każdy robił jedną rzecz. A dziś klientów czterech, a czekają godzinami, bo pomiędzy obsługą klienta, wciśnięciem mu książki i ogarnięciem magazynu, chciałabym jeszcze skorzystać z toalety. O jedzeniu nie wspomnę.

– W okresie przedświątecznym nie można brać urlopu chorobowego, bo trafia się na czarną listę – mówi Katarzyna, która pracuje na poczcie w małym mieście na Mazowszu. – Naczelnik zmusza wtedy do pracy „na skoczka”, czyli łatania dziur w innych placówkach, oddalonych o kilkadziesiąt kilometrów.

UBEZPIECZENIE WCISKANE KLIENTOM NA SIŁĘ

W placówce Katarzyny na cenzurowanym jest się wtedy, jeśli nie założysz konta w Banku Pocztowym. – Naczelnik uważał, że muszę założyć konto osobiste w Banku Pocztowym. Nie byłam tym zainteresowana, mam konto w innym banku. Słuchałam o tym dzień w dzień, była i prośba, i groźba, więc wreszcie je założyłam – opowiada.

Rozmawiałem z dziesięcioma pracownikami Poczty Polskiej, byłymi i obecnymi – o naciskach na założenie kont w Banku Pocztowym mówili wszyscy. Podobnie jak o „ubezpieczeniach od przebiegu”. To dodatek ubezpieczeniowy, który można dopisać klientowi, który rachunki za prąd płaci w okienku. Jego oficjalna nazwa to Bezpieczny Prąd. To ubezpieczenie sprzętu gospodarstwa domowego, audiowizualnego czy elektronicznego od krótkotrwałej zmiany wzrostu napięcia w gniazdku, która można prowadzić do uszkodzenia sprzętu.

Kamil jest listonoszem od dziesięciu lat. Mówi, że najgorsze są „rozbiory”, czyli rozdzielanie rejonów, na których są wakaty

Ubezpieczenie kosztuje 5 zł na 60 dni. – Każą nam „wyczuć” klienta i wciskać im te ubezpieczenia – mówi Magda, pracownica okienkowa w dużej placówce w Warszawie. – W skrypcie jest taki punkt, żeby poinformować klienta o możliwości ubezpieczenia. Raz czy dwa zapytam i nikt nie chce, ale ze strony kierownictwa był nacisk, żeby dopisywać bez wiedzy klienta. Nie mam sumienia, żeby to robić, zwłaszcza że rachunki płacą głównie osoby starsze, które mają groszowe emerytury – mówi.

Gosia, 40-letnia pracownica okienkowa, mówi tak: – Pracownik okienkowy musi tłumaczyć się z planu sprzedażowego. Jest ogromny nacisk na mikroubezpieczenia. W mojej filii była naczelniczka, której wszyscy się bali. Poniżala pracowników, śmiała się z nich, mówiąc, że ktoś źle wygląda. Terror wprowadzała, żeby sprzedawać ubezpieczenia. Trzeba było dopisywać klientom Bezpieczny Prąd, nawet jak ktoś nie chciał. Jak kogoś pan zapyta, czy to robił, to będą zaprzeczać, bo to wstyd. Ale u nas robili to wszyscy ze strachu przed panią naczelniczką. Dopiero jak odeszła ze względu na sprawy mobbingowe, trochę nam odpuścili. Ale nacisk jest nadal.

Pytane o tę sprawę biuro prasowe Poczty Polskiej twierdzi, że nie mają informacji, żeby w placówkach pocztowych dochodziło do takiego procederu.

W 2025 roku sprzedano w placówkach Poczty ponad 570 tys. ubezpieczeń Bezpieczny Prąd na kwotę ponad 2,8 mln zł. Przez pierwsze siedem miesięcy 2026 roku sprzedano ich o ponad 100 tys. więcej, zaś wpływy Poczty z tego tytułu osiągnęły ponad 3,4 mln zł.

LISTONOSZE NAJBARDZIEJ BOJĄ SIĘ „ROZBIORÓW”

Kamil jest listonoszem od dziesięciu lat. Mówi, że najgorsze są „rozbiory”, czyli rozdzielanie rejonów, na których są wakaty. – To nie jest tak,

Kryzysy na pocście

399 429

• godzin nadliczbowych wypracowało w pierwszym półroczu tego roku

22 177

• zatrudnionych w Poczcie Polskiej.

278 726

• godzin nadliczbowych wyrobiło w tym czasie

10 613

• listonoszy.

1148

• pracowników obsługi klienta zrezygnowało z pracy w pierwszym półroczu tego roku.

40

• zgłoszeń dotyczących mobbingu składali średnio rocznie pracownicy Poczty Polskiej w latach 2022-25

• – **Listonosz nie jest już listonoszem, jest akwizytorem – skarżą się pracownicy poczty**

FOT. PIOTR SKÓRNICKI /
AGENCJA WYBORCZA.PL

PONAD MILION NADGODZIN W PÓŁTORA ROKU

Jak przekonuje biuro prasowe Poczty Polskiej, organizacja placówek i poziom zatrudnienia są dostosowywane do lokalnego zapotrzebowania oraz potrzeb biznesowych. „Liczba pracowników kierowanych do obsługi placówki uwzględnia w szczególności skalę realizowanych zadań oraz potrzeby operacyjne. Nie funkcjonują jednolite normy określające minimalną liczbę osób na zmianie wyłącznie w oparciu o wielkość placówki i liczbę klientów” – czytamy w odpowiedzi na moje pytania.

Ostatnie analizy obciążenia pracowników zadaniami spółka przeprowadzała w 2024 roku. Gdy pytam o jej wyniki, słyszę, że to tajemnica przedsiębiorstwa.

W 2025 roku Poczta Polska zapłaciła za ok. 678 606 godzin nadliczbowych wypracowanych przez 27 949 pracowników placówek pocztowych, w tym za 442 414 godzin wypracowanych przez 11 640 listonoszy. Z kolei w pierwszym półroczu tego roku 22 177 zatrudnionych wypracowało 399 429 godzin nadliczbowych, z czego 278 726 godzin wyrobiło 10 613 listonoszy. Jeśli to tempo się utrzyma, liczba nadgodzin listonoszy będzie o około jedną czwartą większa niż w 2025 roku.

Zespół prasowy spółki potwierdza też, że sprzedaż produktów i pozyskiwanie potencjalnych klientów usług finansowych jest premiowane. „Indywidualne plany sprzedażowe stanowią standardowe narzędzie zarządzania efektywnością służące realizacji strategii dywersyfikacji przychodów spółki. Obejmują one przede wszystkim ofertę detaliczną Poczty Polskiej oraz produkty i usługi finansowe podmiotów z Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej” – informuje firma.

Stanowczo zaprzecza, by nakłaniano pracowników do kupowania towarów celem wykonania planów sprzedażowych. „Spółka stosuje powszechne w każdej firmie mechanizmy motywacyjne opierające się na systemach premiowych i wspieraniu pracowników w osiągnięciu wyników sprzedażowych” – czytamy w odpowiedzi biura prasowego.

W pierwszym półroczu 2026 r. z pracy w Poczcie Polskiej zrezygnowało 1148 pracowników obsługi klienta.

Spółka nie prowadzi statystyk łączących odejścia pracowników z terminami prowadzonych postępowań antymobbingowych. ●

że dostajesz rozbiór na nowy rejon i zaczynasz tam od zera. Jeśli nie było tam listonosza przez dzień, tydzień, to cały czas sływały listy. Rozbiór zaczynasz więc od przejęcia listów, których nie jesteś w stanie rozwiązać. Bierzesz rejon, a tam ludzie czekają drugi tydzień na listy z ubezpieczalni czy ZUS-u – wyjaśnia.

Pokazuje mi swoją torbę. Jest ciężka jak diablo. Kamil jest jednym z ponad 10 tys. listonoszy, którzy do pracy wykorzystują prywatne samochody osobowe i ciężarowe. Jeździ Skodą Fabią.

Zarabia niewiele ponad najniższą krajową na umowę o pracę.

Podkreśla, że gdy zaczynał, plasy przeważały. – Gdy był dzień emerytur, można było zarobić pół pensji. Wypić herbatkę, zjeść ciastko i dostać końcówkę emerytury napiwku. Czasem 10 zł, a czasem 50 zł – mówi.

Obecnie, według danych ZUS-u, 80 proc. emerytur wpływa na konto bankowe.

– Dziś ta praca to wyzysk za minimalną płacę, która uwłacza godności człowieka – mówi.

I wymienia: –Własne auto, które jest mocno eksploatowane, kilometrówka to 1,15 zł za kilometr, przy tych cenach paliwa, części i usług to jak policzek. Do tego ciągle dodawanie rejonów. Wiele razy byłem już na skraju wytrzymania.

Dodaje: – Listonosz nie jest już listonoszem, jest akwizytorem. W grudniu wyskoczył na mnie facet, że „dziwnie zapukałem do drzwi”. Poszarpał mnie, powyzywał, opluł. Zgłosiłem do kierownika. Zapytał, tylko czy nie zgubiłem listów, bo za to jest kara finansowa.

REKLAMA

Warszawa/34449558

OGŁOSZENIE PŁATNE

Warszawa/34449666

NAJBLIŻSZE WYDARZENIA W TEATRZE MUZYCZNYM ROMA W WARSZAWIE

KABARET SMILE
CONTRA
5.09 | 20:00

FUNDACJA IM. ZBIGNIEWA WODECKIEGO

WODECKI WELCOME TO POLYPHONICS & PAWEŁ GŁOWIŃSKI
12.09 | 18:00

BILETY NA WYDARZENIA:
kup bilecik bil tyna.pl eBilet eventim

WIĘCEJ KONCERTÓW? ODWIEDŹ NASZĄ STRONĘ: WWW.JUST4MUSIC.PL

just for music

Syndyk masy upadłości Moniki Gawieńczyk sprzedaje z wolnej ręki w drodze wyboru najkorzystniejszej oferty udział 1/4 w nieruchomości gruntowej składająca się z działek ew. nr 28 o pow. 0,1306 ha, nr 30 o pow. 0,1421 ha, nr 32 o pow. 0,3092 ha, nr 52 o pow. 0,0155 ha, nr 60 o pow. 0,0204 ha, nr 64 o pow. 0,0192 ha, nr 68 o pow. 0,0194 ha, położona w Dzielnicy Wawer, powiat m. st. Warszawa, woj. mazowieckie, KW nr WA6M/00013339/8 – za cenę nie niższą niż 30% oszacowania tj. **263.191,20 zł (słownie: dwieście sześćdziesiąt trzy tysiące sto dziewięćdziesiąt złotych dwadzieścia groszy)**

Warunkiem niezbędnym do udziału w procedurze sprzedaży jest wpłata na rachunek bankowy prowadzony dla masy upadłości nr **48 1090 2688 0000 0001 6171 7859** wadium w wysokości 20% ceny minimalnej tj. **52.638,24 zł w terminie do dnia 25 września 2026 r.** (liczy się data zaksięgowania na rachunku bankowym), która to kwota będzie stanowiła zabezpieczenie wykonania złożonej oferty.

Oferty w zamkniętych kopertach z adnotacją „Oferta na zakup masy upadłości Moniki Gawieńczyk” należy składać **do dnia 25 września 2026 r.** (liczy się data wpływu do kancelarii) na adres kancelarii syndyka masy upadłości: ul. Czechowska 3/19, 20-072 Lublin. Bliższe informacje na temat przedmiotu sprzedaży można uzyskać pod numerem telefonu +48 886 523 359 lub email: jczarnowska@kancelaria-ostrowski.eu

Syndyk zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia licytacji w przypadku złożenia ofert przez więcej niż jednego oferenta oraz odstąpienia od sprzedaży bez podania przyczyn. Zawarcie umowy sprzedaży będzie uzależnione od zapłaty ceny najpóźniej w dzień przed przeniesieniem prawa własności. Kupujący ponosi wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży. Ogłoszenie nie stanowi oferty w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

• Na cyplach Portu Praskiego i na nabrzeżach od strony ul. Zamoyskiego spółka Port Praski chce budować ok. 1,2 tys. mieszkań w trybie lex deweloper. Stan z sierpnia 2026 r.

FOT. MATEUSZ SKWARCZEK /
AGENCJA WYBORCZA.PL

Inwestycje

Gigaosiedla, które zmienią Warszawę

W Warszawie kilku inwestorów stara się o zgody na budowę wielkich osiedli. W każdym z nich znajdują się setki mieszkań. I każde z nich to dziesiątki problemów.

Michał Wojtczuk

Radko się zdarza, żeby miejscy radni na jednej sesji podejmowali decyzje przekładające się na budowy setek mieszkań. A tak stało się 27 sierpnia. Tego dnia w programie sesji Rady Warszawy znalazły się decyzje w sprawie kilku osiedli w trybie lex deweloper. To w sumie aż ok. 4,7 tys. mieszkań.

Ale na tym nie koniec. W najbliższych tygodniach będą zapadać decyzje w sprawie kolejnych tysięcy mieszkań, również budowanych w tym samym trybie. A w ostatnich dniach poznaliśmy też koncepcję gigantycznego osiedla na 2,4 tys. mieszkań, które nie potrzebuje nadzwyczajnej zgody rady miasta. Choć jego skala spowoduje mnóstwo problemów i będzie

wymagała inwestycji idących w setki milionów złotych.

LAWINA WNIOSKÓW LEX DEWELOPER

Lex deweloper pozwala budować mieszkania tam, gdzie dziś nie dopuszczają ich zapisy planów zagospodarowania. Musi jednak dostać zgodę rady miasta. Przepisy tego trybu inwestowania wygasają z końcem sierpnia. Co oznacza, że do końca wakacji trzeba złożyć formalny wniosek. I dlatego od kilku tygodni narasta istna lawina takich wniosków. To pokłosie wielu miesięcy uzgodnień z miejskim biurem architektury i planowania przestrzennego oraz władzami dzielnic. – Dlaczego poprosiliśmy państwa

o sesję nadzwyczajną? Od kilkunastu miesięcy pracowaliśmy nad naszym projektem z biurem architektury. Nie wiem, dlaczego po fazie rozmów następowały wielomiesięczne przerwy – mówił w ubiegłym tygodniu przedstawiciel firmy Asbud na sesji rady dzielnicy Pragi-Północ.

Opiniowano na niej inwestycję tej firmy szykowaną w trybie lex deweloper. Na Pelcowiznie, w rejonie skrzyżowania ul. Jagiellońskiej z ul. Batalionu Platerówek Asbud chce zbudować etapami do 2040 r. aż 2,4 tys. mieszkań. Elementem oferty Asbudu jest budowa i przekazanie miastu podstawówki przy ul. Batalionu Platerówek. To tzw. inwestycja towarzysząca, która wraz z gruntem warta jest ok. 70 mln zł.

To największe osiedle, nad którym w czwartek dyskutowali miejscy radni. Formalnie chodziło o udzielenie zgody na inwestycję towarzyszącą, w rzeczywistości ta decyzja otwiera drogę do podpisania przez miasto umowy z deweloperem i umożliwienia budowy osiedla.

5 TYS. MIESZKAŃ NA JEDNEJ SESJI

Oprócz inwestycji Asbudu przy Jagiellońskiej w programie czwartkowej sesji były jeszcze zgody na inwestycje towarzyszące dla osiedli lex deweloper: firmy Skanska na miejscu starych biurowców przy ul. Bokerskiej 64 na Służewcu (ok. 750 mieszkań); firm Grupa Lar i Develia przy Grochowskiej 23/31 na miejscu starych biurowców na Grochowie (ok. 550 mieszkań); firmy Yareal na miejscu starych biurowców przy ul. Jana Olbrachta 94 na Woli (ok. 470 mieszkań); firmy Matexi na działce rezerwowanej dotąd w planie zagospodarowania na oświatę przy ul. Rolnej-Indiry Gandhi-Makolągwy na Ursynowie (ok. 330 mieszkań); firmy Novum przy ul. Grenadierów na Gocławiu, na działce rezerwowanej w planie zagospodarowania na usługi (170 mieszkań).

W jeden dzień radni podejmowali zatem decyzje dotyczące łącznie budowy ok. 4,7 tys. mieszkań. Każdy z tych projektów dzielnicowi i miejscy urzędnicy starali się wykorzystać do podreperowania miejskiej infrastruktury na koszt dewelopera. A tak naprawdę na koszt klientów, którzy będą kupować mieszkania

w tych inwestycjach. Deweloperzy finansują budowy dróg, urządzenie parków linearnych, oddają lokale usługowe na biblioteki lub przedszkola, finansują remonty i rozbudowy szkół, niektórzy, jak Asbud i Matexi, zbudują od podstaw nowe szkoły.

Niektóre z tych inwestycji budzą opór części mieszkańców. Na przykład powstała inicjatywa Służewiec Wspólna Sprawa, która szermuje populistycznym hasłem: „Lex deweloper zabija Służewiec” i przekonuje, że kolejne setki mieszkań to kolejne tysiące mieszkańców i obciążenie infrastruktury od drogowej po społeczną.

OSIEDLE WAGI CIĘŻKIEJ ZAMIAST FSO

Ale osiedla, o których losie decydowali w czwartek radni, wcale nie są tymi największymi, jakie mają powstać w Warszawie.

Największym, którego budowa może się zacząć w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy, jest FSO Park firmy Okam – to docelowo aż ok. 10 tys. mieszkań. To osiedle, które ma powstać na terenie dawnej Fabryki Samochodów Osobowych przy Jagiellońskiej (po sąsiedzku z planowanym osiedlem Asbudu). Tylko w pierwszym etapie, na 13 hektarach, mają powstać 23 budynki o wysokości od pięciu do dziewięciu kondygnacji – a w nich 2 tys. mieszkań dla 4,6 tys. mieszkańców. Zgodę na pierwszy etap, realizowany w trybie lex deweloper, miejscy radni wydali w styczniu 2026 roku.

Największym osiedlem, którego budowa może się zacząć w ciągu najbliższych kilkunastu miesięcy, jest FSO Park firmy Okam – to docelowo aż ok. 10 tys. mieszkań. Ma ono powstać na terenie dawnej Fabryki Samochodów Osobowych przy Jagiellońskiej

Elementem tej inwestycji ma być szkoła dla 650 uczniów.

Bartosz Rozbiewski, p.o. dyrektora miejskiego biura architektury i planowania przestrzennego przekonywał w styczniu radnych: – Projekt obejmuje bardzo atrakcyjne inwestycje towarzyszące. To duża szkoła podstawowa, ponadto inwestor zbuduje ulicę Gołędzinowską-bis, która będzie początkiem dużego układu komunikacyjnego niezbędnego dla rozwoju tej części miasta

– Dokumenty do pozwolenia na budowę pierwszego etapu inwestycji Okam złoży do końca 2026 r. Planowany termin rozpoczęcia budowy to, przy pomyślnych wiatrach, przełom 2027/28 – informują przedstawiciele inwestora.

Inwestycja budzi wiele obaw mieszkańców sąsiedniego osiedla Kolonia Śliwice. – Kilkutysięczne osiedle ma zostać podpisane jedną ulicą? Jedynym dojazdem będzie ulica Kotsisa. Tam już dziś tworzą się korki – mówił w styczniu mieszkaniowiec Kolonii Śliwice Oskar Uszyński.

Naprzeciwko inwestycji Okamu, po drugiej stronie ul. Jagiellońskiej, **ogromne osiedle Bulwary Praskie na ok. 4,5 tys. mieszkań** buduje firma Mennica Polska (wbrew skojarzeniom, jakie budzi nazwa, jest to firma prywatna). Zamierza postawić 54 budynki. Inwestycja powstaje etapami – część budynków już jest zamieszkana, część (około 800 mieszkań) jest w budowie, inne dopiero w planach. Pewną wadą tego osiedla jest, że uzależnione jest od ulicy Jagiellońskiej, nie tworzy niezależnego układu komunikacyjnego. I dlatego inwestor uzgodnił z miastem, że przebuduje ul. Jagiellońską. Na plus należy zaliczyć, że pojawiają się nowe sygnalizacje świetlne i drogi dla rowerów. Na minus – że ulica miejscami spuchnie aż do pięciu pasów. Trudno będzie przez nie przejść na jednej zmianie świateł. Jest ryzyko, że rodzice zamiast pójść na piechotę z dzieckiem do nowej podstawówki wybudowanej przez Okam, będą tam jeździć samochodami.

2,8 TYS. MIESZKAŃ NA TARGÓWKU...

Kompleks osiedli o skali subdzielniczy wyrośnie też na ponad 20 hektarach poprzemysłowych gruntów na Targówku. To teren po dawnych zakładach tłuszczowych między ul. Radzywińską a linią kolejową i między salonem samochodowym na południu a ul. Rozwadowskiego na północy. W sumie **około 2,5 tys. mieszkań chce budować trzech inwestorów: Skanska, Pinao i inwestor prywatny**. Wszyscy sięgnęli po tryb lex deweloper i uzyskali już aprobatę Rady Warszawy. Elementem inwestycji jest dwuczęściowa szkoła podstawowa, którą wspólnie zbudują Skanska i Pinao oraz przedszkole, które zbuduje inwestor prywatny w rejonie ul. Biezuńskiej. Dołożą się też do modernizacji Parku Wiecha.

Te osiedla – w zgodzie z miejską polityką parkingową – mają mniej miejsc parkingowych niż mieszkań. Bo miejsce jest dobrze skomunikowane, a w odległości kilkunastominutowego spaceru jest stacja metra Trocka. Część mieszkańców Targówka jednak nie dowierza, że można kupić mieszkanie bez miejsca parkingowego i nie mieć samochodu. Panuje atmosfera podejrzeń, że samochody mieszkańców nowego osiedla będą podrzucane na stare osiedla po drugiej stronie ul. Radzywińskiej.

Na początku lipca złożony został formalny wniosek o jeszcze czwartą inwestycję lex deweloper w tym rejonie. Stoi za nim firma Greenfields, pośrednicy pomagający w przygotowaniu inwestycji. Wniosek dotyczy budowy bloku na ok. 300 mieszkań na miejscu dawnego salonu samochodowego przy ul. Radzywińskiej 112/114, między barem McDonald's a sklepem Lidl. Inwestor zadeklarował, że odda miastu część powierzchni usługowej na parterze na poradnię psychologiczno-pedagogiczną. A do tego przebuduje fragment ul. Radzywińskiej, rozbierając wysoką kładkę dla pieszych i budując w tym miejscu przejście w poziomie terenu, z sygnalizacją świetlną i przejazdami dla rowerów. – Po tamtej stronie Radzywińskiej powstaną setki mieszkań, szkoła, boisko, przedszkole,

przychodnia psychologiczno-pedagogiczna. To będzie kawałek miasta. I należy go zszyc z Targówkiem Mieszkaniowym – mówiła w rozmowie z „Wyborczą” wiceburmistrz Targówka Katarzyna Górską-Manczenko.

...I 2,5 TYS. NA ODOLANACH

Porównywalne rozmiarami z inwestycją przy Radzywińskiej będzie **osiedle na 2,4 tys. mieszkań firmy Xcity na Odolanach**. Ta kolejowa spółka dysponuje ponad 20 hektarami terenu między ul. Gniewkowską a istniejącymi kwartałami zabudowy na Odolanach. Kolarze niedawno pokazali koncepcję architektoniczną opracowaną przez biuro Sawawa.

Na poziomie ogólnym inwestycja wygląda atrakcyjnie. Ale diabeł tkwi w szczegółach. To osiedle nie powstanie w trybie lex deweloper, tylko na podstawie planu zagospodarowania. A to znaczy, że inwestor nie ma obowiązku zbudować szkoły. Owszem, zarezerwował na nią miejsce, ale unika jasnych deklaracji, kto ma pokryć koszt jej budowy. Inny problem związany jest z komunikacją: brakuje informacji o tym, kiedy i jakie ulice powstaną w sąsiedztwie tej inwestycji. A także – bagatela – kto wyłoży na nie pieniądze. A bez tego zakorkują się ulice Odolan takie jak Ordona i Jana Kazimierza. Pod tym względem plan zagospodarowania jest gorszy niż procedura lex deweloper.

WARSZAWSKIE „TYSIĘCZNIKI”

Nieco mniejszą skalę niż osiedla wymienione wcześniej, ma kilka „tysięczników” – kompleksów zabudowy na co najmniej tysiąc mieszkań. Już rok temu, w sierpniu 2025 r., Rada Warszawy dała zgodę firmie Ronson na budowę w trybie lex deweloper trzech kwartałów bloków **na ok. 1,4 tys. mieszkań w rejonie ul. Gierdziejewskiego i Posag 7 Panien na Szamotach** na miejscu hal magazynowych. Elementem inwestycji jest podstawówka dla 645 uczniów, którą deweloper ma przekazać miastu. Budowa osiedla jeszcze się nie zaczęła, co daje wyobrażenie o tym, jaką bezwładność mają duże projekty lex deweloper.

Aż dwa „tysięczniki” ma w planach firma Robyg. Nieco większy jest projekt na **1,3 tys. mieszkań w rejonie ul. Kupieckiej na Żeraniu**. Elementem inwestycji ma być zbudowanie przez dewelopera i oddanie miastu szkoły podstawowej dla 695 uczniów. Drugi projekt Robyga to **osiedle na blisko 1,2 tys. mieszkań u zbiegu ulic Gierdziejewskiego i Licencyjnej na Szamotach**. Firma zaoferowała, że zbuduje i odda miastu przedszkole dla ok. 200 dzieci. Formalny wniosek Robyg złożył w lipcu. Część mieszkańców Ursusa zaczyna się zastanawiać ile jeszcze setek mieszkańców – i aut – wytrzyma obecny, ułomny układ drogowy w rejonie dawnej fabryki traktorów. Nie wszystkie problemy rozwiąże planowane przedłużenie na Szamoty drugiej linii metra.

Wśród planowanych „tysięczników” warto jeszcze wymienić planowane **osiedle 1,2 tys. mieszkań w Porcie Praskim**. Spektakularny projekt opracowali architekci biura APA Wojciechowski, inwestorem jest spółka Port Parki, należąca do biznesowego imperium Zygmunta Solorza. W lipcu uzyskała zgodę Rady Warszawy na uruchomienie trybu lex deweloper dla budowy 337 mieszkań na nabrzeżu portu od strony ul. Zamoyskiego, a w drugiej kolejności – 935 mieszkań w budynkach położonych na jednym z portowych pirsów. Samorządowcy z Pragi-Północ wywalczyli, że nakłady dewelopera na dodatkowe inwestycje zostały zwiększone z 30 do 47 mln zł. W zakres prac wchodzi m.in. przebudowa układu drogowego w okolicy, w tym ulic Jagiellońskiej, Kępnej, części Okrzei, Wrzesińskiej i części ks. Kłopotowskiego.

W wymienionych osiedlach „wagi ciężkiej” powstaną około 25 tys. mieszkań, co oznacza co najmniej 60 tys. mieszkańców – to mniej więcej tyle, ile ma cała dzielnica Wilanów czy Włochy. ●

Nowy rozkład jazdy PKP Intercity

Szybciej z Warszawy do Krakowa

Zmiana rozkładu jazdy PKP Intercity od 30 sierpnia usankcjonuje opóźnienia spowodowane odgórnym ograniczeniem prędkości do 150 km na godz. dla części wagonów. Pociągi wracają na najkrótszą trasę Warszawa – Kraków.

Jarosław Osowski

PKP Intercity informuje o zmianie rozkładu jazdy od niedzieli 30 sierpnia. W ostatni weekend wakacji przewoźnik wypuści na tory podwójne składy Pendolino między Kołobrzegiem a Zakopanem i z Krakowa do Gdyni. Wszystkie przejadą przez Warszawę.

RUCH WZRÓSŁ, PUNKTUALNOŚĆ SPADŁA

Kończący się sezon urlopowy przyniósł PKP Intercity kolejne rekordy frekwencyjne. Ruch wzrósł o blisko 10 proc. w porównaniu z poprzednim rokiem. Niestety, mocno pogorszyły się warunki podróżowania. Część pasażerów narzekała na brak wolnych miejsc. Powtarzały się też skargi na niesprawny tabor, tlok, a przede wszystkim opóźnienia. Punktualność, zwłaszcza podczas fal upałów spadała do zaledwie 50-60 proc. To najgorszy wynik od lat.

W ostatni weekend wakacji PKP Intercity wypuści na tory podwójne składy Pendolino między Kołobrzegiem a Zakopanem i z Krakowa do Gdyni. Wszystkie przejadą przez Warszawę

Jedną z przyczyn opóźnień jest odgórne ograniczenie prędkości dla części składów do 150 km na godz. Wprowadzono je po groźnym incydencie koło Działdowa pod koniec kwietnia, gdy w jednym z wagonów pociągu IC „Żeglarz” do Trójmiasta pękła obręcz koła. Limit prędkości dotyczy aż 40 proc. taboru.

Po czterech miesiącach spyaliśmy, kiedy i w jaki sposób spółka ma zamiar uporać się z tym problemem i czy ograniczenie prędkości jest bezterminowe. Mateusz Gdowski z biura prasowego PKP Intercity zapewnił, że nie i że trwają prace nad wyeliminowaniem usterki kół. Przewoźnik stara się tak zestawiać wagony, żeby jak najmniej pociągów musiało jechać wolniej.

A jednak przy okazji korekty rozkładu na przełomie wakacji i roku szkolnego uwzględniono wydłużenie czasu przejazdu z tego powodu od jednej do dwóch minut na odcinkach: Wrocław – Opole, Warszawa – Kut-

no, Warszawa – Bydgoszcz, Poznań – Szczecin, Warszawa – Białystok (tu wyjątkiem są pociągi typu Sprinter, a więc niezatrzymujące się po drodze, którym czas przejazdu wydłuży się mniej więcej o pięć minut).

Dobra wiadomość jest taka, że po trwających od zeszłego roku utrudnieniach między stacją Tunel i Krakowem pociągi znowu zaczną kursować tą najkrótszą trasą między obecną a dawną stolicą Polski. Rządowa spółka prowadziła tu modernizację torów i wszystkich urządzeń sterowania ruchem.

Niestety, wydłużyło to czas przejazdu od 30 do nawet 50 minut.

Od niedzieli 30 sierpnia między Warszawą a Krakowem znowu będzie się jeździło najkrótszą drogą przez Centralną Magistralę Kolejową i Tunel. Kolarze udostępniają stąd dwa tory do Krakowa, na których pociągi rozwijają sporą prędkość – 120 km na godz. Najszybsze składy Pendolino pokonają dystans Warszawa – Kraków w 2 godz. i 16 min (bez zatrzymywania się po drodze np. we Włoszczowie czy Opocznie).

Piotr Malepszak, wiceminister infrastruktury, któremu podlega kolej, mówi „Stolecznej”, że na tym nie koniec. Podczas niedawnych testów na Centralnej Magistrali Kolejowej udało się ponownie rozwinąć prędkość 250 km na godz. (w poprzedniej dekadzie padł tu nawet rekord – 293 km na godz.). Tym razem pociąg mknął już pod kontrolą specjalnych urządzeń sterowania ruchem. W drugiej połowie 2027 r. to przyspieszenie ma być uwzględnione w rozkładzie jazdy.

REKORD NA TRASIE WARSZAWA – WROCŁAW

Według ministra Malepszaka będzie to oznaczało skrócenie podróży pociągiem między Warszawą a Krakowem o 23 minuty, a więc do rekordowego czasu 1 godz. 53 min, a ze stolicy do Katowic – o 27 min, czyli do poziomu 1 godz. 50 min (z uwzględnieniem zakończenia przebudowy torów w śląskim węźle kolejowym). Tak krótko nie jeździło się jeszcze nigdy.

Rekord padnie też w przyszłym roku na trasie Warszawa – Wrocław. Po przystosowaniu Centralnej Magistrali Kolejowej do prędkości 250 km na godz. i wyremontowaniu tzw. protezy koniecpolskiej (odcinek od CMK przez Częstochowę do Opola) według Piotra Malepszaka najszybsze pociągi pomkną w 3 godz. 10 min.

– Harmonogram wprowadzenia tej zmiany to nowy rozkład jazdy na lata 2027/28, który będzie obowiązywać od grudnia przyszłego roku, ale intensywnie pracujemy, żeby pociągi przyspieszyły trochę wcześniej – informuje Piotr Malepszak. ●

Cudzoziemcy

Polska niszczy moją rodzinę

Monika przestała wierzyć w sprawczość państwa. Od dwóch lat jej mąż, obywatel Japonii, nie ma prawa do czasowego pobytu w naszym kraju, mimo że jest wysokiej klasy specjalistą.

Magda Roszkowska

Na hamaku leżą w trójkę: tata, mama, córka. W okularach przeciwsłonecznych, uśmiechnięci, przytulają się. Zdjęcie zrobiono 24 maja na ogródku działkowym na Kępie Potockiej. Dla urzędników ten ślad rodzinnego życia ma trzymiesięczny termin ważności. Dlatego od dwóch lat Monika pieczołowicie gromadzi wspólne fotografie. – Urząd do spraw Cudzoziemców domaga się dowodów, że wciąż jesteśmy rodziną. Ten sam urząd robi wszystko, byśmy przestali nią być – mówi.

Monika z 11-letnią córką mieszka w Warszawie, a Yoshikazu w Düsseldorfie. Widują się w weekendy – raz, najwyżej dwa w miesiącu. Od 718 dni Yoshikazu czeka na zezwolenie na pobyt czasowy w naszym kraju.

– Gdybyśmy czekali, aż Polska łaskawie zrealizuje nasze konstytucyjne prawo do bycia rodziną, nie mielibyśmy z czego żyć – wyjaśnia Monika. – Ta procedura to niewyobrażalny i uwłaczający człowiekowi absurd.

YOSHIKAZU SKŁADA DOKUMENTY

Monika i Yoshikazu poznali się 25 lat temu u podnóża Annapurny w Nepalu. Ona mieszkała wtedy w Indiach, on w Stanach Zjednoczonych. Małżeństwem są od 15 lat, a od 11 – rodzicami. Monika ukończyła SGH, pracuje w sektorze kultury, jej mąż jest specjalistą finansowo-księgowym. Gdy córka miała dziewięć miesięcy, zamieszkali w Polsce. – Był 2015 rok. Męża do urzędu w Radomiu zaprowadził mój tata. Złożyli wniosek na Kartę Pobytu Czasowego, która dała mu też dostęp do polskiego rynku pracy. Czekal kilka miesięcy, zajmując się wtedy naszą córką. Potem szybko znalazł pracę – referuje Monika.

Z Polski wyjechali w 2020 roku. – Przez pandemię. Uznaliśmy, że to dobry moment, by dziecko poznało swoje korzenie po drugiej stronie globu – wspomina. – Trochę czasu zajęło nam poukładanie życia w Tokio, ale nikt nie kwestionował tego, że jako żona Japończyka mam prawo legalnie przebywać w jego ojczyźnie. Kartę pobytu dostałam po kilkunastu dniach. Maksymalny czas oczekiwania to 30 dni.

W Tokio spędzili cztery lata. Monika zyskała nawet status rezydenta, ale jej mama ciężko zachorowała. Z córką przyjechali do Warszawy w maju 2024 roku. Yoshikazu doleciał kilka tygodni później. – Wtedy przez myśl nam nie przeszło, że za dwa lata nadal będziemy w punkcie wyjścia – dopowiada.

30 lipca 2024 roku Yoshikazu zarejestrował się w elektronicznym systemie inPOL, internetowej platformie przygotowanej

• **Monika z 11-letnią córką mieszka w Warszawie, a Yoshikazu w Düsseldorfie**

FOT. ARCHIWUM RODZINNE

przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki do obsługi wniosków o legalizację pobytu. Wypełnił dokumenty. O przyznanie Karty Pobytu Czasowego starał się jako małżonek polskiej obywatelki, dołączył więc dowody, że z Moniką od 15 lat prowadzą wspólne gospodarstwo. Na platformie przeczytał, że komplet dokumentów musi wydrukować i osobiście zanieść do urzędu. Wizytę można było umówić na stronie: kliknąć dzień w kalendarzu. – Gdy za pierwszym razem się nie udało, pomyślałam, że to nic. Potem codziennie tak sobie powtarzałam – wspomina Monika. Na początku września Yoshikazu został wezwany do pracy w Tokio. Nie chciał odmówić i ryzykować zwolnienia, bo w Polsce wciąż nie miał pozwolenia na pracę.

– Z mojej pensji w sektorze kultury nie mogliśmy się utrzymać – mówi Monika. Zadzwońiła wtedy do kilku agencji obsługujących cudzoziemców. Ich pracownicy dziwili się: „Sama pani rezerwuje? To niemożliwe. Trzeba nam zapłacić. Mamy swoje sposoby. Mąż ani się obejrzy, a w kieszeni będzie miał nie tylko kartę pobytu, ale i pozwolenie na pracę.” – Czułam w tym przekręt. Potem przeczytałam, że kontrolę nad systemem umawiania wizyt przejęły prywatne firmy, a do rezerwowania miejsc wykorzystywały boty. Moje klikanie nic by nie dało. Ale od pracowników agencji usłyszałam też przydatną informację: komplet dokumentów mąż może wysłać pocztą – relacjonuje.

Uspokojona odprowadziła Yoshikazu na samolot do Tokio, a sama powędrowała na pocztę. Pokazuje mi potwierdzenie nadania dokumentów do urzędu. Stempel ma datę: 4 września 2024 rok. To kluczowa informacja.

MONIKA NIE ROZUMIE, DLACZEGO URZĘDNIK NIE POWIEDZIAŁ PRAWDY

Wezwanie do pilnego stawienia się w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim Yoshikazu otrzymał dopiero po siedmiu miesiącach, w kwietniu 2025 roku. Na wizytę miał zabrać paszport i poprawioną wersję jednej z części wniosku. – Z relacji męża wiem, że urzędnik wyciągnął jego teczkę i po kolei przeglądał dokumenty, potem paszport. Powiedział, że 4 września 2024 roku mąż powinien być w Polsce i że w takim razie musi napisać uzasadnienie,

dlaczego go nie było – opowiada Monika. Następnie poprosił Yoshikazu o złożenie odcisków palców i wydał mu poświadczenie, że procedura legalizująca jego pobyt w Polsce jest w toku.

Monika pokazuje mi to pismo. Jest w nim informacja, że wojewoda decyzję o losie Yoshikazu wyda do 21 lipca 2025 roku. Kilka dni po rozmowie z urzędnikiem na ich warszawski adres przyszło kolejne wezwanie. Tym razem męża Moniki poproszono o dostarczenie dokumentów, które urząd miał u siebie od siedmiu miesięcy. Tamten pakiet stracił ważność. Yoshikazu przygotował nowy, przy okazji uzasadnił, dlaczego we wrześniu 2024 roku musiał pilnie wracać do Japonii: był żywicielem rodziny. Argumentował też, że te same dokumenty, które żona wysłała pocztą, rejestrował w internetowym systemie inPOL.

Od 718 dni Yoshikazu czeka na zezwolenie na pobyt czasowy w naszym kraju

W październiku 2025 roku dowiedział się, że wojewoda mazowiecki umorzył jego postępowanie, ponieważ dokumenty do urzędu pocztą wysłała Monika, a powinien Yoshikazu. W styczniu 2026 roku decyzję organu I instancji utrzymał szef Urzędu ds. Cudzoziemców, bo „cudzoziemiec w dniu składania wniosku nie przebywał na terytorium Polski”.

– Czekaliśmy 399 dni, by przeczytać, że mąż popełnił błąd: osobiście nie wybrał się na pocztę. Tymczasem podczas wizyty w urzędzie po 230 dniach trwania postępowania urzędnik, zamiast powiedzieć prawdę, wołał mydlić mu oczy – uważa Monika.

Gdyby nie wystarali się w polskiej ambasadzie w Tokio o roczną wizę małżeńską dla męża, Yoshikazu mógł nie zostać wpuszczony do Polski, bo nigdy nie dostał w paszporcie stempla, który legalizuje jego pobyt na czas trwania postępowania w urzędzie.

Sytuacja Yoshikazu nie jest wyjątkowa. Z podobnymi absurdami zmagają się nie tylko małżonkowie polskich obywateli, ale też cudzoziemcy chcący legalnie pracować w naszym kraju. Głównym problemem pozostaje przewlekłość procedur.

W 2024 roku średni czas trwania postępowania o legalizację pobytu trwał 302 dni, w 2025 wydłużył się do 340 dni. Teoretycznie obowiązują przepisy, według których postępowanie o pobyt czasowy powinno się zakończyć po 60 dniach, a w sytuacji szczególnie skomplikowanej po 90. W praktyce od 2020 roku prawo to jest permanentnie zawieszane: najpierw z powodu pandemii, potem inwazji Rosji na Ukrainę i napływu uchodźców. Obecne jego zamrożenie obowiązuje do marca 2027 roku.

Tymczasem 27 kwietnia uruchomiono Moduł Obsługi Spraw Cudzoziemców, czyli ogólnopolski elektroniczny system rejestracji wniosków o legalizację pobytu. Odtąd cudzoziemcy nie muszą już tak jak Yoshikazu wysyłać dokumentów pocztą lub osobiście stawiać się w urzędzie. Ale wnioski wciąż są procedowane w ten sam sposób.

Problemowi przewlekłości postępowania ma zaradzić rządowy projekt. Zakłada, że w przypadku gdy urząd nie odezwie się w ciągu 60 dni do cudzoziemca, to taka osoba „milcząco” zyskuje legalny pobyt w naszym kraju. Takie rozwiązanie ma jednak dotyczyć wąskiej grupy migrantów pochodzących z „rozwinętych państw trzecich”.

NIEMCY ZAŁATWIĄ JAPOŃCZYKOWI POBYT W POLSCE?

31 marca 2026 roku Yoshikazu ponownie złożył wniosek. Osobiście wysłał go pocztą. – Do dziś, a minęło już 146 dni, sprawie męża wciąż nie nadano sygnatury, a my po 718 dniach użerania się z urzędem jesteśmy w punkcie wyjścia – mówi Monika. W międzyczasie Yoshikazu zakończył pracę w Tokio. Próbowal znaleźć coś w Polsce, ale pracodawców zniechęcał fakt, że czeka na kartę pobytu i nie ma pozwolenia na pracę.

Wysokimi kwalifikacjami męża Moniki zainteresowała się jednak firma z siedzibą w Düsseldorfie. W Niemczech procedura legalizacji pobytu trwała dwa tygodnie. Niedługo potem Yoshikazu złożył wniosek o przyznanie mu Niebieskiej Karty, specjalnego zezwolenia na pobyt i pracę dla osób spoza Unii Europejskiej, którzy posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe. By ją uzyskać, musi minimum rok pracować w Niemczech. Po tym czasie karta pozwoli mu przenieść się do Polski, znaleźć tu pracę i połączyć z rodziną.

Urząd do spraw Cudzoziemców poinformował mnie, że datą wszczęcia postępowania o legalizację pobytu jest dzień doręczenia wniosku do urzędu, a nie dzień nadania dokumentów na pocztę. Niemniej cudzoziemiec musi przebywać wówczas na terenie Polski, a jeśli ją opuścił, postępowanie musi zostać umorzone. Mazowiecki Urząd Wojewódzki do czasu publikacji artykułu nie odpowiedział na moje pytania.

Monika: – Ostatnie dwa lata bardzo nadwyrężyły nasz budżet, bo ciągle jesteśmy w podróży. Nie mówiąc o kosztach psychicznych. Córka tęskni za tatą, bo mąż nigdy nie był niedzielnym rodzicem. Czasem przez łzy śmiejemy się, że ostatecznie to Niemcy załatwią mu pobyt w Polsce. ●

• **W Polsce wciąż marnujemy bogactwo ukryte w urządzeniach elektronicznych**

FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ekologia

Stare smartfony na wagę złota

Gromadzisz kable i ładowarki w szufladach? Padła ci elektryczna szczoteczka do zębów? Podpowiadamy, jak się ich pozbyć i poczuć się lepiej. Nie macie pojęcia, jak cenne są elektroodpady.

Jakub Chelmiński

Przepaliła się żarówka? Stare żelazko dożyło swoich dni? Zamarzyłeś o nowym odkurzaczu bezprzewodowym? Szybko sobie z tym radzimy, po prostu kupując nowy sprzęt. Problem pojawia się ze starym. Najczęściej zalega nam w szafie lub – co niedopuszczalne – leży w zwykłym koszu na śmieci. Grozi za to kara grzywny od 500 do 5000 zł.

Bo nawet przestarzały smartfon czy stara pralka są wciąż sporo warte, jeśli trafią w ręce specjalistów. W jednym telefonie może być 15-30 gramów mie-

dzi, 0,4 grama srebra czy nawet niewielkie ilości złota. Wydaje się mało, ale tylko w Polsce kupujemy rocznie 7-8 milionów nowych telefonów. Niemal tyle samo leży więc w szufladach „na zapas”, o ile jeszcze działają. Tymczasem z tony smartfonów można już uzyskać 200-350 gr złota, 2-4 kg srebra czy 80 kg miedzi. Do tego tantal, lit, nikiel, pallad i wiele innych metali rzadkich lub szlachetnych, o których złoża na świecie toczą się już wojny, a światowe mocarstwa marzą o wydobywaniu ich na Antarktydzie czy w Arktyce.

W Polsce wciąż marnujemy bogactwo ukryte w urządzeniach elektronicznych. Z badania przeprowadzo-

nego na zlecenie firmy RLG wynika, że blisko 89 proc. respondentów wie, że istnieje obowiązek segregacji odpadów, ale tylko 66 proc. zadeklarowało, że segreguje elektroodpady. Przy czym deklaracje to jedno, a praktyka to drugie. – Aż 17 proc. ankietowanych odpowiedziało, że nie wytwarza elektroodpadów. Nie do końca więc zdajemy sobie sprawę z tego, co nimi jest. A jednocześnie produkujemy ich coraz więcej. Kiedyś były to stare radio czy lodówka, teraz grupa elektroodpadów jest dużo większa – mówi Monika Wyciechowska, dyrektorka ds. edukacji i promocji w firmie RLG Systems Polska.

We wspomnianym badaniu tylko 24 proc. ankietowanych potrafiło poprawnie zidentyfikować wszystkie rodzaje elektroodpadów. Monika Wyciechowska jako nieoczywisty przykład podaje świecące buty czy grające kartki, a tę listę można znacznie rozszerzyć. Większość współczesnych dziecięcych zabawek zawiera w sobie elektronikę. A także elektryczne szczoteczki do zębów, e-papierosy, słuchaw-

ki, płyty CD, pendrive'y, ładowarki i kable, które zalegają w szufladach.

GDZIE ODDAĆ ELEKTROODPADY

Najprostsza definicja elektroodpadów to po prostu wszystko to, co działa na prąd lub go przewodzi. Co więc z nimi robić? Rozwiązań jest kilka. Przy zakupie nowego sprzętu sprzedawca ma obowiązek przyjęcia starego tego samego rodzaju. Czyli kupując nową pralkę, oddajemy starą. Sprzęt małych rozmiarów (którego żaden wymiar nie przekracza 25 cm) możemy bezpłatnie oddawać w marketach z elektroniką o powierzchni powyżej 400 m kw. Takie zazwyczaj są w centrach handlowych, szukajcie pojemników przy kasach.

Dobrym rozwiązaniem jest oddanie sprzętu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). W Warszawie działa takich kilka. W Warszawie odbywa się też mobilna zbiórka elektrośmieci. W każdej dzielnicy urządzenia można oddać w soboty w godzinach 10-14 w oznakowanych punktach. Ich listę znajdziesz na stronie: www.elektrosmieci.pl/punkt-zbierania-elektrosmieci.

Odbiór większego sprzętu można umówić z firmą, która zajmuje się przetwarzaniem elektroodpadów. Szczegóły tutaj: www.warszawa19115.pl/-/informacja-o-elektroodpadach.

GROŹNE BATERIE

Tak samo jak zużyty sprzęt, powinniśmy segregować zużyte baterie. Paluszki, R20, ale także te najmniejsze, tzw. guzikowe, z zegarków czy pilotów do telewizorów i wielu innych drobnych urządzeń. Specjalistyczne firmy potrafią odzyskać z nich cenne metale. Baterie czy akumulatory zalegające latami w środowisku czy na wysypisku śmieci zagrażają środowisku. Kto choć raz odnalazł zоста-

wioną w szafce baterię na lata, która wylała, czyli wydostał się na zewnątrz zawarty w niej elektrolit, ten wie, o co chodzi. Takiego wycieku nie można dotykać, bo zawiera żrące i toksyczne związki chemiczne, np. ołów, kadm czy w niektórych typach baterii nawet rtęć. Szkody spowodują po przedostaniu się substancji do gleby, a przez nią do wód gruntowych.

A finalnie mogą trafić do naszych organizmów, powodując spore kłopoty. Kadm uszkadza nerki. Miedź prowadzi do powikłań neurologicznych i problemów żołądkowych, a ołów ma negatywny wpływ na układ nerwowy, uszkadza narządy wewnętrzne, powoduje choroby układu krążenia i ma działanie rakotwórcze.

Gdy pytam Monikę Michalską, ekspertkę technologii przetwarzania odpadów działającą w serwisach społecznościowych jako „Pani od odpadów”, o najczęściej popełniane błędy, odpowiada bez wahania: – Wrzucanie elektroniki do zwykłych odpadów komunalnych. Zapominamy, że piloty do telewizorów czy papierosy elektroniczne to też elektroodpady.

Baterie koniecznie trzeba oddawać do utylizacji. Można to zrobić w każdym sklepie sprzedającym baterie o powierzchni 25 m kw.

Równie restrykcyjne są obostrzenia dotyczące akumulatorów. Te wprowadzie wymieniamy znacznie rzadziej, ale zagrożenie jest proporcjonalnie większe do masy urządzenia. Stary akumulator także musi przyjąć od nas sprzedawca, jeśli kupujemy od niego nowy. Można też go oddać w PSZOK-u.

Segregacja wydaje się może czasochłonna, ale w praktyce nie jest problemem, jeśli wejdzie nam w nawyk. To trochę jak z oddawaniem butelek kaucyjnych, którego wszyscy się bali, a teraz stało się elementem zakupów.

Na zachętę podajmy jeszcze jeden fakt z cytowanego badania. Ponad 70 proc. ankietowanych osób segregujących odpady stwierdziło, że czuje się dzięki temu lepszymi ludźmi. ●

Wielki Test Wiedzy o Odpadach

• „Gazeta Wyborcza” zaprasza do udziału w kolejnej edycji Wielkiego Testu Wiedzy o Odpadach, organizowanego z okazji Światowego Dnia Ziemi. **Odbędzie się on 17 września, jednocześnie w Warszawie i Łodzi.**

• Konkurs ma formę testu składającego się z 60 pytań zamkniętych dotyczących segregacji odpadów i recyklingu. Na jego rozwiązanie uczestnicy będą mieli 45 minut. **Do wygrania jest łącznie 12 tys. zł.** W każdym mieście organizator wyłoni trzech laureatów.

- I miejsce – 3 000 zł;
- II miejsce – 2 000 zł;
- III miejsce – 1 000 zł.

• Udział w konkursie jest bezpłatny. Zgłoszenia przyjmowane są do 11 września pod adresem wyborcza.pl/testoodpadach.

OGŁOSZENIE

Warszawa/34445643

17 WRZEŚNIA, WARSZAWA

Wielki Test Wiedzy o Odpadach

Więcej: Wyborcza.pl/testoodpadachWA

ORGANIZATOR

wyborcza.pl

REKLAMA

SPONSOR GŁÓWNY I PARTNER MERYTORYCZNY

RLG
by Reconomy

ELEKTRO 300C

Zrealizowano w ramach publicznych kampanii edukacyjnych prowadzonych przez RLG w Polsce

**Informator
usług
funeralnych**

ZAKŁAD POGRZEBOWY
Punkty usługowe:
Wola, Żoliborz, Śródmieście, Mokotów, Praga,
Targówek, Bielany
24/7 - tel. 693 503 720
www.mpuk.pl

34440580

WOLA
DOM POGRZEBOWY „BABICE”
ul. Okulickiego 5C, 05-082 Stare Babice
tel. całodobowy 602 11 89 49
www.babice.com.pl

34440332

WOLA
Exitus
Al. Solidarności 147,
dyżur całodobowy tel. 22 620 24 18,
vis a vis Urzędu Warszawa Wola

34440335

ŚRÓDMIEŚCIE
AMBER
Wspólna 27 A,
tel. całodobowy 501 796 471

34440593

**Stwórz
Miejsce
Pamięci**

**Wejdź na serwis
odeszli.pl**

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

W dniu 17 sierpnia 2026 roku zmarła w wieku 90 lat

Danuta Czerniewska

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 31 sierpnia 2026 roku o godzinie 13:00
w Domu Pogrzebowym (sala A)
na Cmentarzu Komunalnym Północnym przy ul. Wóycickiego 14,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego.

O czym z głębokim smutkiem zawiadamia
kochająca Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34448883

W dniu 22 sierpnia 2026 roku zmarł w wieku 93 lat
nasz kochany Tata i Dziadek

Roman Zięba

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
w poniedziałek 31 sierpnia 2026 roku o godzinie 14:30
w sali B Domu Pogrzebowego na Wólce, ul. Wóycickiego 14 A,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu na cmentarzu miejscowym.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
synowie z rodzinami

Organizatorem uroczystości pogrzebowej
jest Dom Pogrzebowy Służew

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449339

W dniu 18 sierpnia 2026 roku po ciężkiej chorobie zmarła w wieku 91 lat

Alicja Kościelnik
z domu Mierzejewska

Seniorka Rodu
Ukochana Mama, Babcia i Prababcia

Nabożeństwo żałobne odbędzie się
31 sierpnia 2026 roku o godzinie 13.00
w kościele św. Karola Boromeusza na Starych Powązkach,
po którym nastąpi wyprowadzenie do grobu rodzinnego,

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
córka, zięciowie, wnuki z żonami, prawnuki i rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449633

"Można odejść na zawsze by stale być blisko"

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 19 sierpnia 2026 roku
przeżywszy 88 lat zmarł

Wacław Tadeusz Tomkiewicz

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 2 września 2026 roku (środa) o godzinie 11:50
w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej (murowany)
na cmentarzu Bródzińskim w Warszawie,
po czym nastąpi odprowadzenie na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku
najbliższa Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449622

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

**Pani mgr
Doroty Podhajny**

Od 2022 roku była zawodowa związana z ITS.
Była dzielną, pełną pozytywnej energii osobą oraz godną zaufania i rzetelną Pracowniczką.

Rodzinie i Bliskim
składamy wyrazy głębokiego współczucia

*Dyrekcja i Pracownicy
Instytutu Transportu Samochodowego*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449311

Z wielkim bólem zawiadamiamy,
że dnia 22 sierpnia 2026 roku w wieku 76 lat
zmarł nasz ukochany Mąż i Ojciec

Marek Garbarski

Uroczystości pogrzebowe odbędą się
31 sierpnia 2026 roku o godzinie 12.00
w Domu Pogrzebowym
na Cmentarzu Komunalnym Wojskowym (Powązki Wojskowe),
po których nastąpi wyprowadzenie
na cmentarzu miejscowym do grobu rodzinnego.

O czym zawiadamiają pogrążone w głębokim smutku
żona i córka

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449566

W dniu 18 sierpnia 2026 r. zmarła przeżywszy 99 lat

Śp. Wanda Traczyk-Stawska
ps. „Pączek”

żołnierz AK, uczestniczka Powstania Warszawskiego

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie
dnia 31 sierpnia 2026 roku o godzinie 13.30
w kościele p.w. Św. Krzyża, ul. Krakowskie Przedmieście 3,
po którym nastąpi odprowadzenie
na Cmentarz Ewangelicko-Augsburski przy ul. Młynarskiej 54/56/58
do grobu rodzinnego,

o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku
córka, syn, wnuki i prawnuk

Zamiast kwiatów prosimy o wpłatę
na Fundację Domy Wspólnoty Chleb Życia
Siostry Małgorzaty Chmielewskiej.
Prosimy o nieskładanie kondolencji.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449720

Żegnaj

Miśku

pozostajesz w dobrych myślach i wspomnieniach na zawsze

Baśka

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449800

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 25 sierpnia 2026 roku przeżywszy 94 lata
odeszła od nas Ukochana Mama, Babcia i Prababcia

Joanna Ślaczka

inż. chemii

Nabożeństwo żałobne odbędzie się
31 sierpnia 2026 roku (poniedziałek) o godzinie 13.00
w Domu Pogrzebowym Sala A,
na Cmentarzu Powązki Wojskowe w Warszawie,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego.

Pogrążeni w głębokim smutku

Córka i Syn z Rodziną

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449833

Naszemu Przyjacielowi

Pawłowi Hoffmanowi

składamy wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Taty

Macieja Hoffmana

Pawle, Marto, Helenko i Franku

jesteśmy z Wami w tym trudnym czasie

*Dominika Wielowieyska i Dymitr Petrow-Ganew
Arleta Zalewska i Jakub Bojan
Agata Nowakowska
Dorota Janowicz
Iwona i Marek Maruszakowie,
Katarzyna Kolenda- Zaleska i Grzegorz Zaleski
Grzegorz Kajdanowicz i Aniela Czajewska
Maciej Knapik*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34450082

Człowiek odchodzi, lecz miłość i pamięć pozostają.

Z żalem zawiadamiamy, że w dniu 20 sierpnia 2026 roku
zmarł przeżywszy 99 lat

Śp. Dr Jędrzej Głabiński

Msza Święta odbędzie się
dnia 1 września 2026 roku o godzinie 12:00
w drewnianym kościele na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie,
wejście od ul. Św. Wincentego, po której nastąpi odprowadzenie
do grobu rodzinnego, w którym spoczywają Rodzice Jędrzeja.

O pogrzebie zawiadamia pogrążony w smutku

Rafał

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449757

W dniu 5 sierpnia 2026 roku odszedł w wieku 50 lat

Andrzej Turek

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
dnia 1 września 2026 roku o godzinie 13:00
w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego
na Cmentarz Powązki Stare.

O czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Żona, Syn, Siostra i Mama

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449837

Drogiemu Przyjacielowi

Józefowi Korona

oraz

Synowi Zbigniewowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci
Żony i Mamy

Barbary

składają ze słowami otuchy

Elżbieta i Nikodem Bogusław Muszyński

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449886

Z głębokim smutkiem żegnamy Naszego Wspaniałego Kolegę i Przyjaciela

dr n. med. Marka Harę

Lekarza Chirurga
wieloletniego Pracownika
Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego w Warszawie
oraz
I Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej WUM

Z troską i oddaniem służył swoim Pacjentom.
Jego wiedza, pasja naukowa, zaangażowanie w kształcenie kolejnych pokoleń chirurgów
oraz życzliwość na zawsze pozostaną w naszej pamięci.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia

*Koleżanki, Koledzy i Współpracownicy
Oddziału Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Onkologicznej
Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego w Warszawie
oraz
I Katedry i Kliniki Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej
Wydziału Lekarskiego
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w Warszawie*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449510

Drogiemu Koledze

prof. Zbigniewowi Kaszkurowi

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy

składają

Koleżanki i Koledzy z dawnego Zakładu Katalizy na Metalach IChF PAN

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449937

nekrologi.wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Zamieść:

**nekrolog
kondolencje
wspomnienie**

nekrologi@wyborcza.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383,
22 55 55 399,
22 55 55 555

Z głębokim smutkiem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

Krystyny Niskiej

wieloletniej zasłużonej pracownicy biura Zarządu
Spółdzielni Mieszkaniowej „Bródno”
członkini Rady Nadzorczej
oraz Rady Osiedla „Kondratowicza”.

Odeszła pełna życzliwości osoba, głęboko zaangażowana w życie mieszkańców
Spółdzielni Mieszkaniowej „Bródno”.

Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia

składa

Rada Nadzorcza i Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Bródno”

34449857

Odszedł

Maciek Hoffman

Przyjaciół naszej Rodziny
Wspaniały, odpowiedzialny, zawsze pomocny.

Żegnaj Przyjacielu.

*Krysi oraz Pawłowi
z Rodziną*

przekazujemy wyrazy współczucia

Hania, Andrzej, Gosia i Ania

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449983

OGŁOSZENIE

**o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**

Na podstawie z art. 17 pkt. 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 538 z późn. zm.), art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026r. poz. 670) oraz Uchwały Nr 111/XV/2025 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia z dnia 19 września 2025r.,

ZAWIADAMIAM

**o prowadzeniu konsultacji społecznych projektu
Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części działki o nr ewid. 150
w miejscowości Wola Brwileńska
w dniach od 31.08.2026r. do 29.09.2026r.**

Konsultacje społeczne będą prowadzone w formie:

- udostępnienia projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy w Nowym Duninowie ul. Osiedlowa 1, w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej gminy www.nowyduinow.info.pl,
- dyżuru projektanta w dniu 08.09.2026r. w godzinach 15⁰⁰-17⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy w Nowym Duninowie ul. Osiedlowa 1,
- spotkania otwartego w dniu 18.09.2026r. w godzinach 15⁰⁰-17⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy w Nowym Duninowie ul. Osiedlowa 1.

Zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 1 ustawy, każdy ma prawo wnieść uwagi do projektu planu i prognozy.

Uwagi należy składać do Wójta Gminy Nowy Duninów na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej na formularzu udostępnionym w BIP Urzędu Gminy na adres ug@nowyduinow.info.pl lub ePUAP: /ugnowyduinow/skrytka, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 29.09.2026r.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy.

Odnosząc się do art. 8a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679 (RODO), Wójt Gminy informuje, że jest administratorem przesyłanych danych, a dane osobowe podlegają zabezpieczeniom zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym art. 8a ust. 3 w/w ustawy. Więcej informacji odnośnie obowiązku informacyjnego dot. RODO znajduje się na stronie ugnowyduinow.bip.org.pl

Płock/34449918

*Drogim Marcie Puciłowskiej-Schiellmann
i Kasi Puciłowskiej-Chrabąszcz
oraz ich Bliskim*

składamy najgłębsze wyrazy współczucia z powodu śmierci

Taty

W tym trudnym czasie jesteśmy z Wami myślami.

Koleżanki z zespołu Fundacji „Instytut Cyfrowego Obywatelstwa”

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449814

Ze smutkiem żegnamy
wieloletniego Kierownika naszej Kliniki

prof. dr hab. n. med.

Annę Jung-Hauską

specjalistę pediatrii, nefrologii i alergologii

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy głębokiego współczucia
*Zespół Kliniki Pediatrii, Nefrologii i Alergologii Dziecięcej
Wojskowego Instytutu Medycznego - Państwowego Instytutu Badawczego*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449784

Najserdeczniejsze wyrazy współczucia
dla naszej Koleżanki

notariusz Magdaleny Witkowskiej

z powodu śmierci Jej ukochanego Taty

Janusza Turczyńskiego

składają

*byłe współpracowniczki kancelarii
Danuta Kruszevska, Teresa Sagan, Irena Olejnik i Ewa Sereżyńska*

www.nekrologi.wyborcza.pl/34449987

OGŁOSZENIE

Rada Nadzorcza Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej „TORWAR” działając na podstawie § 37 pkt. 1 ppkt 3 Statutu Spółdzielni, **ogłasza konkurs na stanowisko Prezesa Zarządu oraz Członka Zarządu Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej „TORWAR”.**

Ofertę należy składać do dnia 16 września 2026 r.

Wymagania niezbędne:

- 1) Wykształcenie wyższe magisterskie, preferowane ekonomia, finanse i rachunkowość, prawo, zarządzanie, studia techniczne.
- 2) Co najmniej 10-letni staż pracy, w tym co najmniej 5-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym.
- 3) Znajomość prawnych, ekonomicznych i finansowych aspektów funkcjonowania podmiotów gospodarczych, w tym spółdzielni mieszkaniowych i gospodarki nieruchomościami w warunkach gospodarki rynkowej.
- 4) Umiejętność skutecznego planowania i organizacji pracy.
- 5) Umiejętność kierowania zespołem i zarządzania zasobami ludzkimi, współpraca z organami statutowymi spółdzielni oraz urzędami i podmiotami zewnętrznymi, komunikatywność, rzetelność i umiejętność podejmowania decyzji.
- 6) Korzystanie w pełni z praw publicznych i posiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych.

Wymagania dodatkowe:

- 1) Doświadczenie zawodowe lub funkcyjne w sektorze spółdzielczości lub gospodarki Mieszkaniowej.
- 2) Doświadczenie w pozyskiwaniu finansowych środków zewnętrznych.
- 3) Doświadczenie w zarządzaniu zespołem pracowników: wyznaczanie celów, ocena wyników, motywowanie i budowanie kultury pracy opartej na szacunku.
- 4) Doświadczenie w tworzeniu planów operacyjnych i strategicznych oraz zarządzaniu projektami i kontroli ich realizacji.

Warunkiem wzięcia udziału w konkursie jest złożenie przez kandydata pisemnej ofertyw terminie podanym w ogłoszeniu.

Ofertę należy składać:

- 1) osobiście w sekretariacie Spółdzielni w zamkniętej kopercie, z dopiskiem: „Postępowanie konkursowe na stanowisko Prezesa/Członka Zarządu Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowa „TORWAR” – nie otwierać do dnia konkursu”
- 2) przesyłką pocztową na adres Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowa „TORWAR”, ul. Górnośląska 13, 00-443 Warszawa z dopiskiem: „Postępowanie konkursowe na stanowisko Prezesa/Członka Zarządu SBM „TORWAR” – nie otwierać do dnia konkursu”.

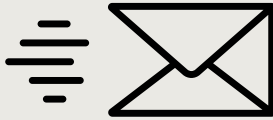
Zachowanym terminem złożenia oferty jest faktyczna data wpływu zgłoszenia do Spółdzielni. W przypadku składania ofert za pośrednictwem poczty, kuriera decyduje faktyczna data wpływu do Spółdzielni, a nie data stempla pocztowego.

Wymagane dokumenty

Kandydat składa komplet dokumentów w języku polskim:

1. Życiorys zawodowy (CV) wraz z informacją o sposobie kontaktowania się z kandydatem.
2. Kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie.
3. Kserokopie dokumentów potwierdzające przebieg pracy zawodowej.
4. Oświadczenie o korzystaniu z pełni praw publicznych.
5. Oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.
6. Oświadczenie o niepodleganiu określonym w przepisach prawa ograniczeniom lub zakazom wykonywania funkcji Prezesa Zarządu lub Członka Zarządu.
7. Oświadczenie o nieprowadzeniu przez kandydata działalności konkurencyjnej wobec Spółdzielni, stosownie do art. 56 § 3 ustawy z dnia 16.09.1982 r. „Prawo spółdzielcze”.
8. Oświadczenie o niekaralności oraz o fakcie, że nie był skazany prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
9. Oświadczenie, że nie jest skazany za przestępstwo przeciwko mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi ani za przestępstwo związane z działalnością spółdzielni lub zarządzaniem nieruchomościami.
10. Oświadczenie o niepozostawianiu z Członkami Rady Nadzorczej w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i drugim stopniu linii bocznej zgodnie z art. 57 ustawy „Prawo spółdzielcze”.
11. Oświadczenie o niepozostawianiu w stosunku podległości służbowej wobec Członka Rady Nadzorczej.
12. Oświadczenie o braku prawomocnego orzeczenia wobec kandydata o zakazie zajmowania stanowisk kierowniczych lub zakazie prowadzenia działalności gospodarczej.
13. Oświadczenie o zapoznaniu się z Regulaminem przeprowadzenia konkursu na stanowisko Prezesa Zarządu i Członka Zarządu i jego akceptacji.
14. Klauzulę o treści: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartychw zgłoszeniu dla potrzeb konkursu zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r.
15. Kandydat zobowiązany jest do przedstawienia oryginałów lub urzędowych odpisów dokumentów Komisji Konkursowej w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej pod rygorem wykluczenia z dalszego postępowania.
16. W przypadku ogłoszenia konkursu na stanowisko Prezesa Zarządu i Członka Zarządu Spółdzielni (dwa stanowiska) oferta kandydata może dotyczyć tylko jednego stanowiska.

Warszawa/34449996

**NEWSLETTERY
WYBORCZEJ**

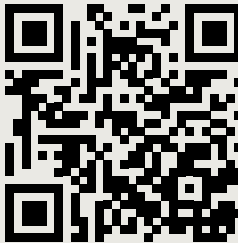

Wszystkie piszą
ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi
redaktorzy.

Możesz wybrać
z bogatej oferty
ponad **40** różnych
newsletterów.

Zapisz się na:

**wyborcza.pl
/newslettery**

wyborcza.pl

Płock/34449840

WSM „Żoliborz Centralny” w Warszawie
(01-585) z siedzibą przy ul. Próchnika 6,
ogłasza przetarg nieograniczony pisemny

**na ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu
mieszkalnego o pow. 23,02 m² przy ul. Próchnika 8 w Warszawie.**

Cena wywoławcza 422.100,00 zł.

Lokal można oglądać od dnia 28.08.2026 r. do dnia 17.09.2026 r.

Oferty można składać do dnia 18.09.2026 r. do godziny 13:00.

Rozstrzygnięcie przetargu odbędzie się w dniu 21.09.2026 r. o godz. 12:00, w siedzibie Spółdzielni (sala konferencyjna).

Informacje o szczegółach i warunkach przetargu zamieszczone są na stronie internetowej Spółdzielni www.wsm-zc.waw.pl

Warszawa/34449162

O G Ł O S Z E N I E

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie z art. 17 pkt. 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026r. poz. 538 z późn. zm.), art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2026r. poz. 670) oraz Uchwały Nr 142/XIX/2026 Rady Gminy Nowy Duninów z dnia 09 lutego 2026r.,

Z A W I A D A M I A M

o prowadzeniu konsultacji społecznych projektu
Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
dla części działki o Nr ewid. 6/19
w miejscowości Duninów Duży
w dniach od 31.08.2026r. do 29.09.2026r.

Konsultacje społeczne będą prowadzone w formie:

- udostępnienia projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu w siedzibie Urzędu Gminy w Nowym Duninowie ul. Osiedłowa 1, w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie internetowej gminy www.nowyduinow.info.pl,
- dyżuru projektanta w dniu 08.09.2026r. w godzinach 15⁰⁰-17⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy w Nowym Duninowie ul. Osiedłowa 1,
- spotkania otwartego w dniu 18.09.2026r. w godzinach 15⁰⁰-17⁰⁰ w siedzibie Urzędu Gminy w Nowym Duninowie ul. Osiedłowa 1.

Zgodnie z art. 8i ust. 1 pkt 1 ustawy, każdy ma prawo wnieść uwagi do projektu planu i prognozy.

Uwagi należy składać do Wójty Gminy Nowy Duninów na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej na formularzu udostępnionym w BIP Urzędu Gminy na adres ug@nowyduinow.info.pl lub ePUAP: /ugnowyduinow/skrytka, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 29.09.2026r.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy.

Odnosząc się do art. 8a ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679 (RODO), Wójt Gminy informuje, że jest administratorem przesyłanych danych, a dane osobowe podlegają zabezpieczeniom zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym art. 8a ust. 3 w/w ustawy. Więcej informacji odnośnie obowiązku informacyjnego dot. RODO znajduje się na stronie ugnowyduinow.bip.org.pl

Plock/34449912

Znak: GPN.6721.12.2026

Pionki, dnia 28 sierpnia 2026 r.

O G Ł O S Z E N I E W Ó J T A G M I N Y P I O N K I
z dnia 28 sierpnia 2026 r.

o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego części gminy Pionki

Na podstawie art. 17 pkt 11 w związku z art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 poz. 538 ze zm.), art. 39 ust. 1, art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) oraz uchwały Rady Gminy Pionki Nr XXVI/117/2025 z dnia 28 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części gminy Pionki, zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, które będą prowadzone w terminie od dnia 9 listopada 2026 r. do dnia 8 grudnia 2026 r. i obejmować będą:

- 1) zbieranie uwag w terminie od dnia 9 listopada 2026 r. do dnia 8 grudnia 2026 r.;
- 2) spotkanie otwarte, które odbędzie się w dniu 26 listopada 2026 r., w godz. 15:30 – 17:00 w pokoju nr 4 (sala konferencyjna) Urzędu Gminy Pionki, ul. Zwycięstwa 6a, 26-670 Pionki;
- 3) dyżur projektanta, który odbędzie się w dniu 26 listopada 2026 r., od godz. 17:15 do 18:15, w pokoju nr 4 (sala konferencyjna) Urzędu Gminy Pionki, ul. Zwycięstwa 6a, 26-670 Pionki.

Projekt planu miejscowego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko będzie udostępniony w terminie trwania konsultacji w siedzibie Urzędu Gminy Pionki, ul. Zwycięstwa 6a, 26-670 Pionki pokój nr 21 w dni robocze w godzinach pracy urzędu, w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pionki pod adresem: https://bip.gmina-pionki.pl/strona-5121-plan_miejscowy.html, na stronie internetowej Urzędu Gminy Pionki pod adresem: <https://www.gmina-pionki.pl>.

Zainteresowani mogą składać uwagi do ww. projektu planu miejscowego oraz prognozy oddziaływania na środowisko na formularzu zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. Poz. 2509). Formularz jest dostępny w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Pionki (https://bip.gmina-pionki.pl/strona-5121-plan_miejscowy.html) oraz w wersji papierowej w Urzędzie Gminy Pionki.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada. Wskazuje również, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą. Składający uwagę może podać dodatkowe dane do kontaktu, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi można składać:

- 1) osobiście w Urzędzie Gminy Pionki
- 2) za pośrednictwem poczty na adres: Urząd Gminy Pionki, ul. Zwycięstwa 6a, 26-670 Pionki.
- 3) w postaci elektronicznej na adres poczty elektronicznej: ug@gmina-pionki.pl
- 4) za pośrednictwem platformy e-Doręczenia, adres skrzynki: AE:PL-79787-98493-BBDJC-36
- 5) za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1557 z późn. zm.).

Uwagi należy składać w terminie od dnia 9 listopada 2026 r. do dnia 8 grudnia 2026 r.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Pionki.

Informuję ponadto, że siedziba Urzędu Gminy Pionki jest dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy Pionki wraz z informacją o ograniczeniu wynikającym z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dostępna jest pod linkiem: https://bip.gmina-pionki.pl/strona-5121-plan_miejscowy.html.

Wójt Gminy Pionki
Katarzyna Konopska

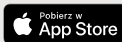
Radom/34449824

Slówko
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

+ **INGA IWASIÓW** znalazła klucz, który otwiera świat. O jej nowej powieści „Tobiasz i wielki liść” – książce o emeryturze, samotności, końcu pewnego świata i... króliku, który niespodziewanie wypełnia pustkę

+ **ARTUR DOMOSŁAWSKI** o legendarnym reporterze i „Operacji Masakra”. Pióro, pistolet i srebrnolistne topole, czyli o tym, dlaczego niektóre reportaże stają się legendami

+ Dlaczego jesteśmy coraz bardziej zmęczeni i czy książki o wypaleniu naprawdę pomagają z niego wyjść?

+ Spotkanie Książkowego Klubu Książki, przegląd jesiennych nowości, kryminały i powieści z dreszczykiem oraz książki dla młodszych czytelników.

W sprzedaży,
również z dostawą
do paczkomatu

Zamów magazyn z darmową dostawą na: Prenumerata24.pl

Więcej na: Wyborcza.pl/ksiazki

ŁÓDZKIE ZAPRASZA

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktor prowadzący Kamilla Sierocka

wyborcza.pl

16 Light.Move.Festival.

BOKKA, Odet, BEMY, Black Radio, Marek Biliński

To tylko kilku artystów, którzy wystąpią na XVI edycji Light.Move.Festival. w ostatni weekend września.
Co jeszcze nas czeka? ► 2

Kulturalna Łódź

**Wrzesień pełen festiwali
i wydarzeń artystycznych**

4

17. Summer Dying Loud w Aleksandrowie Łódzkim

**Wśród gwiazd
Nevermore**

8

16 Light.Move.Festival.

BOKKA, Odet, BEMY, Black

To tylko kilku artystów, którzy wystąpią na XVI edycji Light.Move.Festival. w ostatni weekend września. Co jeszcze nas czeka?

Kamilla Sierocka

Od lat ważnym elementem Light.Move.Festival. jest muzyka i tworzące trasę festiwalu przystanki muzyczne wkomponowane w łódzką XIX-wieczną architekturę. W dwóch lokalizacjach na trasie festiwalowej mappin-gi będą połączone z muzyką na żywo.

– Tegoroczna, szesnasta edycja festiwalu to nie tylko festiwal światła. To całe kompletne doświadczenie audio-wizualne. Jest tak stworzone, aby każdy mógł doświadczyć Łodzi w zupełnie inny, niecodzienny sposób – mówi Adam Pustelnik, wiceprezydent Łodzi.

Sześć scen muzycznych

W tym roku w ramach LMF Music Festiwalowiczki i Festiwalowicze posłuchają muzyki z aż sześciu scen: Elektro, Muzyczne Podróże, Rock'n'Pop, Classic, Baroque oraz Klubowa. – W ramach XVI edycji Light.Move.Festival. na scenie „Muzyczne Podróże” Paweł Steczek z gośćmi stworzy muzykę wpisującą się do przedstawianego mappingu na Pałacu rodziny Poznańskich od strony ogrodu. Autor zaprezentuje: „Grand Prix Marzeń” – premierową kompozycję napisaną specjalnie na festiwal światła.

Beata Konieczniak, dyrektor Light.Move.Festival.: Zapraszamy szczególnie do odwiedzenia przystanków muzycznych, które w połączeniu z eklektyczną, XIX -wieczną architekturą tworzą niezapomniane, artystyczne przeżycie. Balkon Pałacu Poznańskich będzie jednym z takich przystanków muzycznych i jedną ze scen. W tym roku to scena elektro. W piątek zobaczymy artystów Bokka. To jeden z najbardziej tajemniczych zespołów na polskiej scenie alternatywnej. Od początku działalności artyści pozostają incognito, konsekwentnie budując własny, zamknięty świat audiowizualny, w którym najważniejsza jest muzyka i atmosfera – mówi Beata Konieczniak.

W sobotni wieczór na pałacowym balkonie zobaczymy Marka Bilińskiego – To polski kompozytor muzyki elektronicznej, a także multiinstrumentalista wykorzystujący elektroniczne instrumenty klawiszowe. Zobaczymy jak kompozycje tego twórcy świetnie współgrają z nowoczesnymi aranżacjami graficznymi i mappin-giem – dodaje Beata Konieczniak.

Popularność solową na rodzimym rynku muzycznym zdobył Marek Biliński bestsellerowym albumem „Ogród Króla Świtu” (Złota Płyta) oraz

FOT. TOMASZ STANCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL (4)

Radio, Marek Biliński

wideoklipem „Ucieczka z Tropiku”. Jako jeden z pierwszych w kraju i Europie, wykonał multimedialne plenerowe koncerty muzyki i światła.

Z kolei w niedzielę na balkonie „Łódzkiego Luwru” pojawi się Odet – solowy projekt pianistki klasycznej i wokalistki Aleksandry Dąbrowskiej. Jej muzyka to hybryda gatunków – od popu i elektroniki po muzykę klasyczną. Artystka odpowiada za kompozycję oraz warstwę tekstową wszystkich utworów i zaprezentowała swój materiał na najważniejszych festiwalach muzycznych w Polsce.

W Parku Staromiejskim imprezowy tramwaj

– Pomiędzy wschodnią, a zachodnią częścią Parku Staromiejskiego stanie tramwaj imprezowy z muzyką techno i disco upiękaszony świetlnymi iluminacjami. Stanie w nim także zjawiskowa scena Rock & Pop położona na wodzie z instalacją artystyczną Jarosława Koziały – zapowiada Adam Pustelnik.

Wystąpią na niej zespoły rockowe: zespół Cochise, którego muzykę można określić jako oryginalne połączenie rocka, grunge-u i metalu, a jej wokalistą jest znany aktor filmowy, teatral-

FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ny i telewizyjny Paweł Małaszyński. W sobotę na scenie zagra łódzki zespół Black Radio, ceniony za energiczne koncerty. W niedzielny wieczór na scenie zagości polsko-francuski popowo-indie rockowy zespół BEMY założony przez braci Mattię i Elie Rosin-

skich, do których dołączył polski muzyk Wojciech Trusewicz.

Piotrkowska „Na tropie przygód”

Na ulicy Piotrkowskiej 50 pojawi się mapping „Na tropie przygód”, który,

każdego dnia wzbogacony będzie występami muzycznymi na żywo – ariami i pieśniami barokowymi w specjalnie przygotowanych aranżacjach przez łódzkiego barytona Piotra Pluskę. Na scenie Baroque artysta wystąpi w duecie z uznaną pianistką Danutą

Antoszewską grającą na fortepianie. Muzyczno-wizualna opowieść przeprowadzi nas przez zapomniane historie niegdyś pełnej życia i bogatej w architekturę kamienicy Frischmanna.

Kolejny przystanek muzyczny pojawi się na ulicy Piotrkowskiej jako scena Classic. Na balkonach pod numerami 77 i 82 wystąpią trzej tenorzy, a wśród nich wybitny śpiewak operowy Dariusz Stachura z gościnnym udziałem Dawida Kwiecińskiego, Wiktora Sobkowiaka i Łukasza Ratajczaka. Zagrają na trzech balkonach zabytkowych secesyjnych kamienic położonych naprzeciwko siebie.

– Serdecznie zapraszamy do wspólnego celebrowania sztuki światła w Łodzi w muzycznych aranżacjach. To będzie bardzo ekumeniczne wydarzenie, które ma trafić w gusta wszystkich łodzian i łodzianek, a także wszystkich tych, którzy chcą z nami obchodzić to wyjątkowe święto – zachęca Adam Pustelnik.

Wszystkie atrakcje Light.Move.Festival. będą dostępne dla widzów 25-27 września 2026 roku w godzinach 19:00–00:00. Szczegółowy harmonogram koncertów będzie dostępny na stronie www.lmf.com.pl oraz na naszych social mediach. ●

REKLAMA

34446258

Kompleksowe wyposażenie i serwis nowoczesnych laboratoriów

- ✓ **NAJNOWSZEJ KLASY APARATURA I SPRZĘT LABORATORYJNY** (w tym: autoklawy, komory laminarne, prysznice powietrzne, etc.)
- ✓ **DROBNE URZĄDZENIA LABORATORYJNE** (np.: wirówki, wytrząsarki, rejestratory)
- ✓ **WYSOKIEJ JAKOŚCI ODCZYNNIKI, AKCESORIA I MATERIAŁY ZUŻYWALNE** (w tym: próbówki, pipety, artykuły BHP...)
- ✓ **USŁUGI PROJEKTOWANIA I BUDOWY LABORATORIÓW** (meble laboratoryjne, dygestoria, systemy wentylacyjne i zasilania etc.)
- ✓ **AUTORYZOWANY SERWIS, KALIBRACJE I WZORCOWANIE I KWALIFIKACJE IQ/OQ/PQ,**
- ✓ **DORADZTWO W ZAKRESIE DOBORU SPRZĘTU, MEBLI LABORATORYJNYCH, ODCZYNNIKÓW**

i wiele więcej... www.witko.com.pl

WITKO – polska firma z ponad 35-letnim doświadczeniem w kompleksowym wyposażaniu laboratoriów naukowych i przemysłowych. W WITKO specjalistki i specjaliści są aktywnie zaangażowani w dostarczaniu innowacyjnych rozwiązań dla sektorów: biotechnologicznego, farmaceutycznego i chemicznego. Od ponad 3 dekad kobiety odgrywają w tym procesie bardzo ważną rolę. W środowisku, w którym precyzja oraz wiedza winny mieć laboratoryjną dokładność, to właśnie kompetencje kobiet merytoryczne, analityczne, organizacyjne i relacyjne są niekwestionowanym atutem w realizacji codziennych wyzwań firmy. Kobiety w WITKO, łącząc techniczne kompetencje z kreatywnym podejściem do rozwiązywania problemów, z powodzeniem realizują swoje ambicje zawodowe – od doradztwa produktowego i budowania relacji z partnerami, po udział w skomplikowanych projektach technicznych.

Jako stabilna firma rodzinna o ugruntowanej pozycji rynkowej stale rozwijamy naszą strukturę handlową i techniczną.

W związku z dynamicznym rozwojem poszukujemy zarówno kandydatek, jak i kandydatów – wykwalifikowanych specjalistów oraz handlowców z branży – na stanowiska:

• **Asystent / Asystentka ds. sprzedaży w Łodzi**

• **Przedstawiciel / Przedstawicielka naukowo-handlowy(-a) w Gdańsku**

Otwieramy drzwi dla wybitnych ekspertek i ekspertów. Jeśli posiadasz wykształcenie kierunkowe (chemia, biotechnologia lub nauki pokrewne), znasz język angielski na poziomie co najmniej B2 i chcesz budować swoją karierę w oparciu o pasję do nauki i nowoczesnego przemysłu – dołącz do nas! Do aplikowania zapraszamy zarówno kobiety, jak i mężczyzn.

CV należy wysłać na adres:

rekrutacja@witko.com.pl

Prosimy o dodanie klauzuli: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie i przechowywanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji, zgodnie z RODO oraz Ustawą z dnia 10.05.2018 r. o Ochronie Danych Osobowych (Dz.U. 2018 poz. 1000)”

Informujemy, że skontaktujemy się z wybranymi osobami.

WITKO to polska firma rodzinna, która od ponad 35 lat dostarcza kompleksowe rozwiązania dla laboratoriów najwyższej klasy. Tworzymy zespół pasjonatów budujących pomost między nauką a biznesem. Wierzymy w innowacje, które zmieniają świat.

Dołącz do naszego zespołu!

Kulturalna Łódź

Wrzesień pełen festiwali i wydarzeń artystycznych

Podczas piątej edycji Great September Showcase Festival & Conference wystąpi prawie 100 artystów i zespołów. Fanów z całego kraju przyciągnie 37. Międzynarodowy Festiwal Komiksu i Gier

Sławomir Szymański

Na długi weekend zaprasza Festiwal Łódź Wielu Kultur. W Kutnie odbędzie się 52. Święto Róży. A w ostatni weekend września najbardziej spek-

• Na 5 września zaplanowano inaugurację jubileuszowego sezonu artystycznego Teatru Wielkiego w Łodzi, który obchodzi 60-lecie działalności. Tego dnia odbędzie się koncert „Opera Łódź Opener” FOT. TEATR WIELKI W ŁODZI

takularne wydarzenie w przestrzeni publicznej w mieście, festiwal światła, obrazu, dźwięku i ruchu. Będzie się działo!

„Opera Łódź Opener”

Na 5 września zaplanowano inaugurację jubileuszowego sezonu artystycznego Teatru Wielkiego w Łodzi, który obchodzi 60-lecie działalności. Tego dnia odbędzie się koncert „Opera Łódź Opener” – nie w gmachu łódzkiej opery, lecz na Placu Dąbrowskiego. Co w programie? „Podczas tego wyjątkowego wieczoru zabrzmiały znane i lubiane fragmenty oper ze światowego kanonu, jak i klasyki opery polskiej oraz arie z premierowych spektakli sezonu” – zapowiadają organizatorzy. Podkreślają też, że koncert jest adresowany zarówno do wytrawnych melomanów, jak i do każdego, komu „bliska jest muzyka”. Początek o godz. 19.00.

REKLAMA

34445382

3-5.09.2026 | ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI

Aquila | Arabrot | Atavia | Azarath | Baest | Black Magnet | Ciśnienie | Civerous
Cryptic Shift | Czernina | Devil Master | Drowned in Silver | Eyes | Frontside
Grief Circle | Hekla | Helga | Hexer | Hydra | Imha Tarikat | King Parrot | Königreichssaal
Krypts | Mispyrming | Neolith | Of Feather and Bone | Ponte del Diavolo | Pure Bedlam
Putridarium | Rope Sect | Saturnalia Temple | Snět | Species | Stellar Blight
Thy Worshiper | Vanishing Kids | Wolfpack Heading Nowhere

Teatr tworzą ludzie

Rozmowa z Rafałem Kłoczko –
dyrektorem Teatru Wielkiego w Łodzi

Jaki jest pański stosunek do jubileuszy?

Uwielbiam świętować, szukać powodów do radości i życzyć sobie nawzajem wszystkiego, co najlepsze. Jubileusze stwarzają ku temu znakomitą okazję – pozwalają zatrzymać się na chwilę, docenić wspólną drogę i ludzi, którzy ją tworzyli, ale także z nadzieją spojrzeć w przyszłość. Zdecydowanie bliższe są mi takie radosne rocznice niż upamiętnianie dat śmierci kompozytorów. Domyślam się jednak, że pyta pan przede wszystkim w kontekście zbliżającego się jubileuszu Teatru Wielkiego w Łodzi.

Tak. Po jubileuszowym sezonie w Filharmonii Zielonogórskiej, gdzie spędził pan ostatnie lata, obejmuje pan Teatr Wielki w Łodzi, który rozpoczyna swój 60. sezon, a zatem znów jubileusz. Czy czuje się pan specjalistą od jubileuszy?

Specjalistą od jubileuszy bym się nie nazwał, ale rzeczywiście los obdarzył mnie pod tym względem pewną konsekwencją. Miniony sezon w Filharmonii Zielonogórskiej upłynął pod znakiem jej 70-lecia, a teraz rozpoczynam pracę w Teatrze Wielkim w Łodzi u progu 60. sezonu. Zielonogórskie doświadczenie wiele mnie nauczyło i z pewnością wykorzystam je w Łodzi. Jubileusz powinien być nie tylko okazją do wspomnień, lecz także impulsem do rozwoju i początkiem kolejnego rozdziału. Jednocześnie przed Teatrem stoją codzienne wyzwania repertuarowe i organizacyjne, a także rozpoczynający się remont. Moją troską będzie więc takie ułożenie wszystkich działań, abyśmy mogli świętować z rozmachem, ale bez utraty oddechu i jakości bieżącej pracy.

Rozpoczynając pracę w Teatrze Wielkim w Łodzi, znalazł się pan w sytuacji, w której jubileusz był praktycznie zaplanowany. Miał pan chyba niewielkie pole manewru pod względem realizacji własnych pomysłów.

Nie do końca. Poprzednia dyrekcja zaproponowała, aby w jubileuszowym sezonie powrócić do tytułów, którymi w 1967 roku zainaugurowano działalność Teatru Wielkiego w Łodzi. Uważam, że to bardzo dobry pomysł, budujący wyraźny pomost między historią naszej sceny a jej teraźniejszością. Ja natomiast skupiłem się przede wszystkim na gali jubileuszowej. W tym przypadku mogłem już nadać wydarzeniu własny kształt – zarówno repertuarowy, jak i obsadowy.

Uchyli pan rąbka tajemnicy?

Oczywiście. Zależało mi przede wszystkim na tym, aby gala była prawdziwym świętem naszego zespołu, dlatego wystąpią w niej wszyscy soliści Teatru Wielkiego w Łodzi. Szczegóły programu wciąż ustalamy, mogę jednak zdradzić, że chcę położyć mocny akcent na muzykę polską – zwłaszcza tę mniej znaną, a niekiedy niemal zupełnie zapomnianą. Wszyscy znamy Moniuszkę, Karłowicza czy Szymanowskiego, ale co z twórczością Henryka Jareckiego, Franciszka Mireckiego albo Adama Münchheimera? To znakomici kompozytorzy, których dzieła odnosiły niegdyś sukcesy, a później zostały przykryte grubą warstwą historycznego kurzu. Przywracanie ich muzyki może być wielką wartością zarówno dla artystów, jak i dla publiczności. Chcę w ten sposób nawiązać również do tradycji Teatru Wielkiego w Łodzi, który wielokrotnie był miejscem pierwszych prezentacji dzieł operowych.

Chce pan walczyć z kompleksem polskim?

Nie nazwałbym tego walką. Uważam po prostu, że nie mamy żadnego powodu do kompleksów. Muzyka polska zawsze pozostawała w żywym dialogu z najważniejszymi nurtami europejskimi, a jednocześnie potrafiła udzielać na nie własnej, oryginalnej odpowiedzi. Pro-

fot. Karpai & Zarewicz

blem polega na tym, że wiele wartościowych dzieł nie doczekało się odpowiedniej promocji, a czasem nawet szansy na trwałe zaistnienie w repertuarze. W mojej koncepcji rozwoju Teatru muzyka polska stanowi jeden z najważniejszych filarów repertuarowych – obok wielkiej klasyki, dzieł XX i XXI wieku oraz nowych zamówień kompozytorskich. Nie chodzi więc o jednorazowy gest ani o zamykanie się na repertuar światowy, lecz o systematyczne przywracanie polskiej twórczości należnego jej miejsca.

Teatr otwarty czy teatr dla koneserów?

Nie widzę tu sprzeczności. Teatr może być otwarty na każdego, a jednocześnie oferować najwyższy poziom artystyczny i propozycje interesujące dla koneserów. Chcę postawić na różnorodność – repertuarową, estetyczną i pokoleniową – tak aby różni widzowie mogli znaleźć w Teatrze coś dla siebie. Szczególnie ważne jest dla mnie dostrzeganie grup, których wykluczenie nie jest zawsze oczywiste. Dobrym przykładem są młodzi rodzice.

Inną grupą są seniorzy, których zbyt często traktuje się w sposób protekcyjny lub wręcz infantylny, zamiast uważnie wsłuchać się w ich rzeczywiste potrzeby. Teatr otwarty to dla mnie nie hasło, lecz konsekwentne usuwanie barier: organizacyjnych, ekonomicznych, komunikacyjnych i mentalnych. To bardzo szeroki temat, do którego z pewnością warto jeszcze powrócić.

Jak znaleźć równowagę między repertuarem, który zapewnia pełną widownię, a dziełami mniej znanymi, wymagającymi od publiczności większej ciekawości i otwartości? Czy dyrektor teatru operowego powinien podążać za gustem widzów, czy również ten gust kształtować?

Jedno i drugie. Teatr publiczny powinien uważnie słuchać swojej widowni, ale nie może ograniczać się wyłącznie do prezentowania tego, co już dobrze znane i sprawdzone. Musi również rozbudzać ciekawość, proponować nowe doświadczenia i otwierać drzwi do repertuaru, po który widz być może sam nigdy by nie sięgnął.

Najważniejsze jest odpowiednie ułożenie proporcji, ale także sposób przedstawienia tych propozycji publiczności. Nieznany tytuł nie musi oznaczać pustej widowni, jeśli potrafimy ciekawie o nim opowiedzieć, zbudować wokół niego zainteresowanie i przekonać widzów, że warto podjąć to ryzyko razem z nami. Dyrektor nie powinien więc ani bezrefleksyjnie podążać za gustem publiczności, ani próbować kształtować go z pozycji kogoś, kto wie lepiej. Powinien prowadzić z widzami dialog i stopniowo zdobywać ich zaufanie.

Co za kilka lat powinno wyróżniać Teatr Wielki w Łodzi spośród innych polskich scen operowych? Po czym widz ma rozpoznać, że ogląda spektakl właśnie tego Teatru?

Chciałbym, aby Teatr Wielki w Łodzi był kojarzony przede wszystkim z otwartością, różnorodnością i odwagą artystyczną. Z miejscem dostępnym nie tylko w sensie architektonicznym, lecz także społecznym, ekonomicznym i komunikacyjnym – takim, które zaprasza różnych widzów i nikomu nie daje odczuć, że opera jest przestrzenią przeznaczoną wyłącznie dla wtajemniczonych.

Różnorodność powinna dotyczyć zarówno repertuaru, jak i języków artystycznych, twórców oraz publiczności. Chcę, aby obok wielkiej klasyki pojawiały się dzieła zapomniane, muzyka najnowsza, polskie opery, odważne interpretacje i spektakle baletowe reprezentujące różne estetyki. Nie oznacza to jednak przypadkowości. Każda propozycja powinna mieć swoje uzasadnienie i wpisywać się w wyrazistą wizję Teatru.

Ambicją tak dużej instytucji nie może być wyłącznie obserwowanie, co sprawdziło się już gdzie indziej, i podążanie za obowiązującymi trendami. Teatr Wielki w Łodzi powinien sam je wyznaczać – inicjować nowe zjawiska, odkrywać twórców i dzieła, podejmować artystyczne ryzyko oraz proponować rozwiązania, które później staną się punktem odniesienia dla innych scen. Chciałbym, aby widz, wychodząc ze spektaklu, miał poczucie, że zobaczył coś przygotowanego na najwyższym poziomie, ale też coś, czego nie mógłby doświadczyć w żadnym innym miejscu.

– Dzień później można wybrać się na piknik rodzinny, który odbędzie się przed siedzibą teatru. Okazja, by „przyjrzeć się operowej kuchni na wesoło z niemalą dawką fachowej wiedzy, podanej w sposób przystępny i zachęcający do kolejnych wizyt w naszym teatrze – zachęcają organizatorzy.

Jubileuszowych wydarzeń w następnych miesiącach pojawi się więcej. W repertuarze na najbliższe miesiące są też premiery. Najbliższa 27 października – to balet „Coppélia” Léo Delibesa, powracający na scenę Teatru Wielkiego w Łodzi po 26 latach. A pod koniec listopada pojawi się tam nowa inscenizacja „Otelła”. To dzieło wraca do łódzkiej opery po pół wieku.

Już można przygotowywać się na niezwykle koncert jubileuszowy, który odbędzie się 19 stycznia. Zapowiada się swego rodzaju artystyczny przegląd sześciu dekad. W programie najpiękniejsze fragmenty oper, baletów i dzieł symfonicznych, które przez lata pojawiały się w łódzkim Teatrze Wielkim.

Miasto całe w różach

W dniach 4-6 września zaplanowano 52. Święto Róży, czyli flagową imprezę Kutna, przyciągającą gości z całego kraju. Organizatorzy zaplanowali mocny akcent na początek. Podczas uroczystego otwarcia na Placu Piłsudskiego zostanie zaprezentowany pokaz „Flora Couture” – na wybiegu pojawią się modelki w kreacjach z kwiatów, roślin i materiałów florystycznych. Pokaz będzie połączony z prezentacją Królowej Róż 2026.

Jednym z najbardziej widowiskowych punktów programu będzie Parada Kwiatowa, która przejdzie w tym roku zmienioną, wydłużoną trasą. Wyruszy w sobotę, 5 września, ze Stadionu Miejskiego i przejdzie ulicami Kościuszki oraz Królewską na Plac Piłsudskiego.

Najważniejsza w Kutnie jest jednak Ogólnopolska Wystawa Róż, która w tym roku odbędzie się pod hasłem „Sekret Symetrii”. Przez cały festiwalowy weekend w Kutnowskim Domu Kultury będzie można podziwiać podziwiać setki odmian róż ogrodowych. Zostanie również zorganizowany plebiscyt na najpiękniejszą różę i kompozycję wystawy.

Wystawa koncentruje na sobie uwagę odwiedzających Kutno podczas Święta Róży, ale w programie jest więcej wydarzeń.

W Parku Traugutta pojawiają się efektowne instalacje florystyczne z żywych roślin, zaprojektowane i stworzone przez ponad 60 florystów z całego kraju. Nie zabraknie również wydarzeń artystycznych, w tym wystawy Agaty Serwatki „Malowane papierem”.

Znajdzie się też coś dla praktyków. Organizatorzy proponują udział w warsztatach, spotkaniach i prezentacjach poświęconych różom oraz sztuce ich uprawy. W Centrum Teatru Muzyki i Tańca zaplanowano m.in. Różane Atelier, spotkania z ekspertami oraz warsztaty z sadzenia i pielęgnacji róż.

Będą też dwa konkursy o Złotą Różę, jeden dla profesjonalistów, drugi dla amatorów, jak również chrzest nowej odmiany róży, przygotowany we współpracy z Polskim Towarzystwem Różanym.

• **Light.Move.Festival w ostatni weekend września (25-27) całkowicie odmieni Łódź** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jeśli chodzi o koncerty, to w sobotę 5 września wystąpią Poparzeni Kawą Trzy, Piersi oraz Michał Szpak, a dzień później na scenie pojawią się Anastazja Maciąg, Blanka i Smolasty. Podczas 52. Święta Róży odbędą się również koncerty lokalnych i zaproszonych zespołów, a wśród nich XVIII Ogólnopolski Festiwal Piosenki „Kwiatnik”, a także blok występów „Folklor i róże”, czyli spotkanie z folklorem, tradycjami muzycznymi różnych regionów i kultur.

W tym roku na Placu Piłsudskiego pojawi się także II Festiwal Róża i Wino. A stałymi elementami różanego weekendu w Kutnie pozostają Jarmark Różany, Plenerowe Targi Różane, strefa food trucków oraz lunapark. Na najmłodszych i całe rodziny czekają Przystanek Dziecko, animacje i zabawy plenerowe.

Great September w centrum Łodzi

Od 10 do 12 września centrum Łodzi ponownie wypełni się scenami. W ciągu trzech dni wystąpi prawie 100 artystów i zespołów, w tym Zalewski, Julia Wieniawa, Andrzej Piaseczny, Maria Peszek x Hoshii, Kuba Karaś, Livka, Drabusheyka. Master Stone & The Stoneheads, Poczta Polska, Tranzyt, Deathknell, Qncicka, Jan Majewski, Strangers in Name, Banda Debili czy Torschlusspaniki, a także artyści z zagranicy, w tym Los Bitchos z Wielkiej Brytanii, Ava Rasti z Iranu czy Dove Ellis i Yard z Irlandii.

Koncerty zaplanowano w wielu różnych miejscach, to m.in. Łódzkie Centrum Wydarzeń, Scena mBank Grand Hotel, Teatr Club, Wooltura, 6. Dzielnica i Łódź Kaliska, Prywatka, Iron Horse Pub, Cabaret Club, Dom Literatury czy Scena mBank ON TOUR w Pasażu Schillera.

Program Great September pojawi się także poza klubami i scenami koncertowymi. W Pasażu Róży przy ul. Piotrkowskiej 3 zaplanowano instalację artystyczną, a kolejnymi punktami na festiwalowej mapie będą Galeria ASP oraz Pan Tu Nie Stał.

Great September to także część konferencyjna poświęcona branży muzycznej. Panele, spotkania i rozmowy odbędą się w Teatrze Pinokio.

Kilka dni z Łodzią Wielu Kultur

W dniach 17-20 września odbędzie się Długi Weekend Festiwalu Łódź Wielu Kultur.

Festiwal otworzy łódzka premiera drugiej płyty zespołu Współgłosy, łączącego muzyków jazzowych, osoby aktorskie i chór osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi. „W drugim albumie eksplorują swój piosenkowy potencjał. Solowo, unisono i polifonicznie. Jest jungle’owy beat, jest soul, gospel i pop. Jest piosenka z potencjałem na stadionowy hit i artystyczna – taka trochę krakowska. Alternatywa, improwizacja i operowe wokalizy. Głęboki oddech. Muzyczny eksperyment, który wydarza się między rozstrojonym keyboardem i fortepianem za milion” – zapowiadają ten koncert organizatorzy. Odbędzie się w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana

W tym samym miejscu, w dniach 20 i 21 września, premiera spektaklu „Pola Nireńska. Próba otwarta”, inspirowanego życiem i twórczością jednej z najwybitniejszych polskich tancerek i choreografek XX wieku.

– To opowieść o pamięci. O tym, co pozostaje po człowieku, gdy znikają świadkowie jego życia. O historii zapisanej w ciele, ruchu i sztuce. O próbie ocalenia śladów tych, którzy odeszli.

To opowieść o determinacji, wytrwałości, ambicji i talencie, o walce o siebie, o realizację marzeń, mimo niesprzyjających okoliczności: rodzinnych, społecznych, politycznych i historycznych – opowiada Agnieszka Przepiórska, odtwórczyni głównej roli w tym przedstawieniu.

19-20 września w Parku Ocalałych będzie działać Miasteczko Festiwalowe. Ma być to przestrzeń „współtworzona przez lokalnych twórców, organizacje społeczne, kolektywy, wydawnictwa, animatorów, artystów oraz osoby tworzące autorskie produkty i rękodzieło. Wśród drzew rozbzmiećwać będzie muzyka podczas potańcówek Poranki u Yanki, pojawi się Punkt Interwencji Artystycznej, a także instalacja artystyczna Latawce dla pokoju, którym towarzyszyć będą międzypokoleniowe warsztaty” – zapowiadają organizatorzy.

Będzie też koncert. W sobotę 20 września na scenie muzycznej Festiwalu Łódź Wielu Kultur wystąpią Rasm Almashan, Rasha Nahas oraz Shkoon.

Spotka się świat gier i komiksów

W przedostatni weekend września w w Atlas Arenie i sąsiedniej Sport Arenie odbędzie się 37. Międzyna-

rodowy Festiwal Komiksu i Gier. To wydarzenie przyciąga fanów i gości z całego kraju.

Co w tym roku? Nie zabraknie oczywiście planszówek i różnych odmian gier bez prądu. Ma być m.in.: strefa dla najmłodszych z grami wieloformatowymi, gry RPG, turnieje dla każdego z niskim progiem wejścia, gralnia oraz warsztaty z malowania figurek.

Organizatorzy zapowiadają też w sumie ponad 2000 metrów kw. interaktywnych atrakcji dla miłośników gier wideo. Łącznie na graczy czekać będzie blisko 200 interaktywnych stanowisk.

Obszerne strefy przygotowane zostaną także dla fanów gier „retro”, współczesnych hitów AAA, rozrywek ruchowych i tanecznych, flipperów, a także nowoczesnych doświadczeń z zakresu wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości.

Szczególnie licznie reprezentowany będzie niezależny nurt elektronicznej rozrywki, określanej jako „indie”, funkcjonujący bez wsparcia wielkich wydawców i gigantycznych budżetów, za to w niewielkich zespołach i z pasją. Dlaczego warto zwrócić uwagę na takich twórców? Organizatorzy festiwalu uważają, że najciekawsze i najbardziej innowacyjne tytuły powstają obecnie właśnie w tym obiegu

– Niestere, produkcje te – pozbawione należnej im promocji – niekiedy giną w informacyjnym szumie, dlatego MFKiG stworzy strefę indie, na której będzie można sprawdzić potencjalne przyszłe przeboje, porozmawiać z ich twórcami i dowiedzieć się, czy warto kroczyć drogą „indyka” – wyjaśniają.

Co jeszcze? Rozstrzygnięte zostaną festiwalowe konkursy. Statuetki Komiksusa odbiorą zwycięzcy rywalizacji na projekt publikacji komiksowej, na najlepsze polskie komiksy (w trzech kategoriach), na najlepszego wydawcę historii obrazkowych w Polsce oraz nagrody im. Sophie Castille za przekład komiksu. Poznamy też laureatów konkursu dla dzieci i młodzieży „Skok w przeszłość” oraz zwycięzców w konkursie im. Zbigniewa Lengrena na serię humorystycznych pasów komiksowych. Jak co roku organizatorzy przyznają też doktorat humoris causa, czyli Nagrodę im. Papię Chmiela za zasługi dla polskiego komiksu.

W 40. rocznicę publikacji pierwszego opowiadania Andrzeja Sapkowskiego na festiwalu nie może zabraknąć premier, spotkań, warsztatów czy wystaw, a także cosplaya poświęconego Wiedźminowi.

Wśród gości z zagranicy jest John Romita Junior, twórca tytułów takich jak „Amazing Spider-Man”, „Punisher” czy „Kick Ass”. Po raz pierwszy odwiedzi Polskę i spotka się z fanami właśnie w Łodzi. Przyjadą też Mike Perkins („Bastion”, „Kapitan Ameryka”, „Bat-man: Pierwszy rycearz”), Jesse Lonergan (nagradzany „Drom”) czy przedstawiciele komiksu portugalskiego: Osvaldo Medina i Ricardo Cabral.

Główną wystawą towarzyszącą 37. MFKiG będzie „Produkt wystawowy”, czyli ekspozycja prezentująca – jak piszą organizatorzy – wyjątkowe zjawisko, jakim był kultowy dziś magazyn „Produkt”. W Łodzi pojawią się autorzy związani z tym periodykiem, m.in.: Michał „Śledziu” Śledziński, Marek Lachowicz, Rafał Skarżyci i Tomasz Lew Leśniak. Ekspozycję będzie można zwiedzać w sali wystaw

czasowych Centrum Komiksu i Nar-racji Interaktywnej ECI Łódź.

W tym samym miejscu pojawi się ekspozycja dokonań Rafała Gosienieckiego, czyli autora tegorocznego plakatu festiwalowego. Twórcą przy-jedzie do Łodzi z Japonii.

Światło, obraz, dźwięk, ruch

Wszystko to w spektakularnej skali. To najkrótszy opis Light.Move.Festival, który w ostatni weekend września (25-27) całkowicie odmieni Łódź. Uwagę przykuja przede wszystkim wielkoformatowe mappingsi 3D, czyli kilkunutowe animacje,

zsynchronizowane z dźwiękiem, przygotowane specjalnie z myślą o detalach łódzkich budynków.

W tym roku pojawi się sporo nowych lokalizacji przy ulicy Piotrkowskiej. Zacznie się od projekcji 360 stopni na Placu Wolności i prowadzącej do jej wejścia „bramy” stworzonej z dwóch kamienic przy Piotrkowskiej 11 i 12, które po raz pierwszy znajdują się w programie Light.Move.Festival. Oniryczne animacje przygotowuje węgierska grupa Fényszóró.

W dalszej części głównej ulicy miasta, na dwóch budynkach pod numerami 60 i 62, zostanie zaprezentowana projekcja wielkoformatowa francuskiej wizjonerki Pia Vidal „Les Yōkai”. Zapowiada się podróż do świata japońskich mitycznych stworzeń, duchów i demonów z legend.

Kolejnym nowym adresem będzie kamienica przy Piotrkowskiej 50, na której zostanie przedstawiony mapping Roberta Słowika połączony z ariami operowymi śpiewanymi na żywo z balkonu kamienicy w wykonaniu łódzkiego artysty Piotra Pluski. To niezwykła lokalizacja, ponieważ mapping ukaże utracone w latach 70. walory architektoniczne kamienicy.

Na ulicy Piotrkowskiej nie zabraknie także instalacji przestrzennych. Pod numerami 90 i 92 stanie 31-metrowa instalacja świetlna „A Bird Passing By” stworzona przez francuską formację Luminariste. Wzdłuż ulicy będzie spacerować brytyjski duet Theatre Illumiere, czyli żywe latarnie uliczne.

Przy Pasażu Schillera, na kamienicy przy Piotrkowskiej 113, zobaczymy projekcję Sławomira Fafary a tuż obok stanie wielkogabarytowa instalacja świetlna polskiej artystki Miss God Joanny Zubryckiej „She is the light”, czyli efemeryczna rzeźba kobiecej postaci.

W magiczne, świetlne ogrody zamienia się Park Staromiejski oraz Park Sienkiewicza. Organizatorzy zapowiadają też wiele wydarzeń muzycznych.

Wszystkie atrakcje Light.Move.Festival będą dostępne dla widzów od godz. 19.00 do północy. Organizatorzy zapowiadają, że szczegółowy program pojawi się wkrótce.

Zaucha w Wytwórni

W sobotę 26 września w Klubie Wytwórnia odbędzie się koncert pamięci Andrzeja Zauchy. W programie znajdą się oczywiście największe przeboje tego artysty, w tym „Byłaś serca biciem”, „C’est la vie” czy „Bądź moim natchnieniem”. Niekoniecznie będzie to tylko sentymentalna podróż w przeszłość. Znane utwory tego artysty zostaną zaprezentowane w nowych aranżacjach. Na scenie, w roli gościa specjalnego, pojawi się Natalia Kukulska. ●

ŚWIĘTO DŹWIĘKU PO RAZ OSIEMNASTY

Czym zaskoczy Soundedit '26?

Ikony sceny i pionierzy nowych brzmień. Od synth-popu po new romantic, coś dla rockmanów, coś dla fanów trip hopu, i tanecznie, i mrocznie. Wchodzący w dorosłość Festiwal Soundedit na swoją osiemnastkę zaprosił sceniczne osobowości od Kasi Lins poczynawszy na Marcu Almondzie kończąc. Koneserzy dźwięku mogą delektować się czystym brzmieniem i autorską selekcją gwiazd, które od 23 do 27 października jaśnieć będą na scenie łódzkiego klubu Wytwórnia. Zamieniamy się w słuch!

Jedyny na świecie wydarzenie skupione na twórcach muzyki: producentach, realizatorach i sound designerach kończy osiemnaście lat. Święto muzyki zaczyna się w piątek (23 października) i przyniesie zderzenie klubowej awangardy z nowymi odczytaniem klasyki. Festiwal otworzy sceniczna premiera duetu Maszynowa (Marcin Pryt i Grzegorz „Fagot” Fajngold z 19 Wiosen) z albumem „Supernowa” – nostalgiczną, electro-punkową opowieścią o dawnej Łodzi. Chwilę później Kasia Lins zaprezentuje projekt „Obywatelka K.L.”, czyli mroczną interpretację twórczości Grzegorza Ciechowskiego. Zespołowi towarzyszyć będzie oryginalny syntezator Yamaha EX5, na którym grał sam lider Republiki. Zwieńczeniem wieczoru będzie jedyny w Polsce występ brytyjskiego producenta Howiego B. – współtwórcy sukcesów U2, Björk i Massive Attack.

Sobota (24 października) upłynie pod znakiem legend elektroniki i alternatywnego popu. W Łodzi wystąpi legendarny wokalista Marc Almond, można będzie usłyszeć utwory z pożegnalnego materiału duetu Soft Cell „Danceteria”, zarejestrowanego tuż przed śmiercią drugiego członka zespołu Dave’a Balla. Obok Almonda na scenie pojawi się Wolfgang Flür, wieloletni członek grupy Kraftwerk. Sobotni skład dopełni post-punkowa formacja The Wolfgang Press z kultowej wytwórni 4AD, która powraca do Łodzi z nowym albumem.

Niedzielę (25 października) zdominują obchody 50-lecia punk rocka. W poświęconej jubileuszowi de-

bacie o historii gatunku wezmą udział między innymi Ziemowit Kosmowski (Brak), Paweł „Guma” Gumola (Moskwa), Marcin Pryt (19 Wiosen), Wiktor Skok (Jude) oraz Mariusz Jakóbczak (The Corpse). Na scenie wystąpi Dezarter – świętujący 45-lecie i promujący album „Wolny wybieg” na jedynym tegorocznym koncercie w Łodzi. Nowofalową energię podtrzyma Hugh Cornwell, legendarny głos The Stranglers. Kulminacją emocji będzie pożegnalny występ Lecha Janerki. Laureat statuetki Człowieka ze Złotym Uchem zagra swój ostatni koncert dla łódzkiej publiczności, wieńczący jego spektakularną karierę.

– Osiemnasta edycja to dla nas ważny moment. Postawiliśmy na zestaw premier i powrotów, które świetnie łączą historię ze współczesnością. Osiemnaście lat temu naszą pierwszą statuetkę przyznaliśmy pośmiertnie Grzegorzowi Ciechowskiemu, a teraz jego twórczość przypomni Kasia Lins. Z kolei pożegnanie Lecha Janerki z łódzką publicznością to wydarzenie, które po prostu trzeba zobaczyć na żywo – podkreśla Maciej Werk, dyrektor Festiwalu.

Szczegóły programu koncertów, debat i warsztatów branżowych publikowane są na bieżąco na stronie www.soundedit.pl

Festiwal Soundedit realizowany jest przy wsparciu Miasta Łodzi oraz Łódzkiego Centrum Wydarzeń w ramach strategii promującej Łódź jako miasto branż kreatywnych.

Marc Almond i 45-lecie singla „Tainted Love” w wersji duetu Soft Cell

SOUNDEDIT '26

Międzynarodowy Festiwal
Producentów Muzycznych

PIĄTEK 23.10

MASZYNOWA

OBYWATELKA K.L.
(Kasia LINS)

HOWIE B.

SOBOTA 24.10

Marc ALMOND

Wolfgang FLÜR
(ex-KRAFTWERK)

THE WOLFGANG PRESS

NIEDZIELA 25.10

Lech JANERKA

DEZARTER

Hugh CORNWELL
(ex-the STRANGLERS)

K-2

(ZIEMOWIT KOSMOWSKI)

PON. 26.10

WALUŚKRAKSAKRYZYS

W HOŁDZIE ROBERTOWI BRYLEWSKIEMU

+ MUNIEK + KRZYSIEK (CKOD)

+ DAWID (DZIWNA WIOSNA)

NIEDZ.-WT. 25-27.10

WARSZTATY

i SZKOLENIA

BRANŻOWE

PRIORYTET

KARNETY KUP TUTAJ

soundedit.pl

Dołącz do społeczności Soundedit.

PATRON MEDIALNY

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyka”, realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

17. Summer Dying Loud w Aleksandrowie Łódzkim

Wśród gwiazd Nevermore

Summer Dying Loud to w tym roku koncerty 51 wykonawców. Na scenie zobaczymy Ponte del Diavolo z Włoch, to ich pierwszy występ w Polsce. Fani czekają też na koncert Nevermore.

Maria Stefańska

Summer Dying Loud odbędzie się w Aleksandrowie Łódzkim między 3 a 5 września. To mocna marka muzyczna i festiwal, który od lat cieszy się zaufaniem fanów dobrej muzyki – nie tylko z Polski, ale z całej Europy.

– Absolutnie nie stoimy w miejscu. Polska scena metalowa rozwija się prężnie, powstaje dużo nowych zespołów. Na tle Europy jest ewenementem. To już nie jest tylko Behemoth czy Vader. Mamy mnóstwo ciekawych zespołów – podkreśla Tomasz Barszcz, naczelnik Wydziału Promocji i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim.

Nevermore gwiazdą 17. edycji Summer Dying Loud

To ważny zespół amerykańskiego metalu progresywnego. Grupa powstała na początku lat 90. w Seattle z inicjatywy muzyków związanych wcześniej z zespołem Sanctuary.

Po rozwiązaniu zespołu w 2011 roku i śmierci jego wokalisty Warrela Dane'a w 2017 roku przez lata wydawało się, że historia grupy Nevermore dobiegła końca. W 2026 roku zespół powrócił jednak na scenę pod wodzą gitarzysty Jeffa Loomisa i perkusisty Van Williamsa, rozpoczynając nowy rozdział.

W obecnym składzie śpiewa turecki wokalista Berzan Önen.

Tegoroczny Summer Dying Loud będzie też okazją do zobacze-

• Koncert grupy Behemot na Summer Dying Loud FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Summer Dying Loud odbędzie się w Aleksandrowie Łódzkim między 3 a 5 września. To mocna marka muzyczna i festiwal, który od lat cieszy się zaufaniem fanów dobrej muzyki – nie tylko z Polski, ale z całej Europy

nia koncertu zespołu, który w Polsce wystąpi po raz pierwszy. Ponte del Diavolo z Włoch godzi doom i black metal z post-punkiem, tworząc jedno z bardziej nieoczywistych brzmień tegorocznego festiwalu.

Co jeszcze warto polecić, jeśli chodzi o zagranicznych wykonawców? – Jesu łączy ciężar z drone'em, domem, shoegaze'em i post-rockiem. Lucifer sięga po retrobrzmienia lat 70., a Dool porusza się na styku dark rocka i cięższych brzmień – wylicza organizator Summer Dying Loud.

Koncerty na Summer Dying Loud. 17 twórców z Polski

Swoje miejsce na festiwalowej mapie mocno zaznaczy polska scena. W tym roku 17 z 51 wykonawców pochodzi z Polski. Obok uznanych już zespołów, takich jak Azarath czy Neolith, wystąpią debutanci. Organizatorzy Summer Dying Loud zwracają na te koncerty szczególną uwagę.

– Dla grupy Atavia to będzie debiut sceniczny. Projekt Michaliny Mai Rutkowskiej, początkowo solowe przedsięwzięcie, rozwinął się w trzysobową formację. Muzycy zaprezentują materiał z albumu „To the Old Ones”, w którym słychać inspiracje rockiem psychodelicznym, post-punkiem, dark folkiem i brzmieniami lat 70. To propozycja również dla tych, którzy z metalem nie mają wiele wspólnego – mówi organizator festiwalu.

Na jaki koncert jeszcze warto wybrać się do Aleksandrowa Łódzkiego?

Zespół Ciśnienie łączy post-rock, muzykę orkiestrową i transowy jazz. Inspirując się m.in. Swans, Fire! Orchestra, Godspeed You! Black Emperor oraz muzyką Henryka Mikołaja Góreckiego, a także tym, co proponuje słynny estoński kompozytor Arvo Pärt.

Tomasz Barszcz: – Ciśnienie buduje swoją muzykę wokół post-rockowej i post-metalowej ekspresji.

Na festiwalu wystąpi też zespół Czernina, którego muzyka wychodzi poza klasyczny black metal, oraz Grief Circle, grający ciężkie, powolne i pełne emocji riffy inspirowane m.in. Amenrą, Cult of Luna i Rosettą.

Summer Dying Loud w Aleksandrowie Łódzkim. 17 lat historii

Siedemnaście lat temu to było skromne wydarzenie: jednodniowa impreza z udziałem przede wszystkim polskich artystów. Z roku na rok rosła zarówno liczba wykonawców, jak i zainteresowanie publiczności, która docenia konsekwencję kierunku, w którym rozwija się festiwal.

– Mamy gości z Wielkiej Brytanii, Belgii, Francji, Niemiec, Czech i Białorusi – wylicza Tomasz Barszcz.

Tegoroczna edycja Summer Dying Loud będzie trwała już trzy dni. Na dwóch scenach wystąpi w tym czasie aż 51 zespołów.

– Publiczność wraca do nas z kilku powodów. Jednym z najważniejszych jest program, który wyróżnia Summer

Dying Loud na tle innych festiwali metalowych. Na scenach pojawiają się zespoły cieszące się renomą w świecie metalu, ale obok nich można znaleźć również mniejsze, jeszcze nieodkryte formacje. Dzięki temu festiwal daje publiczności możliwość poznawania nowych artystów i zachęca do wychodzenia poza to, co już dobrze znane – dodaje organizator Summer Dying Loud.

Organizatorzy Summer Dying Loud od lat powtarzają, że nie chcą zamknąć się w granicach tzw. ciężkiego brzmienia. Doom, post-rock, shoegaze, psychodelia, noise, rock alternatywny, dark ambient i brzmienia, których nie da się wrzucić do jednej szuflady.

To wszystko znajduje swoje miejsce na Summer Dying Loud.

– Nie trzeba zaczynać obecności na festiwalu od słuchania hardcore'owych brzmień – przekonuje naczelnik Wydziału Promocji i Współpracy z Zagranicą Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim. I dodaje: – Summer Dying Loud pokazuje, że metal nie musi oznaczać wyłącznie ekstremalnego brzmienia. To również różnorodność, interesujące melodie, aranżacje i możliwość odkrywania muzyki, która może spodobać się znacznie szerszej publiczności.

Miasteczko festiwalowe tradycyjnie będzie urządzone na terenie MO-SiR-u w Aleksandrowie Łódzkim. Na miejscu można nocować pod namiotem albo w kamperze. ●

• Summer Dying Loud odbędzie się w Aleksandrowie Łódzkim między 3 a 5 września FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Rave Lucid” fot. Jonathan Lutumba Viascent

MOC WRAŻEŃ, WAŻNE PYTANIA I RODZINNY RAVE

DRUGA EDYCJA FESTIWALU S·PLOT

Jeden tydzień i dziesięć spektakli z Hiszpanii, Francji, Niemiec, Turcji czy Polski – widowiskowych, poruszających wyobraźnię scenicznych opowieści, które do młodego widza mówią jego własnym językiem.

Poza tym: rozmowy, spotkania, wieczorny rave, ale też konferencja naukowa czy ekspercka dyskusja o kryzysie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Teatr Pinokio w Łodzi w dniach 5-11 października zaprasza na II Międzynarodowy Festiwal Sztuk Performatywnych dla Dzieci i Młodzieży S·PLOT.

Program festiwalu obejmuje w sumie blisko 60 wydarzeń. – *Naszym celem jest zaprezentowanie widzom różnorodności współczesnego teatru dla młodych widzów, bogactwa artystycznych form, służących dialogowi z publicznością na temat spraw aktualnych i ważnych. Inspiracji dla programu szukaliśmy na europejskich festiwalach i za ich przykładem równoległe do tego, co dzieje się na scenie, tworzymy przestrzeń dyskusji ekspertów, badaczy, teoretyków i praktyków teatru* – wyjaśnia Gabriel Gietzky, dyrektor Teatru Pinokio w Łodzi, a zarazem dyrektor festiwalu.

Co na scenie?

Katalońska grupa Animal Religion performansem „To Copy” zaprosi dzieci do współtworzenia unikalnej choreografii, a hiszpański kolektyw laSala & Com un Ilum stworzy „A City of Shadows” – przestrzeń, gdzie uczestnicy zbudują upcyklingowe miasto. Dla najmłodszych – najnijów – grupa elPetit & Imaginart przygotuje sensoryczną przestrzeń „The Lair of the Senses” oraz

instalację o takim samym tytule, dostosowaną do osób z różnorodnymi potrzebami.

Są też propozycje z Polski. Fundacja LALE.Teatr i Wrocławski Teatr Lalek zaprezentują „BAAACHI!” historię o poczuciu bezpieczeństwa łączącą teatr formy z muzyką klasyczną, a Teatr Pinokio w Łodzi swoim najnowszym spektaklem „Moko Moko Moko” zabierze widzów w podróż do świata kształtów inspirowaną twórczością Shuntarō Tanikawy.

Dla młodzieży wybrane zostały spektakle poruszające współczesne tematy. „Chłopcy” (15+) Fundacji Horyzont Sztuki to studium radykalizacji oparte na wpisach z mediów społecznościowych, zaś turecki ACT Project w sztuce „*of... @h / OH!” (12+) opowie o relacjach i empatii. Głos w dyskusji o klimacie zabierze z kolei niemiecka performing:group prezentująca „TRASHedy” (13+).

Opowieść zakorzenioną w kulturze elektronicznego hip-hopu dla widzów powyżej 13. roku życia przywiezie francuski kolektyw MazelFreten, który zasłynął między innymi występami z Madonną. Po jego spektaklu „Rave Lucid” zaplanowano otwarty, rodzinny „Rave after Rave”.

Festiwalowe spektakle będą dostępne po polsku i angielsku, a także z audiodeskrypcją i tłumaczeniem na polski język migowy.

O teatrze i emocjach

Ważnym punktem tegorocznego S·PLOTU będzie międzynarodowa konferencja naukowa „Sztuki performatywne dla dzieci i młodzieży: aktualne wyzwania”. Uczestnicy zastanowią się m.in. nad tym, jak sztuka odpowiada na kryzysy i kiedy staje się aktem politycznym.

Nowością tej edycji jest blok tematyczny „Zjednoczeni wobec kryzysu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży” (10-11 października). W programie znalazły się m.in. dwudniowy warsztat „Pierwsza pomoc emocjonalna” prowadzony przez suicydolożkę Lucynę Kicińską oraz interdyscyplinarny panel dyskusyjny z udziałem ekspertek.

Szczegółowy program, informacje na temat zakupu biletów czy warunków uczestnictwa w konferencji dostępne są na stronie www.teatrpinkio.pl.

Niekoniecznie w góry lub nad morze

Łódzkie na końcówkę wakacji

Luksus, kajaki, folklor, dobre jedzenie

– wcale nie trzeba szukać daleko, aby jedynie godzinę od domu znaleźć ciekawe miejsce na wypoczynek

Kamilla Sierocka

Czy poróbowaliście zaplanować wakacje w Łódzkiem? Zapewniam, że jeżeli spróbowacie i dobrze traficie, to niedaleko Łodzi można spędzić ciekawie nawet dwa tygodnie.

Rower, konie, kajaki i termy

Zalęczański Park Krajobrazowy to teren dla miłośników kajaków i rowerów. Jest tam cicho i spokojnie, a przyroda na wyciągnięcie ręki. Do tego baseny i place zabaw.

Z pewnością fajnie uda się spędzić czas nad Zalewem Sulejowskim. Można tu uprawiać sporty wodne (żeglarstwo, kajaki, windsurfing), odpoczywać na piaszczystych plażach, jeździć na rowerach wokół zbiornika oraz zwiedzać okoliczne atrakcje, takie

• **Opactwo Cystersów w Sulejowie** FOT. GETTY IMAGES

• **Zoo Borysew** FOT. MARCIN STĘPIEN / AGENCJA WYBORCZA.PL

jak zaporą wodną w Smardzewicach, Ośrodek Hodowli Żubrów czy Opactwo Cystersów w Sulejowie.

Jeśli ktoś potrzebuje relaksu w cieplej wodzie warto odwiedzić Termy Uniejów. Kompleks oferuje zewnętrzny basen solankowo – tężniowy ze strefą hydromasażu, basenem pływackim i dla dzieci, a także strefę saun, kąpielisko wewnętrzne z m.in. z tężnią solankową.

Na nieco zasobniejszych turystów czekają Lawendowe Termy, także z wodą termalną, ale bez tłumów. Z kolei w hotelu Uniejów browar oferuje regionalne piwo a restauracja dania przygotowywane na bazie wody termalnej. Dla miłośników rekreacji hotelowej dobrym rozwiązaniem może być też hotel Ossa Kongres & Spa pod Rawą Mazowiecką.

Gospodarstw agroturystycznych jest w okolicach Łodzi około 300. Można tam rezerwować miejsce już od 50 zł za dobę. W Łódzkiem swój raj mogą znaleźć też miłośnicy koni. Doskonale miejsce na wypoczynek w siodle jest w Nieborowie, tuż obok Pałacu Radziwiłłów. To Stajnia u Kowala, doskonały punkt wypadowy do Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. W pobliżu jest również mnóstwo atrakcji turystycznych, na przykład Łowicz, skansen w Maurzycach, park romantyczny w Arkadii czy warsztat garncarski w Bolimowie.

W gospodarstwach agroturystycznych położonych wzdłuż Warty i Pi-

licy są doskonale przygotowane bazy do kajakowych wypadów. Można mieć zapewniony transport, noclegi i dodatkowe atrakcje. W takich miejscach można spędzić całe tygodnie i nie narzekać na nudę. Piękna jest Spala ze swoim mikroklimatem, z Pilicą przepływającą przez miejscowość. Baza noclegowa to sporo obiektów – od tanich po czterogwiazdkowe. W pobliżu jest też Skansen Rzeki Pilicy w Tomaszowie, Groty Nagórzyckie. Można odwiedzić bunkier w Konewce, czyli dawny schron kolejowy dla niemieckich pociągów sztabowych położony w środku lasu. Można też wybrać się do kościoła św. Idziego w Inowłodzu czy częściowo odrestaurowanego zamku Kazimierza Wielkiego.

Do małej Japonii albo na safari

Coraz więcej turystów odkrywa też Dojo Stara Wieś. To nasza mała Japonia. Luksusowy obiekt położony jest na zboczu góry, goście śpią na japońskich materacach futonach, mogą podziwiać ogród w stylu japońskim i obserwować japoński ceremoniał parzenia herbaty. Piękne miejsce, w którym można zapomnieć o bożym świecie i oczywiście uprawiać karate.

Z kolei miłośnicy dzikich zwierząt mogą podziwiać białego tygrysa bengalskiego, dzikany rzeczne czy strusie afrykańskie w Zoo w Borysewie. ●

Jak zwiedzać region łódzki?

Kajakiem do perły architektury romańskiej, autem i/ lub rowerem dotrzeć do Tumu lub Parku Bolimowskiego

Dla fanów średniowiecznej historii

Zaczynamy od odkrywania tajemnic Opactwa Cystersów w Sulejowie, które jest perłą architektury romańskiej, nie tylko w skali Polski. Cystersi zbudowali swój klasztor na wzgórzu, nad brzegiem Pilicy, w XII wieku rzeka płynęła bliżej klasztornych murów. Dziś do Sulejowa możemy dojechać samochodem, ale jest też możliwość wypożyczenia kajaków, żeby poznać okolicę z nieco innej perspektywy. Przystań kajakowa jest kilkaset metrów od historycznych zabudowań klasztornych.

Cystersów do Sulejowa sprowadził książę Kazimierz II Sprawiedliwy. Zakonnicy przybyli nad Pilicę na początku sierpnia 1177 roku. Cystersi zajmowali się rolnictwem i ogrodnictwem, ale można powiedzieć, że byli pionierami w wielu dziedzinach.

Budowa kościoła w stylu romańskim trwała ponad 50 lat. Budulcem świątyni był szydłowiecki piaskowiec. Do dziś zachwyca portal zdobiony główne wejście do kościoła, który został konsekrowa-

ny 23 listopada 1232 roku. Co ciekawe, wyposażenie kościoła jest barokowe, ale w czasie renowacji świątyni odkrywano nie tylko gotycką cegłę, ale i freski. Można je podziwiać w prezbiterium, przy ołtarzu głównym. Pozostałe ściany świątyni są nadal otynkowane – kto wie, jakie skarby czekają jeszcze na odkrycie? Wrażenie robią podwójne stalle – bogato zdobione, malowane na zielono oraz na złoto.

Opaci sulejowscy wielokrotnie przyjmowali możnych gości, na czele z królem Władysławem Jagiełłą w czasie, gdy rycerstwo przygotowywało się do bitwy pod Grunwaldem.

Będąc w Sulejowie nie można zrezygnować z wizyty w tamtejszym muzeum – kameralnym, ale z wieloma interesującymi zabytkami. W środku prezentowane jest m.in. ciekawe lapidarium z fragmentami odkrytych w czasie prac archeologicznych pieców, naczyń i kamiennych detali.

Dzieci na pewno zainteresuje drewniana rzeźba lwa, datowana na połowę XVII

wieku. Taką samą można zobaczyć w kościele.

Jeśli chcą Państwo spędzić noc w tym historycznym kompleksie, to dawne zabudowania gospodarstwa cystersów pełnią obecnie nową rolę – mieści się w nich Hotel Podklasztorze ze spa oraz restauracją. To dobry adres! W klimat przeszłości miejsca wprowadzają nie tylko łacińskie sentencje, umieszczone w pokojach, ale też dźwiękowy detal – na korytarzach słychać momentami gregoriańskie chorały.

Dla fanów grodów

Fani historii na pewno znajdą coś dla siebie w Tumie. Wizyta w słynnej Archikolegiacie Tumskiej to punkt obowiązkowy, ale w odległości spaceru od tego zabytku są jeszcze dwie inne atrakcje.

Od 2022 roku można zwiedzać częściową rekonstrukcję fragmentu średniowiecznego grodu w Tumie. Do współczesnej budowy użyto zużyto 1 tys. m sześć. drewna. To inwestycja za prawie 12 mln zł, w tym 7,5 mln dotacji z UE.

Największym odkryciem z trzech sezonów poprzedzających rekonstrukcję w Tumie jest srebrny dziwięcioboczny pierścień z inskrypcją po łacinie – „Obyszył szczęśliwy, ile czasu żyje feniks”. Został znaleziony w warstwie ziemi datowanej na drugą połowę XI w. i początek XII stulecia. Pierwszy gród w tym miejscu założył prawdopodobnie Bolesław Chrobry.

Będąc w tym miejscu, zajrzyjmy również do niewielkiego skansenu, który jest rzut beretem. Kierujcie się w stronę wiatraka!

Dla fanów przyrody

Inny sposób na zwiedzanie odkrywania łódzkiego? Na przykład wybierając ścieżkę parków krajobrazowych oraz rezerwatów, a tych w regionie nie brakuje. Tylko na terenie obecnej Puszczy Bolimowskiej żyje ponad 200 gatunków zwierząt chronionych. Cenne przyrodniczo tereny zostały objęte ochroną w granicach Bolimowskiego Parku Krajobrazowego z około 160 pomnikami przyrody, a także podmokłymi łąkami.

Przyrodniczą atrakcją są również Niebieskie Źródła w Tomaszowie Mazowieckim. Nazwa pochodzi od barwy wody. Podobno ich widokiem zachwycił się już car Mikołaj II w 1901 roku. Nie inaczej jest dzisiaj, chociaż do źródeł idzie się lasem od ruchliwej drogi. W ciepłe weekendy przygotujcie się na tłumy.

– Niebieski kolor jest w tym przypadku iluzją świetlną – mówi Krzysztof Olkusz, znany łódzki przewodnik. I dodaje: – Łódzkie generalnie ma niesamowite walory przyrodnicze i piękne lesiste tereny. Jestem zachwycony zespołem parków nad Pilicą, bo to ciągle jest to dzika rzeka – świetna do spływów kajakowych. Świetne spływy są też na Rawce i Grabli. Jest gdzie wypoczywać.

*** Dla fanów młynów**

Krzysztof Olkusz zwraca również uwagę, że Łódzkie jest zagłębieniem młynów pochodzących z przełomu XIX i XX wieku. Często są one jeszcze drewniane. – Niektóre z nich zamieniły się w punkty gastronomiczne i dzięki temu

ciągle żyją. To na przykład Osada Dwa Młyny nad Grabią – mówi przewodnik. Gospodarze tego miejsca piszą tak: „Na terenie Osady funkcjonuje Muzeum oraz Bar. W sprawie sesji zdjęciowych, planów filmowych oraz artystycznego wykorzystania Osady Dwa Młyny, prosimy o bezpośredni kontakt telefoniczny”. Lokalizacja: gmina Dobroń, niedaleko Pabianic.

– Fryszerka nad Pilicą tuż za Inowłodzem, gdzie obok siebie są dwa młyny. Jeden jest smażalnią ryb, drugi nieco ukryty w lesie. Malowniczo położony. W Konstancynie Łódzkiej nawet zachował się ostatni młyn nad rzeką Łódką. Piękne młyny przetrwały nad Nerem, na przykład w Wilkowicach. Jest też młyn Jamborek koło Zelowa – wylicza Olkusz. Dodając, na zasadzie ciekawostki, że niektóre młyny miały metalowe elementy wyposażenia pochodzące z łódzkich fabryk.

Oznakowany przez PTTK jest Szlak Młynów nad Grabią w powiecie łaskim. Długość – 46 kilometrów. ●
Małgorzata Szlachetka

52.

Święto RÓŻY

**OGÓLNOPOLSKA
WYSTAWA RÓŻ
FLORYSTYKA
PARADA KWIATOWA
JARMARK RÓŻANY
KONCERTY
LUNAPARK
FOODTRUCKI
ATRAKCJE DLA DZIECI**

**4-6
WRZEŚNIA
KUTNO 2026**

Szczegółowy
program wydarzenia:

PATRONAT HONOROWY

ORGANIZATORZY:

kdk.net.pl

Teatr Muzyczny w Łodzi
przedstawia

Disney

KRAINA ŁODU

©Disney

MUSICAL BROADWAYOWSKI

muzyka i teksty piosenek: **Kristen Anderson-Lopez i Robert Lopez**
libretto: **Jennifer Lee**
reżyseria prapremierowej inscenizacji na Broadwayu: **Michael Grandage**
przekład: **Michał Wojnarowski**
na podstawie filmu Disneya: scenariusz – Jennifer Lee, reżyseria – Chris Buck i Jennifer Lee
prapremierowa inscenizacja na Broadwayu Disney Theatrical Group
Wystawienie w porozumieniu z Music Theatre International: www.mtishows.eu

PREMIERA 13 MARCA 2027
BILETY JUŻ W SPRZEDAŻY

PORADNIK PSYCHOLOGICZNY EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca Katarzyna Stożek

wyborcza.pl

Zastałam ich w łóżku i usłyszałam:

To nie tak, jak myślisz

Weszłam do pokoju, zastałam ich w łóżku. Stałam jak wryta, lzy cisnęły się do oczu. Dobrze, że nie mogli wiedzieć, co w tej chwili myślałam i co chciałam im zrobić. Ręce mi się trzęsły, głos drżał.

Nasza Czytelniczka czuje się zdradzona przez dwoje najbliższych jej osób:

Wiecie, jak to jest być oszukaną przed dwie najbliższe osoby w życiu? Ja już wiem i nikomu nie życzę, żeby przekonał się, jak to boli. Wszystko rozegrało podczas wakacyjnego wyjazdu, ale jestem przekonana, że miało początek znacznie wcześniej.

Od ponad pięciu lat, kiedy byłam w związku, to mój partner załatwiał wakacje. Zawsze wyczekiwał dobrej ceny. Wiadomo było, kiedy jedziemy, a to, gdzie, okazywało się krótko przed wylotem. W ten sposób udało nam się zwiedzić fajne miejsca za niewygórowane pieniądze.

W tym roku po raz pierwszy poleciliśmy do Portugalii i po raz pierwszy nie byliśmy na wyjeździe sami. Poleciała z nami moja najlepsza przyjaciółka, którą tuż po nowym roku rzucił facet.

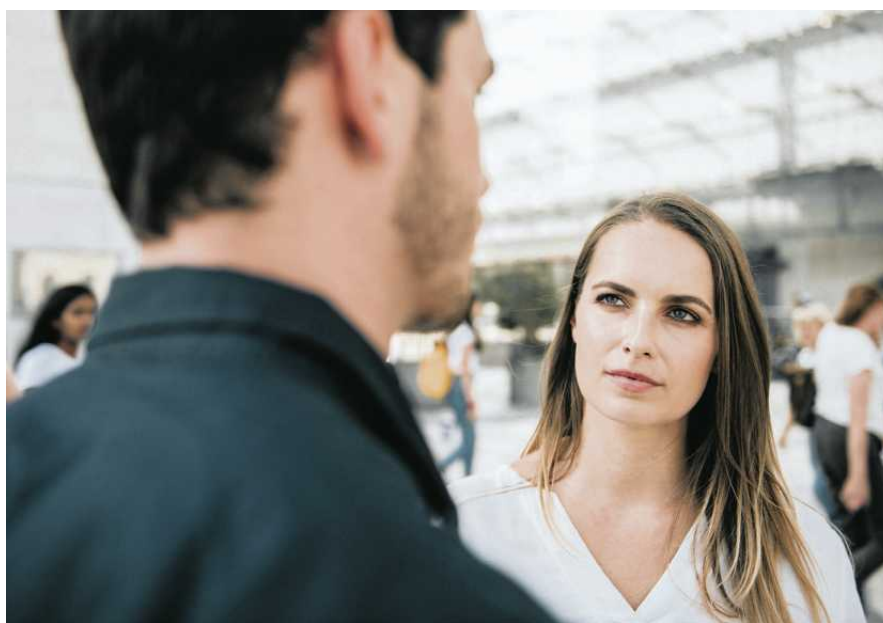
Zdecydowaliśmy się na wspólne wakacje z moją przyjaciółką

W tym czasie bardzo potrzebowała mojego wsparcia i byłam zawsze blisko. Kiedy chciała się wypłakać, kiedy musiała pogadać, kiedy zaczęła w końcu wychodzić na miasto. Mój partner nigdy nie przepadał za moją przyjaciółką i początkowo miał focha, że poświęcam jej tyle uwagi. Z czasem nie przeszkadzało mu, że do nas wpadała, zostawała na noc. Kiedy zaproponowałam, żeby pojechała z nami na majówkę, ucieszyła się, że przyjaciółka przestała mu przeszkadzać.

Podczas długiego weekendu, który fajnie minął, zdecydowaliśmy o wspólnych wakacjach. W tym czasie w ogóle nie zwróciło mojej uwagi, że przyjaciółka przestała szukać nowego faceta, choć, gdy ochłonęła po rozstaniu, chwaliła się, że „rozpoczęła łowy”.

Teraz już wiem, że łowy były skuteczne, a nową zdobyczą był mój facet. Choć coś między nimi zaczęło się już wcześniej, przekonałam się o tym dopiero podczas wakacji.

Moim hobby jest fotografia. Na wyjazdy zawsze zabieram aparaty i kiedy inni robią sobie sjęstę, ja wychodzę robić zdjęcia. Uwielbiam to, znajomi mówią, że podobają im się efekty mojej pracy.

FOT. GETTY IMAGES

Trzy dni przed powrotem do domu znowu wybrałam się na zdjęcia. Kiedy tuż po wyjściu z hotelu chciałam zrobić zdjęcie psa liżącego resztki lodów, które musiały komuś upaść, zorientowałam się, że nie zabrałam akumulatora do aparatu. Został przy drugim aparacie.

Weszłam do pokoju, zastałam ich w łóżku. Stałam jak wryta, lzy cisnęły się do oczu i otrzeźwiło mnie dopiero: „To nie jest tak, jak myślisz”. To jak jest? Przecież wiem, co widziałam.

Dobrze, że nie mogli wiedzieć, co w tej chwili myślałam i co chciałam im zrobić. Ręce mi się trzęsły, głos drżał. Powiedziałam partnerowi, że nie chcę go widzieć w pokoju, jak wróć. Nie chcę z nimi kon-

taktu, nie chcę wracać do tej sytuacji i najlepiej będzie, jak o sobie zapomnimy.

Nadal jestem wkurzona

Ostatni raz siedziałam obok niego w samolocie. Próbował się tłumaczyć, ale nie chciałam tego słuchać. Po powrocie do Polski on wyprowadził się do niej, nie miał daleko, trzy piętra wyżej. Czasami mijamy się przed windą, bo nie wsiadam do niej z nimi, lub na klatce schodowej. Nie patrzymy sobie w oczy, traktuję ich jak obcych ludzi.

Przyjaciółka próbowała jeszcze przeproszać na komunikatorze, były partner przysłał wiadomość: „Przepraszam, ale miłość nie wybiera”. To prawda, miłość nie wybiera. To on wybrał moją przyjaciółkę. Nie wiem, czy mu się znudziłam? Czy jej nie chciało się szukać, skoro obok miała mojego faceta?

Może dlatego, że nadal jestem wkurzona, pełna złości, to jeszcze się trzymam. Nie wiem, co będzie, gdy złość zastąpią smutek i samotność. Nie wiem, czy dam radę. Na pewno zamierzam zmienić mieszkanie, żeby nie mieć ich obok. Nie myślałam, że spotka mnie coś takiego. Zostać oszukaną przez dwoje najbliższych osób boli. Boli cholernie.

ALEKSANDRA WRÓBEL-MURSHID*: Ta historia porusza, bo opisuje stratę, która dotknęła Panią z dwóch stron jednocześnie. Straciła pani partnera i przyjaciółkę – dwie osoby, które były częścią pani codziennego życia i którym pani ufała. Taka podwójna zdrada potrafi zachwiać poczuciem bezpieczeństwa, a także sprawić, że świat na jakiś czas przestaje być uważany za przewidywalny i sprawiedliwy.

Złość mobilizuje do działania, pomaga chronić własne granice

Szczególnie zatrzymałam się przy zdaniu, w którym napisała Pani, że „na razie trzymam mnie złość”. Z perspektywy psychologicznej to bardzo ważna emocja. Złość mobilizuje do działania, pomaga chronić własne granice i daje energię potrzebną do poradzenia sobie z pierwszymi tygodniami po tak bolesnym doświadczeniu. Z czasem zwykle dołączają także smutek, tęsknota i żaloba po relacji oraz po wspólnych planach. Wszystkie te emocje mają swoje miejsce i każda z nich odgrywa ważną rolę w procesie zdrowienia.

Czytając pani list, pomyślałam również o pytaniach, które często pojawiają się po zdradzie: Dlaczego? Kiedy to się zaczęło? Coś przeoczyłam? Umysł szuka odpowiedzi, bo próbuje odzyskać poczucie kontroli. W terapii poznawczo-behawioralnej często rozmawiamy o tym, że warto oddzielać fakty od domysłów. Faktem jest to, że partner i przyjaciółka podjęli decyzję o przekroczeniu granic zaufania. To ich wybór i ich odpowiedzialność. Wartość osoby zdradzonej pozostaje niezależna od cudzych decyzji.

Zwróciłam też uwagę na pani reakcję w chwili odkrycia prawdy. W ogromnym szoku potrafiła pani jasno określić swoje granice i podjąć decyzję o zakończeniu tej relacji. To pokazuje, że mimo cierpienia zachowała pani kontakt ze swoimi wartościami i zadbała o siebie najlepiej, jak było to możliwe w tamtym momencie.

Rozumiem także potrzebę zmiany mieszkania. Codzienne spotkanie osób, które kojarzą się z traumatycznym wydarzeniem, utrudnia wyciszenie emocji i odzyskanie wewnętrznego spokoju. Stworzenie sobie nowej przestrzeni często staje się symbolicznym początkiem kolejnego etapu życia.

Napisała pani, że zastanawia się, co wydarzy się wtedy, gdy złość ustąpi miejsca smutkowi i samotności. To bardzo ważna refleksja. Właśnie wtedy szczególnie znaczenia nabiera wsparcie. Życzliwi ludzie, codzienne rytuały, aktywności, które przynoszą ukojenie oraz satysfakcję, a czasem także psychoterapia. Przeżywanie żaloby po zdradzie polega na stopniowym odzyskiwaniu poczucia bezpieczeństwa, sprawczości i wiary w siebie.

Życzę pani, aby z czasem coraz częściej patrzyła na tę historię przez pryzmat własnej siły, a nie wyłącznie doznanej krzywdy. To doświadczenie zostawi ślad, ale nie odbiera pani prawa do budowania dobrych, bezpiecznych i opartych na wzajemnym szacunku relacji. ●

***Aleksandra Wróbel-Murshid** jest psycholożką, psychoterapeutką, udziela wsparcia online na avigon.pl.

Przeżywanie żaloby po zdradzie polega na stopniowym odzyskiwaniu poczucia bezpieczeństwa, sprawczości i wiary w siebie

Ekspertki odpowiadają Czytelniczkom

• Masz problemy, o których nie umiesz rozmawiać z bliskimi? Chciałabyś/chciałbyś powiedzieć komuś o tym, co cię trapi, ale nie masz odwagi? Potrzebujesz wsparcia lub chcesz się najzwyczajniej w świecie wygadać? Pisz do nas: pytanie@wysokieobcasy.pl. Nie bój się zapytać, a my postaramy się udzielić eksperckiej odpowiedzi.

Nasza czytelniczka pojechała na wakacje ze znajomymi i żałuje tego pomysłu:

Jestem po wspólnych wakacjach ze znajomymi. Jednym słowem porażka, dwoma: nigdy więcej. Choć znamy się od studiów, spotykamy się sporadycznie, najczęściej na mieście. Praca, dodatkowe zajęcia, szkolenia. To wszystko powoduje, że trudno nam zgrać kalendarze. Dlatego uznaliśmy, że wspólny tydzień wakacji dobrze nam zrobi. Zuza jest naszą bliższą znajomą, mieszkaliśmy razem przez dwa lata w czasie studiów. Jej mąż dołączył do naszej paczki dopiero trzy lata temu.

Już przy wyborze hotelu powinna mi się zapalić ostrzegawcza lampka. Znajomi naciskali, żeby z oferty kilku, które nam odpowiadały, wybrać tańszy i żadnego all inclusive. Zrobiliśmy, jak chcieli.

Zaczęło się już podczas pierwszej kolacji. Kiedy mój partner zapytał, co zamawiamy do picia, znajomi odpowiedzieli, że oni nic. Nawet wody nie chcieli. Zdziwiłam się, bo w Hiszpanii chce się pić przez cały dzień, a hiszpańskie przysmaki też warto popijać.

Kiedy wino i woda wjechały na stół, zapytaliśmy przez grzeczność, że może jednak się skuszą. No i się skusili. Tak bardzo, że jeszcze drugą butelkę domówiliśmy. Wtedy jeszcze nie wiedziałam, że to dopiero początek historii, którą poznam.

Podczas płacenia znajomy rzucił, że w takim razie jutro będzie ich kolej na zakup napojów do kolacji. I rzeczywiście kupili. Dwie półlitrowe butelki wody na cztery osoby. Ja się nie odzywałam, ale mój partner zapytał, a gdzie wino? W odpowiedzi usłyszałam, że dzisiaj oni nie mają ochoty na alkohol. Mówił za nich dwoje, ale widziałam, że Zuza ma inne zdanie.

Zamówiliśmy butelkę z myślą, że połowę zostawimy sobie na następny dzień. Na co dzień nie pijemy alkoholu, sporadycznie wino do dobrej kolacji. Ale do tego jedzenia przygotowywanego w hotel aż się prosiło o kilka łyków czerwonego trunku. Kiedy pojawiło się wino, Zuza poprosiła o kieliszek, jej mąż zrezygnował. Kiedy odchodziliśmy od stołu, zauważyłam, że jednak dopił, to co Zuza zostawiła w kieliszku.

Podczas wycieczki do Barcelony, to my zapłaciliśmy za lody, pinchosy, bo mąż Zuzy zapomniał portfela, a telefonem dla zasady nie płaci, bo „człowiek przykłada ten telefon, gdzie popadnie i nie kontroluje wydatków”. Miał nam oddać w gotówce po powrocie do hotelu, ale jakoś mu się nie przypomniało. „Co za koles” – pomyślałam.

Wspólne konto jest tylko do chwili, kiedy wpłynie jej pensja

Zuza nawet nie miała pieniędzy na głupi magnes na lodówkę. Kupiłam go dla niej i zapytałam, co jest nie tak? Rozplakała się. Okazuje się, że mają wspólne konto, ale wspólne jest tylko do chwili, kiedy wpłynie tam pensja Zuzy. Później to on rozlicza każdy wydany przez nią grosz. Ostatnio zaproponował jej, żeby droższe tampony zamieniła na tańsze podpaski. Podobno jest bardzo oszczędny i przekonuje ją, że w ten sposób szybciej pozbędzie się kredytu, ale okazuje się, że to oszczędzanie dotyczy tylko Zuzy, bo on może sobie kupić nowy laptop czy nowszy model telefonu.

Chciałam z nim pogadać, ale mój partner powiedział, że mam się nie mieszać, a Zuza poprosiła o dyskrecję. Stwierdziła, że sama rozwiąże ten problem, ale jakoś jej nie wierzę. Do końca pobytu przy kolacjach płaciłszy za napoje, sponsorując w ten sposób „pana oszczędnego”. Nie chcieliśmy sprawiać przykrości Zuzie, bo czujemy, że najgorsze i tak dopiero przed nią.

Jedno jest pewne, już nie chcemy jechać ze znajomymi na wakacje. Chyba na długo odpocznimy sobie od tej znajomości, ale żał mi Zuzy, bo wtedy zostanie sama ze skąpcem. Nie wiem, jak mogę jej pomóc.

FOT. GETTY IMAGES

Jestem po wspólnych wakacjach ze znajomymi

Porażka. Nigdy więcej

Zaczęło się już podczas pierwszej kolacji. Kiedy mój partner zapytał, co zamawiamy do picia, znajomi odpowiedzieli, że oni nic. Kiedy napoje wjechały na stół, zapytaliśmy przez grzeczność, czy może się skuszą. No i się skusili.

JUSTYNA RYCZKO*: Doskonale rozumiem, dlaczego wróciła pani z tych wakacji bardziej zmęczona niż wypoczęta. Nie chodziło przecież tylko o niesprawiedliwie dzielone rachunki czy skąpstwo znajomego. Najbardziej poruszyło to, że za kulisami tej sytuacji zobaczyła pani cierpienie bliskiej osoby. I właśnie dlatego nie może Pani przestać myśleć przyjać.

Przemoc ekonomiczna często pozostaje niewidoczna

To, co Pani opisuje, budzi niepokój. Kontrolowanie wydatków partnera, rozliczanie każdej złotówki, ograniczanie dostępu do własnych pieniędzy przy jednoczesnym pozwalaniu sobie na kosztowne zakupy dla siebie może być przejawem przemocy ekonomicznej. Nie oznacza to automatycznie, że dokładnie z takim zjawiskiem mamy tu do czynienia, ale są to sygnały, których nie wolno bagatelizować.

Przemoc ekonomiczna często pozostaje niewidoczna. Warto wiedzieć, jakie są sygnały ostrzegawcze.

Dzieje się tak, kiedy jedna osoba decyduje o wszystkich wydatkach. Partner musi pytać o zgodę na zakup ubrań, kosmetyków, leków czy spotkanie ze znajomymi, podczas gdy druga osoba wydaje pieniądze według własnego uznania, często nie licząc się z kosztami.

Sygnałem jest także rozliczanie każdego grosza. Wspólny budżet nie oznacza przesłuchiwanie partnera z każdej wydanej złotówki. Jeżeli partner rozlicza każdą złotówkę, wymaga zachowania i przedstawienia paragonów, krytykuje zakupy, mówiąc, że można kupić tańsze produkty, to niewątpliwie jest to sygnał ostrzegawczy.

W przemocy ekonomicznej ogranicza się partnerowi dostęp do pieniędzy. Wtedy jedna osoba zarządza wszystkimi kontami, hasłami i oszczędnościami, a druga nie ma realnego dostępu do wspólnych środków.

Pojawiają się także podwójne standardy i jest to jeden z najbardziej charakterystycznych sygnałów. Partnerowi mówi się: „musimy oszczędzać”, „nie stać nas na to”, „kup tańsze”, a jednocześnie osoba kontrolująca kupuje sobie nową elektronikę, markowe ubrania, kosztowne gadzety, inwestuje w drogie hobby. Taki właśnie sygnał pojawił się w historii pani przyjać.

Do przemocy ekonomicznej można także zaliczyć utrudnianie pracy zawodowej. Partner zniechęca do pracy, awansu lub samodzielnego zarobków. Może mówić: „po co ci ta praca?”, „dzieci bardziej cię potrzebują”, „ja zarabiam wystarczająco”, a w rzeczywistości utrzymuje w ten sposób zależność finansową.

Oczywiście dochodzi także do zabierania lub przejmowania dochodów partnera. Pensja wpływa na wspólne konto, ale faktyczny dostęp do niej ma tylko jedna osoba, która dodatkowo wzbudza poczucie winy przy wydatkach na podstawowe potrzeby. Wtedy ktoś słyszy: „po co ci takie drogie leki?”, „nie możesz kupować takich tamponów?”, „naprawdę potrzebujesz nowej kurtki?”. Wtedy mówimy już nie o oszczędności, lecz o kontroli drugiej osoby.

Przy przemocy ekonomicznej dochodzi także do izolowania partnera od wsparcia bliskich, znajomych. Osoba kontrolowana przestaje wychodzić ze znajomymi, bo „szkoda pieniędzy”, nie wyjeżdża, nie rozwija zainteresowań i z czasem traci kontakty społeczne. Jest to jeden z celów działania osoby przemocowej.

Przemoc ekonomiczna zawsze eskaluje

Trzeba pamiętać, że przemoc ekonomiczna często pojawia się stopniowo, ale zawsze

Kontrolowanie wydatków partnera, rozliczanie każdej złotówki, ograniczanie dostępu do własnych pieniędzy może być przejawem przemocy ekonomicznej

eskaluje. Zaczyna się zwykle od „rozsądnego oszczędzania”, potem przechodzi w kontrolę, a z czasem może prowadzić do całkowitego uzależnienia jednej osoby od drugiej. Dlatego warto reagować już na etapie sygnałów ostrzegawczych, zanim sytuacja stanie się naprawdę poważna.

W historii, którą Pani opisała, niepokojące nie jest nawet zachowanie męża Zuzy przy restauracyjnym rachunku. Bardziej alarmujące są informacje o rozliczaniu jej wydatków, ograniczaniu dostępu do własnych pieniędzy i stosowaniu innych standardów wobec siebie, a innych wobec żony. To właśnie takie nierówności są często jedną z pierwszych oznak przemocy ekonomicznej.

Jednocześnie proszę pamiętać o jednej ważnej rzeczy: nie uratuje pani Zuzy wbrew jej woli. To bardzo trudne dla przyjaciół i bliskich osób, będących w przemocowych związkach. Kiedy widzimy, że ktoś tkwi w niezdrowej relacji, naturalną reakcją jest chęć działania, pomoc, uwolnienie bliskiej osoby od toksycznego partnera. Chcemy porozmawiać ze sprawcą, przekonać, naprawić sytuację. Niestety, takie interwencje często kończą się pogorszeniem położenia osoby, której próbujemy pomóc.

Dlatego, zamiast walczyć z mężem Zuzy, proszę się skupić na samej Zuzie. Przede wszystkim pokazać jej, że jest pani obok. Nie ocenia pani jej decyzji, nie pyta, dlaczego na to pozwala, nie namawia do natychmiastowego rozstania. Osoba żyjąca pod silną kontrolą często już i tak zmagając się z poczuciem winy, wstydu i bezradności. Dużo bardziej pomocne będą słowa: „martwię się o ciebie”, „jeśli będziesz chciała porozmawiać, jestem”, „możesz na mnie liczyć”.

Warto też od czasu do czasu delikatnie wracać do tematu. Nie po to, by wywierać presję na przyjaciółce, ale żeby Zuza wiedziała, że nie była to jednorazowa rozmowa na wakacjach.

Często osoby znajdujące się w trudnych relacjach potrzebują miesięcy, a czasem lat, zanim same uznają, że chcą coś zmienić. Świadomość, że mają bezpieczną przystań, bywa wtedy bezcenna.

Może pani również wzmacniać jej poczucie sprawczości. Osoby poddawane kontroli często zaczynają wierzyć, że same sobie nie poradzą. Proszę przypominać Zuzie o jej kompetencjach, sukcesach zawodowych, samodzielności. Niech pamięta, że jest kimś więcej niż tylko żoną swojego męża i że ma prawo decydować o własnym życiu oraz własnych pieniądzach.

Wakacje są jak szkło powiększające

A co do Waszej znajomości? Rozumiem pani rozczarowanie. Wakacje często działają jak szkło powiększające. W ciągu tygodnia widzimy rzeczy, których nie dostrzegliśmy podczas kilku godzin spędzonych razem w restauracji.

Być może rzeczywiście przez jakiś czas będziecie potrzebowali dystansu od wspólnych wyjazdów. Nie musi to jednak oznaczać rezygnacji z przyjaźni z Zuzą. Wręcz przeciwnie. To właśnie teraz może najbardziej potrzebować ludzi, którzy nie będą jej oceniać, ale dadzą jej poczucie, że nie jest sama.

Czasami największą pomocą nie jest znalezienie rozwiązania czyjegoś problemu. Czasami jest nią cierpliwa obecność, dzięki której druga osoba odzyskuje siłę, by pewnego dnia znaleźć rozwiązanie samodzielnie.

Proszę zadbać o to, by przyjaciółka wiedziała, że ma w pani życzliwego i dyskretnego sprzymierzeńca. Trzymam kciuki za waszą relację z przyjaciółką, a jej życzę odwagi, by zaczęła szukać skutecznej pomocy, jeżeli problem będzie się pogłębiał. ●

***Justyna Ryczko** jest psycholożką z avigon.pl.

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o zdrowiu psychicznym na wysokieobcasy.pl/zyclepiej

SKANUJ I CZYTAJ

żyć lepiej
psychologia codziennie

Sąsiadka z plaży złośliwie komentowała mój brzuch:

Widziałeś? Jak można pokazywać takie ohydztwo?

Już pierwszego dnia pani sąsiadka z plaży zwróciła uwagę na mój brzuch. Może nie jest zbyt wystający, ale za to „upiękuszony” sporymi bliznami po trzech operacjach. I tak było codziennie, dopóki nie odezwał się jej mąż.

Nasza czytelniczka słyszała na plaży obraźliwe komentarze na temat swojego wyglądu:

Chciałam zapomnieć o tej historii, ale Wasza akcja „Ciało bez presji”, zachęciła mnie, żeby do niej wrócić i dać odpór chamskim odzywkom i dawania sobie prawa do oceniania innych.

Ale od początku. Raz na dwa lata spędzam urlop w wersji all inclusive. Po wakacjach, podczas których zwiedzam odległe rejony świata, w następnym roku wybieram odpoczynek z książką, leżakiem i nicnierobieniem. Każda forma odpoczynku ma swój urok, więc po wyczerpującym trekkingu jednego roku, następnego uprawiam leżing.

Przywitali się po angielsku

Tak było i w tym roku. Pojechałam do bardzo dobrego hotelu, gdzie mogłam dodatkowo skorzystać ze strefy SPA. Byłam zachwycona. Aż po trzech dniach mojego pobytu przyjechała następna grupa z Polski.

Małżeństwo w średnim wieku ułokowało się na plaży obok mojego leżaka. Kiedy przyszli pierwszego dnia przywitali się, używając angielskiego, więc odpowiedziałam im grzecznie również po angielsku. Przez kolejne dni wybieraliśmy te same miejsca, witając się w obcym języku. Nie mogli zauważyć, że jestem ich rodaczką, bo książka, którą zabierałam na plażę, była obłożona papierem. To ważna część tej opowieści.

Już pierwszego dnia pani sąsiadka zwróciła uwagę na mój brzuch. Może nie jest zbyt wystający, ale za to „upiękuszony” sporymi bliznami po trzech operacjach. Jedną z nich uratowała mi życie.

Blizny są częścią mojego życia

Pamiętam, że pierwszego roku po ostatniej operacji, która zakończyła się prawie dwudziestocentymetrową blizną, na plażę wychodziłam tylko w jednoczęściowym stroju. Jednak następnego roku włożyłam bikini i nie mam już problemu z bliznami. Są moje, są częścią mojego życia i wychodzę z założenia, że jeżeli ktoś gorszą lub mu przeszkadzają, to jego problem, a nie mój. Nie zmuszam nikogo, żeby na nie patrzył, a tym bardziej nie daję prawa, żeby komentował wygląd mojego brzucha.

Jak wspomniałam, sąsiadka z plaży, nie odmówiła sobie komentarza. Do męża rzuciła: „Widziałeś tę obok? Jak można pokazywać takie ohydztwo? Przecież są stroje jednoczęściowe”. Mąż znad telefonu potwierdził tylko, że widział i nie wracał do tematu, pograżając się w oglądaniu kolejnej rolki w sieci.

Kolejne dni wyglądały podobnie. Zawsze był jakiś komentarz ze strony rodaczki: „Stroje ma fajne, ale brzuch mogłaby zakrywać”, „Po co tak świeci tymi bliznami”, „Zmuszanie ludzi do patrzenia na blizny jest okropne”. Było tego więcej, a ja udawałam, że nie rozumiem, co mówi.

FOOTGETTY IMAGES

Kobieta o kobiecie

Ostatniego dnia przed wyjazdem na lotnisko postanowiłam pożegnać się z morzem. Znów wybrałam to samo miejsce, a moi sąsiedzi już tam byli. Zbliżając się do łóżka, usłyszałam: „Znów ta z bliznami idzie”. Na co mąż sąsiadki odparł: „Dałabyś już spokój tej kobiecie”. I to mnie chyba ośmieliło, bo powiedziałam po polsku: „Dziękuję panu za mądre słowo”. Pani tak opadła szczerką, że chyba długo zbierała ją z piachu. Mąż odpowiedział tylko: „Nie ma za co” i wrócił do obróbki telefonu.

I tutaj pojawiają się moje spostrzeżenia, które jednocześnie stają się pytaniami. Dlaczego kobieta o kobiecie jest w stanie wypowiedzieć tak krzywdzące, dołujące opinie? W tym duecie to mężczyzna okazał się tym bardziej wrażliwym, dającym przestrzeń drugiej osobie, szanującym jej wybór. Czy jest sens zwracanie uwagi na takie zachowania? Nie sądzę, że przy następnej sposobności ta pani zastanowi się i zrezygnuje z komentowania wyglądu innej osoby. Czy naprawdę największym problemem w naszym życiu jest wygląd cudzego brzucha? Dlaczego to sobie robimy?

PS. Na pewno nie zamierzam rezygnować z bikini.

MONIKA DENKIEWICZ*: Szanowna Pani, dziękuję za list i za zaufanie, którym obdarzyła nas Pani dzieląc się swoją historią. Dziękuję też za pytania. Akcje dotyczące ciała pozytywności są właśnie po to, by przełamywać wstyd i mówić o tym, co zwykle jest tematem tabu.

Niestety niektórzy z nas potrzebują porównywać się do innych, by spojrzeć na sa-

Blizny są moje, są częścią mojego życia i wychodzę z założenia, że jeżeli kogoś gorszą lub mu przeszkadzają, to jego problem, a nie mój

mych siebie życzliwiej, bo porównując się możemy dostrzec wyraźniej własne atuty. Sąsiadka z plaży myśli „Wyglądam lepiej, nie mam blizn, to dobrze” i oddycha z ulgą. Może ten komunikat skierowany w pani stronę pełnił też funkcję obronną. W końcu sąsiadka z plaży wypoczywa z mężem. Może chce się upewnić, że jej mąż nie będzie panią zainteresowany?

Jest to też pytanie o wstyd. Wstyd jest jedną z podstawowych emocji – tych uruchamiających się w nas już w pierwszych latach życia. Od tego, jak przebiega rozwój naszej osobowości zależy, czy w dorosłym życiu nasz wstyd będzie nas blokował czy pomoże nam stawiać zdrowe granice.

Sąsiadka być może nie miała żadnego pozytywnego, kobiecego wzorca. Matki, babci, siostry czy kuzynki, która dmucha w jej skrzydła. Wspiera niezależnie od wszystkiego. Brak takiego kogoś w dzieciństwie, sprawia, że w dorosłym życiu udowadniamy sobie, że jesteśmy wartościowi w różny, niekoniecznie zdrowy sposób. Porównywanie się do innych to jedna z metod.

Patologiczny wstyd prowadzi do zazdrości

Porównywanie się do innych często prowadzi do patologicznego wstydu, który blokuje nasze aktywności. Utrudnia on wchodzenie w satysfakcjonujące relacje, prowadzi do rywalizacji z innymi ludźmi, do zazdrości.

Być może sąsiadka z plaży również miałaby ochotę na bikini, jednak poczucie wstydu jej na to nie pozwala. Może sąsiadka zazdrościła pani pewności siebie, odwagi, dystansu do siebie, lubienia siebie samej?

Pyta pani czy reagować? Można, ale nie trzeba. Następnym razem może pani w podobnej sytuacji uśmiechnąć się i powiedzieć coś w stylu „Ja lubię swój brzuch, przypomina mi, że jestem silna, potrafię o siebie walczyć”.

PS. Trzymam kciuki, by nigdy nie zrezygnowała pani z bikini. Bo warto wierzyć w siebie. ●

***Monika Denkiewicz** jest psycholożką, psychoterapeutką. Udziela wsparcia online na avigon.pl.

Małżeństwo

To ja w związku noszę spodnie. Jemu to odpowiada, a ja mam dość

Koleżanki od zawsze były zachwycone moim mężem. Że wpatrzone we mnie jak w obrazek, że mądry, że zawsze zgadza się z moim zdaniem. A mnie od jakiegoś czasu zaczęło to ciążyć. Też chciałabym czuć się wreszcie zaopiekowana.

Nasza Czytelniczka spędzi wakacje bez męża. Ma to być dla niego nauczką:

Jadę w tym roku na wakacje bez męża. To moja decyzja, ale spowodowana jego zachowaniem. Jesteśmy małżeństwem od prawie 16 lat. Poznaliśmy się przez jego znajomych z uczelni. On jest wykładowcą, ja od zawsze w biznesie. Zakochałam się w jego inteligencji, elokwencji, w tym, jak wieczorami czytał mi na głos.

Od początku to ja dominowałam w tym związku, a później małżeństwie. Mąż skupiał się na swoich wykładach, a ja wszystko ogarniałam. Rachunki, zakupy, remonty, wakacje. Wszystko na mojej głowie. Gdybym miała liczyć w tych sprawach na mojego męża, to pewnie wcześniej czy później odłączyliby nam prąd.

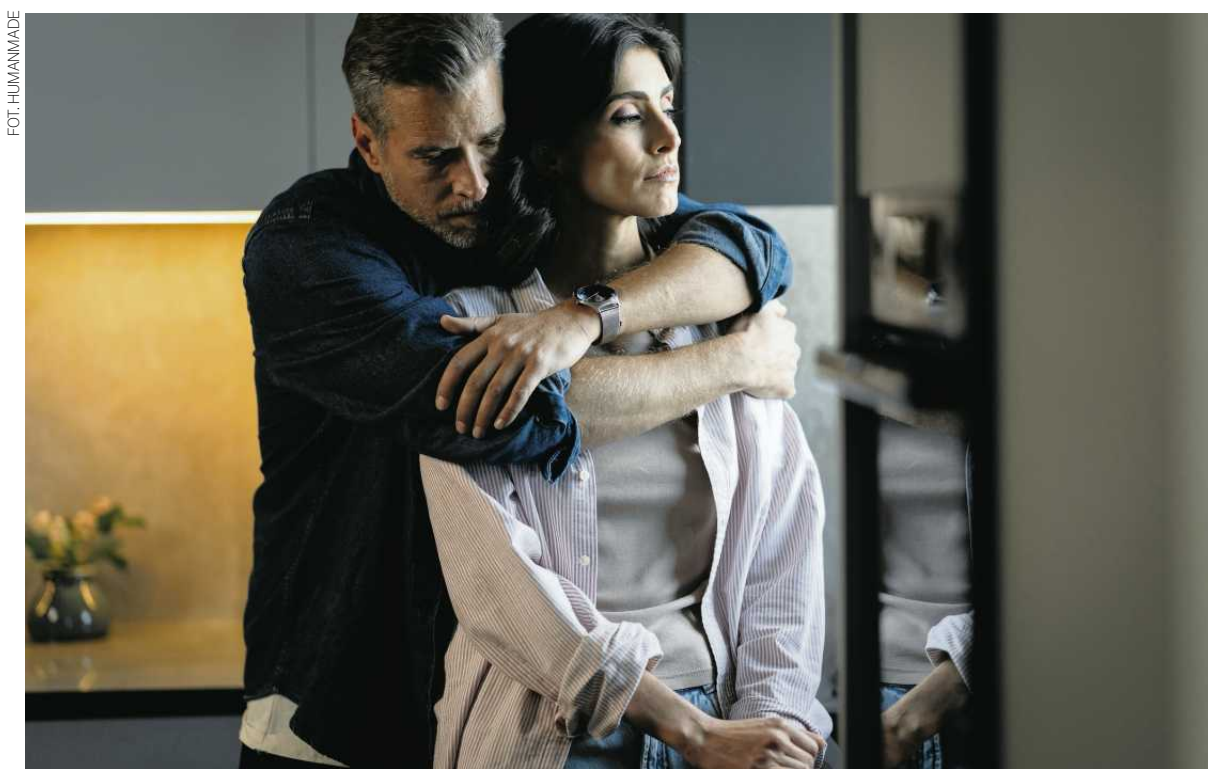
Też chciałabym czuć się wreszcie zaopiekowana

Koleżanki od zawsze były zachwycone moim mężem. Że wpatrzone we mnie jak w obrazek, że mądry, że zawsze zgadza się z moim zdaniem. A mnie od jakiegoś czasu zaczęło to ciążyć. Też chciałabym czuć się wreszcie zaopiekowana. Nie myśleć o codzienności, wiedzieć, że mam faceta, który o mnie zadba, zaskoczy, zrobi coś szalonego.

Jak się nad tym teraz zastanawiam, to chyba najbardziej zaczęła mi doskwierać ta jego przewidywalność. Co roku na urodziny bukiet róż i co roku o jedną więcej. Raz powiedziałam, że podobają mi się wyroby jednej z firm jubilerskich i teraz dostaje je co roku. Kiedyś lubiłam, jak zachwycał się jedzeniem, które przygotowywałam, a teraz unikam wspólnego jedzenia, żeby nie słuchać tego mrużenia i komplementów. W łóżku też ja dominuję, bo jego inicjatywa ograniczałaby się do przytulenia i całusa.

Specjalnie prowokuję kłótnie

To wszystko powoduje, że jestem sfrustrowana, a swoją złość wyładowu-

FOT. HUMANNMADE

Kiedy na początku czerwca zapytałam, co z naszymi wakacjami, dowiedziałam się, że on nie ma pomysłu, a ja to zrobię najlepiej. No to zrobiłam. Załatwiłam wakacje dla siebie i koleżanki

ję na mężu. Łapię się na tym, że specjalnie prowokuję kłótnie. Wiele razy powtarzałam, o co mi chodzi, ale on twierdzi, że to ja w tym związku noszę spodnie i jemu to odpowiada. Ale mnie przestało odpowiadać!

Dlatego już po feriach powiedziałam, że w tym roku on załatwia nasze wakacje. Nie ważne gdzie, za ile, ale ma mnie zaskoczyć. Przypominałam się co miesiąc, ale słyszałam tylko: pamiętam. Kiedy na początku czerwca zapytałam, co z naszymi wakacjami, dowiedziałam się, że on nie ma pomysłu, a ja to zrobię najlepiej.

No to zrobiłam. Załatwiłam wakacje dla siebie i koleżanki. Już nie przypominam, a on nie pyta. Jedziemy pod koniec lipca. Będę miała ponad tydzień na przemyślenia. Bez niego. I nie wiem, czy to będzie tylko ten tydzień bez niego. Przestało mi zależeć.

EWA CISŁO*: Droga Czytelniczko, Pani list jest dla mnie w swym wyrazie bardzo smutny, bo mówi o narastającym i kumulującym się rozczarowaniu w jednym z kluczowych obszarów życia. 16 lat wspólnego funkcjonowania nie oznacza, że potrzeby obu stron relacji będą zaspokojone w wystarczający sposób.

Trudna historia o zmieniających się potrzebach

Poszukiwanie „winy” w którejś osobie byłoby dużym uproszczeniem. Państwa historia jest historią o rozpadzie i o zmieniających się potrzebach.

Podstawowa trudność, jaką widzę, leży w odmiennych założeniach startowych. Pani mąż zauroczył Panią swoją inteligencją, erudycją i niekłamnym oddaniem i pozostał w tym niezmienny. Na szczęście i nieszczęście zarazem.

W tamtym okresie życia związek, w którym przyjęła Pani rolę swoistej lokomotywy i przewodniczki stada, był dla Pani wystarczający. Realizowała Pani swoje potrzeby dominacji i kształtowania Waszej wspólnej rzeczywistości, co dawało Pani poczucie spełnienia. Pozytywny odbiór społeczny męża utwierdzał Panią w poczuciu dokonania dobrego wyboru życiowego.

Z kolei Pani mąż jawi się w Pani opowieści jako nieco oderwany od realiów życia intelektualista, któremu rola drugich skrzypiec przynosi dużo satysfakcji. Wydaje się być przewidywalny, jednak uważnie słucha Pani sugestii i wyraża swoje uczucia i zaangażowanie.

Kumulacja rozczarowania

Z czasem to, co na początku było satysfakcjonujące, przestało być wystarczające. Założyła Pani, że mąż będzie bardziej elastyczny i skoro na początku idealnie wpasowywał się w Pani potrzeby, będzie tak nadal, nawet jeśli one się zmieniły. Nie wzięła Pani pod uwagę tego, że stabilność, przewidywalność i urok lekko niezaradnego i nieżyciowego idealisty, zaczyna być uciążliwe w obliczu wyzwań codzienności.

Nadal podejmowała je Pani samodzielnie, nie wywierając presji na zmianę postawy męża, wychodząc z założenia, że nie udźwignie on zadań przyziemnych. A to przecież dorosły człowiek, w pełni władz umysłowych i o wysokim poziomie intelektualnym, który, zmuszony przez życiowe okoliczności, musiałby poradzić sobie jakoś z ogarnięciem płatności i innych prozaicznych zadań. Tymczasem w Pani kumulowało się rozczarowanie, które wylało się przy okazji planów wakacyjnych, które obnażyły złą kondycję relacji.

Wygodnie było nie dostrzegać zachodzących zmian

Żeby oddać sprawiedliwość, należy też dodać, że Pani mężowi było zapewne wygodnie nie dostrzegać zachodzących zmian. W swoim przekonaniu okazywał Pani uwagę i był uważny, ale wyłącznie w aspektach, które były względnie łatwe do realizacji. W pewnym sensie odwracał głowę od Pani faktycznych potrzeb. Ponieważ nie były one wystarczająco jasno i jednoznacznie wyrażane, uważał, że sytuacja jest mniej więcej satysfakcjonująca dla obu stron. O tym, że przyjął strategię chowania głowy w piasek, świadczy omijanie tematu wakacji i przyznanie się do beznadziejności dopiero w ostatnim momencie.

I co teraz? Teraz proszę pojechać na wakacje i odpocząć. Nie analizować zbyt dużo, na pewno nie podejmować żadnych zmieniających życie decyzji, popływać, pozwiedzać, wyspać się, wytańczyć, poczytać książki i jeść lokalne przysmaki.

A po powrocie udać się z mężem na terapię małżeńską, która pomoże Państwu dostrzec faktyczne i aktualne potrzeby obu stron i wspólnie podjąć decyzję o kontynuowaniu lub niekontynuowaniu relacji. Decyzja o końcu relacji lub jej naprawie nie musi spaść na Panią. Uważam wręcz, że powinna być wspólna, aby odpowiedzialność obciążała obie strony w podobny sposób. ●

***Ewa Cisło** jest psycholożką, trenerką kompetencji miękkich, socjoterapeutką i psychodietetyczką. Udziela indywidualnego wsparcia online na platformie avigon.pl.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34449578

W sprzedaży!

SPONSOR WYDANIA

SUPPLEMENT DIETY
MÖLLER'S
OMEGA-3

TEMAT NUMERU:

JAK SIĘ DOGADAĆ Z DORASTAJĄCYM DZIECKIEM

oraz:

- Agresja nastolatka. Co za nią stoi
- Matki z ADHD
- Orzeczenia i opinie. Sprawdź, co należy się w szkole
- Fakty i mity o diecie dziecka

Więcej o psychologii
czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

wyborcza

wyborcza.pl

TV

VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max |
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Ap

„CHŁOPAK
Z OSTATNIEGO RZĘDU”.
MŁODY WILK PRZECHYTRZY
STAREGO LISA
S. 4-5

EUROWIZJA
JEDZIE
NAD MORZE CZARNE
S. 5

„STROICIEL SEJFÓW”.
IDEALNY FILM MA RANDKĘ
S. 6

TED LASSO

Wąsaty trener poprowadzi kobiecą drużynę piłkarską

S. 2-3

TRENER

z przypadku

Choć trzy lata temu się pożegnał, wąsaty trener znów poprowadzi drużynę piłkarską. Tym razem kobiecą.

Ted Lasso przyjechał z rodzinnego Kansas City do Londynu, by trenować drużynę piłkarską, do tego pierwszoligową. Nie wiedział do końca, dlaczego – nie znał nawet dobrze przepisów – ale propozycja była tak intratna, że ją przyjął. I zaskoczył wszystkich.

Zbudował drużynę i ruszył z nią na podbój Premier League, przy okazji sprawiając, że życie ludzi wokół niego stało się lepsze.

A jego życie? Cóż, tutaj serial nieoczekiwanie uderzył w poważne tony, bo uśmiechnięty trener miewał ataki paniki i nosił w sobie dużo smutku. Własne problemy umniejszał, ale przyjaciele zaopiekowali się nim tak, jak on wcześniej zaopiekował się nimi.

To wszystko zgrabnie łączyło się z mniej lub bardziej wyszukanymi żartami i dużą porcją wulgaryzmów. Było i o związkach, i o kobiecej przyjaźni, a nawet o nierównościach, w tym klasowych.

Najmniej zaś o piłce, choć aktorzy zatrudnieni do ról piłkarzy przyzwyczajeni byli sobie na boisku.

Drugi sezon „Teda Lasso” był nawet lepszy od pierwszego, oba obsypano nominacjami do Emmy (po 20!) i nagrodzono jako

najlepszą komedię dwa lata z rzędu. A potem przyszedł sezon trzeci.

Przeciągnięte odcinki, które z 30 minut wydłużyły się do 45 i więcej, niespójności, wątki prowadzące donikąd, a co najgorsze – wymuszone zmiany w życiu niektórych bohaterów czy nawet, o zgrozo, w ich osobowościach. Sezon trzeci, który miał być ostatnim, był okropnym zawodem.

Zatrzeć fatalne wrażenie?

Ale amerykański show-biznes nie potrafi odpuścić. I tak po ponad trzech latach serial wraca. Czy wraca poziom dwóch pierwszych sezonów? Pierwsze odcinki napawają mnie nadzieją.

W słodkim do mdłości finale trzeciego sezonu Ted postanowił wrócić do Kansas City, żeby być blisko swojego syna.

Gdy spotykamy go w sezonie czwartym, jest zastępcą kierownika w dużym sklepie spożywczym. Ale pracuje tam tylko na część etatu, żeby mieć czas dla Henry'ego. Po pracy Ted swoim wielkim amerykańskim samochodem wraca do swoje-

go amerykańskiego szaro-beżowego domu na przedmieściach. A tam czeka niespodzianka: Rebecca, właścicielka AFC Richmond, Leslie (Jeremy Swift), dyrektor drużyny, i Keeley (Juno Temple), specjalistka od PR-u, przyjechali, żeby namówić go do powrotu i objęcia stanowiska trenera kobiecej drużyny. Ted się oczywiście waha, ale spokojnie – zanim pierwszy odcinek dobiegnie końca, zgodzi się.

Jednak Alice Chilton, dotychczasowa trenerka kobiecej drużyny złożyła rezygnację i będzie mu pomagać tylko do końca tygodnia. Czy Ted będzie w stanie ją zatrzymać?

Trenerka na ratunek Tedowi

Trenerkę Chilton gra znana z serialu „Sex Education” Tanya Reynolds. Grała tam nieco dziwną nastolatkę piszącą erotyczne opowiadania o kosmitach.

Ma wielki talent, charakterystyczną urodę i wspaniałą vis comica. Świetnie odnalazła się w kostiumie w filmowej „Emmie” na podstawie Jane Austen i w „Tej innej siostrze Bennet”, moim ulubionym serialu tego roku.

W „Tedzie Lasso” jej bohaterka zachowuje kamienną, niczym u Bustersa Keatona, twarz. Jest niewzruszona – nie daje nic po sobie poznać. To sprawia, że Rebecca nazywa ją z przekąsem „promyczkiem słońca”, a trenerka Chilton na jej „dzień dobry” odpowiada: „Skąd wniosek, że dobry?”. Kiedy na tej twarzy pojawia się w końcu uśmiech, widz czuje, jakby rzeczywiście zza chmur wyszło słońce. Nie należy tego jednak oczekiwać ani szybko, ani często.

Ted Lasso trenuje piłkarki

Podoba mi się również, że tym razem „Ted Lasso” zajął się kobiecą piłką nożną. Wciąż niedofinansowaną, wciąż traktowaną po macoszemu, ale powoli rosnącą w siłę. I pod względem talentu piłkarek, i pod względem liczby kibiców.

W Wielkiej Brytanii, w której toczy się akcja serialu, kobieca piłka była tak popularna, że zazdrośni o kibiców i pieniądze mężczyźni w 1921 roku jej zakazali. Pretekstem było to, że jest „nieodpowiednia” i „niekobieca”. Zakaz obowiązywał do lat 70.

U nas zakazu nie było, ale dziewczynki w piłkę nożną nie grały zbyt często. Z tych najbardziej zdeterminowanych wyrosły takie wspaniałe piłkarki jak gwiazda Barcelony Ewa Pajor.

W kontraście do Europy w Stanach, z których pochodzi trener Lasso, piłka nożna przez lata była uznawana za sport kobiecy, nie tak kontaktowy i niebezpieczny jak futbol amerykański. I to właśnie Amerykanki – Mia Hamm, Alex Morgan czy Hope Solo – były pierwszymi znanymi na świecie zawodowymi piłkarkami.

A jednak, gdy ogłoszono, że w czwartym sezonie Ted Lasso będzie trenował kobiety, niektórym internetowym komentatorom to się nie spodobało.

Padają argumenty, że twórcy serialu poddali się „terrorowi wokizmu” czy że kobieca piłka jest nudna i nikt nie chce jej oglądać. Co prawda coraz to nowe rekordy liczby widzów na stadionach i przed telewizorami podczas dużych imprez, a czasem także meczów ligowych w Anglii, Niemczech, Hiszpanii czy USA temu przeczą, ale kto by się przejmował faktami. Przyszłoroczny kobiecy mundial w Brazylii zapewne też będzie się cieszył powodzeniem wśród kibiców.

Ci wojownicy klawiatury, którzy stwierdzili, że dalej „Teda Lasso” oglądać nie będą, nie są jednak prawdziwymi fanami serialu. Bo gdyby nimi byli, pamiętali by jedną z najważniejszych lekcji, jakiej, grając w pubie w darta z Rupertem, udzielił wszystkim Ted: „Be curious, not judgmental” – bądź ciekawy, zamiast oceniać. Zwłaszcza zanim obejrzyś.

MAJA STANISZEWSKA

TED LASSO

serial komediowy, USA, Wielka Brytania 2020-26, wyk. Jason Sudeikis, Hannah Waddingham, Juno Temple, Jeremy Swift, Phil Dunster, Brett Goldstein, Brendan Hunt, Nick Mohammed, Sarah Niles, Anthony Stewart Head

4 sezony | Apple TV+

Między snem a jawą

Powieść przez lata uchodziła za niemożliwą do przeniesienia na ekran. Czy serial podolał wyzwaniu?

Sto lat samotności” to tytuł, który od dekad miał status jednej z najwybitniejszych powieści literatury iberoamerykańskiej. Historia Macondo i kolejnych pokoleń rodziny Buendia jest jednocześnie rodzinną sagą, opowieścią o Kolumbii i niezwykłą podróżą przez realizm magiczny. To świat, w którym historia spleta się z legendą, a to, co niemożliwe, przyjmowane jest z rozbrajającą naturalnością.

Nic dziwnego, że sam autor uważał swoją powieść za niemożliwą do przeniesienia na ekran. – Powieść, w przeciwieństwie do filmu, pozostawia czytelnikowi pole do kreatywności, pozwalając mu wyobrazić sobie bohaterów, scenerię i sytuacje tak, jak sam je postrzega – serwis newswav.com cytując słowa Gabriela Garcíi Márqueza, które miał wypowiedzieć w wywiadzie udzielonym w latach 80.

Nie da się sfilmować?

Po śmierci pisarza w 2014 roku jego spadkobiercy zdecydowali się jednak udostępnić historię do ekranizacji. Netflix podzielił ją na dwa sezony. Pierwszy liczy osiem odcinków. Zadebiutował 11 grudnia 2024 roku. Druga część przedstawia kolejne dekadę historii rodziny Buendia. Pierwsze siedem odcinków pojawiło się 5 sierpnia 2026 roku, natomiast finał zaplanowano na 26 sierpnia. Zamiast ścisnąć wielką powieść w dwóch godzinach, twórcy dostali przestrzeń, by pozwolić tej historii wybrzmieć pełnym głosem.

– Każdy odcinek tej drugiej części jest jak film – przyznał reżyser Carlos Moreno. – Przenieśliśmy serial na zupełnie nowy poziom pod względem estetycznym, narracyjnym, a także dźwiękowym i muzycznym, aby stworzyć znacznie bardziej kinowe i emocjonalne zakończenie. Po trzech latach spędzonych w tym domu i w tym miasteczku czuliśmy, że zakończenie tej podróży musi być równie wielkie, epickie i kinowe – zapowiadał, cytowany przez deadline.com.

Jest dobrze, choć nie idealnie

– Nie przesadzę, jeśli napiszę, że to chyba najpiękniejszy serial nie tylko tego roku,

ale i wielu lat. To film rozciągnięty na całe godziny, który nie nuży i sprawia tylko, że chce się więcej – pisała w swojej recenzji o pierwszym sezonie „Stu lat samotności” Magda Walma z kultura.gazeta.pl. Drugi sezon zdaje się nie odstawać. Nie ucieka od trudniejszych tematów. Losy rodziny stają się coraz bardziej uwikłane w politykę, konflikty i nieuchronny rozpad świata, który znamy z pierwszej części.

Pierwsze reakcje są zdecydowanie przychylnie. Nie brakuje także głosów bardziej sceptycznych. Pozostaje problem, który Márquez przeżywał przed laty. Jak pokazać na ekranie coś, co w książce działa właśnie dlatego, że czytelnik sam dopowiada sobie granicę między snem a jawą?

Jednak „Sto lat samotności” to tytuł, który zdecydowanie jest godny uwagi. Oczywiście jest, że nie każdemu przypadnie do gustu, ale biorąc pod uwagę liczne wyzwania, Netflix może uznać go za udany. – Szala przechyliła się bardziej w stronę sukcesu niż porażki – skwitowali recenzenci.

WIKTORIA CIDYLO

Historia Macondo i pokoleń rodziny Buendia jest jednocześnie rodzinną sagą, opowieścią o Kolumbii i niezwykłą podróżą przez realizm magiczny

· FOT. NETFLIX

STO LAT SAMOTNOŚCI

serial dramatyczny, Kolumbia 2024-26, wyk. Claudio Cataño, Marco Antonio González, Susana Morales, Gino Montesinos, Ruggero Pasquarelli, C. Eduardo de los Reyes, Janer Villareal

2 sezony | Netflix

MIŁOŚĆ WILK

przechytrzy starego lisa

„Chłopak z ostatniego rzędu” serwuje widzom dreszczowiec w środowisku literackim.

To historia stara jak literatura. Wypalony pisarz, który wiele lat wcześniej wydał jedną powieść i jego utalentowany student, bez wysiłku piszący genialne zdania. Profesor Heo Mun-oh mądrzej intelektualnie na wydziale literatury prestiżowego uniwersytetu. Opowiada o klasykach uczniom, których bardziej interesują telefony. Wciąż marzy o tym, że po latach ukończy wreszcie drugą książkę. Codziennie chodzi do pracy przekonany o jej bezsensie, od kilkunastu lat żyje z żoną jak ze współlokatorką. Jego smętne życie zmienia się, kiedy czyta wypracowanie jednego ze studentów.

Czyż nie byłoby wspaniale?

Milczący i wycofany Lee Kang zawsze siada w ostatnim rzędzie. Píše o swojej zazdrości wobec jednego z kolegów, o tym, jak próbuje się do niego zbliżyć, a właściwie być nim i mieć to, co on. Profesor Heo Mun-oh jest oczarowany boleśnie surową prozą. Robi to, czego nie zrobił nigdy wcześniej. Proponuje Lee Kangowi prywatne zajęcia. Po części dlatego, że rozpoznaje geniusza. Ale chciałby też, żeby część talentu spłynęła również na niego.

Bo czyż nie byłoby wspaniale zdobyć okruszek uznania? Uśmiechać się skromnie w błysku fle-

szy, kiedy ze sceny płyną podziękowania za cierpliwość i mądrość starego profesora? Poludniowokoreański, liczący sześć odcinków thriller psychologiczny „Chłopak z ostatniego rzędu” robi coś, co udaje się rzadko. Serwuje widzom dreszczowiec w środowisku literackim. I wciąga jak najlepsza powieść. To nie powinno dziwić, skoro scenariusz powstał na podstawie jednej z nich – hiszpańskiej książki „El chico de la última fila” autorstwa nagradzanego autora Juana Mayorgi.

Manipulacja i morderstwo

Skąd dreszcze? Lee Kang jest zdeterminowany. Nie tylko za-

przyjaźnia się z bardziej uprzywilejowanym kolegą. Jak Ripley z powieści Patricii Highsmith chce więcej i więcej. Manipulacją i odgrywaniem ofiary, udaje mu się przekonać do siebie rodziców kumpla. Ci proponują nawet, by z nimi zamieszkał. Przekonuje ich to, że świetnie się uczy, a wzrusza rzewna historia o odejściu matki i chorobie ojca, którą Lee Kang sprządaje im nad wystawną kolacją.

Profesor jest wniebowzięty. Dzięki temu jego uczeń ma o czym pisać, może obserwować pierwowzory swoich bohaterów w środowisku naturalnym. Nalega, że na pewno nie wszystko wygląda w tym domu tak sielsko, jak wydaje się na pierwszy rzut oka. I ma rację.

„Chłopak z ostatniego rzędu” skręca w stronę thrillera bardzo szybko. Profesor i uczeń rozwiązują nawet wspólnie zagadkę morderstwa, nie to jest tu jednak najważniejsze. Od pierwszego odcinka wiadomo, że Lee Kang coś ukrywa. Co?

Finał „Chłopaka z ostatniego rzędu” zaskakuje swoim okrucieństwem psychologicznym, ale jest dobrze przemyślany. Od pierwszej sceny pierwszego odcinka wszystkie fabularne ścieżki wiodły właśnie do niego. Ta historia nie mogła się skończyć inaczej. W czasie jednego z wykładów na temat konstrukcji powieści sam Heo Mun-oh mówi zresztą, że w życiu każdego bohatera jest wydarzenie, które „wprawia całą opowieść w ruch”.

Sflaczały kręgosłup moralny

„Chłopak z ostatniego rzędu” nie jest jednak tylko historią mentora i jego adepta rzucanych w kryminalną intrygę. To przede wszystkim opowieść o obsesji i zawiści, przed którymi nie chronią profesorskie tytuły. Heo Mun-oh bywa miałki i zawistny. Od lat nie napisał ani słowa, bo jego kolega pisarz krytycznie ocenił jego prozę. Namawia Lee Kanga do podglądania, śledzenia, a powoduje nim nie poczucie tego, co słuszne, lecz osobista zadrą.

Dla tej historii pozbędzie się swojej etyki, pozwoli, by jego kregosłup moralny sflaczał. Jest od kolejnych rozdziałów pisanych przez Lee Kanga uzależniony. Dla kolejnej działki złożonej ze zdań i kropek zrobi wszystko. Postawi na szali swoją renomę, życie rodzinne i szacunek kolegów. Oglądanie jego upadku sprawia niemal fizyczną przykrość.

„Chłopak z ostatniego rzędu” nie oszczędza swojego bohatera, pozwala widzowi nim pogardzać i jednocześnie czuć do niego sympatię. Ot, żaloszny gość w wygniecionych garniturach, który przez chwilę uwierzył, że wciąż jeszcze może coś osiągnąć. Bardzo prawdziwy i ludzki.

Serial pewnie nie byłby taki świetny, gdyby nie 64-letni Choi Min-sik w głównej roli.

Ten południowokoreański aktor zasłynął rolami w mocnych filmach – w legendarnym już dziś „Oldboyu” zagrał główną rolę, w przerażającym „Widziałem diabła” był wynaturzonym seryjnym mordercą, dla którego zabijanie to hobby.

W „Chłopaku z ostatniego rzędu” aktor znów ma okazję błysnąć w kilku scenach swoim szalonym spojrzeniem. Wspaniale ogląda się jego aktorskie popisy i powolny moralny kolaps jego postaci. Oczywiście z dystansu, przez barierę z ekranu. Z bliska patrzenie na ten stopniowy, cichy upadek byłoby trudne do zniesienia.

MARTA GÓRNA

CHŁOPAK Z OSTATNIEGO RZĘDU

serial dramatyczny, Korea Południowa 2026, tw. Kim Kyu-tae, wyk. Choi Min-sik, Choi Hyun-wook, Jin Kyung, Huh Joon-ho, Yunjin Kim, Han Ji-eun, Lee Jin-woo

6 odc. | Netflix

Eurowizja jedzie nad Morze Czarne

Choć od zakończenia Eurowizji minęły trzy miesiące, przygotowania do kolejnej nabierają tempa.

Po zwycięstwie Dary w 70. Konkursie Piosenki Eurowizji po raz pierwszy w historii konkurs zawita do Bulgarii. Gospodarzem w 2027 roku będzie Burgas, miasto nad Morzem Czarnym. Organizatorzy chcą jednak, aby wydarzenia towarzyszące odbywały się również w Sofii, Płowdiwie i Warnie.

– Nie chodzi o to, że jedno miasto organizuje Eurowizję. To Bulgaria ją organizuje: cała społeczność, zjednoczona i zainspirowana – oznajmił burmistrz Burgas Dimitar Nikolow.

EBU dokręca regulamin

Eurowizja 2027 to także kolejne zmiany. Organizatorzy tłumaczą, że są one efektem corocznego przeglądu regulaminu oraz uwag nadawców po tegorocznym konkursie w Wiedniu.

Najwięcej emocji może wzbudzić zapis dotyczący organizacji konkursu. Europejska Unia Nadawców (EBU) może odebrać to prawo zwycięskiemu krajowi, jeśli znajduje się on w stanie wojny lub sytuacji w państwie bądź jego regionie będzie stwarzała poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa. W takiej sytuacji EBU wyznaczy gospodarza zastępczego.

Tak było już w 2022 roku, kiedy zwyciężyła Ukraina. Nowe przepisy są jednak szczególnie interesujące w kontek-

ście Izraela – gdyby to ten kraj wygrał Eurowizję, EBU musiałaby odpowiedzieć na pytanie, czy sytuacja w regionie pozwala mu zostać gospodarzem kolejnej edycji konkursu.

Doprecyzowano także zasady dotyczące występów. Główna melodia nadal musi być wykonywana przez wokalistę na żywo. Podkłady i wcześniej nagrane elementy pozostają dozwolone, ale nie mogą zastępować głównego wokalu ani nadmiernie go wspomagać.

Zmienia się także zapis dotyczący wieku uczestników. Na scenie będą mogli występować wyłącznie artyści, którzy ukończą 18 lat przed pierwszą próbą. EBU tłumaczy to wzmacnianiem ochrony młodych wykonawców przed presją związaną z udziałem w konkursie. W praktyce oznacza to koniec występów 16- i 17-latków w dorosłej Eurowizji.

Koniec ery Moroccanil

To jednak nie koniec rewolucji. Po sześciu latach z Eurowizją ma rozstać się Moroccanil, izraelska firma kosmetyczna,

której charakterystyczne logo było jednym z najbardziej rozpoznawalnych elementów komercyjnej oprawy konkursu.

Współpraca marki z konkursem rozpoczęła się jeszcze przed odwołaną z powodu pandemii edycją w 2020 roku. W 2027 roku tego partnera już jednak nie zobaczymy. 13 sierpnia EBU oznajmiła to w oświadczeniu przekazanym hiszpańskiemu portalowi ESCplus. „Możemy potwierdzić, że po sześciu udanych latach Moroccanil zdecydowało się nie przedłużać sponsoringu Konkursu Piosenki Eurowizji” – napisał Dave Goodman, szef komunikacji Konkursu Piosenki Eurowizji.

Co ciekawe, do momentu wydania tego wydania do druku, EBU nie opublikowała osobnego komunikatu prasowego w tej sprawie. Logo Moroccanil nie pojawiło się jednak w filmie promocyjnym miasta gospodarza.

Przez ostatnie lata obecność Moroccanil w gronie najważniejszych sponsorów Eurowizji stała się częścią sporu wokół udziału Izraela w konkursie. Krytycy pytali, czy pieniądze od izraelskiej firmy nie są jednym z powodów, dla których organizacja tak stanowczo broni prawa Izraela do udziału w wydarzeniu. Podczas tegorocznej Eurowizji w Wiedniu dyrektor konkursu Martin Green zdecydowanie odrzucił te sugestie, zapewniając, że sponsorzy nie mają wpływu na decyzje EBU.

Półfinały Eurowizji 2027 zaplanowano na 11 i 13 maja, a wielki finał odbędzie się 15 maja. Na razie udział w konkursie potwierdziło 20 państw, w tym debiutująca Kanada.

MAGDALENA BIRSKA

Nareszcie świetny film dla dorosłych widzów. Szkoda, że nie trafił do kin.

Idealny film na randkę

Przyznam się od razu: to nazwisko Leo Woodalla przyciągnęło mój wzrok. Odkąd pojawił się w drugim sezonie „Białego Lotosu”, oglądam wszystko, w czym gra. Po serialu „Jeden dzień” byłam pewna, że czeka go wielka kariera. I nie myliłam się.

Bondem pewnie nie zostanie, choć z drugiej strony, kto wie? Jest Anglikiem w odpowiednim wieku – nie ma jeszcze trzydziestki, a ponoć właśnie takiego aktora szukają amerykańscy producenci. Do tego podoba się kobietom, a przede wszystkim ma charyzmę i urok. Co nie znaczy, że nie potrafi zagrać prostaka, patrz wspomniany „Biały Lotos”.

Partnerował już Renee Zellweger w „Bridget Jones: Szalejąc za facetem” (to on był tytułowym facetem), Ramiemu Malekowi i Russellowi Croweowi w „Norymberdze” czy Rachel Weisz w serialu „Wladimir”.

Teraz połączono go w parę z samym Dustinem Hoffmanem. I to parę niezwykle oryginalną.

Stroiciel fortepianów i sejfów

Woodall gra Nikiego, stroiciela fortepianów cierpiącego na poważną nadwrażliwość słuchową, który terminuje u starego mistrza Harry’ego Horowitza, w którego wcielił się Hoffman.

Razem jeżdżą po Nowym Jorku i okolicach, przywracając czyste brzmienie instrumentom, które większość właścicieli uważa po prostu za kolejny symbol statusu, niczym sportowe auto w garażu. Ci bogacze traktują zresztą naszych stroicieli jak kolejnych fachowców od napraw i pytają, czy skoro już

tu są, nie mogliby naprawić spluczki. W końcu gość w roboczym kombinezonie to tylko gość w roboczym kombinezonie, prawda?

Niki poza kombinezonem nosi też na stałe zatyczki do uszu. Nawet zwykłe dźwięki, takie jak brzęczenie lodówki czy szum ulicy za zamkniętym oknem, są dla niego zbyt głośne, drażniące i niepozwalające się skupić. Głośniejsze – sama ulica na przykład – są wręcz bolesne. Dlatego, chodząc po Nowym Jorku, potrzebuje także dużych, wydłuszających słuchawek.

Fortepiany stroi w zatyczkach, ale kiedy je zdejmuje, jest w stanie usłyszeć dźwięki zapadki mechanizmu sejfów. To się przydaje, gdy Harry zapomina kombinacji do swojego. A później, gdy szef firmy ochroniarzkiej opiekującej się domami bogaczy proponuje Nikiemu zajęcie na boku – otwieranie sejfów w zamian za część zysków z lupów. Chłopak nie zgodziłby się na to, gdyby nie fakt, że Harry trafił do szpitala, a do tego nie tylko nie ma ubezpieczenia, ale także długi medyczne.

Mistrz, uczeń i dziewczyna

Niki uważa Harry’ego nie tylko za mentora, ale przede wszystkim za przyjaciela. Ten zaś żywi wobec swojego czeladnika ojcowskie uczucia. Hoffman gra to z taką lekkością, ciepłem i słodyczą, że widz całkowicie rozumie oddanie Nikiego.

Na dodatek Harry pomaga mu zdobyć dziewczynę – piekielnie zdolną studentkę kompozycji, której Niki przeszkodził w próbach przed koncertem dyplomowym. Ruthie (Havana Rose Liu) jest początkowo zirytowa-

na. Patrzy na Nikiego z góry, aż okazuje się, że o muzyce wie on być może więcej niż ona.

Tutaj w filmie zaczynają pobrzmiwać przyjemne tony komedii romantycznej, które zgrabnie przenikają się z bardziej dramatycznymi tonami kina sensacyjnego. Głównie jest to jednak historia obyczajowa. Taka, utrzymana w coraz rzadziej dziś spotykanym stylu amerykańskich komediodramatów obyczajowych – starego dobrego kina środka, opowiadającego ciekawe historie o ciekawych ludziach, bez komputerowych efektów specjalnych, scen seksu czy nadmiernej przemocy.

„Stroiciel sejfów” to inteligentne, dobrze napisane i świetnie zagrane kino dla dorosłego widza, który po seansie będzie miał poczucie dobrze spędzonego czasu. Mnie przypomina nieco filmy Nory Ephron czy Nancy Meyers, ale nakręcone tu i teraz, dla współczesnej publiczności.

Nie ma dziś wielu takich filmów, dlatego żałuję, że „Stroiciel sejfów” nie trafił do kin. Idealnie nadawałby się na piątkową lub niedzielną randkę. Ale warto go zobaczyć choćby z własnej kanapy.

MAJA STANISZEWSKA

STROICIEL SEJFÓW

reż. Daniel Roher, wyk. Leo Woodall, Dustin Hoffman, Havana Rose Liu, Tovah Feldshuh, Jean Reno, Lior Raz, Nissan Sakira, C.S. Lee, Gil Cohen, Rek Lee, Jonnie Park

m.in. CANALVOD, Player, Prime Video i TVP VOD

PIĄTEK 28.08

GOLF

• PGA TOUR – TOUR CHAMPIONSHIP
2. dzień
19:00 | EUROSPORT 2

KAJAKARSTWO

• MISTRZOSTWA ŚWIATA
W POZNANIU
09:00 | POLSAT SPORT 1
15:00 | POLSAT SPORT 2

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
UCI World Tour – 7. etap
13:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Bayern Monachium – VfB
Stuttgart
20:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LIGA PORTUGAL BETCLIC
Rio Ave FC – Sporting CP
21:10 | ELEVEN SPORTS 4

• LIGUE 1 MCDONALD'S
Lille OSC – Paris Saint-
Germain
20:40 | ELEVEN SPORTS 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Wisła Płock – Korona Kielce
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Legia – Śląsk Wrocław
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Crystal Palace – Man. City
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
AC Milan – Venezia FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKĄ

• MISTRZOSTWA EUROPY
Kobiet w AZERBEJDŻANIE,
CZECACH, SZWECJI I TURCJI
Turcja – Polska
17:45 | POLSAT SPORT 1

SNOOKER

• WUHAN OPEN
Półfinały
08:00 | EUROSPORT 1
13:30 | EUROSPORT 2

TENIS

• ATP 250
– WINSTON-SALEM OPEN
1. półfinał
22:00 | POLSAT SPORT 2
2. półfinał
00:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 500
– ABIERTO GNP SEGUROS
Półfinał
01:00 | CANAL+ SPORT2 HD
03:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 29.08

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
8. etap
15:00 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Union Berlin – Frankfurt
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
1. FSV Mainz 05 – SC
Paderborn 07
15:20 | ELEVEN SPORTS 4

Goal Arena – 1. kolejka
Bundesligi
15:20 | ELEVEN SPORTS 3
RB Lipsk – Mönchengladbach
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
Dortmund – Hamburger SV
18:20 | ELEVEN SPORTS 1

• LIGUE 1 MCDONALD'S
Olympique Lyonnais – Le Havre
20:40 | ELEVEN SPORTS 3
Stade Brestois 29 – Toulouse
20:40 | ELEVEN SPORTS 4

• PKO BP EKSTRAKLASA
Radomiak Radom – Cracovia
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Motor Lublin – Piast Gliwice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Wisła Kraków – Wiczyzsta
17:25 | TVP SPORT
Wisła Kraków – Wiczyzsta
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
KGHM Zagłębie Lubin – Pogoń
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Tottenham – Newcastle United
18:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
18:25 | ELEVEN SPORTS 4
Juventus – Parma Calcio 1913
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

TENIS

• ATP 250 – WINSTON-SALEM OPEN
Finał
22:00 | POLSAT SPORT 2

• WTA 500 – ABIERTO GNP
SEGUROS
01:30 | CANAL+ SPORT2 HD

NIEDZIELA 30.08

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
12:00 | EUROSPORT 1

KOSZYKÓWKĄ

• ELIMINACJE MISTRZOSTW ŚWIATA
MĘŻCZYZN
Polska – Niemcy
14:35 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
SC Freiburg – SV Werder Breme

SIATKÓWKĄ. Trwają ME siatkarek. Reprezentantki Polski zmierzają się w piątek z broniącymi trofeum Turczynkami. Transmisja w Polsacie · FOT. KUBA ATYS / AGENCJA WYBORCZA.PL

15:20 | ELEVEN SPORTS 1
FC Augsburg – FC Schalke 04
17:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LIGUE 1 MCDONALD'S
Paris FC – OGC Nice
14:55 | ELEVEN SPORTS 3
Stade Rennais FC – Le Mans FC
17:10 | ELEVEN SPORTS 3
AS Monaco – Marsylia
20:40 | ELEVEN SPORTS 3

• MULTI PREMIER LEAGUE
14:55 | CANAL+ EXTRA 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków – Jagiellonia Białystok
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górniki Zabrze – GKS Katowice
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+
SPORT 3 HD
Widzew Łódź – Lech Poznań
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Chelsea FC – Brighton & Hove
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Manchester Utd. – Ipswich
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
SSC Napoli – Como 1907
18:25 | ELEVEN SPORTS 1
Cagliari Calcio – Inter Mediolan
20:40 | ELEVEN SPORTS 1
SS Lazio – Genoa CFC
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
18:00 | 20:00 | 23:00 | 00:45 |
00:00 | 01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

WIOŚLARSTWO

• MISTRZOSTWA ŚWIATA
Finały – 4. dzień
13:35 | TVP SPORT

PONIEDZIAŁEK 31.08

PIŁKA NOŻNA

• PREMIER LEAGUE
Aston Villa – Arsenal FC
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
US Lecce – AS Roma
18:25 | ELEVEN SPORTS 1
Atalanta BC – Bologna FC 1909
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKĄ

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIEC
14:45 | POLSAT SPORT 1
17:45 | POLSAT SPORT 1
17:50 | POLSAT SPORT 2
20:20 | POLSAT SPORT 2

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:30 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | 00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
1. runda
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

WTOREK 1.09

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
14:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• STS PUCHAR POLSKI
1. runda
14:25 | TVP SPORT
1. runda: Odra Opole
– Wisła Kraków
17:25 | TVP SPORT

PIŁKA RĘCZNA

• ORLEN SUPERLIGA KOBIEC
ELMAS-KPS Radom – PGE El-
Volt Lublin
20:15 | POLSAT SPORT 2

SIATKÓWKĄ

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIEC
14:45 | POLSAT SPORT 1
17:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:45 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2

19:30 | EUROSPORT 1
1. runda
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | EUROSPORT 1
00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

ŚRODA 2.09

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
11. etap
14:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• STS PUCHAR POLSKI
1. runda
14:25 | TVP SPORT
1. runda: Znicz Pruszków –
Cracovia Kraków
17:25 | TVP SPORT
Widzew Łódź – Korona Kielce
20:30 | TVP SPORT

SIATKÓWKĄ

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIEC
15:45 | POLSAT SPORT 1
18:45 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:45 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | EUROSPORT 1
00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1,
EUROSPORT 2

CZWARTEK 3.09

KOLARSTWO

• VUELTA A ESPAÑA
12. etap
12:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków – Górnik Zabrze
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Jagiellonia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

SIATKÓWKĄ

• MISTRZOSTWA EUROPY KOBIEC
17:50 | POLSAT SPORT 1
20:20 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• US OPEN W NOWYM JORKU
16:30 | EUROSPORT 2
17:45 | EUROSPORT 1
19:00 | EUROSPORT 2
19:30 | EUROSPORT 1
22:00 | EUROSPORT 2
22:30 | EUROSPORT 1
00:45 | EUROSPORT 1
01:00 | EUROSPORT 2
04:00 | EUROSPORT 1, EUROSPORT 2

Od A do Z

BRACIA ★★★

dramat wojenny, USA 2009, reż. Jim Sheridan, wyk. Tobey Maguire, Jake Gyllenhaal, Natalie Portman
23:35 | **canal+ premium**
Obsypany nagrodami duński dramat Susanne Bier w wersji hollywoodzkiej: kiedy jeden z braci wyjeżdża na wojnę do Afganistanu i ginie, drugi próbuje go zastąpić u boku żony i dzieci. Do zadumy.

BRAT ★★★

dramat obycz., Polska 2025, reż. Maciej Sobieszkoński, wyk. Filip Wilkomiński, Tytus Szymczuk, Agnieszka Grochowska
19:25 | **canal+ premium**
Kiedy mąż trafia do więzienia, żona zachylając się wolnością, a opieka nad młodszym bratem (i trwałością rodziny) spada na czternastolatka, który przedwcześnie staje przed dorosłymi wyborami.

CICHE MIEJSCE 2 ★★★

horror, USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski, Cillian Murphy
23:20 | **tvn**
Ocalona przed atakiem monstrów, które prowokuje każdy dźwięk, rodzina wychodzi na zewnątrz, by szybko przekonać się, że owe potwory stanowią niejedyną zagrożenie, a zachowanie ciszy nie zawsze pomaga.

FISHER KING ★★★

komediadramat, USA 1991, reż. Terry Gilliam, wyk. Robin Williams, Jeff Bridges, Amanda Plummer
23:00 | **tvp kultura**
Oscar dla Mercedes Ruehl i opowieść o krzepiącej przyjaźni Roberta Williamsa i Jeffa Bridgesa na tle Nowego Jorku pokazanego przez Terry'ego Gilliana jak miejsce akcji średniowiecznej legendy.

GLADIATOR ★★★★★

dramat historyczny, USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix, Connie Nielsen
20:00 | **tvn**
"Bracia! Nasze czyny za życia brzmiały echem w wieczności" – krzyczał do żołnierzy przed bitwą generał Maximus. "Siła i honor" – odpowiedzieli i poszli za nim. Tę historię można oglądać bez końca.

Birth/Rebirth

HORROR

USA 2023, REŻ. LAURA MOSS, WYK. MARIN IRELAND, JUDY REYES, A.J. LISTER, BREEDA WOOL, MONIQUE GABRIELA CURNEN

FOT. IFC FILMS

JEDENASTE:**ZNAJ SĄSIADA SWEGO ★★★★★**

komedia, Niemcy 2021, reż. Daniel Brühl, wyk. Daniel Brühl, Peter Kurth, Rike Eckermann
20:00 | **cinemax**
Debiut reżyserski popularnego aktora Daniela Brühla: znany aktor, mieszkający od niedawna we wschodniej części Berlina, w wolnej chwili wstępuje do pobliskiego baru, gdzie poznaje swoich sąsiadów.

JURASSIC WORLD ★★★★★

film przyg., USA 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Nick Robinson
22:50 | **polsat**
Pod auspicjami Spielberga: powrót do „Jurassic Parku” i od razu najbardziej kasowy film cyklu. Po parku ze wskrzeszonymi prehistorycznymi gadami grasuje genetycznie zmodyfikowany dinozaur morderca.

LUZKIE DZIECI ★★

film s.f., USA/Wlk. Brytania/Japonia 2006, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Clive Owen, Julianne Moore, Michael Caine
21:40 | **hbo**
Kiedy ludzkość straciła zdolność prokreacji a świat pogrąży się w anarchii, bohater otrzymuje zadanie wywiezienia z Anglii ciężarnej(!) dziewczyny. Wiza przyszłości sugestywna, ale całość nudnawa.

MAD MAX: NA DRODZE**GNIEWU ★★★★★**

film s.f., Australia/USA 2015, reż. George Miller, wyk. Tom Hardy, Charlize Theron, Nicholas Hoult
21:35 | **cinemax**
Po 30 latach George Miller powraca do swego bohatera – bez Mela Gibsona, ale z tą samą energią: Mad Max miesza szyki postapokaliptycznemu satrapie. Kino dynamiczne w stanie czystym.

MORTAL KOMBAT ★★★★★

film s.f., USA/Australia 2021, reż. Simon McQuoid, wyk. Lewis Tan, Jessica McNamee, Josh Lawson
23:30 | **hbo**
Mistrz mieszanych sztuk walki jedynym człowiekiem godnym stawienia czoła najeźdźcom z zaświatów w turnieju Mortal Kombat, od którego zależą losy świata. Ładna bajka, choć do bólu przewidywalna.

SEKSMISJA ★★★★★

komedia, Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Strykówna
20:00 | **stopklatka**
Poddani hibernacji mężczyźni budzą się w następnym stuleciu – w postapokaliptycznym świecie kobiet, pozbawionym pierwiastka męskiego. Wielki przebój od czasów kinowej premiery: nie starzeje się.

20:00 | **hbo**

★★★

Jakby film grozy, a w istocie dramat o macierzyństwie. Pani patolog ożywia martwą dziewczynkę. Dołącza do niej matka zmarłej, która chciałaby pożegnać się z córką, jeśli nie utrzymać ją przy życiu.

MYZ**SUMA WSZYSTKICH STRACHÓW ★★★★★**

film sens., USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. Phil Alden Robinson, wyk. Ben Affleck, Morgan Freeman, James Cromwell
22:40 | **stopklatka**
Ben Affleck zastępuje Harrisona Forda w roli analityka CIA Jacka Ryana, którego przenikliwość umysłu po raz czwarty w cyklu ekranizacji prozy Toma Clancy'ego ma zapobiec wojnie światowej. Rutyna.

SZCZĘŚCIARZ ★★★★★

melodramat, USA 2012, reż. Scott Hicks, wyk. Zac Efron, Taylor Schilling, Blythe Danner
20:00 | **warner tv**
Zac Efron jako amerykański komandos, który w Iraku wychodził cało z najgorszych opresji dzięki zdjęciu dziewczyny, jakie nosił przy sobie, więc po powrocie do kraju postanawia ją odnaleźć, by jej podziękować.

UNCHARTED ★★★★★

film przyg., USA/Hiszpania 2022, reż. Ruben Fleischer, wyk. Tom Holland, Mark Wahlberg, Sophia Ali
20:15 | **polsat**
Z tęsknoty za nowym Indianą Jonesem: Mark Wahlberg z Tomem Hollandem czy Antonio Banderas – który z nich pierwszy dotrze do wartego 5 miliardów dolarów skarbu Magellana, który zaginął kilkadziesiąt lat temu?

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

05:25 Akacjaowa 38
06:30 I Choose Poland
07:00 Msza święta
07:30 Welon, fura i brawura
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (6)
09:15 Ranczo X (3)
10:05 Komisarz Alex XXIV (9)
11:00 Ojciec Mateusz XIX (7)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (789)
13:00 Podróż przez życie (3/3)
14:00 Spłątane losy
15:00 Serwis Info, pogoda
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telenowela
17:25 Jaka to melodia? (5764)
18:05 Reporterszy (601)
18:25 Akacjaowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Ojciec Mateusz 35 (4)
– serial krym. Polska 206
21:25 Drelch (6/7)
22:25 Kobieta sukcesu
*** – dramat obycz. Polska 2018, reż. Robert Wichrowski (115 min)
00:20 Londyński bulwar
*** (London Boulevard)
– dramat kryminalny Wlk. Brytania/USA 2010 (110 min)
02:10 Morderstwa w Nimes
*** – dramat kryminalny Francja 2024, reż. Anne Péjean (100 min)

MEZSO

10:00 La grande danza
– Aterballetto w Mediolanie
– balet Włochy 2017
11:20 Prix de Lausanne: Gala 2026 – balet Szwajcaria 2026
13:10 Intermezzo
13:30 Antonio Sartorio: Orfeusz – opera Francja 2023
16:45 Intermezzo
17:35 James Francies na Międzynarodowym Festiwalu Jazzowym w Montrealu
18:35 Hiromi: The Piano Quintet – Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Montrealu
20:30 Argerich, Kovacevich, Bar-Shai, Moreau, Kwartet Modigliani: Debussy, Ravel, Mozart, Schubert
21:55 Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny w Leeds
00:50 Georges Bizet: Potawiacze pereł – opera F 23

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (443) – dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7659) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7659) – mag. Polska 2026
11:30 Operacja zdrowie (45)
12:00 Rodzinka.pl IV (10/26)
12:35 Koło fortuny (2084)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1051)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2085)
16:35 Familiada (3028)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1052)
18:50 Jeden z dziesięciu (10)
19:25 Barwy szczęścia

20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską
– koncert Polska 2026
22:10 To jest grane (103)
– program muzyczny
22:50 Piknik Country
– koncert Polska 2026
00:50 Psy II. Ostatnia krew
*** – film sens. Polska 1994, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Cezary Pazura, Artur Żmijewski (115 min)
02:45 Akacjaowa 38 – serial obycz. Hiszpania 2026

PULS 2

09:25 Świnka Peppa II
09:45 Bing IV (3,4/27)
10:00 Jeżyk i przyjaciele
10:35 Spidey i superkumple II
11:35 Gus. Mały II (31,32/52)
12:00 Psi patrol VIII (5/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Smerfy – serial anim.
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 My Little Pony (25/26)
15:00 Miraculous III (7,13/26)
16:00 Fineasz i Ferb II
17:00 Smerfy (37/40)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (45) – serial obycz.
21:00 Pan i pani Kiler – komedia sensacyjna USA 2010
23:00 Ludożerca – horror USA 2022, reż. Justin Lee
00:45 Piła IV – horror USA/Kanada 2007, wyk. Tobin Bell

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Halo tu Polsat (3107) – magazyn Polska 2024
11:20 Dlaczego ja? 33 (55,56) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
13:20 Gliniarze XVI (58,59) – serial fab. – dok. Polska 2024
15:30 Wydarzenia
15:55 Milionerzy (18) – teleturniej Polska 2025
16:35 Gliniarze XIX (40) – serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Arkadiusz Krygier, Tomasz Skrzypniak, Ewelina Ruckgaber, Piotr Mróz, Aleksander Mackiewicz
17:45 Siatkówka: Mistrzostwa Europy kobiet w Azerbejdżanie, Czechach, Szwecji i Turcji: Turcja – Polska (na żywo)

20:15 Uncharted – film przyg. USA/Hiszpania 2022, reż. Ruben Fleischer, wyk. Tom Holland, Mark Wahlberg, Sophia Ali (155 min)
22:50 Jurassic World – film przyg. USA 2015, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard (155 min)
01:25 Łowca androidów (Blade Runner) – film sens. USA/Wlk. Brytania 1982, reż. Ridley Scott (160 min)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II (6/25) – serial sens. USA 1994
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (3) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci XI (21,22/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (16,17) – serial fabularno-dok.
11:55 Policjantki i policjanci (21,22/40) – serial obycz.
13:55 Trudne sprawy XVII (32,33,34/40) – serial fab. – dok.
16:55 Policjantki i policjanci XXIV (65/65) – serial obycz.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (552) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXIV (65/65) – serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu (64, 89) – kabaret i satyra
22:05 Wodny świat – film s.f. USA 1995, reż. Kevin Reynolds
00:55 STOP Drogówka (334)

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (8018) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (55/60) – serial fabularno-dok.
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (7) – reality show
07:45 Dzień dobry wakacje (63) – mag. Polska 2026
11:25 Babski biznes II (1/8) – serial dok. Polska 2026
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Vintuna”, Warszawa XX – reality show
13:40 Ukryta prawda (24,25,12/60) – serial fabularno-dok. Polska 2023
16:50 Szpital św. Anny III (24/53) – serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (60/60) – serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (8075) – mag.

20:00 Gladiator – dramat historyczny USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe (200 min)
23:20 Ciche miejsce 2 (A Quiet Place Part 2) – horror USA 2020, reż. John Krasinski, wyk. Emily Blunt, John Krasinski (120 min)
01:20 Kaganiec (Muzzle) – thriller USA 23, reż. John Stalberg jr., wyk. Aaron Eckhart (130 min)

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości
08:30 Szpital (49,50/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (7/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula – serial obycz.
14:40 Za głosem serca
15:50 Magda M. II (13)
16:55 Idź na całość (7)
18:00 Złomowisko PL III
19:00 Kartoteka VI (6/30) – serial fab. – dok. Polska 2014
20:00 Johnny – film biograficzny Polska 2022, reż. Daniel Jaroszek, wyk. Dawid Ogrodnik, Piotr Trojan, Anna Dymna
22:30 Nie martw się, kochanie – thriller USA 2022, reż. Olivia Wilde, wyk. Florence Pugh, Harry Styles, Chris Pine
00:55 Szpital (29/68)
01:55 Szkoła (36/68)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami IV (17,18/22) – serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (16,13/18)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (17/23) – serial fantasy
11:00 Kotka – serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspomnienia stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (28)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XII – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (29) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (57,58)

20:00 Plan lekcji – dramat kryminalny Polska 2022, reż. Daniel Markowicz, wyk. Piotr Witkowski, Jan Wieczorkowski (120 min)
22:00 Black Lotus – film sens. Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven (110 min)
23:50 Pielgrzym (Pilgrim) – film sens. Kanada/Wlk. Brytania/Meksyk 2000 (130 min)
02:00 Menu na miarę (10)

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (10/40) – serial fab. – dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (46,47,48/72) – serial fab. – dok. Polska 2017
08:45 Ukryta prawda (21,52,53) – serial fab. – dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab. – dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni IV (2) – serial kryminalny Polska 2006
15:00 Szpital (41,42/68) – serial fab. – dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab. – dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (53/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (10/50) – serial krym. Polska 2026

20:00 After 5. Na zawsze (After Everything) – dramat obycz. USA 2023, reż. Castille Landon, wyk. Hero Fiennes Tiffin (125 min)
22:05 Baywatch: Stoneczny patrol (Baywatch) – komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017, reż. Seth Gordon (140 min)
00:25 Los numeros – komedia Polska 2011, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Lesław Żurek (105 min)

STOPKLATKA

08:50 Robert Makłowicz (144) – mag. kulinarny
09:40 Zagadki kryminalne panny Fisher: Królowa kwiatów (9/13) – serial krym. Australia 2012
10:55 Górski lekarz XVII (1,2/8) – serial obycz. Niemcy/Austria 2024
12:55 Zagadki kryminalne panny Fisher: Wyrok losu (10/13) – serial krym. Australia 2012, wyk. Essie Davis
14:00 Hudson i Rex III (15/16) – serial krym. Kanada 21
15:00 Zajazd. Będzie się działo (30,12)
17:00 Katastrofy w przestworzach III (3,9,9/10) – serial dokumentalny
20:00 Seksmisja – komedia Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Strykiówna (160 min)
22:40 Suma wszystkich strachów [The Sum of All Fears] – film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002, reż. Phil Alden Robinson (145 min)
01:05 Ekstradycja II (1) – serial sens. Polska 1995

KINO POLSKA

07:30 Bolek i Lolek (6/13)
07:40 Reksio II – serial anim.
08:00 Przygody Myszi
08:25 Ranking Naj Polskiego Kina – serial dok. Polska 2024
09:05 Nibylandex – film krótkometrażowy Polska 2026
09:35 7 słów o przemijaniu
09:45 Komedia małżeńska – komedia Polska 1993
11:50 W pustyni i w puszczy – film przygodowy Polska 2001, reż. Gavin Hood
14:30 Potop, cz. 2 – film historyczny Polska 1974, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Daniel Olbrychski, Małgorzata Braunek, Tadeusz Łomnicki
17:35 Pogranicze w ogniu (5,6)
20:00 Och, Karol! – komedia Polska 1985, reż. Roman Załuski, wyk. Jan Piechociński, Dorota Kamińska, Marta Klubowicz, Danuta Kowalska
22:00 Jeszcze raz – komedia romant. Polska 2008, reż. Mariusz Malec, wyk. Danuta Stenka, Jan Frycz
23:55 Ach śpij kochanie – thriller Polska 2017, reż. Krzysztof Lang, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Chyra
02:05 Skazany na bluesa – film biograf. Polska 2005, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Tomasz Kot, Jolanta Frąszyska

ALE KINO+

09:30 Problem – film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:00 Bestia III (5,6/6) – serial obycz. Kanada 2025
12:05 Karen Pirie II (1/3) – serial kryminalny
14:00 Terapia dla par [Bajo terapia] – komedio-dramat Hiszpania 2023, reż. Gerardo Herrero, wyk. Malena Alterio, Alexandra Jiménez, Fele Martínez (120 min)
16:00 Marzyłam o Afryce (I Dreamed of Africa) – dramat obyczajowy USA 2000, reż. Hugh Hudson (135 min)
18:15 Karen Pirie II (2) – serial krym. Wlk. Brytania 2025
20:10 Feralna noc [The Bag Man] – thriller USA/Bahama 2014, reż. David Grovic, wyk. Rebecca Da Costa (135 min)
22:25 Chief of Station – thriller USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024, reż. Jesse V. Johnson, wyk. Aaron Eckhart (125 min)
00:30 Gorący temat (Bombshell) – film biograficzny USA 2019, reż. Jay Roach, wyk. Charlize Theron (120 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XVII (11,12/12) – serial obycz.
10:25 Świat według Kiepskich (32,16,1,18,19,13) – serial kom.
14:50 Miłość na nowo – komediodramat USA 2023
17:00 Opancerzony – film sensacyjny USA 2009
18:50 Aniołki Charliego: zawrót na szybkość – kom. USA 2003, reż. Joseph McGinty Nichol
21:00 Dziedzictwo Bourne'a – film sens. USA/Japonia 2012
23:45 Ostatni Mohikanin – film przyg. USA 1992, reż. Michael Mann, wyk. Daniel Day-Lewis

FILMBOX+ ONE

08:05 Zagadki kryminalne panny Fisher (4/13)
09:15 Panna Scarlet i komisarz III (2/6) – serial krym.
10:20 Panna Marple V (1/4)
12:15 Hudson i Rex V
14:30 Poirot XIII (1/5)
16:40 Strażnik Tekساسu (7,8/26) – serial sens. USA 1995
18:55 Poirot: Niewiarygodna kradzież (8/10) – serial krym.
20:00 Ze śmiercią jej do twarzy – komedia USA 1992
22:10 Hellboy – film fantasy USA 04, reż. Guillermo del Toro
00:50 Szczepki – zemsta – thriller USA/Bahama 1987

TVP KULTURA

08:35 Kolekcja (8) – mag.
09:00 Polskie drogi (2)
10:40 Boccaccio '70 – film obycz. Francja/Włochy 1962 (105 min)
12:25 Roman Opalka – czas artysty, czas sztuki
13:05 Boccaccio '70 – film obycz. Francja/Włochy 1962 (115 min)
15:00 Ewa Bem – koncert
16:10 Wydarzenie aktualne
16:40 Polskie drogi (3) – serial wojenny Polska 1976
18:25 Mistrzowie wideo – serial dokumentalny
18:55 Rawhide II (30) – western USA 1960
20:00 Samuraj [Le samourai] – dramat krym. Francja/Włochy 1967, reż. Jean-Pierre Melville, wyk. Alain Delon (115 min)
21:55 Akta Sherlocka Holmesa (1) – serial krym. Wlk. Brytania 1991
23:00 Fisher King [The Fisher King] – komediodramat USA 1991, reż. Terry Gilliam, wyk. Robin Williams (150 min)
01:30 Parada atrakcji – film krótkom. Holandia/Belgia/Wlk. Brytania/Francja 2023 (15 min)

WARNER TV

08:35 Bajer z Bel-Air II (4,5/24)
09:35 Prawo Agaty V (11)
10:30 Pełniejsza chata IV
11:40 Teraz albo nigdy!
13:55 Bajer z Bel-Air II
15:50 Pełniejsza chata IV
18:15 Licencja na miłość – komedia romantyczna USA/Australia 2007
20:00 Szczęściarz – melodramat USA 2012
22:05 Zabójcza broń IV – komedia sens. USA 1998
00:40 Kryptonim U.N.C.L.E. – komedia sensacyjna USA/Wielka Brytania 2015

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II (17,18/22)
09:25 Policjanci grupa pościgowa XIX – serial dok.
10:30 Krokodyl Dundee II – komedia Australia/USA 1988
13:00 Czarodziejki II
15:00 Pingwiny z Madagaskaru (7/26) – serial anim. USA 2009
15:30 Przysnaj się, Fletcher – komedia krym. USA 2022
17:50 Dirty Dancing – film muzyczny USA 1987
20:00 Świat w ogniu – thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
22:30 Uśmiechnij się – thriller USA 2022, reż. Parker Finn

HBO

08:55 Eddie zwany Orlem – film biograficzny Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2016 (105 min)
10:40 Christy – dramat obycz. Irlandia/Wlk. Brytania 2025 (95 min)
12:15 Na planie (35) – mag.
12:45 Mroczny Rycerz powstaje – film sensacyjny Wlk. Brytania/USA 2012 (160 min)
15:25 The Pitt II (6/15)
16:15 Spider-Man: Daleko od domu – film sensacyjny USA 2019, reż. Jon Watts (130 min)
18:25 Lista – komedia USA 2023, reż. Melissa Miller Costanzo, wyk. Halston Sage (95 min)
20:00 Birth/Rebirth – horror USA 2023, reż. Laura Moss, wyk. Marin Ireland, Judy Reyes (100 min)
21:40 Ludzkie dzieci – film s.f. USA/Wlk. Brytania/Japonia 2006, reż. Alfonso Cuarón (110 min)
23:30 Mortal Kombat – film s.f. USA/Aus. 2021, reż. Simon McQuoid (110 min)
01:20 Mortal Kombat II – film s.f. USA 2026, reż. Simon McQuoid (120 min)

CINEMAX

12:00 Śniadanie na Plutonie – komediodramat Irlandia/Wielka Brytania 2005
14:10 Życie i miłość – dramat obyczajowy Estonia 2024
16:15 Rzeka życia – dramat obyczajowy USA 1992
18:15 Całe szczęście – komedia romantyczna USA 2006
20:00 Jedenaste: Znaj sąsiada swego – komedia Niemcy 2021, reż. Daniel Brühl
21:35 Mad Max: Na drodze gniewu – film s.f. Aus./USA 2015
23:35 Liberator II – film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy

ROMANCE TV

08:30 Górski lekarz (1/7)
10:25 Statek marzeń – serial obycz. Niemcy 2022
12:25 Pulchna jak ja – komedia romantyczna Niemcy 2007
14:20 Inga Lindström: Róże na piasku – melodramat Niemcy/S 2021, reż. Marco Serafini
16:15 Dzikie fale – nic się nie ukryje (4/4) – serial obycz.
18:05 Górski lekarz (2/7)
20:00 Rejs ku szczęściu: Podróż poślubna do Zambii
22:00 Bachmannowie. Jak zawsze za późno? – kom. Niemcy 2024, reż. Miriam Bliese
23:55 Górski lekarz (2/8)

CANAL+ PREMIUM

09:40 Królowa chmur – komedia Polska 2003 (80 min)
11:00 Być kochaną – dramat obycz. Norwegia/Szwecja 2024 (100 min)
12:40 Długi weekend – film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
13:55 Godzina zero (4/4)
14:40 Ekstremalne opady: niszczycielski żywioł
15:30 Battleship: Bitwa o Ziemię – film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg (130 min)
17:40 Niania w Nowym Jorku – komedia romantyczna USA 2007 (100 min)
19:20 Lapu-Capu (206)
19:25 Brat – dramat obycz. Polska 2025, reż. Maciej Sobieszczański (95 min)
21:00 The Walking Dead: Dead City III (5/8) – serial grozy USA 2026
21:50 Wolf Man – horror USA/Irlandia/Nowa Zelandia 2025 (105 min)
23:35 Bracia – dramat wojenny USA 2009, reż. Jim Sheridan (105 min)
01:20 Sprzączka – film sensacyjny Wlk. Brytania 2025 (100 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty VI (10)
10:55 Lekarze III (4)
11:55 Zapukaj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (9)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:05 Na Wspólnej (59,60)
17:10 Seriale: Rozmowy (2)
17:55 Po pierwsze kino (1)
18:00 Czysta – film obycz. Polska 2010, reż. Sławomir Prus, Natalia Sieniarska
20:00 Flash – film s.f. USA/Kan./Aus./Nowa Zelandia 2023
23:05 Zakonnica – horror USA 2018, reż. Corin Hardy

AMC

09:05 Wściekła pięść – film sens. Hongkong 1972
11:15 I tak, i nie – komedia Kanada 2004, reż. Kelly Makin
13:15 Błękitna laguna – film przygodowy USA 1980
15:25 I uderzył grom – film sens. USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
17:30 Legionista – film sensacyjny USA 1998
19:40 Star Trek: W nieznane – film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
22:00 Anakonda IV: Krwawe ślady – film przyg. USA/Rum. 2009, reż. Don E. FauntLeRoy

AXN

08:10 Ostry dyżur IV (6/22)
09:10 Castle VI (4,5/23)
11:10 Rekrut IV (21,22/22)
13:10 Dowody zbrodni IV (8,9/24) – serial sens.
15:10 FBI IV (3,4/21)
17:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VI (24,1/24)
19:05 Castle VI (6,7/23) – serial krym. USA 2013
21:05 Zabójca – film sensacyjny USA/Kanada 2007
23:10 Urowadzona III – film sens. USA/Hispania/F 2014
01:25 Castle VI (6/23)

EPIC DRAMA

08:35 Detektyw Murdoch XVIII
09:30 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (5/6)
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:05 Morderstwo w małym mieście II (8) – serial krym.
14:00 Agenci NCIS XVI (9/24)
14:55 Panna Marple II (2/4)
16:55 Poirot IX (1/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2003
19:00 Agenci NCIS XVI (10/24)
19:55 Poirot V (4/8)
21:00 Marlow: klub zbrodni II
22:00 Morderstwo w małym mieście (7/8) – serial krym.
22:55 Poirot V (4/8)

TVN STYLE

07:45 Dzień dobry wakacje (63) – mag. Polska 2026
11:25 Ugotowani (13, 1)
13:30 Kuchenne rewolucje (11, 3) – reality show Polska 25
15:35 Zgłoś remont (4)
16:35 Pary młode ponad miarę II (6) – serial dok.
17:40 Kuchenne rewolucje (12, 13, 10) – reality show
20:50 Bitwa o gości (4) – reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski IX (6,12/15) – serial dok.
23:50 Mroczne sekrety małżeńskie VII – serial dok.

TVN TURBO

08:20 Nic do zgłoszenia III
09:20 Samochód marzeń (3) – mag. motoryzacyjny
10:15 Ciężarówką przez Stany V (4/9) – serial dok.
11:15 101 napraw (4, 5)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy (7, 8)
14:30 Zawodowi handlarze (9, 10) – mag. motoryzacyjny
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5/55)
18:15 Z drugiej ręki (8, 9, 10)
20:30 Jeździć, obserwować V (5,6/16) – serial dok. Polska 25
22:00 Raport Turbo (5/55)
22:15 Wojny samochodowe

BBC FIRST

08:40 Lewis (2/6)
09:40 Ojciec Brown III (12/15)
10:40 Śmierć pod palmami VII
11:50 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Majorki
15:00 Ojciec Brown XI (4/10)
16:00 Lewis (2/6)
17:00 My Life is Murder II
18:00 Morderstwa w Mid-somer XVI (5/5) – serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VII
21:00 Po powodzi (2/6)
22:00 W cieniu podejrzeń (3/8)
23:05 Annika II (3/6)
00:10 Tajemnice Majorki

FX

08:00 Kości XI (5/22)
09:00 SkyMed III (6/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (14,15/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (17,18/22)
13:45 Agenci NCIS IX (19,20/24) – serial krym.
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (16,17/25)
17:25 Z Archiwum XIV (8,9/24)
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
22:00 Air Force One – film sens. USA/Niemcy 1997
00:30 Z Archiwum XIV (9/24)

HGTV

08:00 Poszukiwacze domów: Australia (17,18) – serial dok.
09:00 Remontujemy dom na plaży VIII – serial dok.
09:55 Letnia chata na lata 12R
11:55 Usterka XI (8)
13:05 Rajska posiadłość Pameli Anderson (1, 2) – real tv
15:05 Mieszkanie na miarę
17:05 Polowanie na ogród VIII
18:20 Weekendowa metamorfoza (2, 3) – reality show
20:10 Będzie pięknie (8/8) – serial dok. Polska 2025
21:10 Zgłoś remont (2)
22:05 House Hunters

BBC LIFESTYLE

11:30 Klasa pierwsza czy ekonomiczna? – film dok.
12:30 Najdroższe brytyjskie domy III – serial dok.
13:30 Mistrzowie szycia (4)
14:40 Wielkie brytyjskie wy-pieki (9) – pr. rozrywkowy
15:45 Zapraszam do stołu: profesjonalści (7, 8)
17:45 Klasa pierwsza czy ekonomiczna? – film dok.
18:45 Zapraszam do szycia (5)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) – pr. rozrywkowy
21:00 Miłosne przekrety
22:00 Bad Boyfriends (3, 4)
00:35 Ratunek dla skóry

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XII (8/16)
08:55 Przyjaciele VI
11:55 Teoria wielkiego podryw-u
14:30 Dwóch i pół XII
16:30 Przyjaciele VI (24,25,1,2,3,4/25) – serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podryw-u IV – serial kom.
22:00 The Office PL II (4,5) – serial kom. Polska 2022
23:05 Comedy Club (13, 14)
00:05 Miasteczko South Park VII (5,6/15) – serial anim. dla dorosłych USA 2003
01:00 Pracoholicy II (9/10)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex V (8)
09:30 Rodzinka.pl VI (10/26)
10:05 Klan – telenowela
10:35 Ranczo (8,9/13)
12:30 Komisarz Alex V (9)
13:25 Ojciec Mateusz 33 (2,3)
15:25 Komisarz Alex V (10)
16:15 Na sygnale – serial obycz.
17:25 Ranczo (10,11/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (4)
20:25 Komisarz Alex XXV (12) – serial krym. Polska 2026
21:30 Ranczo (12,13/13) – serial kom. Polska 2006
23:30 Ojciec Mateusz 33 (5)
00:30 Zwerbowana miłość – film sens. Polska 2010

CANAL+ KUCHNIA

10:40 U sąsiadów w kuchni XI
11:50 Top Chef (1)
12:50 Poza utartym szlakiem
14:45 U sąsiadów w kuchni XIII
15:50 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (7) – mag.
16:10 Jakubik rozgryza Polskę (7) – mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (1, 5) – mag. kulinarny Wlk. Brytania 2024
18:30 Azjatycka kuchnia Ewy Pau (2, 3) – mag. kulinarny
19:25 Gotuj! taniej z Jamiem (6)
20:15 Kulinarne szlaki
23:40 Bitwa na smaki (10)
00:15 David w Europie (1)

CANAL+ DOMO

09:00 Rośliny Karoliny (7, 8)
10:00 Gardeners' World (9)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty X (11)
13:05 Pogromcy bałaganu (9)
14:00 Cudotwórcy – pod presją – serial dok. USA 2026
14:55 Liczy się miejsce (15)
15:50 Daleko od miasta XVI
16:50 Gardeners' World (12)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty
20:00 Daleko od miasta XII (6)
21:00 Cudotwórcy – pod presją (9) – serial dok. USA 2026
21:55 Wielkie projekty XI
23:00 Domy na krańcu świata

PLANETE+

13:45 Najpiękniejsze rzeki świata II (10/10) – serial dok.
14:45 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże kolejną XIV (3/5) – serial dok.
16:55 Świat z góry (5,6/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV
18:40 Jak oligarchowie korumpują Zachód (3)
19:45 My, budowniczowie nowej Czechosłowacji
20:50 Ocenę tego sprzedawcę. Terror pięciu gwiazdek
22:00 Premiera: Ekskluzywna szkoła dla lokajów – serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Parker na złotym szlaku IV (4/9) – serial dok.
10:00 Gorączka złota XVI
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (3/8)
15:00 Złomowisko PL VIII
16:00 Łowcy opali VIII (14)
17:00 Kroniki policyjne: Szwecja – serial dok.
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI (16/17) – serial dok.
21:00 Zawodowcy – serial dok.
22:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII (6)

TVP HISTORIA

09:30 Triest – miasto o wielu przydomkach – film dok.
10:25 Podróż z Agatą Christie i Sir Davidem Suchetem (5)
11:25 Wszystkie kolory świata
12:30 Odkryć tajemnicę VII
13:25 Amerigo Vespucci
14:30 Janosik (12,13/13)
16:20 Sensacje XX wieku
17:45 Budowniczowie świata
18:05 1920. Wojna i miłość
18:55 Wszystkie kolory świata
20:00 Powstanie warszawskie
21:30 Historia w postaciach zapisana – serial dok.
23:30 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (12/26)
14:50 Największe tajemnice świata VI (18/20) – serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Jak to wyjaśnić IV (7/20)
17:10 II wojna światowa na Pacyfiku (1) – serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (5/20) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Wojownicy wszech czasów (8) – serial dok. USA 2026
22:00 Starożytni kosmici XVII
23:00 Jak to wyjaśnić IV

NATIONAL GEOGRAPHIC

11:00 Plemienna szkoła przetrwania: Andy – serial dok.
12:00 Człowiek kontra żywioł
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (6/10) – serial dok.
16:00 Ukryte pod miastami (9)
17:00 Tajemnicze wyspy
17:55 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (4,5/10)
20:05 Katastrofa w przestworzach XXIV (5/10) – serial dok.
21:00 Premiera: 9/11: zjednoczeni: 10:15, 11 września – 07:45, 12 września (3)
22:00 Tajne pliki bin Ladena

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej – serial dok.
13:00 Poszukiwanie historii
14:00 Kroniki Hitlera (9/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (7/13) – serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Kosmos – niewyjaśnione tajemnice starożytności
21:00 Koloseum (6/8)
22:00 Naziści: ściśle tajna nauka (7,8/8) – serial dok.

BBC EARTH

11:25 Zabójcza pogoda V
12:30 Mississippi z Nickiem Knowlesem – serial dok.
13:30 Najspanialsze rzeki świata: Mississippi (3/3)
14:35 W okowach mrozu VII
16:40 Sekretne życie ogrodu
17:40 Najspanialsze rzeki świata: Mississippi (3/3)
18:45 Mississippi z Nickiem Knowlesem – serial dok.
19:45 Wietnamskie przygody Billa Bailey'a (6/6) – serial dok.
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Brutalna planeta
23:50 Zabójcza pogoda V

POLSAT VIASAT HISTORY

08:55 Wojna światowa: 1914–1945 (5/8) – serial dok.
09:55 Podziemna armia
10:55 Faszysti i masoni (1)
12:00 Starożytna apokalipsa
15:15 Wezuwiusz: historia zaginionych zwójów
16:25 Wojna światowa: 1914–1945 (6/8) – serial dok.
17:35 Podziemna armia
18:35 Majowie: wojna pięciu królów (4) – serial dok.
19:45 Wezuwiusz: historia zaginionych zwójów – film dok.
20:55 Hitler i jego władza (3/3)
22:05 Próby zamachów na królową Wiktorię – film dok.

Od A do Z

BEZ LITOŚCI ★★★

film sens., USA 2014,
reż. Antoine Fuqua,
wyk. Denzel Washington, Mar-
ton Osokas, Chloë Moretz
23:00 | polsat

Kinowy remake kultowego (w Sta-
nach) serialu: były agent specjalny
na emeryturze postanawia pomóc
dziewczynie prześladowanej przez
rosyjską mafię, co – oczywiście –
niesie określone konsekwencje.

DZIEŃ ŚWIRA ★★★

komediodramat, Polska 2002,
reż. Marek Koterski, wyk. Ma-
rek Kondrat, Janina Traczy-
kówna, Andrzej Grabowski
23:00 | stopklatka

Grand Prix w Gdyni: Marek Kon-
drat (owacja!) jako uosobienie kom-
pleksów polskiego inteligenta nie-
potrafiącego odnaleźć się na prze-
łomie tysięcy: celna, jakkolwiek
gorzka wizja Marka Koterskiego.

FARINELLI,**OSTATNI KASTRAT ★★★**

dramat historyczny, Francja/
Belgia/Włochy 1994,
reż. Gérard Corbiau,
wyk. Stefano Dionisi, Enrico
Lo Verso, Elsa Zylberstein
22:55 | tvp kultura

Urzekająca kostiumem i pięknym
ludzkiego głosu historia wielkiego
włoskiego śpiewaka i jego brata –
miernoty, który pławi się w bła-
sku cudzej sławy.

JASON BOURNE ★★★

film sens., USA/Chiny/Hiszpa-
nia/Japonia/Islandia/Niemcy/
Włochy 2016, reż. Paul Green-
grass, wyk. Matt Damon, Tom-
my Lee Jones, Alicia Vikander
22:40 | cinemax

Powrót do zamkniętego już cy-
klu: były tajny agent CIA do za-
dań specjalnych odkrywa kolej-
ne stopnie uwikłania w coraz bar-
dziej przerażające – nielegalne –
działania agendy rządu USA. Na
ekranie oczywiście Matt Damon.

KILL BILL II ★★★

film sens., USA 2004,
reż. Quentin Tarantino,
wyk. Uma Thurman, David
Carradine, Michael Madsen
23:15 | tvp 1

Quentin Tarantino powraca: nie-
doszła panna młoda, zawodowa
morderczyni, budzi się ze śpiącz-
ki i postanawia zemścić się na czło-
wieku, który nie dopuścił do jej ślu-
bu – swoim szefie. Majstersztyk.

Pojedynek

FOT. JAROSŁAW SOSIŃSKI / MONOLITH FILMS

DRAMAT WOJENNY POLSKA-IRLANDIA-CYPR-UKRAINA 2025

REŻ. LUKASZ PALKOWSKI. WYK. AIDAN GILLEN, JULIA PIETRUCHA, JAKUB GIERZAŁ, BOGUSŁAW LINDA, TOMASZ KOT

KUCHENNA**REWOLUCJA ★★★**

komedial, USA 2023,
reż. Joseph Schuman,
Austin Stark, wyk. Fisher
Stevens, Billy Magnussen,
Sarah Gadon

20:00 | tvp kultura

W trakcie epidemii grypy „Hisz-
panki”, bogaty Amerykanin za-
trudnia nowego kucharza, który
okazuje się sprytnym oszustem
gotowym do podjęcia gry ze swo-
im pracodawcą, prowadzącej do
konfliktu klasowego.

LIBERATOR ★★★

film sens., USA/Francja 1992,
reż. Andrew Davis, wyk. Steven
Seagal, Tommy Lee Jones, Gary
Busey

20:00 | tv puls

Steven Seagal jako kucharz na
amerykańskim pancerniku, który
przerabia terrorystów na mielo-
ne. Bez ironii – klasyk kina akcji.
Były czas, kiedy Seagala uważa-
no za następcę Sly'a i Arnolda.

MISSION: IMPOSSIBLE**– ROGUE NATION ★★★**

film sens., USA 2015,
reż. Christopher McQuarrie,
wyk. Tom Cruise, Jeremy
Renner, Simon Pegg

21:55 | tvn 7

Po rozwiązaniu swej agencji
Ethan Hunt odnotowuje wzmo-
żoną aktywność Syndykatu – orga-
nizacji byłych agentów, dążących
do przejęcia władzy. Powstrzymać
ją może tylko zespół Hunta. Plus
cały sztafaż cyklu.

NIEMOŻLIWE ★★★

film katas., USA/Hiszpania/
Tajlandia 2012, reż. J.A.
Bayona, wyk. Naomi Watts,
Ewan McGregor, Tom Holland

19:10 | canal+ premium

Mistrz horroru J.A. Bayona z roz-
machem i międzynarodową ob-
sadą o słynnym tsunami, które
w Boże Narodzenie 2004 r. ude-
rzyło w plażę Tajlandii. Niezwy-
kle sugestywne plus poruszająca
kreacja Naomi Watts.

PEWNEGO RAZU...**W HOLLYWOOD ★★★**

komediodramat, USA/
Wlk. Brytania/Chiny 2019,
reż. Quentin Tarantino,
wyk. Leonardo DiCaprio, Brad
Pitt, Margot Robbie

20:00 | cinemax

Quentin Tarantino o Hollywood
schyłku lat 60.: gwiazdor tv (Le-
onardo DiCaprio) i jego dubler
(Oscar dla Brada Pitta) chcą za-
trzymać proces przemijania, wy-
bierając sposób zgodny z logiką
tamtego kina.

SALA SAMOBÓJCÓW.**HEJTER ★★★**

thriller, Polska 2020,
reż. Jan Komasa, wyk. Maciej
Musiałowski, Agata Kulesza,
Danuta Stenka

20:00 | kino polska

Rekompensując życiowe (zawi-
nione przez siebie) niepowodze-
nia, młodzieniec aranżuje hejter-
ską nagonkę na znanego polity-
ka i – doprowadzając swoje dzie-
ło do tragicznego finału – nieźle
na tym wychodzi.

21:00 | canal+ premium

★★★

Odpowiedź na „Katyn”
Andrzeja Wajdy: pol-
ski oficer, w cywilu
pianista, w sowieckiej
niewoli mierzy się z
doświadczonym funk-
cjonariuszem NKWD
– jego przegrana
pogrąży pozostałych
polskich jeńców.

MYZ

SPIDER-MAN:**BEZ DROGI DO DOMU ★★★**

film s.f., USA 2021, reż. Jon
Watts, wyk. Tom Holland, Zen-
daya, Benedict Cumberbatch

20:00 | hbo

Ujawnienie tożsamości Spider-
-Mana zamienia jego życie, po-
dobnie jak i życie Petera Parkera
w koszmar. Pomoc dr. Strange'a
okazuje się nieskuteczna: na dro-
dze Parkera stają wszystkie be-
stie świata.

W TRÓJKĄCIE ★★★

komedial, Szwecja/Niemcy/
Francja/Wlk. Brytania 2022,
reż. Ruben Östlund,
wyk. Harris Dickinson, Charlbi
Dean Kriek, Dolly De Leon

22:25 | ale kino+ hd

Złota Palma z Cannes: gdy rejs
bogaczy i celebrytów kończy się
katastrofą u wybrzeży rzekomo
bezludnej wyspy, ludzie, którym
przyszło przejąć rząd dusz, nie
są zainteresowani ratowaniem
pozostałych.

ZAGINIONA**DZIEWCZYNA ★★★**

thriller, USA 2014, reż. David
Fincher, wyk. Ben Affleck,
Rosamund Pike, Neil Patrick
Harris

20:00 | stopklatka

David Fincher czyta powieść Gil-
lian Flynn: w piątą rocznicę ślu-
bu znika młoda żona, a sąsiedzi
i otoczenie natychmiast wydają
wyrok na jej męża pisarza – jest
mordercą. Czyżby mieli rację?
Błyskotliwe.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3 I**

05:20 Film dokumentalny
06:20 Balans bieli (138)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1180)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo X (4/13)
09:50 Komisarz Alex XXIV (10)
10:50 Ojciec Mateusz XIX (8)
11:45 Skrzydła i sieci.
Niezwykły taniec w powietrzu
12:50 Rio Lobo – western
USA/Meksyk 1970, reż.
Howard Hawks (115 min)
14:45 Dobre strony (11)
15:10 Okrasałam przepisy
16:00 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:35 Rolnik szuka żony (12)
– reality show Polska 2025
18:40 Jaka to melodia? (5873)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Gra z Cieniem (12)
– serial krym. Polska 24,
wyk. Natalia Rybicka
21:20 Paranoja (Paranoia)
*** – thriller USA/Indie/
Francja 2013, reż. Ro-
bert Luketic, wyk. Liam
Hemsworth (115 min)
23:15 Kill Bill II – film sens.
**** USA 2004, reż. Quentin
Tarantino, wyk. Uma
Thurman, David
Carradine (145 min)
01:40 Kobieta sukcesu
** – dramat obyczajowy
Polska 2018 (115 min)

MEZZO

10:20 Intermezzo
10:45 Ludwig van Beethoven:
Fidelio – opera Holandia 2024
13:30 Samara Joy na
Międzynarodowym Festiwalu
Jazzowym w Montrealu
14:20 Jazz w Vienne:
Trombone Shorty – koncert
15:20 Maria João Pires
i Renaud Capuçon w Gstaad
16:30 Intermezzo
17:00 Międzynarodowy
Konkurs Muzyczny w Genewie
2025, kategoria altówka: finał
z orkiestrą – muzyka klasyczna
19:00 Koncert z okazji
25-lecia Mezzo – muzyka klas.
20:30 Richard Wagner: Götter-
dämmerung – opera Szwajc.
2024, reż. Michael Beyer
01:05 Królewska Orkiestra
Filharmonii w Liège, Gergely
Madaras, Denis Kochukhin

TVP2 **D3 I**

05:15 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie
– pobudka (7660) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
(7660) – mag. Polska 2026
11:20 Górna półka smaku (1)
11:55 Zmiennicy (14)
13:05 Panna młoda
14:00 Familiada (3029)
– teleturniej Polska 2025
14:35 Koło fortuny (2086)
– teleturniej Polska 2025
15:15 Szansa na sukces.
Opole 2026 (7) – show
16:20 Na dobre i na złe
– serial obycz. Polska 2026
17:15 Panna młoda
18:10 Va banque (1053)
18:40 Słowo na niedzielę
(1178) – program religijny
18:50 Rodzinka.pl XVIII (10,11)
– serial kom. Polska 2026

20:00 Lato z Radiem
i Telewizją Polską
– koncert Polska 2026
22:10 Gabi Drzewiecka
zaprasza (12)
23:10 Miłość, ślub i inne
*** nieszczęścia (Love,
Weddings & Other
Disasters) – komedia
romantyczna USA
2020 (105 min)
00:55 Fatalna namiętność
*** (Red Corner) – thriller
USA 1997, reż. Jon
Avnet, wyk. Richard
Gere (130 min)

PULS 2

08:15 Dzielný koğuł Maniek
– film anim. Meksyk/USA 2015
10:10 Ekipa z dżungli. Misja
ratunkowa – film anim. Francja
2023, reż. Laurent Bru, Yannick
Moulin, Benoît Somville
12:00 Boso przez świat
13:45 Gwiazdy Mazurskiej
Nocy Kabaretowej (10, 11)
15:40 Hudson Hawk – kome-
dia sensacyjna USA 1991
17:45 Roszpunka – film
fantasy Niemcy 2009
19:00 Kumba – film anim. RPA
2013, reż. Anthony Silverston
20:30 Hot Chick (Gorąca laska)
– komedia USA 02, reż. Tom
Brady, wyk. Rob Schneider
22:35 Zielona strefa (Green
Zone) – film sens. Wlk.
Brytania/Francja/Hiszpania/
USA 2010, reż. Paul Greengrass
01:00 Wstydlive choroby VI

POLSAT **D3 I**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (2355)
– mag. Informacyjny
08:00 Halo tu Polsat (3114)
11:25 Hotel Transylwania
– film anim. USA 2012,
reż. Genndy Tartakovsky
13:10 Robin Hood, księżę zło-
dziei (Robin Hood: Prince of
Thieves) – film przyg. USA
1991, reż. Kevin Reynolds,
wyk. Kevin Costner, Morgan
Freeman, Mary Elizabeth
Mastrantonio (200 min)
16:30 Inna kobieta (The Other
Woman) – komedia roman-
tyczna USA 2014, reż. Nick
Cassavetes, wyk. Cameron
Diaz, Leslie Mann (140 min)
18:50 Wydarzenia, sport,
pogoda – wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy
(465) – program publicyst.

20:00 Festiwal Magiczne
Zakończenie Wakacji
(4, 5, 6) – program roz-
rywkowy Polska 2026
23:00 Bez litości (The
*** Equalizer) – film sens.
USA 2014, reż. Antoine
Fuqua, wyk. Denzel
Washington, Marton
Csokas (170 min)
01:50 Szybcy i wściekli:
** Tokio Drift (The Fast
and the Furious:
Tokyo Drift) – film
sens. USA/Niemcy/Ja-
ponia 2006 (140 min)

TV4

07:00 Galileo – pr. popularn.
09:05 #JesteśmyDlaDzieci
(342) – mag. Polska 2026
09:30 Galileo
11:35 Mini Galileo
12:15 Spider-Man III – film
akcji USA 2007, reż. Sam Raimi,
wyk. Tobey Maguire
15:00 Policjantki i policjan-
ci XXIV (51,52,53,54,55/65)
– serial obycz. Polska 2026,
wyk. Mariusz Węglowski, Paweł
Kowalczyk, Wojciech Sikora
20:00 Sprawiedliwi. Trój-
miasto III (49,50,51,52) – serial
krym. Polska 2026, wyk.
Jerzy Zelnik, Artur Dziurman,
Aleksandra Galczyńska, Maria
Wieczorek, Rafał Cieluch
00:05 Gwiazdy kabaretu
(57, 56) – kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (361)
– mag. policyjny Polska 2025

TVN **D3 I**

05:40 Uwaga! (8075) – mag.
reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (56/60)
06:50 Kuchenne rewolucje:
Zajazd „Dwa Koguty”, Prze-
dział XXVII (2) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5759)
– magazyn Polska 2026
11:25 Dobrze zrobione
w domu (2) – mag. Polska 2026
11:30 Niezwykłe Stany
Prokopa IV (8/11) – serial dok.
12:05 Przygoda na Alasce
(Alaska) – film przyg. USA
1996, reż. Fraser C. Heston,
wyk. Thora Birch, Dirk Bene-
dict, Ben Cardinal (145 min)
14:25 Green Lantern – film
s.f. USA 2011, reż. Martin
Campbell (155 min)
17:00 Piłka nożna: Mecz
Gwiazd (na żywo)
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 The Floor. VIP Chal-
lenge – teleturniej
20:55 Hotel Paradise (1)
– real tv Polska 2026
21:50 Kac Vegas III (The
** Hangover Part III)
– komedia USA 2013,
reż. Todd Phillips, wyk.
Bradley Cooper, Zach
Galifianakis (130 min)
00:00 Na skraju jutra
*** (Edge of Tomorrow)
– film s.f. USA 2014,
reż. Doug Liman, wyk.
Tom Cruise (145 min)
02:25 Uwaga! (7735)

METRO **D3 I**

07:05 Gorączka złota XII
(8/24) – serial dok. USA 2021
08:00 Klan z Alaski II
10:00 Złomowisko PL III (7)
– serial dok. Polska 2016
13:00 Strażacy 24h – serial
dokumentalny Polska 2020
14:05 Makłowicz w drodze (5)
14:40 Farma Clarksona (5/8)
15:50 Jestem z Polski III
(3,4/6) – serial dok.
17:50 Kryminalni VII (4,3/13)
– serial krym. Polska 2007,
wyk. Marek Włodarczyk
20:00 Całe szczęście
– komedia Polska 2019, reż.
Tomasz Konecki, wyk. Roma
Gąsiorowska, Piotr Adamczyk
22:10 Gliniarz z Beverly Hills
III – komedia sensacyjna
USA 1994, reż. John Landis
00:15 Zbrodnie z pierwszych
stron gazet V (2/12)

TV PULS **D3 I**

06:00 Kobra – oddział spe-
cjalny XXIV (14,15,12/18)
– serial sens. Niemcy 2019
09:00 Taki jest świat (34)
09:25 Boso przez świat: Stoń
domowy (78) – cykl reportaży
10:00 Lombard. Życie pod
zastaw XII (54,55,56,57,58)
– serial obycz. Polska 2023,
wyk. Zbigniew Buczkowski,
Henryk Gołębiewski, Michał
Chorosiński. 19-lletni Mieszko
ma nadopiekuńczą matkę,
która kontroluje każdy jego
krok. Gdy kobieta zabrania mu
iść na lodowisko, chłopak łamie
zakaz i wraz ze swoją dziew-
czyną udaje się na ślizgawkę,
gdzie dochodzi do wypadku.

20:00 Liberators (Under
*** Siege) – film sens.
USA/Francja 1992, reż.
Andrew Davis, wyk.
Steven Seagal, Tommy
Lee Jones (125 min)
22:05 Strefa wroga (Land
*** of Bad) – film sensa-
cyjny USA/Australia
2024, reż. William
Eubank (135 min)
00:20 Krwawa pogoń
*** (Hounds of War)
– film sens. USA/Malta
2024, reż. Isaac
Florentine (120 min)

TVN7 **D3 I**

06:55 New Looney Tunes III
– serial anim. USA 2019
07:25 Piotruś Pan i Alicja
w Krainie Czarów – film przyg.
Wlk. Brytania/USA 2020
09:20 Ukryta prawda
11:25 Mówię Wam (2) – mag.
12:50 Ukryta prawda
(46,47/60) – serial fab. – dok.
15:00 Szpital św. Anny
(23,24/50) – serial obycz.
Polska 2025, wyk. Joanna
Liszowska, Klaudia Kościata
17:10 Detektywi (15/56)
18:10 Fantastyczne zwierze-
ta i jak je znaleźć (Fantastic
Beasts and Where to Find
Them) – film przyg. Wlk. Bryt./
USA/Kan. 2016 (165 min)

20:55 Hotel Paradise
21:55 Mission: Impossible
*** – Rogue Nation
(Mission Impossible:
Rogue Nation) – film
sens. USA 2015, reż.
Christopher McQuar-
rie, wyk. Tom Cruise,
Jeremy Renner (170 min)
00:45 Podwójne ryzyko
*** (Double Jeopardy)
– thriller USA/Niemcy/
Kanada 1999, reż. Bruce
Beresford (130 min)
02:55 Miasta, w których
straszy II – serial dok.

STOPKLATKA

- 08:00 Komisarz Rex VI** (2,3/10) – serial sensacyjny A/Niemcy 2001
- 10:00 Hudson i Rex III** (16,1/16) – serial krym.
- 12:00 Kryminalne zagadki Mazur** (1) – serial krym.
- 14:00 Duszek w zamku** ****** **wiedźmy (Hui Buh und das Hexenschloss)** – komedia Niemcy 2022, reż. Sebastian Niemann, wyk. Christoph Maria Herbst (115 min)
- 15:55 Tata i małolata (My Father the Hero)** ****** – komedia Francja/USA 1994 (110 min)
- 17:45 Lot Feniksa (Flight of the Phoenix)** ****** – film sens. USA 2004 (135 min)
- 20:00 Zaginiona dziewczyna (Gone Girl)** ******** – thriller USA 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Tyler Perry (180 min)
- 23:00 Dzień swira** – komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat (120 min)
- 01:00 Anatomia strachu (Trespass)** ****** – thriller USA/Bulgaria 11, reż. Joel Schumacher (120 min)

KINO POLSKA

- 07:40 Polska Kronika Filmowa 8A/72** – reportaż Polska 1972
- 07:50 Polska Kronika Filmowa 40A/73** – reportaż Polska 1973
- 08:15 Podróże kapitana Klipera** (5,6) – serial anim.
- 08:35 Bolek i Lolek** (9,10/13)
- 08:55 Noce i dnie** (1) – dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
- 10:55 Ranking Naj Polskiego Kina** – serial dok. Polska 2024
- 11:40 Skradziona kolekcja** – komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory
- 13:35 Nie ma róży bez ognia** – komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja
- 15:40 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy** – komedia muzyczna Polska 1978, reż. Janusz Rzeszewski, Mieczysław Jahoda
- 17:50 Piłsudski** – film biograficzny Polska 2019, reż. Michał Rosa, wyk. Borys Szyc
- 20:00 Sala samobójców. Hejter** – thriller Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Musiałowski, Agata Kulesza
- 22:55 Pokaż, kotku, co masz w środku** – komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński
- 00:55 Kingsajz** – komedia PL 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik

ALE KINO+

- 10:10 Glenn Close. Sztuka transformacji** – film dok. Francja 2025
- 11:25 Tatami** – film sens. ******** USA/Wlk. Brytania/Izrael/Gruzja 2023, reż. Zar Amir Ebrahimi, Guy Nattiv (130 min)
- 13:35 W sieci wojny (Fog of War)** ****** – thriller USA 2025, reż. Michael Day (125 min)
- 15:40 Nora Roberts** ****** **Księżyc nad Karoliną (Carolina Moon)** – thriller USA/Niemcy/Kanada 2006 (125 min)
- 17:45 Michael Clayton** ******** – mat krym. USA 2007, reż. Tony Gilroy, wyk. George Clooney, Tom Wilkinson (145 min)
- 20:10 Czarna rzeka (Fleuve noir)** ******** – dramat krym. Francja/Belgia 2018, reż. Erick Zonca, wyk. Vincent Cassel (135 min)
- 22:25 W trójkącie (Triangle of Sadness)** ******** – komedia Szwecja/Niemcy/Francja/Wlk. Bryt. 2022, reż. Ruben Östlund, wyk. Harris Dickinson (170 min)
- 01:15 Sharon Stone. Instykt przetrwania** – film dokumentalny

POLSAT FILM

- 08:10 Był sobie człowiek**
- 09:50 Skubani** – film animowany USA 2013
- 11:45 Kopciuszek** – musical USA/Wlk. Brytania 2021
- 14:00 Jeszcze większe dzieci** – komedia USA 2013
- 16:05 Jak wytresować smoka II** – film anim. USA/Indie 2014
- 18:20 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw** – film sens. USA 2019
- 21:00 Battleship: Bitwa o Ziemię** – film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg
- 23:45 Captain Fantastic** – komediodramat USA 2016

FILMBOX+ ONE

- 08:00 Strażnik Teksasu** (1,2,3/26) – serial sens.
- 11:00 Nad Niemnem, cz. 1** – film obycz. Polska 1986
- 12:45 Znachor** – melodramat PL 1981, reż. Jerzy Hoffman
- 15:35 Tootsie** – kom. USA 1982
- 17:55 Ze śmiercią jej do twarzy** – komedia USA 1992
- 20:00 Urowadzona** – thriller USA/Francja 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson
- 22:00 Urowadzona II** – film sens. Francja 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson
- 23:55 Przekręt** – kom. krym. Wlk. Brytania/USA 2000

TVP KULTURA

- 08:00 Uśmiech** – film anim. Polska 1965 (5 min)
- 08:05 Fair play** – film anim. Polska 1971 (20 min)
- 08:25 Szukając cudów** ****** – dramat obyczajowy Wlk. Brytania/Australia 2020 (95 min)
- 10:00 Kosmos 1999 II** (1/24)
- 11:05 Cannes od kulis**
- 12:40 Lunana. Szkoła na końcu świata (Lunana)** ******** – film przyg. Bhutan/Chiny 2019 (125 min)
- 14:45 Alternatywy 4** (2/9)
- 15:50 Świat Leszka Piłzawskiego**
- 16:15 Boccaccio '70** – film ******* obyczajowy Francja/Włochy 1962, wyk. Marisa Solinas (205 min)
- 20:00 Kuchenna rewolucja (Coup)** ******* – komedia USA 2023, reż. Joseph Schuman, Austin Stark (110 min)
- 21:50 Muzyka na dobry wieczór** (15)
- 22:55 Farinelli, ostatni kastrat (Farinelli, il castrato)** ******** – dramat historyczny F/Belgia/Włochy 1994 (120 min)
- 00:55 Świat Leszka Piłzawskiego**

WARNER TV

- 11:10 Bliźniaczki na boisku** – komedia USA 1999
- 12:50 Raport Pelikana** – thriller USA 1993
- 15:45 Licencja na miłość** – komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis
- 17:25 Dziewczyna na pożeganie** – kom. romant. USA 77
- 19:40 Facet z ogłoszenia** – komedia romantyczna USA 2005, reż. Gary David Goldberg
- 21:35 Batman i Robin** – film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997
- 00:00 Hannibal** (3,4/13) – serial grozy USA 2013

PARAMOUNT

- 08:45 Co wiecie o swoich dziadkach** – komedia USA 2017
- 10:55 Wredne dziewczyny** – komedia USA/Kanada 2004
- 13:00 BFG: Bardzo fajny gigant** – film fantasy USA/Indie/Wlk. Brytania 2016, reż. Steven Spielberg, wyk. Mark Rylance
- 15:30 Wojownicze żółwie ninia** – komedia sens. USA 2014
- 17:45 Szkoła rocka** – komedia USA/Niemcy 2003
- 20:00 Zjawa** – film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu
- 23:15 Adrenalina** – film sensacyjny USA 2006

HBO

- 09:20 The Pickup** – komedia ****** sensacyjna USA 2025, reż. Tim Story (95 min)
- 10:55 Drażen** – film bio- ******** graficzny Chorwacja/Serbia/Słowenia 2024, reż. Danilo Šerbedžija, Ljubo Zdelarević, wyk. Zrinka Cvitešić (100 min)
- 12:35 Longing** – komedio- ****** dramat USA/Kanada/Izrael 2024, reż. Savi Gabizon (110 min)
- 14:25 I.S.S.** – film s.f. USA ****** 2023, reż. Gabriela Cowperthwaite (95 min)
- 16:00 Bliżej** – melodramat ******** USA/Wlk. Brytania 2004, reż. Mike Nichols, wyk. Julia Roberts (100 min)
- 17:40 Player One** – film s.f. ******** USA 2018, reż. Steven Spielberg, wyk. Tye Sheridan (140 min)
- 20:00 Spider-Man: Bez drogi do domu** – film s.f. USA 2021, reż. Jon Watts, wyk. Tom Holland, Zendaya (145 min)
- 22:25 The Pickup** – komedia ****** sensacyjna USA 2025, reż. Tim Story (95 min)
- 00:00 Queer** – dramat obycz. ******* Wł./USA 2024, reż. Luca Guadagnino (135 min)

CINEMAX

- 13:10 Niemcy** – dramat obycz. Arg./Niemcy/Hiszpania 2023
- 14:35 Przez skały i chmury** – dramat obycz. Peru/Chile 2024, reż. Franco García Becerra
- 16:00 Inferno** – thriller USA/Węgry 2016, reż. Ron Howard
- 18:00 Magia uczuć** – film przyg. USA/RPA/Indie/Wlk. Bryt. 2006, reż. Tarsem Singh
- 20:00 Pewnego razu...** w Hollywood – komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019
- 22:40 Jason Bourne** – film sens. USA/Chiny/Hiszp./Jap./Islandia/Niemcy/Włochy 2016

ROMANCE TV

- 07:40 Górski lekarz** (7,8/8)
- 12:25 Rosamunde Pilcher: Trudna miłość** – film obycz. Austria/Niemcy 1999
- 14:15 Rejs ku szczęściu** – serial obycz. Niemcy 2007
- 16:05 Statek marzeń** – serial obyczajowy Niemcy 2024
- 18:05 Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak”** – film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
- 20:00 Joachim Vernau: Jezioro Düster** – thriller Niemcy 2023
- 21:55 Dora Heldt: Ucieczka ciotki Inge** – kom. Niemcy 2011
- 23:50 Człowiek robi, co może** – komedia Niemcy 2012

CANAL+ PREMIUM

- 09:05 Kiedy nadchodzi jesień** ******** – dramat obycz. Francja 2024 (105 min)
- 10:50 Jutro będzie nasze** ******** – komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi, wyk. Paola Cortellesi (115 min)
- 12:45 Łapu-Capu** (207)
- 13:00 Spirala kłamstw** (1,2,3,4/4) – serial krym.
- 16:25 Wicked** – musical USA/ ******** Wlk. Brytania/Kanada 2024, reż. Jon M. Chu, wyk. Cynthia Erivo, Ariana Grande (165 min)
- 19:10 Niemożliwe** – film ******** katas. USA/Hiszpania/Tajlandia 2012, reż. J.A. Bayona, wyk. Naomi Watts, Ewan McGregor, Tom Holland (110 min)
- 21:00 Pojedynek** ******** wojenny Cypr/Irlandia/Polska/Ukraina 2025, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Aidan Gillen, Julia Pietrucha (110 min)
- 22:50 Skincare** – thriller ****** USA/Włochy 2024, reż. Austin Peters, wyk. Elizabeth Banks (95 min)
- 00:25 Christy** ******** ficzny USA 2025, reż. David Michôd (130 min)

TVN FABUŁA

- 07:30 Lekarze** (6,7,8) – serial obyczajowy Polska 2012
- 10:30 Koniec wakacji** – film psychologiczny Polska 1975
- 12:30 Uwolnić orkę II: Na ratunek** – film przyg. USA 1998
- 14:20 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 1** – film przygodowy Wlk. Brytania/USA 2010
- 17:30 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 2** – film przyg. Wlk. Brytania/USA 2011
- 20:00 Skazani na Shawshank** – dramat psycholog. USA 1994
- 23:00 To** – horror USA/Kanada 2017, reż. Andy Muschietti

AMC

- 07:50 W 80 dni dookoła świata** (1,3/3) – serial przygodowy
- 13:50 Flirt z czterdziestką** – komedia romantyczna USA/Kanada 2008
- 15:45 Operacja Kondor** – kom. sens. Hongkong 1991
- 18:00 Zagniewani młodocianni** – komedia USA 1996
- 19:50 Pole rażenia** – film sensacyjny USA 1993
- 22:00 Człowiek w ogniu** – thriller Szwajcaria/Wlk. Brytania/USA/Meksyk 2004
- 01:10 Facet pełen uroku** – komedia romantyczna USA/Kanada 2007

AXN

08:10 FBI: International IV (19/22) – serial akcji USA 2025
09:10 FBI: Most Wanted IV (22/22) – serial krym.
10:10 Rekrut IV – serial krym.
15:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (6,7,8,9,10/22) – serial krym. USA/Kan. 2013
20:00 Iluzja – thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
22:25 Iumanji – komedia USA 1995, reż. Joe Johnston
00:25 Patriot – dramat historyczny USA/Niemcy 2000

EPIC DRAMA

08:10 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2024
11:25 Agenci NCIS XVI (6,7,8,9,10/24) – serial krym.
15:55 Panna Marple V (4/4) – serial krym. Wlk. Bryt. 2010
17:50 Poirot VI (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 1995
20:05 Detektyw Murdoch: Holowanie XIX – serial krym. Kanada/Wlk. Brytania 2026
21:00 Inspektor Ricciardi (2/6) – serial krym. Włochy 2021
23:25 Hiszpańska księżniczka (8/8) – serial historyczny
00:40 Zatraceni w miłości – serial obycz. Turcja 2024

TVN STYLE

11:30 Jestem z Polski VIII (13,4,17/17) – serial dok.
14:30 Do zobaczenia II (5/11) – cykl reportaży Polska 2025
15:00 Ostre cięcie (4)
16:00 Bitwa o gości (4)
17:00 Zgłosz remont (5)
18:00 Poukładani (6)
18:31 Stylowa kawiarenka
19:00 Kuchenne rewolucje
21:05 Śmierć Diany: dwa śledztwa (4/4) – serial dok.
22:10 Ambasadory luksusu (2)
23:10 Skok na Luwr: jak skradziono klejnoty za 102 miliony dolarów – film dokumentalny

TVN TURBO

08:10 Nauka jazdy (9)
08:40 Samochód marzeń (5)
09:35 Naprawy nie do naprawy (1, 2) – mag. motoryzacyjny
11:00 Jeździć, obserwować III
12:30 Wojny samochodowe
15:30 Zawodowi handlarze
17:00 Mobilni mechanicy (1, 2)
18:30 Nauka jazdy (10, 11)
19:30 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (10) – mag.
20:15 Z drugiej ręki (14)
21:00 Naprawy nie do naprawy
21:45 Moto kombat (8)
22:25 Zawodowi handlarze (15)
23:10 Wojny samochodowe
00:10 Duda kontra Szafranski

BBC FIRST

08:30 Zbrodnie w Prowansji (1)
10:20 Morderstwa w Mid-somer III (3,3/4) – serial krym.
12:35 Ojciec Brown X (10,1,2/10) – serial krym.
15:35 My Life is Murder V
17:40 Z pamiętnika położnej X
18:45 Śmierć z dala od palm II
19:55 Śmierć pod palmami VII (8/8) – serial krym. Wlk. Brytania/Francja 2018
21:00 Annika II (4/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2023
22:05 Milczący świadek XXIV
00:15 Po powodzi (2/6)

FX

08:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (8,9/25) – serial krym. USA 2005, wyk. David Caruso
10:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (11,12,13/22) – serial krym. USA/Kan. 2011
13:50 Z Archiwum XIV (5,6,7/24) – serial s.f.
16:50 Julie i Julia – komediodramat USA 2009, reż. Nora Ephron
19:20 Helikopter w ogniu – dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2001, reż. Ridley Scott, wyk. Josh Hartnett
22:25 Szklana pułapka III – film sensacyjny USA 1995
00:55 Zakłamanie

HGTV

08:05 Najdziwniejsze domy na wynajem (7, 8) – reality show
09:05 Nowa Maja w ogrodzie (3, 1, 2) – mag. poradnikowy
10:40 Uratuj swój ogród (22)
11:40 Postaw na kolor (5, 6)
12:45 Pogromcy chaosu (5)
13:45 Weekendowa metamorfoza (1, 2) – reality show
15:35 Polowanie na ogród VII
17:10 House Hunters (4, 5, 6)
18:50 Będzie pięknie (8/8)
19:50 Weekendowa metamorfoza (8, 5) – reality show
21:40 Mieszkanie na miarę
23:30 Usterka XI (11,5,7)

BBC LIFESTYLE

08:40 Mistrzowie ceramiki (10) – teleturniej muzyczny
09:45 Wielkie nowozelandzkie wypieki (9, 10) – show
12:30 W świecie luksusu – serial dok. Wlk. Bryt. 2025
13:30 Mistrzowie szycia (1, 2)
15:40 Zapraszam do stołu (26–29) – mag. kulinarny
17:40 Zapraszam do stołu: profesjonalści (1) – program rozrywkowy Wlk. Bryt. 2022
18:40 Bajecznie bogaci agenci
19:55 Bake off: zawodowcy (7, 8) – program rozrywkowy
22:00 Bad Boyfriends (5, 6)
00:15 Wstydlive choroby V

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan II (14/21) – serial kom. USA 2018
08:30 Teoria wielkiego podrywu III – serial kom.
12:45 Teoria wielkiego podrywu IV (6,7/24)
13:30 Przyjaciele V
18:30 Przyjaciele VI (10/25)
19:00 Duchy (17,18/18)
20:00 Wasabi – komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
22:00 The Office PL II (6,7/12)
23:05 Comedy Club (15, 1)
00:05 Miasteczko South Park VI (14,15,16/17)

TVP SERIALE

08:20 Na sygnale
10:00 Ranczo (5,6/13)
11:55 Rodzinka.pl XVIII (6,7,8)
13:35 Ojciec Mateusz 32 (9,10) – serial krym. Polska 2025
15:25 Komisarz Alex XXV (12) – serial krym. Polska 2026
16:25 Ranczo (7/13)
17:30 Czarne chmury (3)
18:30 Ogniem i mieczem (4/4) – serial Polska 2000
19:35 Ojciec Mateusz 32 (11,12,13) – serial krym. Polska 2025, wyk. Artur Żmijewski
22:25 Ranczo (8,9/13) – serial komediowy Polska 2006
00:30 Komisarz Alex XXV

CANAL+ KUCHNIA

15:25 Nie bój ryby! (6)
15:55 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (7)
16:05 m jak mięso (3, 4)
16:55 Jamie Oliver
17:50 Ekoporady z Julią Oleś II
17:55 Ziemia, ogień i smak (4)
18:45 Premium bez gotowania
20:00 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (3,4) – serial dok.
21:50 James Martin: hiszpańska przygoda (1/20)
22:45 Tajemnice indyjskich smaków (3) – pr. rozrywkowy
23:10 Wszystkie smaki fermentacji II (4,5) – serial dok.

CANAL+ DOMO

09:30 Mam zamek III (8)
10:00 Daleko od miasta XVI (2)
10:30 Ucieczka na wieś XXII
12:15 Cuda z drewna (9/12)
13:10 Cudotwórcy: zakochaj się w swoim domu na nowo (9)
14:10 Wielkie projekty: Australia XI – serial dok.
15:20 Gardeners' World (21)
16:30 Mam zamek III (8)
17:00 Kupione i co dalej? (5, 6)
18:00 Daleko od miasta XVI
19:00 Zbudujemy ten dom
20:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia – serial dok.
21:00 Wielkie projekty XII
22:10 W mieście czy na wsi

PLANETE+

12:30 Najpiękniejsze rzeki świata II (10/10) – serial dok.
13:35 Wytwór i wyslij (3/4)
14:40 Orłosep – film dok.
15:50 Najdłuższe ostępy Europy (1/5) – serial dok.
17:00 Historia fantasy (1)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (165,1)
18:40 Polska z góry II (2,3/12)
19:45 Komensky. Edukacja tworzy człowieka – film dok.
20:55 Jimmy Somerville. I Feel Love – film dok.
22:00 Premiera: James Dean – wrażliwy chłopak – film dok.

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Od samochodu do domu III – serial dok.
12:00 Awantura o furę (5,6/10)
13:00 Złomowisko PL V
15:00 Nic do zgłoszenia (2/8)
16:00 Bracia Collins biorą się do roboty (5) – pr. rozrywkowy
17:00 Ciężarówką przez Route 66 (2/7) – serial dok.
18:00 W dżungli z Edem Staffordem (2/6) – serial dok.
19:00 Teorie spiskowe pod lupą (8) – serial dok. USA 2026
20:00 W oku cyklonu II
21:00 Najniebezpieczniejszy zawód świata XXII (6)
22:00 Złoto drwali II (6/8)

TVP HISTORIA

10:25 Podziemne Włochy II
11:25 Wszystkie kolory świata
12:30 Magiczny Adriatyk (3/6)
13:35 Ex libris – mag.
14:10 Zakazane piosenki – dramat wojenny Polska 1947
16:00 Flesz historii (776)
16:25 Tajemnice samolotów prezydenckich – film dok.
17:25 Sława i chwata (3)
18:35 Zabójcza nauka II (6/6)
19:35 Bałtycki łańcuch, protest, który zmienił bieg historii
20:40 Operacja Himmler – dramat obycz. Polska 1979
22:10 Powstanie warszawskie

HISTORY

08:15 Starożytni kosmici XVI
09:15 Gwiazdy lombardu XIII
10:10 Wojny magazynowe XVI (10/10) – serial dok. USA 2025
11:10 Wojownicy wszech czasów (8) – serial dok. USA 2026
12:05 Starożytni kosmici XIV
13:05 Tajemnice zaginionych miast (6) – serial dok.
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (13/26) – serial dok.
14:55 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 UFO: łowcy prawdy
19:05 Starożytni kosmici XVI
21:00 Starożytni kosmici (4)
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (15,16/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:55 Uwaga, katastrofa! (2/8)
10:00 Katastrofa w przestworzach XVI (3,4,8,6,10,7/10)
16:00 Morskie megalazyny
17:00 Wojna widziana z powietrza III (3,4/6)
19:00 Sekrety starożytnej medycyny (5) – serial dok.
20:00 Odkrywcy: na wodach Pacyfiku: Poza horyzont (2)
21:00 Starożytne konstrukcje (6) – serial dok. Kanada 2025
22:00 Ukryte pod miastami
23:00 Ciemna strona świata (8,1/8) – serial dok. USA 2021

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VII
09:00 Wielkie wycieczkowce
11:00 Wraki, które zmieniły świat (4,9/10) – serial dok.
13:00 Rolnicy. Podlasie VIII
16:00 Podglądacz przyrody
17:00 Superstatki – morskie kolosy – film dok. Niemcy 2020
18:00 Ekstremalne drogi do szkoły – serial dok. F 2015
19:00 Jak to wyjaśnić III (4/20)
20:00 Świat z góry. Zamki (1/4)
21:00 Ciężki transport – ostatnia podróż okrętu podwodnego U-17 – film dok.
22:00 Wygrać z żywiołem
23:00 Poza kontrolą

BBC EARTH

08:05 Wyspy. Laboratoria natury (4, 5/6) – cykl reportaży
10:05 Sekretne życie ogrodu
11:15 Wietnamskie przygody Billa Baileya (6/6) – serial dok.
12:20 W okowach mrozu IV
17:10 David Attenborough i cuda natury IV (1/6)
17:45 Wielka nowozelandzka przygoda (2/4) – serial dok.
18:40 Parki narodowe z lotu ptaka: Irlandia – serial dok.
19:45 Skandynawia i Simon Reeve (3/3) – serial dok.
21:00 Sekretne życie drzew
22:00 W okowach mrozu

POLSAT VIASAT HISTORY

08:25 Podziemna armia – serial dok. Polska 2021
09:25 Hitler i jego władza (1,2,3/3) – serial dok.
12:50 Berlin 1936: olimpiada Hitlera w kolorze – film dokumentalny Wlk. Brytania 2026
14:05 Tajemnice maszyny wojennej nazistów (2,3,4) – serial dok. Wlk. Brytania 2019
18:05 Królowie-zabójcy (3,1,6/6) – serial dokumentalny Wlk. Brytania 2025
21:00 Życie w kraju Hitlera (1,2,3/3) – serial dok.
00:20 Wojna światowa: 1914-1945 (1,2/8) – serial dok.

Od A do Z

AD ASTRA ★★★

film s.f., USA/Chiny/Brazylia
2019, reż. James Gray,
wyk. Brad Pitt, Liv Tyler, Ruth
Negga

21:30 | cinemax

Brad Pitt wyrusza na krańce Układu Słonecznego, by zbadać zagrożenia zagrażające życiu na Ziemi, a przy okazji poznać tajemnicę zaginięcia jego ojca w kosmosie. Plus nieco filozofii do przemyślenia.

ELITA ZABÓJCÓW ★★★

thriller, Wlk. Brytania/Australia/USA 2011, reż. Gary McKendry, wyk. Jason Statham, Clive Owen, Robert De Niro

20:00 | tv puls

Być może zza kulis brytyjskiego wywiadu: aby ratować swego mentora, sfrustrowany agent – zmuszony szantażem – podejmuje się karkołomnego zadania na prywatne zlecenie. Jednak zwyczajne łubu-du.

GRAWITACJA ★★★★★

film s.f., Wlk. Brytania/USA
2013, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Sandra Bullock, George Clooney, Ed Harris

20:00 | cinemax

Science fiction awansuje do poziomu realistycznego dokumentu: para astronautów traci statek i rozpaczliwie szuka szansy ocalenia w kosmosie. Siedem Oscarów (w tym za film roku i reżyserię).

GRU I MINIONKI:

POD PRZYKRYWKĄ ★★★

film anim., USA 2024, reż. Chris Renaud, Patrick Delage,

20:00 | hbo

Po raz czwarty: Gru, niegdyś superzłoczywiec, a później superagent ucieka wraz ze swymi małymi żółtymi sojusznikami przed trudami ojcostwa, ścigając nowych kandydatów na mistrzów zbrodni. Do śmiechu.

KOMÓRKA ★★★

film sens., USA/Niemcy 2004, reż. David R. Ellis, wyk. Chris Evans, Kim Basinger, Jason Statham

20:00 | warner tv

Kim Basinger jako porwana przez mafie, która znajduje wyjście z sytuacji, łącząc się z rozbitego aparatu telefonicznego z przypadkowym numerem komórkowym. Czy młodziak po drugiej stronie zdąży z pomocą?

Krucjata Bourne'a

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

THRILLER

USA/NIEMCY 2004, REŻ. PAUL GREENGRASS, WYK. MATT DAMON, FRANKA POTENTE, JOAN ALLEN

MAD MAX ★★★★★

film sens., Australia 1979, reż. George Miller, wyk. Mel Gibson, Joanne Samuel, Hugh Keays-Byrne

21:50 | warner tv

Klasyk współczesnego kina akcji: w zdziczałym świecie po zagładzie atomowej dzielny policjant próbuje zaprowadzić dawny porządek. Mela Gibsona pociąg do Hollywood.

MISSION: IMPOSSIBLE

– FALLOUT ★★★★★

film sens., USA 2018, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Henry Cavill, Ving Rhames

21:55 | tvn 7

Ethan Hunt musi odzyskać pluton z rąk terrorystów, planujących zagładę świata. Tom Cruise po raz szósty plus eskapizm na najbar dziej filmowym poziomie, oczywiście – w stanie czystym.

ROZMOWY
KONTROLOWANE ★★★★★

komedja, Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiakowska, Alina Janowska

21:55 | kino polska

Sylwester Chęciński przejmując schedę po Stanisławie Barei, by w jego stylu stworzyć dalszy ciąg perypetii peerelowskiego notabla z „Misia” – w śmieszno-strasznych realiach stanu wojennego.

SOLIDARNOŚĆ,
SOLIDARNOŚĆ... ★★★

dramat społeczny, Polska 2005, reż. Filip Bajon, Jacek Bromski, Ryszard Bugajski, Jerzy Domaradzki, Feliks Falk, Robert Gliński, Juliusz Machulski, Andrzej Jakimowski, Jan Jakub Kolski, Piotr Trzaskalski, Krzysztof Zanussi, Andrzej Wajda, Małgorzata Szumowska, wyk. Marek Kondrat, Krzysztof Kiensznowski, Maciej Stuhr

22:55 | tvp historia

Spojrzenie na Sierpień '80 z perspektywy 25 lat: oczami 13 polskich twórców uprawiających najróżniejsze odmiany kina. Do refleksji.

SZYBCY I WŚCIEKLI:
HOBBS I SHAW ★★★

film sens., USA 2019, reż. David Leitch, wyk. Dwayne Johnson, Jason Statham, Idris Elba

21:35 | hbo

Oficjalny reboot popularnego cyklu: stróż prawa i bandyta łączą siły, by powstrzymać szaleńca, wcielającego w życie plan przejęcia kontroli nad całym światem. Plus Dwayne Johnson i Jason Statham.

ŚMIETANKA
TOWARZYSKA ★★★★★

komedja, USA 2014, reż. Woody Allen, wyk. Jesse Eisenberg, Kristen Stewart, Steve Carell

21:20 | tvp 1

Woody Allen jak za dawnych lat: młodziemiec, któremu nie udało się kariera producencka w Hollywood, wraca do Nowego Jorku, by z sukcesem poprowadzić modny klub. Jest też Jesse Eisenberg udający Allena.

19:30 | canal+ premium

★★★

Drugi tom trylogii Roberta Ludluma: Matt Damon jako tajny agent, który porzuca zasłużoną emeryturę, by ocalić swoje życie zagrożone przez dawnych pracodawców. Dobre kino.

ŚWIADEK ★★★★★

thriller, USA 1985, reż. Peter Weir, wyk. Harrison Ford, Kelly McGillis, Josef Sommer

20:00 | stopklatka

Detektyw na tropie afery narkotykowej w policji i morderstwa, którego świadkiem był mały chłopiec, amisz (Lukas Haas). Plus Harrison Ford jako obcy wśród religijnej społeczności: niezwykle.

WYJDŹ ZA MNIE ★★★

komedja romantyczna, USA/Chiny/Japonia 2022, reż. Kat Coiro, wyk. Jennifer Lopez, Owen Wilson, John Bradley

23:20 | polsat

Dwie supergwiazdy nagrywają singla „Wyjdź za mnie”, który bije rekordy popularności, więc gwiazdy planują ślub na koncercie. Ale kiedy partner okazuje się niewierny, pani poślubia przypadkowego fana.

ZAKAZANE
PIOSENKI ★★★★★

dramat wojenny, Polska 1947, reż. Leonard Buczkowski, wyk. Danuta Szafarska, Janina Ordeżanka, Jerzy Duszyński

21:05 | tvp historia

Pierwszy powojenny film polski: okupacyjne losy mieszkańców Warszawy ilustrowane podtrzymującymi na duchu piosenkami. Plus parada przyszłych gwiazd: lektura obowiązkowa.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1096)
08:35 Kariera Nikodema
Dyzmy (6,7/7) – serial obycz.
10:55 Ojciec Mateusz XIX (9)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 W głąb Jasnogórskiej
Ikony (3) – cykl reportaży
13:10 Małe wielkie podróże
(2/3) – serial dokumentalny
14:45 Parada oszustów (4)
– serial sens. Polska 1977
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:30 Irena Santor. Magiczny
jeden krok – film dok.
18:40 Jaka to melodia? (5838)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 Gra z Cieniem – serial
krym. Polska 2024
21:20 Śmietanka towarzy-
ska (Café Society)
**** – komedia USA 2014,
reż. Woody Allen, wyk.
Jesse Eisenberg, Kri-
sten Stewart (105 min)
23:05 Dewajtis (6/7)
00:05 Paranoja (Paranoia)
** – thriller USA/Indie/
Francja 2013 (115 min)
02:00 Kill Bill II – film sens.
**** USA 2004, reż. Quentin
Tarantino, wyk. Uma
Thurman (135 min)

MEZZO

11:25 Jazz w Vienne: Marcel
Khalife i Bachar Mar-Khalife
– koncert Francja 2022
12:25 Intermezzo
13:15 Konkurs im. Van
Cliburna 2025 – muzyka klas.
14:40 Gaetano Donizetti:
Córka pułku – opera Wł. 2022
17:00 Brahms: Niemieckie
requiem – muzyka klasyczna
18:20 Intermezzo
18:45 Filharmonicy
Berliński, Kirill Pietrienko :
Europakonzert 2026
20:30 Izraelska Orkiestra
Filharmoniczna, Lahav Shani,
Pinchas Zukerman: Bruch,
Ben-Haim, Czajkowski
21:50 Orkiestra Kapitolu
z Tuluzi pod batutą Thomasa
Guggeisa: Ravel i Mahler
23:30 Dietrich Fischer-
Dieskau: Ostatnie słowa

TVP2 **D3**

05:10 Barwy szczęścia
– serial obycz. Polska 2025
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie
– pobudka (7661) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
(7661) – mag. Polska 2026
11:15 Porozmawiajmy szcze-
rze (8) – rozmowa Polska 2025
11:50 Lato z Radiem
i Telewizją Polską – koncert
14:00 Familiada (3030)
14:35 Koło fortuny (2087)
– teleturniej Polska 2025
15:10 Szansa na sukces.
Opole 2026 (8) – show
16:10 Akwen Eldorado (3,4/4)
– serial sensacyjny Polska
1988, wyk. Artur Dziurman
18:20 Rodzinka.pl XVII (8)
– serial kom. Polska 2025
18:55 Kocham Cię, Polsko! (1)
– quiz Polska 2026

20:20 Postaw na milion
(390) – teleturniej
21:20 Kabaretowa Noc pod
Gwiazdami – Kogo tu
nie było! (1, 2) – pro-
gram rozrywkowy
23:45 Fuks – komedia sen-
sacyjna Polska 1999,
reż. Maciej Dutkiewicz,
wyk. Agnieszka Kru-
kówna, Maciej Stuh,
Janusz Gajos, Adam
Ferency (100 min)
01:25 Król (8/8) – serial
krym. Polska 2020,
wyk. Michał Żurawski

PULS 2

08:00 Aukcja w ciemno II
(6,7,8/13) – serial dok.
09:30 Boso przez świat
(76, 77) – cykl reportaży
10:40 Żandarm na emerytu-
rze – komedia Francja/Włochy
1970, reż. Jean Girault
12:50 Żandarm i kosmici
– komedia Francja 1978
14:45 Niesforne diabły
– film fantasy Czechy 2018
16:50 Magiczny kamień – film
fantasy Słowacja/Czechy
2019, reż. Kristína Herczegová,
wyk. Zuzana Bydžovská
18:45 Niedźwiedzia skóra
– film fantasy Niemcy 2015
20:00 Bez paniki – film sensa-
cyjny Wlk. Brytania 2024
21:55 Wróg u bram – dramat
wojenny USA/Wlk. Brytania/
Niemcy/Francja/Irlandia 2001
00:50 Dzielnica strachu X

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (3121)
11:30 Karate Kid – film przyg.
USA/Chiny 2010, reż. Harald
Zwart, wyk. Jaden Smith,
Jackie Chan, Taraji P. Henson
14:35 Kevin sam w domu – po
raz czwarty (Home Alone 4:
Taking Back the House)
– komedia USA 2002, reż. Rod
Daniel, wyk. Mike Weinberg,
French Stewart, Missi Pyle,
Joanna Going (110 min)
16:25 Uncharted – film przyg.
USA/Hiszpania 2022, reż.
Ruben Fleischer, wyk. Tom
Holland, Mark Wahlberg, Sophia
Ali, Alana Boden (145 min)
18:50 Wydarzenia, sport,
pogoda – wiadomości
19:30 Jesień pełna hitów

20:00 Festiwal Magiczne
Zakończenie Wakacji
(1, 2, 3) – program roz-
rywkowy Polska 2026
23:25 Wyjdź za mnie (Marry
Me) – komedia roman-
tyczna USA/Chiny/
Japonia 2022, reż. Kat
Coiro, wyk. Jennifer
Lopez, Owen Wilson,
John Bradley (155 min)
02:00 Holmes i Watson
(Holmes & Watson)
– kom. USA/Kan. 2018,
reż. Etan Cohen, wyk.
Will Ferrell (115 min)

TV4

07:00 Ewa gotuje (480)
07:35 Powrót do przeszłości
(5,8/12) – serial dok.
08:25 11 września – ostatnie
minuty lotu 93 – film dok.
09:25 Galileo
11:25 Mini Galileo
11:50 Klik: i robisz, co chcesz
– komedia USA 2006
14:05 Quest – film sensa-
cyjny USA/Kanada 1996
16:05 Wodny świat – film s.f.
USA 1995, reż. Kevin Reynolds
18:55 Uroczysko IV
(41,42/52) – serial krym.
20:00 Sprawiedliwi – wydział
kryminalny XX (49,50,51,52)
– serial krym. Polska 2026,
wyk. Marek Włodarczyk
00:00 STOP Drogowka (362)
– mag. policyjny Polska 2025
01:05 Prawdziwe oblicze SS
– film dok. USA 2018

TVN **D3**

05:05 Zamieszkać na plaży VII
05:40 Uwaga! (7735)
05:55 Ukryta prawda (57/60)
06:50 Kuchenne rewolucje:
Warszawa – bar mleczny
07:45 Dzień Dobry TVN (5760)
11:30 Kobieta na krańcu
świata XVII (1/8)
12:40 Co za tydzień (1258)
13:20 Jak rozmawiać z psem
(Think Like a Dog) – komedia
USA/Wlk. Brytania/Chiny
2021, reż. Gil Junger, wyk.
Josh Duhamel (110 min)
15:10 Fantastyczne zwierze-
ta: Zbrodnie Grindelwalda
(Fantastic Beasts: The Crimes
of Grindelwald) – film fantasy
Wlk. Bryt./USA 2018 (165 min)
17:55 Kuchenne rewolucje:
Wrocław – Bistro „Zapętlone”
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:35 Raport US Open

19:45 The Floor. VIP Chal-
lenge – teleturniej
Polska 2026
20:55 Hotel Paradise (2)
– real tv Polska 2026
21:50 Poranek Kojota – ko-
media Polska 2001,
reż. Olaf Lubaszenko,
wyk. Maciej Stuh,
Karolina Rosińska,
Tadeusz Huk (130 min)
00:00 Każdy wie lepiej
*** – kom. Polska 2022, reż.
Michał Rogalski, wyk.
Joanna Kulig (135 min)
02:15 Uwaga! (7736)

METRO **D3**

07:15 Gorączka złota XII
(10/24) – serial dok. USA 2021
08:10 Klan z Alaski III (1,2/32)
10:20 The Floor (18, 1)
11:45 Chłopiec i wilk – kome-
dia Belgia/Francja 2019
13:30 Diagnoza III (8,9)
– serial obycz. Polska 2018
15:35 Kryminalni VII (6,7,9)
– serial krym. Polska 2007
18:55 Milionerzy (638, 639)
20:10 Teściowie – komedia
Polska 2021, reż. Jakub
Michalczyk, wyk. Izabela Kuna
22:00 Podwójne ryzyko
– thriller USA/Niemcy/Kanada
1999, reż. Bruce Beresford,
wyk. Tommy Lee Jones, Ashley
Judd, Bruce Greenwood
00:00 Zbrodnie z pierwszych
stron gazet V (1/12)
01:00 Szpital (31/68)
02:00 Szkoła (40/68)

TV PULS **D3**

06:00 Taki jest świat (34)
06:40 Don Matteo:
Boski detektyw XV
08:55 Kurierzy II (25,26)
10:55 Kuloodporny – film fan-
tasy USA/Kanada 2003
13:15 Wyspa piratów
(Cutthroat Island) – film akcji
USA/Francja/Włochy/Niemcy
1995, reż. Renny Harlin,
wyk. Geena Davis (145 min)
15:40 Johnny English – kome-
dia sensacyjna Wlk. Brytania/
F 2003, reż. Peter Howitt, wyk.
Rowan Atkinson (115 min)
17:35 Moonfall – film s.f. USA/
Wlk. Brytania/Kanada/Chiny
2022, reż. Roland Emmerich,
wyk. Halle Berry (145 min)

20:00 Elita zabójców (Killer
Elite) – thriller Wlk.
Brytania/Australia/
USA 2011, reż. Gary
McKendry, wyk. Jason
Statham, Clive Owen,
Robert De Niro (135 min)
22:15 Ocalić córkę (Shrap-
nel) – film sens. USA
2023, reż. William
Kaufman, wyk. Jason
Patric (115 min)
00:10 Amber Alert – thriller
*** USA 2024, reż. Kerry
Bellessa, wyk. Hayden
Panettiere (110 min)

TVN7 **D3**

05:05 Szkoła (50/72) – serial
fabularno-dok. Polska 2017
06:05 Wiza na miłość:
pierwsze spotkanie III – serial
dokumentalny USA 2015
07:00 New Looney Tunes III
– serial anim. USA 2019
07:30 Karol – papież, który
pozostał człowiekiem (1/2)
– film biograficzny Włochy/
Polska/Kanada 2006, reż.
Giacomo Battiato, wyk. Piotr
Adamczyk, Małgorzata Bela
09:30 Ukryta prawda
(48,49,50,51,52/60) – serial
fabularno-dok. Polska 2023
14:30 Szpital św. Anny
(25,26/50) – serial obycz.
16:35 Detektywi (16,17/56)

18:35 Monte Carlo
*** – komedia Węgry/USA
2011, reż. Thomas
Bezuucha, wyk. Selena
Gomez, Leighton Mee-
ster, Katie Cassidy, Co-
ry Monteith (140 min)
21:55 Mission: Impossible
**** – Fallout – film sens.
USA 18, reż. Christo-
pher McQuarrie (180 min)
00:55 Wydział pościgowy
**** (U.S. Marshals) – thril-
ler USA 1998, reż. Stu-
art Baird, wyk. Tommy
Lee Jones (160 min)

STOPKLATKA DV3

08:00 **Komisarz Rex VI**
(5,6/10) – serial sens.
Austria/Niemcy 2001

10:00 **Hudson i Rex VIII**
(2,3,4/14) – serial krym.

13:00 **Komisarz Rex**
– **Powrót do Wiednia**
(1/6) – serial krym.

15:00 **Janosik** – film przyg.
 Polska 1974, reż. Jerzy
Passendorfer, wyk.
Marek Perepeczko, Ewa
Lemańska (165 min)

17:45 **RoboCop** – film s.f. USA
 2014, reż. José Padilha,
wyk. Joel Kinnaman, Gary
Oldman, Michael Keaton,
Abbie Cornish (135 min)

20:00 **Świadek (Witness)**
 – thriller USA 1985,
reż. Peter Weir, wyk.
Harrison Ford, Kelly
McGillis, Josef Sommer,
Lukas Haas (145 min)

22:25 **Wstrząsy (Tremors)**
 – film s.f. USA 1990, reż.
Ron Underwood, wyk.
Kevin Bacon, Fred Ward,
Finn Carter (180 min)

01:25 **Anna German.**
Tajemnica białego
aniola – serial biograf.
Ukr./PL/Chorwacja 2012,
wyk. Joanna Moro,
Maria Poroszyńska

KINO POLSKA

07:40 Polska Kronika Filmowa 37B/66 – reportaż Polska 1966
07:50 Polska Kronika Filmowa 16B/68 – film dok. Polska 1968
08:15 Podróżę kapitana Klipera – serial animowany
08:35 Bolek i Lolek (11,12/13)
08:55 Noce i dnie (2)
– dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Jerzy Antczak
10:50 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1) – mag.
11:20 Widzisz? – film krótko-metrażowy Polska 2025
11:55 Wielka majówka – film muzyczny Polska 1981, reż. Krzysztof Rogulski
13:55 Wyjście awaryjne – komedia Polska 1982, reż. Roman Zaluski, wyk. Bożena Dykiel, Jerzy Michotek
15:55 Brunet wieczorową porą – komedia Polska 1976
18:00 Jeszcze raz – komedia romant. PL 2008, reż. Mariusz Malec, wyk. Danuta Stenka
20:00 Zgorszenie publiczne – komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
21:55 Rozmowy kontrolowane – komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński
23:50 Wesele – dramat obyczajowy Polska/Łotwa 2021, reż. Wojciech Smarzowski

ALE KINO+

09:40 Natalie Portman:
Niepokorna ikona
Hollywoodu – film dokumentalny Niemcy 2025

10:55 Arktyka (Arctic) – film
*** przyg. Isl./USA 2018, reż. Joe Penna, wyk. Mads Mikkelsen, Tinatinai Thikhasuk (120 min)

12:55 Wszyscy wiedzą
*** **(Todos lo saben)** – dramat krym. Hiszpania/Francja/Włochy 2018, reż. Asghar Farhadi, wyk. Penélope Cruz (155 min)

15:30 Trzy dni Kondora
*** **(Three Days of the Condor)** – film sens. USA 1975, reż. Sydney Pollack, wyk. Robert Redford (140 min)

17:50 Niemożliwe (The Impossible) – film
*** katas. USA/Hiszpania/Tajlandia 2012, reż. J.A. Bayona, wyk. Naomi Watts (140 min)

20:10 Zbrodnie w Ystad
(1–6/6) – serial krym. Szwecja 2023, wyk. Sofia Helin, Hedda Stiernstedt

02:00 Kruk. Szepty słycać po zmroku (6/6) – serial krym. Polska 2018, wyk. Michał Żurawski

POLSAT FILM

12:25 Finn sam w domu:
Świąteczny szok – kom. USA/
Kanada 2012, reż. Peter Hewitt

14:15 John Tucker może odejść
– komedia romantyczna
USA/Kanada 2006

15:55 Aniołki Charliego: zawrót-
na szybkość – kom. USA 2003,
reż. Joseph McGinty Nichol

18:15 Robin Hood – film przyg.
USA/Wlk. Brytania 2010

21:00 Ostatni Mohikanin – film
przyg. USA 1992, reż. Michael
Mann, wyk. Daniel Day-Lewis

23:15 Koniec świata, czyli
Kogel Mogel 4 – kom. PL 2022

FILMBOX+ ONE

08:00 Strażnik Teksasu
(6,7,8/26) - serial sens.

11:00 Nad Niemnem, cz. 2
- film obcz. Polska 1986

12:55 Ścisłe tajne - komedia
sens. USA/Wlk. Brytania 1984

14:50 Fenomen - film obcz.
USA 1996, reż. Jon Turteltaub

17:15 Zaginione miasto Z
- film biograficzny USA 2016

20:00 Hulk - film sens. USA
2003, reż. Ang Lee, wyk. Eric
Bana, Jennifer Connelly

22:55 Pocałunek śmierci
- dramat krym. USA 1995

01:05 Hannibal - thriller USA/
Wlk. Brytania/Włochy 2001

TVP KULTURA DVBT

08:00 Liturgia prawosławna
09:00 Przysłań nad Biblią
(26) – program religijny
09:20 Znaki rozpoznawcze.
Karol Śliwka – film dok.
09:55 Cannes od kulis
12:05 Kosmos 1999 II (2/24)
13:10 Opole – koncertowe
wspomnienia (12)
13:25 15. Krajowy Festiwal
Piosenki Polskiej
Opole '77 (102)
14:25 Podróż Fanny (Le
*** voyage de Fanny)
– dramat wojenny
Francja/Belgia 2016, reż.
Lola Doillon (105 min)
16:10 Alternatywy 4 (3/9)
17:15 Studio Kultura (687)
18:00 Złota Płyta dla
Mieczysława Fogga
– program rozrywkowy
18:35 17. Krajowy Festiwal
Piosenki Polskiej
Opole '79 – koncert
Polska 1979
20:00 Miasto 44 – film wojen-
*** ny Polska 2014, reż. Jan
Komas, wyk. Wojciech
Błach (135 min)
22:15 Kulturalni (33) – mag.
23:10 Marlon Brando – tahi-
tańska ułuda – film dok.
00:20 Funeralia – film krótko-
kom. Polska 22 (20 min)

WARNER TV

11:15 Dziewczyna na pożegnanie – komedia romantyczna USA 1977, reż. Herbert Ross

13:25 Godziny szczytu – film sensacyjny USA 1998

15:15 Licencja na miłość – komedia romantyczna USA/Australia 2007, reż. Ken Kwapis

17:00 Raport Pelikana – thriller USA 1993

20:00 Komórka – film sensacyjny USA/Niemcy 2004

21:50 Mad Max – film sens. Aus. 1979, reż. George Miller

23:45 Odwet – film sensacyjny USA/Niemcy 2003

PARAMOUNT

09:00 Agent XXL: Rodzinny interes – kom. sens. USA 2011
11:20 Wredne dziewczyny II – komedia USA 2011
13:25 Wojownicze żółwie ninja – komedia sensacyjna USA 2014, reż. Jonathan Liebesman
15:30 Wojownicze żółwie ninja: Wyjście z cienia – film przyg. USA/Hongkong/Chiny 2016
17:50 Czy to ty, czy to ja? – komedia USA 1995
20:00 Lodowy szlak – film sens. USA/Kanada 2021
22:25 Świat w ogniu – thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bulgaria 2019

09:10 Player One – film s.f.
★★★★ USA 2018 (140 min)

11:30 Salve Maria – thriller
★★★ Hiszpania 2024, reż.
 Mar Coll (110 min)

13:20 Fantastyczny Pan
★★★ Lis – film anim. Wlk.
 Brytania/USA 2009, reż.
 Wes Anderson (85 min)

14:45 O psie, który wrócił do domu – film przyg. USA/
 Chiny 2019, reż. Charles
 Martin Smith (95 min)

16:20 Wielka mała koza
★★★ – film animowany
 USA 2026 (100 min)

18:00 Alita: Battle Angel
★★★★ – film sens. USA/Japonia/
 Kanada 2019, reż. Robert
 Rodriguez (120 min)

20:00 Gru i Minionki:
★★★★ **Pod przykrywką**
 – film anim. USA 2024,
 reż. Chris Renaud,
 Patrick Delage (95 min)

21:35 Szybcy i wściekli:
★★★★ **Hobbs i Shaw** – film
 sens. USA 2019, reż.
 David Leitch (135 min)

23:50 Dzień Bastylii – film
★★★★ sens. USA/F/Luksem-
 burg 2016 (90 min)

01:20 Bezimiar – dramat
★★★★ obyczajowy Francja/
 Włochy 2022 (100 min)

10:10 Jason Bourne
– film sensacyjny USA/Chiny/
Hiszpania/Japonia/Islandia/
Niemcy/Włochy 2016

12:10 Trzy rodziny (1,2/2)

14:15 Duse – film biograficzny
Włochy/Francja 2025

16:25 Dwóch gniewnych ludzi
– komedia USA 2003

18:10 Wybuchowa para
– komedia sens. USA 2010

20:00 Grawitacja – film s.f.
Wlk. Brytania/USA 2013

21:30 Ad Astra – film s.f.
USA/Chiny/Brazylia 2019

23:30 Fargo V (1,2/10)

ROMANCE TV

08:15 Górski lekarz (1,2/7)
12:00 Szkoła jazdy - komedia romantyczna Niemcy 2012
13:55 Zabójcze tropiki (7/8/8)
16:15 Käthe i ja: Śpiąca Królowna (1/10) - serial obycz.
18:05 Lato na Łazurowym Wybrzeżu - dramat obyczajowy Niemcy 2024
20:00 Lato nad jeziorem Garda - romans Niemcy 2022, reż. Stefanie Sycholt
21:55 Lato w Portugalii - film obycz. Niemcy/Portugalia 13
23:50 Pokój ze stajnią: Teściowa na horyzoncie - komedia Niemcy 2021

CANAL+ PREMIUM

08:45 Heidi ratuje rysia
******* – film animowany
 Niemcy/Hiszpania/
 Belgia 2025 (75 min)

10:00 Dog Man – film anim.
******* USA 2025, reż. Peter
 Hastings (90 min)

11:30 Kawalek po kawalku
******* – film anim. USA/Dania/
 Australia/Hongkong
 2024 (95 min)

**13:05 Pod gwiazdzistym
 niebem** – kom. romant.
****** USA 2025, reż. Michelle
 Danner (100 min)

**14:45 Battleship: Bitwa
 o Ziemię** – film przyg.
****** USA/Japonia 2012, reż.
 Peter Berg (130 min)

16:55 Wstęp do meczu

17:25 Piłka nożna:
PKO BP Ekstraklasa:
 Górnik Zabrze – GKS
 Katowice (na żywo)

19:30 Krucjata Bourne'a
******* – thriller USA/Niemcy
 2004 (105 min)

**21:15 Niewypowiedziana
 wojna II (2/6)** – serial s.f.

**22:05 Quebecafide: Ostatni
 koncert** – koncert

**00:00 Wyścig śmierci
 (Death Race)** – film
***** s.f. USA/Niemcy/Wlk.
 Brytania 2008 (110 min)

TVN FABUŁA

07:35 Lekarze (9,10,11)
10:35 Hrabina Cosel – film historyczny Polska 1968
13:40 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos – komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
15:30 Black Adam – film s.f. USA 2022, reż. Jaume Collet-Serra
18:10 Wyjście awaryjne – komedia Polska 1982
20:00 Mission: Impossible – Fallout – film sens. USA 2018
23:05 Kryptonim Polska – komedia Polska 2022
01:10 Terminator: Genisys – film s.f. USA/Kanada 2015

AMC

11:35 Iuderzył grom - film
sens. USA/Czechy/Wlk.
Brytania/Niemcy 2005

13:40 Wściekła pięść - film
sensacyjny Hongkong 1972

15:50 Niewinna - thriller
Wlk. Brytania/USA 2008

17:45 Lara Croft Tomb Raider:
Kolebka życia - film przyg.
USA/Niemcy/Japonia/Wlk.
Brytania/Hongkong 2003

20:00 Bez wyjścia - real tv

22:00 Tożsamość - thriller
USA 2003, reż. James Mangold,
wyk. John Cusack, Ray Liotta

23:55 Komenda: zabij - horror
Wielka Brytania 2016

AXN

08:10 Walker: Strażnik Teksasu II (13,14/20)
10:05 Rekrut IV (18,19, 20,21,22/22) – serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (11,12,13,14,15/22) – serial krym. USA/Kanada 2013
20:00 Iluzja II – thriller USA/Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
22:50 Pogromcy duchów – komedia sens. USA 1984
00:50 Dzień Świstaka – komedia USA 1993

EPIC DRAMA

08:20 Lekarze na start – serial obyczajowy Polska 2017
10:40 Poirot V (1/8)
11:50 Poirot: Przegrany gość V
12:55 Poirot V (3,4/8)
15:15 Dalglish III (6/6)
17:15 Komisarz Maigret (1/2)
19:05 Projekt Błękitna Księga II (4/10) – serial s.f.
20:00 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (4/6) – serial obycz. Wlk. Brytania 2025
21:00 Morderstwo w małym mieście (8/8) – serial krym.
22:00 Marlow: klub zbrodni II
23:00 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (4/6)

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (5)
12:35 Babski biznes II (5/8)
13:35 Jestem z Polski VIII (15,10,5/17) – serial dok.
16:35 Bitwa o gości (5)
17:35 Do zobaczenia II (6/11)
18:10 Ugotowani (5)
19:10 Kuchenne rewolucje (3,11) – reality show
21:05 Ostre cięcie (5) – reality show Polska 2026
22:10 Niezwykłe Stany Prokopa V (1/8) – serial dok.
23:10 Hotel Paradise (1, 2)
01:05 Domy z potencjałem – wnętrza z pomysłem (1)

TVN TURBO

08:20 Duda kontra Szafranski IX (10/10)
09:05 Raport końcowy (833)
09:30 Jeździć, obserwować VII
10:15 Z drugiej ręki (15, 16)
11:45 Naprawy nie do naprawy
12:30 Wojny samochodowe
14:30 Zawodowi handlarze
15:15 Uwaga! Oszust: Ściemnia z ogłoszenia (11,12/12)
16:15 Moto Facyury (11)
17:00 Moto kombat (9)
17:45 Raport końcowy (833)
18:10 Zawodowi handlarze
19:45 Naprawy nie do naprawy
21:50 Wojny samochodowe
22:55 Z drugiej ręki (15)

BBC FIRST

08:40 Śmierć z dala od palm II (4/6) – serial kryminalny
09:50 Sanditon III (1,2/6)
11:50 Duchy IV (5,6,7/6)
13:35 Morderstwa w Midsomer III (1,1,1,2/4) – serial krym.
17:50 Z pamiętnika położnej XI (1/8) – serial obyczajowy
18:55 Detektyw z Chelsea II
19:55 Śmierć pod palmami VIII (1/8) – serial kryminalny
21:00 W cieniu podejrzeń (4/8)
22:05 Line of Duty – Wydział wewnętrzny II (2,3/6)
00:30 Annika II (4/6)

FX

10:00 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (14,15/22)
11:50 Z Archiwum XIV (8,9/24)
13:40 The Hunting Party II
14:35 Bogowie Egiptu – film fantasy USA/Australia/Chiny/Hongkong 2016
17:00 Helikopter w ogniu – dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2001, reż. Ridley Scott, wyk. Josh Hartnett
20:00 The Mandalorian (1,2/8)
21:45 Liberator – film sensacyjny USA/Francja 1992
23:50 Na krawędzi – film sens. USA/Włochy/Francja/Japonia 1993, reż. Renny Harlin

HGV

08:05 Uratuj swój ogród (22)
09:05 Nowa Maja w ogrodzie (4, 5, 29, 30) – magazyn
11:05 Polowanie na ogród
12:40 Letnia chata na lata 12R
14:40 Będzie pięknie (8/8)
15:40 Zgłoś remont (2)
16:40 Weekendowe metamorfozy (7, 7) – reality show
18:35 Postaw na kolor (7, 8) – reality show Polska 2017
19:40 House Hunters (7, 8, 2) – reality show Polska 2021
21:20 Pogromcy chaosu (5)
22:20 Dorota inspiruje (8)
23:20 Zamek w spadku (1, 2)

BBC LIFESTYLE

08:50 Bake off: zawodowcy
10:55 Wymarzone domy (18, 19, 20) – reality show
13:55 Jane Austen: narodziny geniuszu (3/3) – serial dok.
15:05 Wielkie brytyjskie wypieki (1, 2) – pr. rozrywkowy
17:55 Najzdrowsza dieta świata – serial dok.
18:55 W świecie luksusu
19:55 Wielkie nowozelandzkie wypieki (9, 10) – show
22:45 Miłosne przekręty (4/4) – serial dok. Wlk. Bryt. 2024
23:45 Ibiza: za kulisami wiecznej imprezy (1/4) – serial dok.
00:45 Wstydlive choroby V

COMEDY CENTRAL

08:00 Tata ma plan II (19/21)
08:30 Teoria wielkiego podrywu IV (8,9,10,11,12,13,14, 15,16,17/24) – serial kom.
12:45 Teoria wielkiego podrywu IV (18,19/24) – serial kom.
13:30 Przyjaciele VI – serial kom.
17:00 Duchy (17,18/18)
18:00 Wasabi – komedia sensacyjna Japonia/Francja 2001
20:00 Mexican – komedia sensacyjna USA/Meksyk 2001
22:32 The Office PL II (8/12)
23:05 Comedy Club
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:00 Czarne chmury (4)
09:05 Ogniem i mieczem
11:15 Cztery pancerni i pies (3) – serial wojenny
13:30 Ojciec Mateusz 32 (11,12) – serial kryminalny
15:25 Komisarz Alex XXV (13)
16:20 Ranczo (10/13)
17:25 Cztery pancerni i pies (4,5) – serial wojenny Polska 1969, wyk. Janusz Gajos
19:40 Ojciec Mateusz 32 (13,1,2) – serial krym.
22:35 Ranczo (11,12/13) – serial kom. Polska 2006
00:35 Rodzinka.pl XVIII (9,10) – serial kom. Polska 2026

CANAL+ KUCHNIA

13:50 Podróż przez smaki Chin
14:50 James Martin: hiszpańska przegoda – serial dok.
15:40 Jamie Oliver
16:35 Ekoporady z Julią Oleś II
16:40 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (8)
16:50 Moje smaki wsi (5/6)
17:15 U sąsiadów w kuchni XV
18:25 Poza utartym szlakiem
19:25 Nie bój ryb! (5) – mag.
19:50 Dzień dobry, śniadanie 20:45 m jak mięso (2)
21:15 Anthony Bourdain IX
23:00 Wszystkie smaki fermentacji II (6) – serial dok.

CANAL+ DOMO

09:45 Przekopimy Ci ogródek
10:15 Gardeners' World (27)
11:25 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (6)
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:10 Wielkie projekty XII
15:15 Luksusowa ucieczka
16:20 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia – serial dok.
17:10 Projekty marzeń – Nowa Zelandia (1/12)
18:10 Mam zamek III (7)
18:35 Daleko od miasta XVI (3)
19:05 Ucieczka na wieś XXII
21:00 Pokochaj lub sprzedaj – Wielka Brytania (1, 2)
22:50 Pogromcy bałaganu

PLANETE+

11:25 Krajobrazy świata (2/12)
12:30 Surfing. Historia nieznana
13:35 Wytwór z wyslij (4/4) – serial dok. Australia 2024
14:45 Najdłuższe ostępy Europy (1,2/5) – serial dok.
17:00 Historia fantasy (2) – film dok. Niemcy 2019
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (2,3)
18:40 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace II (4,5/12)
19:45 Dzieci chaosu
21:35 Parada Równości
22:00 Berlusconi. Początki imperium – serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Rolnicy w akcji
09:00 Złomowisko PL V
11:00 Poza cywilizacją
12:00 Bracia Collins biorą się do roboty – pr. rozrywkowy
13:00 Ciężarówka przez Route 66 (3/7) – serial dok.
14:00 Gorączka złota V (10/11)
15:00 Złoto drwali II (6/8)
16:00 Zawodowcy
17:00 Nic do zgłoszenia (2/8)
18:00 Od samochodu do domu
19:00 Awantura o furę (5,6/10)
20:00 Akta ekspedycji II
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (10/11)
22:00 W oku cyklonu II

TVP HISTORIA

13:05 Najwspanialsze góry Afryki (2) – serial dok.
14:05 Flesz historii (776)
14:35 Operacja Himmler – dramat obycz. Polska 1979
16:00 Sława i chwała (4)
17:05 Ex libris – magazyn
17:30 Jerzy Buzek. Siła marzeń
18:40 Debata po filmie
20:00 Druga wojna światowa w kolorze. Droga do zwycięstwa (8/10) – serial dok.
21:05 Zakazane piosenki – dramat wojenny Polska 1947
22:55 Solidarność, Solidarność... – dramat społ. PL 2005

HISTORY

13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (9/11)
14:00 Piątka z historii (6)
14:25 David Duchovny: archiwum tajemnic II (12)
15:20 Starożytni kosmici XVIII
16:10 Tajemnice zaginionych miast (6) – serial dok.
17:10 II wojna światowa w kolorze (3,4/6) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Tom Hanks: II wojna światowa (10/20) – serial dok.
21:00 David Duchovny: archiwum tajemnic II (8)
22:00 Największe tajemnice świata VII (4) – serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Premiera: Stacja Amsterdam – serial dok.
13:00 Premiera: W królestwie Iwa (3,4/6) – serial dok.
14:50 Śladami tajemnic
16:00 Premiera: Grecja: miejsce pełne tajemnic (3/6)
17:00 Wojna widziana z powietrza III (5,6/6) – serial dok.
19:00 Sekrety starożytnej medycyny (6) – serial dok.
19:55 Bitwa o Księży (1)
21:00 Katastrofy pod lupą II
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (5,1,5,7/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie VII (22)
09:00 Działkowcy II
11:00 Z klimatem i z pasją (1)
11:30 Wojny magazynowe VIII (3,4,5,6,7/13) – serial dok.
14:00 Gwiazdy lombardu XXV
15:00 Przegląd poszukiwaczy złota II (3,4) – serial dok.
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (32,33,34,35) – serial dok.
21:00 Podróże Gienka i Jastrzębia II (5,6) – serial dok.
22:00 Tokio nocą. Sekretne Japonia – film dok.
23:00 Najśmieszniejsze napady
00:00 UFO. Zaginione dowody II (1/10) – serial dok.

BBC EARTH

08:00 W okowach mrozu V – serial dok. USA 2017
10:00 Życie na pustkowiu
11:00 Dziką Wielką Brytania (1)
12:05 W okowach mrozu IV
13:05 Skandynawia i Simon Reeve (1,2,3/3) – serial dok.
16:50 Życie na pustkowiu III
18:45 Miłosne rozgrywki zwierząt (1/5) – serial dok.
19:45 Najwspanialsze rzeki świata: Nil (2/3) – film dok.
20:50 Dziką Wielką Brytania
21:55 W okowach mrozu: Kanada II (2/8) – serial dok.
22:55 Planeta zmian

POLSAT VIASAT HISTORY

09:10 Sisi: zabójstwo cesarowej – film dok. Niemcy 2018
10:10 Anna Boleyn i Elżbieta I: królowe-więźniarki – film dok.
11:15 Tajemnice królowej Wiktorii – film dok.
12:30 Próby zamachów na królową Wiktorię – film dok.
14:30 Maria Stuart: listy pisane sztyfem – film dok.
15:35 Wojna światowa: 1914–1945 (1,2,3,4,5/8) – serial dok.
21:00 Tajemnice templariuszy (1) – serial dok. Czechy 2019
00:30 Tajemnice maszyny wojennej nazistów (2) – serial dok. Wlk. Brytania 2019

Od A do Z

DESZCZE

NAD KLUBEM BABEL ★★★

komedial, Kolumbia/USA/Hiszpania 2025, reż. Gala del Sol, wyk. Jhon Narváez, Sofia Buenaventura, John Alex Castillo

23:00 | **cinemax**

Punkowa, nie stroniąca od perversji, wersja „Piekła” Dantego. Grupa wyrzutków oczekuje w barze Babel, w istocie w czyszcisku, na spotkanie ze Śmiercią – w nadziei, że znów uda się ją oszukać.

DOSIĘGAĆ KOSMOSU ★★★

film biograficzny, USA 1999, reż. Joe Johnston, wyk. Jake Gyllenhaal, Chris Cooper, Laura Dern

20:00 | **cinemax**

Wysnuta z autobiografii inżyniera NASA, Homera Hickama, opowieść o chłopcu, który w latach 50. XX wieku, zafascynowany radzieckim sputnikiem, postanawia wbrew licznym przeciwnościom zbudować rakietę.

JUTRO IDZIEMY

DO KINA ★★★

dramat wojenny, Polska 2007, reż. Michał Kwieciński, wyk. Mateusz Damięcki, Antoni Pawlicki, Jakub Wesołowski

22:10 | **tvp 1**

Michał Kwieciński wraca do losów pokolenia Kolumbów: maturzyści A.D. 1938 na chwilę przed wybuchem II wojny światowej. Kwiat młodych polskich aktorów i scenarzysta Jerzego Stawińskiego.

KRWAWA ZEMSTA ★★

film sens., USA 2011, reż. Jason Hewitt, wyk. Luke Goss, Val Kilmer, 50 Cent

23:55 | **tv puls**

Zastępca szeryfa z małego miasteczka porzuca służbę i przenika do struktur wielkomiejskiego gangu, by odnaleźć mordercę swego młodszego brata i odpowiednio pomścić jego śmierć. Rutyna.

LA GOMERA ★★★★★

komedial kryminalna, Rumunia/Francoja/Niemcy/Szwajcaria/Szwecja 2019, reż. Corneliu Porumboiu, Agustí Villaronga, Catrinel Marlon, wyk. Vlad Ivanov, Catrinel Marlon

21:30 | **tvp kultura**

Rumuński policjant udaje się na Wyspy Kanaryjskie, by poznać tajemniczy język gwizdów, dzięki czemu może wyciągnąć zza krat więźnia, który jako jedyny wie, gdzie ukryto 30 mln skradzionych euro.

28 lat później: Świątynia kości

21:50 | **hbo**

★★★★

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Druga część sequela „28 dni później” Danny’ego Boyle’a: w dystopijnym świecie pod pretekstem inwazji zombie ludzie coraz bardziej ztracają swoje człowieczeństwo. Szczęśliwie, nie wszyscy. Dla koneserów.

HORROR

WLK. BRYTANIA/USA 2026, reż. NIA DACOSTA, wyk. RALPH FIENNES, JACK O’CONNELL, ALFIE WILLIAMS

OSTATNIE WIELKIE

DZIEŁO ★★★

dramat historyczny, USA/Holandia 2019, reż. Dan Friedkin, wyk. Guy Pearce, Claes Bang, Vicky Krieps

20:10 | **ale kino+ hd**

Tuż po wojnie malarz i genialny kopista Han van Meegeren zostaje postawiony przed sądem pod zarzutem kolaboracji z hitlerowcami po sprzedaży Goeringowi obrazu Vermeera – jak się okaże – falsyfikat.

PAN HIRE ★★★

dramat, Francoja 1989, reż. Patrice Leconte, wyk. Michel Blanc, Sandrine Bonnaire, Luc Thuillier

20:00 | **tvp kultura**

Patrice Leconte czyta Georges’a Simenona: czy istotnie stroniący od otoczenia dziwak jest zdolny do zamordowania kobiety? Oklaski dla Michela Blanca oraz Sandrine Bonnaire. Ekscytujące.

ROMERIA ★★★

dramat obycz., Hiszpania/Niemcy 2025, reż. Carla Simón, wyk. Lúcia García, Mitoh Martín, Tristán Ulloa

22:40 | **canal+ premium**

Osierocona w dzieciństwie 18-lata przybywa do Galicji, by użyć administracyjne potwierdzenie pochodzenia, przy okazji natrafia na swoich krewnych i odkrywa skrywaną – wstydlwą – tajemnicę rodzinną.

SISU: DROGA

DO ZEMSTY ★★★

film wojenny, USA/Finlandia/Wlk. Brytania 2025, reż. Jalmari Helander, wyk. Jorma Tommila, Stephen Lang, Einar Haraldsson

23:35 | **hbo**

Ciąg dalszy opowieści: niepokonany fiński komandos wraca po wojnie na tereny okupowane przez Sowietów, by rozebrać i przewieźć przez granicę swój dom – kolebkę rodu. Jednoosobowa armia w akcji!

STREFA

ZAGROŻENIA ★★★

thriller, Wlk. Brytania 2025, reż. David Mackenzie, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Theo James, Gugu Mbatha-Raw

20:50 | **canal+ premium**

Na londyńskiej budowie zostaje znaleziony niewybuch z czasów wojny. Władze przeprowadzają pospieszną ewakuację mieszkańców dzielnicy, gdy jednocześnie grupa przestępcza podejmuje napad na bank.

SUPERMAN ★★★

film s.f., USA/Wlk. Brytania 1978, reż. Richard Donner, wyk. Christopher Reeve, Marlon Brando, Margot Kidder

19:05 | **warner tv**

Współczesna ekranizacja bodaj najbardziej znanego komiksu wszech czasów: Christopher Reeve ratuje świat przed zakusami superzbrojnego Hackmana. Wielka obsada, wielki rozmach, wielka klapa.

TITANIC ★★★★★

film katas., USA/Meksyk 1997, reż. James Cameron, wyk. Leonardo DiCaprio, Kate Winslet, Billy Zane

20:30 | **polSAT**

11 Oscarów dla kasowego rekordzisty: tragedia „Titanica” z punktu widzenia młodej kobiety, która przeżyła dzięki największej miłości życia. Techniczny wyczyn i zarazem poruszający melodramat.

WYWIAD

Z WAMPIREM ★★★

horror, USA 1994, reż. Neil Jordan, wyk. Tom Cruise, Brad Pitt, Kirsten Dunst

22:00 | **warner tv**

Oryginalne spojrzenie na zagadnienie wampiryzmu według powieści Anne Rice: młody dziennikarz przeprowadza wywiad z liczącym sobie 200 lat wampirem. Parada gwiazd: przewrotnie i wciągające!

ZABAWA,

ZABAWA ★★★

dramat obycz., Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak

20:00 | **kino polska**

Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

06:35 I Choose Poland
07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban [446]
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (7)
09:15 Ranczo X (5)
10:10 Komisarz Alex XXIV (11)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (10)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Małe wielkie podróże
14:00 Spłątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5765)
18:05 Reporterzy (602)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 07 zgłoś się (4) – serial krym. Polska 1984
21:45 Rzeki Literatury
22:10 Jutro idziemy do kina *** – dramat wojenny Polska 2007, reż. Michał Kwieciński (115 min)
00:05 Brigitte Bardot, buntownicza nie bez powodu – film dokumentalny Francja 2019
01:10 Rio Lobo – western *** USA/Meksyk 1970, reż. Howard Hawks, wyk. John Wayne, Jorge Rivero (120 min)

MEZZO

08:10 Keyon Harrold – Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Montrealu
09:35 Intermezzo
10:00 Konkurs im. Van Cliburna 2025 – muzyka klas.
11:25 Filharmonicy Berliński, François-Xavier Roth: Strawiński, Bach – muzyka klas.
12:55 Intermezzo
13:30 Richard Wagner: Zygfryd – opera Szwajc. 2024
17:50 Giovanni Antonini i Il Giardino Armonico
19:05 Orkiestra kameralna z Lozanny, Renaud Capuçon, Stefan Dohr: Mozart, Strauss
20:30 Wielcy muzyczni rywale: Callas vs Tebaldi – muzyka klasyczna Niemcy 2020
21:10 Verdi: Requiem
22:35 Vincenzo Lagagna: Creature – balet Wlk. Bryt. 21

TVP2 **D3**

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta (21) – program religijny
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7662) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7662) – mag. Polska 2026
11:30 Okrasa famie przepisy (255) – mag. kulinarny
12:00 Rodzinka.pl IV (12/26)
12:35 Koło fortuny (2087)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1053)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koto fortuny (2088)
16:35 Familiada (3031)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1054)
19:30 Jeden z dziesięciu (11)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:35 Kulisy serialu „M jak miłość” (1668)
20:45 M jak miłość – serial obycz. Polska 2026
21:45 Na sygnale – serial obycz. Polska 2026
22:45 Matlock (9,10/19) – serial krym. USA 25
00:30 Karol, władca Hiszpanii – serial kostiumowy Hiszpania 2015
01:25 W cieniu śmierci (10/12) – serial krym. Finlandia/Niemcy 2018

PULS 2

10:00 Jeżyk i przyjaciele (11)
10:35 Basia – serial anim.
11:15 Gus. Mały II (33,34/52) – serial anim. Francja 2022
11:35 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! 28 (1,2)
12:00 Psi patrol VIII (25/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (1/10)
13:35 Smerfy (15/26)
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (35/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (1,2/26) – serial anim.
17:00 SpongeBob Kanciastoporty IX (1,2/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (46) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X
23:00 Wstydlive choroby

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (38/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:45 Malanowski i Partnerzy VIII (39/59)
10:20 Trudne sprawy XX (17/40) – serial fab.-dok.
11:20 Dlaczego ja? 33 (57,58) – serial fabularno-dok.
13:20 Gliniarze XVI (60,61)
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (1) – serial fabularno-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (1)
18:00 Pierwsza miłość 50 (67) – serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (831)
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (121)

20:35 Titanic – film katas. **** USA/Meksyk 1997, reż. James Cameron, wyk. Leonardo DiCaprio, Kate Winslet, Billy Zane, Kathy Bates, Bill Paxton (250 min)
00:45 Złoto pustyni (Three Kings) – dramat wojenny USA/Australia 1999, reż. David O. Russell, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Ice Cube (150 min)
03:15 Nasz nowy dom (317) – reality show Polska 24

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II (8/25) – serial sens. USA 1994
08:00 Bogaty dom – biedny dom XIII (4) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII
12:55 Trudne sprawy XVII
15:55 Policjantki i policjanci XXIV (65/65) – serial obycz.
17:00 Trudne sprawy 28
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (73) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXV (1) – serial obycz.
20:05 Uroczysko VI (1)
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (1)
21:40 Sprawiedliwi. Trójięmiasto IV (1) – serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:20 Rev – film sens. Kanada 2020, reż. Ant Horasanli
01:05 Love Island V

TVN **D3**

05:05 Zamieszkać na plaży VII
05:40 Uwaga! (7736) – mag. reporterów Polska 2025
05:55 Ukryta prawda (58/60)
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (8) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5761)
11:20 Doradca smaku (13)
11:30 Kuchenne rewolucje: Wrocław – Bistro „Zapetłone” 31 (12) – reality show PL 2025
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kuchnia z piwnicą”, Czulchów XX (11) – reality show Polska 2019
13:40 Ukryta prawda (13,14,1/40) – serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (1)
17:55 Detektywi VII (1) – serial fabularno-dokumentalny
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8076) – mag.

20:15 Na Wspólnej XXIV – serial obycz. Polska 26
20:50 The Floor (1) – teleturniej Polska 2026
21:30 Taskmaster (1) – program rozrywkowy
22:25 Gladiator – dramat historyczny USA/Wlk. Brytania/Maroko/Malta 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix (200 min)
01:45 Co za tydzień (1258) – mag. Polska 2026
02:25 Uwaga! (8076)

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości – serial fab.-dok. Polska 2021
08:30 Szpital (51,52/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 SOS. Ekipy w akcji (8/60) – telenowela dok.
13:30 Brzydula – serial obycz.
14:40 Za głosem serca – telenowela Meksyk 2013
15:50 Magda M. II (14)
16:55 Idź na całość (8)
18:00 Złomowisko PL III
19:00 Kartoteka VI (7,8/30) – serial fab.-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VII (11,12/13) – serial krym. Polska 2007, wyk. Marek Włodarczyk
23:15 Hannibal (7/13)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (3/12)
01:20 Szpital (32/68)
02:20 Szkoła (42/68)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami IV (18,19/22) – serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (13,17/18) – serial sens. Niemcy 2019
10:00 Zaklinaczka duchów IV (18/23) – serial fantasy
11:00 Kotka – serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (29)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (1,2) – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (30)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII – serial obycz.

20:00 Akt zemsty (Acts of Vengeance) – film sens. USA/Bułgaria 2017, reż. Isaac Florentine, wyk. Antonio Banderas (115 min)
21:55 Plan lekcji – dramat kryminalny Polska 2022, reż. Daniel Markowicz (120 min)
23:55 Krwawa zemsta (Blood Out) – film sens. USA 2011, reż. Jason Hewitt (125 min)
02:00 Dzielnica strachu X (25) – serial krym.

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (11/40) – serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (51,52,53/72) – serial fab.-dok. Polska 2017
08:45 Ukryta prawda (22,54,55) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni IV (3) – serial kryminalny Polska 2006
15:00 Szpital (43,44/68) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (54/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (11/50) – serial krym. Polska 2026

20:00 Hotel Paradise (3) – real tv Polska 2026
21:00 Karol – papież, który pozostał człowiekiem (2) – film biograf. Włochy/Polska/Kanada 2006, reż. Giacomo Battiato, wyk. Piotr Adamczyk (130 min)
23:10 Gliniarz z Beverly Hills III (Beverly Hills Cop III) – komedia sensacyjna USA 1994, reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy (135 min)
02:20 Mówię Wam (2) – mag.

STOPKLATKA D31

08:45 Robert Makłowicz (152) – mag. kulinarzy
09:40 Górski lekarz XVII (2,3/16) – serial obycz. Niemcy/Austria 2024
11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher (10,11/13) – serial krym. Aus. 2012
14:00 Hudson i Rex III (16/16) – serial krym. Kanada 21
15:00 Zajazd. Będzie się działo (6,1) – serial fabularno-dok.
17:00 Katastrofy w przestworzach III (4,5/10) – serial dok. Kan. 2005
20:00 Patriot (The Patriot) – film akcji USA 1998, reż. Dean Semler, wyk. Steven Seagal, Gaiard Sartain (115 min)
21:55 Ekstradycja II (3,4/9) – serial sens. Polska 1996, wyk. Marek Kondrat, Małgorzata Pieczyńska, Maria Pakulnis, Witold Dębicki
00:05 Millennium: – film sens. Polska 1996, wyk. Marek Kondrat, Małgorzata Pieczyńska, Maria Pakulnis, Witold Dębicki
***** Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet (Män som hatar kvinnor)** – thriller Szwecja/Dania/Niemcy/Norwegia 2009, reż. Niels Arden Oplev (210 min)

KINO POLSKA

07:30 Bolek i Lolek (7,8/13)
07:50 Reksio II – serial anim.
08:10 Przygody Myski – serial dla dzieci Polska 1978
08:35 Tęgo się nie robi kotu – film krótkom. Polska 2022
08:45 W pustyni i w puszczy – film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
11:05 Papierowe małżeństwo – komedia romantyczna Polska/Wlk. Brytania 1991
13:00 Rozmowy nocą – komedia romantyczna Polska 2008, reż. Maciej Żak, wyk. Magdalena Rózcicka
15:05 Orzeł. Ostatni patrol – dramat hist. Polska 2022
17:35 Pogranicze w ogniu (6,7) – serial sens. Polska 1988
20:00 Zabawa, zabawa – dramat obycz. Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska
21:50 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy – komedia muz. Polska 1978
23:50 Przepraszam, czy tu biją? – film sens. Polska 1976, reż. Marek Piwowski, wyk. Jerzy Kulej, Jan Szczepański
01:50 Chemia – dramat obycz. Polska 2015, reż. Bartosz Prokopowicz, wyk. Agnieszka Żulewska, Tomasz Schuchardt

ALE KINO+

09:20 Przybieżeli – film krótkom. Polska 24 (40 min)
10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II (1,2/6) – serial obycz. Nowa Zel./Irlandia 2024
12:20 Karen Pirie II (2) – serial krym. Wlk. Brytania 2025
14:20 41 dni nadziei (Adrift) – film biograf. USA/Isr./Hongkong 2018, reż. Baltasar Kormákur (125 min)
16:25 Storm – dramat obycz. Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer, wyk. Tamina Ali (110 min)
18:15 Karen Pirie II (3/3) – serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
20:10 Ostatnie wielkie dzieło (The Last Vermeer) – dramat historyczny USA/Holandia 2019, reż. Dan Friedkin, wyk. Guy Pearce, Claes Bang, Vicky Krieps, Roland Møller (140 min)
22:30 Prosta sprawa (5,6/6) – serial sens. Polska 2024, wyk. Mateusz Damięcki, Piotr Adamczyk, Mateusz Kmieciak
01:05 Planeta Singli. Ośiem historii: Noc w Amsterdamie (8/8)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin X (1/9)
08:30 Przyjaciółki XVIII
10:25 Świat według Kiepskich (3,1,29) – serial komediowy
14:20 Finn sam w domu: Świąteczny skok – komedia USA/Kanada 2012, reż. Peter Hewitt
16:15 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw – film sens. USA 2019
18:55 Z bożą pomocą – thriller USA 2023
21:00 Captain Fantastic – komediodramat USA 2016
23:20 Baby driver – film krym. USA/Wlk. Brytania 2017
01:50 Gliniarze XII (10/60)

FILMBOX+ ONE

08:05 Zagadki kryminalne panny Fisher (5/13)
09:15 Panna Scarlet i komisarz III (3/6) – serial krym.
10:20 Panna Marple V (2/4)
12:15 Hudson i Rex V
14:30 Poirot XIII (2/5)
16:40 Strażnik Teksasu (9,10/26) – serial sens.
18:55 Poirot (9/10) – serial krym. Wlk. Brytania 1989
20:00 Wichry namietności – dramat obycz. USA 1994
22:45 Przekręt – kom. krym. Wlk. Brytania/USA 2000
00:55 Wściekły pies – film sensacyjny USA 2017

TVP KULTURA D31

08:40 Wymiana poglądów – film animowany Polska 1972 (20 min)
09:00 Polskie drogi (3)
10:40 Podróż Fanny – film biograf. (Le voyage de Fanny) – dramat wojenny Francja/Belgia 2016, reż. Lola Doillon (110 min)
12:30 Maria Montessori, wizjonerka – film dok.
14:00 Kosmos 1999 II (1/24)
14:55 O północy w Paryżu – komedia romantyczna USA/Hiszp./F 2011, reż. Woody Allen (105 min)
16:40 Polskie drogi (4)
18:10 Dźwięk Nowego Jorku: Gerald Clayton (4)
18:55 Rawhide II (32/32) – western USA 1960
20:00 Pan Hire – dramat Francja 1989, reż. Patrice Leconte, wyk. Michel Blanc, Sandrine Bonnaire (90 min)
21:30 La Gomera – komedia kryminalna Rumunia/Francja/Niemcy/Szwajcaria/Szwecja 2019 (110 min)
23:20 Muzyka w zabytkach
00:20 Kulturalni (33) – mag.

WARNER TV

08:05 Bajer z Bel-Air II (6,7/24)
09:00 Prawo Agaty V (12)
10:00 Pełniejsza chata (2,3/13)
11:05 Teraz albo nigdy!
13:10 Bajer z Bel-Air II (6,7,8,9/24) – serial kom.
15:10 Pełniejsza chata (2,3,4,5/13) – serial kom.
17:25 Psi i koty III: Łapa w łapę – film przyg. USA 2020
19:00 Superman – film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
22:00 Wywiad z wampirem – horror USA 1994
00:20 Wzgórze rozdartych serc – film sens. USA 1986

PARAMOUNT

07:30 Czarodziejki II
09:25 Policjyna grupa pościgowa XIX – serial dok.
10:25 Pingwiny z Madagaskaru (12/26) – serial animowany
10:55 Krokodyl Dundee – komedia Australia 1986
13:00 Czarodziejki II
15:00 Pingwiny z Madagaskaru
15:30 Wredne dziewczyny – komedia USA/Kanada 2004
17:30 G.I. Joe: Czas Kobry – film sens. USA/Czechy 2009
20:00 Tomb Raider – film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018
22:30 Lodowy szlak – film sens. USA/Kanada 2021

HBO

09:15 Across the Universe – musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
11:25 Scott Pilgrim kontra świat – komedia USA/Wlk. Brytania/Kanada/Japonia 2010 (110 min)
13:15 Wasza Wysokość – kom. USA 2011, reż. David Gordon Green (100 min)
14:55 Saga »Zmierzch«: – film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
16:50 Gru i Minionki: Pod przykrywką – film anim. USA 2024 (95 min)
18:25 No hej! – komedia USA 2025, reż. Sophie Brooks, wyk. Molly Gordon (95 min)
20:00 Latarnie (3) – serial sensacyjny USA 2026
21:00 Lady (1/4) – serial obycz. Wlk. Brytania 2026
21:50 28 lat później: – thriller Wlk. Brytania/USA/Kanada 2026 (105 min)
23:35 Sisu: Droga do zemsty – film woj. USA/Fin./Wlk. Brytania 2025 (90 min)
01:05 Policja zastępcza – komedia sensacyjna USA 2010 (105 min)

CINEMAX

13:15 Najdzielniejsza – dramat obyczajowy Francja 2025
14:55 Sześć stóp pod ziemią – dramat obycz. Francja 2023
16:35 Cena zwycięstwa – dramat obycz. Grecja 2025
18:30 Co ci jest, dziewczyno – dramat obycz. Słowenia/Wł./Chorwacja/Serbia 2025
20:00 Doświadczyć kosmosu – film biograficzny USA 1999
21:45 Ujęcie – thriller Rum. 2023, reż. Adrian Voicu
23:00 Deszcze nad klubem Babel – komedia Kolumbia/USA/Hispania 2025

ROMANCE TV

08:40 Górski lekarz (2/7)
10:30 Diagnoza Betty
12:25 Dwoje wśród milionów – komedia Niemcy 2022
14:20 Lato na Islandii – film obyczajowy Niemcy 2014
16:15 Toni – akuszer: Niemowlę w koszyku – kom. Niemcy 2024
18:05 Górski lekarz (3/7) – serial obycz. Niemcy/A 2022
20:00 Ojcowski radości – komedia Niemcy 2022, reż. Sinje Köhler, wyk. Oliver Wnuk
21:55 Rozwód dla zaawansowanych – komedia romantyczna Niemcy 2010
23:50 Górski lekarz (3/7)

CANAL+ PREMIUM

09:00 Ida – dramat obycz. Polska/Dania/Fr/Wlk. Bryt. 2013, reż. Paweł Pawlikowski (80 min)
10:20 Łapu-Capu (207)
10:35 Kopnięci w czasie – komedia Francja/Belgia 2025, reż. Vinciane Millereau (105 min)
12:20 Fuks – komedia sens. PL 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
13:45 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (1,2/9)
14:50 Copa 71 – film dok.
16:20 Thelma – komedia USA/Szwajcaria 2024, reż. Josh Margolin (100 min)
18:00 Łapu-Capu (208)
18:05 Tożsamość Bourne'a – thriller USA/Niemcy/Czechy 2002 (115 min)
20:00 Niewypowiedziana wojna II (3/6) – serial s.f. Wlk. Brytania 2026
20:50 Strefa zagrożenia – thriller Wlk. Brytania 2025 (110 min)
22:40 Romeria – dramat obycz. Hiszpania/Niemcy 2025 (115 min)
00:35 The Wasp – thriller psychologiczny Wlk. Brytania 2024 (95 min)

TVN FABUŁA

07:45 Detektywi
09:50 Prawo Agaty VI (11) – serial obycz. Polska 2014
10:55 Lekarze III (5) – serial obyczajowy Polska 2013
11:55 Zapakuj do moich drzwi
13:55 Prawo Agaty VI (10)
14:55 Detektywi – serial dok.
16:05 Na Wspólnej (61,62)
17:10 Magia kina (2)
17:30 Black Adam – film s.f. USA 2022, reż. Jaume Collet-Serra
20:00 Ścigany – film sens. USA 1993, reż. Andrew Davis
22:50 Wydział pościgowy – thriller USA 1998

AMC

10:45 Operacja Kondor – kom. sens. Hongkong 1991
13:10 Most przeznaczenia – dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Hispania/USA 2004
15:40 Star Trek: W nieznane – film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
18:10 Flirt z czterdziestką – komedia romantyczna USA/Kanada 2008
20:00 Śmierć i dziewczyna – dramat Wlk. Bryt./USA/F 1994, reż. Roman Polański
22:15 Teksaska masakra piłą mechaniczną – horror USA 2003, reż. Marcus Nispel

AXN

08:10 Ostry dyżur IV (8/22)
09:10 Castle VI (6,7/23)
11:10 Rekrut V (1,2/22)
13:10 Dowody zbrodni IV
15:10 FBI IV (5,6/21)
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (2,3/24)
19:10 Castle VI (8,9/23)
21:05 FBI: International IV (20/22) - serial akcji USA 2025
22:05 FBI: Most Wanted V (1/13) - serial krym. USA 2024
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (2,3/24)
00:50 Castle VI (8/23)

EPIC DRAMA

08:40 Detektyw Murdoch XVIII (19/22)
09:35 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (6/6)
10:35 Lekarze na start
12:10 Zatrącenie w miłości
13:10 Morderstwo w małym mieście II (9) - serial krym.
14:00 Agenci NCIS XVI (11/24)
14:55 Panna Marple II (3/4)
16:55 Poirot IX (2/4)
19:00 Agenci NCIS XVI (12/24)
19:55 Poirot V (5/8)
21:00 Robin Hood - serial przyg. USA/Serbia 2025
22:10 Sherlock i córka (4/8)
23:05 Poirot V (5/8)

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (2, 3) - reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (6, 5) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (8, 1) - reality show
17:05 Magda gotuje Internet (5) - talk-show Polska 2026
17:40 Kuchenne rewolucje (4, 5, 12) - reality show
20:50 Jestem z Polski IX (1,3/15) - serial dok.
22:50 Hotel Paradise (3) - real tv Polska 2026
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie VI - serial dok.

TVN TURBO

09:20 Samochód marzeń (4)
10:15 Cieżarówką przez Stany V (5/9) - serial dok.
11:15 101 napraw (6, 7)
12:15 Jeździć, obserwować III
13:00 Mobilni mechanicy
14:30 Zawodowi handlarze
16:00 Wojny samochodowe
18:00 Raport Turbo (5056)
18:15 Jeździć, obserwować VII
19:00 Prawko na świecie. Jazda bez zasad (10) - mag.
19:45 Uwaga! Oszust: Ściana z ogłoszenia (11/12)
20:15 Naprawy nie do naprawy
21:00 Raport samochodowe
22:00 Raport Turbo (5056)

BBC FIRST

08:35 Lewis (3/6)
09:45 My Life is Murder V
10:45 Śmierć pod palmami VIII
11:50 Z pamiętnika położnej XII (4/8) - serial obycz.
12:55 Tajemnice Majorki
14:55 Ojciec Brown XI (5/10)
15:55 Lewis (3/6)
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Mid-somer XVII (1/4) - serial krym.
19:50 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Harry Wild V (1)
22:00 Sześć cztery (1,2/4)
00:00 Zbrodnie Saint-Pierre

FX

08:00 Kości XI (7/22)
09:00 SkyMed III (7/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (16,17/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20/22)
13:45 Agenci NCIS IX
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (18,19/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (21,22/22)
22:00 The Hunting Party II
22:55 Z Archiwum X IV (10/24)
23:50 Szklana pułapka III - film sensacyjny USA 1995

HGTV

08:05 Zamek w spadku (1, 2)
10:00 Widok, na który się stać
11:00 Usterka XI (12,13)
12:30 Wymarzony dom w 100 dni VI (1) - serial dok.
14:25 Mieszkanie na miarę
16:25 Polowanie na ogród VIII (5,6,7/7) - serial dok.
18:05 Będzie pięknie (8/8)
19:00 Weekendowa metamorfoza (4) - reality show
20:00 Zgłoś remont (2)
20:55 Dorota w urzędzi IV
22:25 House Hunters - poszukiwacze domów
00:40 Usterka XI (9)

BBC LIFESTYLE

09:35 Dekady Diany (1,2/3)
11:40 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (1/4)
12:40 Najdroższe brytyjskie domy III (8) - serial dok.
13:45 Hilton przy Park Lane (2)
14:45 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - pr. rozrywkowy
15:50 Zapraszam do stołu: profesjonalści (9, 10)
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (1/4)
18:45 Mistrzowie szycia (6)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (1) - show
21:00 Hilton przy Park Lane
22:00 W świecie luksusu

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XII (12/16)
08:55 Przyjaciele VI (24,25, 1,2,3,4/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu IV (20,21,22,23,24,1/24)
14:30 Dwóch i pół XII (13,14,15,16/16) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VII (5,6,7,8,9,10/24) - serial kom.
19:30 Duchy II (1,2/22)
20:30 Teoria wielkiego podrywu V (2,3,4/24)
22:00 The Office PL II (9,10/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex XXV (8)
09:15 Rodzinka.pl VI (11/26)
09:50 Klan - telenowela
10:40 Ranczo (9,10/13) - serial komediowy Polska 2006
12:30 Komisarz Alex XXV (9)
13:30 Ojciec Mateusz 33 (3,4)
15:25 Komisarz Alex IX (1)
16:15 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2023
17:25 Ranczo (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (5,4) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo (13,1/13) - serial komediowy Polska 2006
23:35 Ojciec Mateusz 33 (6,7) - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

10:40 U sąsiadów w kuchni XI
11:50 Top Chef (2)
12:50 Poza utartym szlakiem: Colin i Manu (6,7) - serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgryza Polskę (7, 8) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (2, 6)
18:30 Azjatycka kuchnia Ewy Pau (3, 4) - mag. kulinarny
19:25 m jak mięso
19:50 Zgrillowani (8)
20:20 Gotuj taniej z Jamiem (2)
21:15 Anthony Bourdain IX
23:50 David w Europie (2, 3)
00:45 Top Chef (14)

CANAL+ DOMO

10:00 Gardeners' World (10)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty
13:05 Pogromcy bałaganu (10)
14:05 Cudotwórcy (9)
15:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia - serial dok.
15:55 Meblokreacje (1, 2)
16:50 Gardeners' World (13)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
18:55 Wielkie projekty X
20:00 Gotuj taniej z Jamiem XII
21:00 Cudotwórcy - pod presją (10) - serial dok. USA 2026
21:55 Wielkie projekty
23:05 Po pierwsze lokalizacja! Łukusowa ucieczka

PLANETE+

15:50 Niezwykłe podróże koleją XIV (4/5) - serial dok.
16:55 Świat z góry (6,7/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (4)
18:15 Polska z góry X (9) - serial dok. Polska 2026
18:40 Premiera: Polska z góry. Blokowska (1) - serial dok.
19:10 Mam zamek II (10)
19:45 Zaginiona świątynia Artemidy - film dok.
20:50 Jak budowano Watykan. Sekrety świętego miasta
22:00 Premiera: Legendarne bitwy II (4/6) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Parker na złotym szlaku
10:00 Wyprawa w nieznanne VI
11:00 Gorączka złota XVI (2)
12:00 Przemysłnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania - 21 dni samotności (4/8)
15:00 Złomowisko PL VIII (12)
16:00 Awantura o furę (5,6/10)
17:00 Od samochodu do domu
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI (17/18) - serial dok.
21:00 Nic do zgłoszenia (3/8)
22:00 Od samochodu do domu III - serial dokumentalny
23:00 Awantura o furę (7,8/10)

TVP HISTORIA

10:55 Żalana dolina - film dok.
12:00 Magiczny Adriatyk (3/6)
13:00 Zabójcza nauka II (6/6)
14:05 Dym (1/7) - serial obycz.
15:40 Sensacje XX wieku
18:00 Wojenne dziewczyny (1)
19:00 Gdzie jest Porozumienie Gdańskie? - reportaż
19:45 Powstanie warszawskie dzień po dniu - serial dok.
20:00 Trzeci oficer (12)
20:55 Tajemnice szpiegów
21:55 Druga wojna światowa w kolorze. Droga do zwycięstwa (8/10) - serial dok.
23:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (14/26)
14:50 Największe tajemnice świata VI (19/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Wykute w ogniu (18)
17:10 II wojna światowa na Pacyfiku (2) - serial dok.
18:10 Największe tajemnice świata VI (9/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
22:00 Największe tajemnice świata VII (20) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (4/11)

NATIONAL GEOGRAPHIC

11:00 Na granicy wytrzymałości (4/10) - serial dok.
12:00 Era supertransportu
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (3/10) - serial dok.
16:00 Ukryte pod miastami
17:00 Neuschwanstein
18:00 Otchłań: powstanie i upadek nazizmu (6,7/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIV (4/10) - serial dok.
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
22:00 Katastrofa w przestworzach XVI (7,11/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej (21) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (6,7) - serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (10/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (8/13)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Wojna widziana z powietrza II (6/6) - serial dok.
22:00 Ostatni bastion Hitlera

BBC EARTH

12:15 Mississippi z Nickiem Knowlesem - serial dok.
13:15 Najwspanialsze rzeki świata II (1/3) - serial dok.
14:25 W okowach mrozu VII
16:30 Wietnamskie przygody Billa Bailey'a (6/6) - serial dok.
17:35 Najwspanialsze rzeki świata II (1/3) - serial dok.
18:45 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
19:45 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) - serial dok.
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Wietnamskie przygody Billa Bailey'a (6/6) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

10:55 Faszyści i masoni (2)
12:10 Anna Boleyn i Elżbieta I
13:05 Maria Stuart: listy pisane sztyfem - film dok.
14:15 Tajemnice królowej Wiktorii - film dok.
15:30 Sisi: zabójstwo cesarowej - film dok. Niemcy 2018
16:30 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
17:35 Podziemna armia (3)
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA
21:00 Berlin 1936: olimpiada Hitlera w kolorze - film dok.
22:00 Majowie: wojna pięciu królestw (1) - serial dok.

Od A do Z

BŁĘKITNY GROM ★★★

film sens., USA 1983,
reż. John Badham, wyk. Roy
Scheider, Warren Oates,
Malcolm McDowell
20:00 | stopklatka
Roy Scheider jako pilot superśmi-
głowca, mającego ochraniać Los
Angeles przed atakiem terrory-
stycznym, kontra Malcolm McDo-
well na czele faszystowskiego spi-
sku. Gwarancja mocnych wrażeń.

**COŚ JEST NIE TAK
Z DZIECIAKAMI ★★**

horror, USA 2023,
reż. Roxanne Benjamin,
wyk. Alisha Wainwright,
Amanda Crew, Carlos Santos
23:45 | tvn 7
Podczas wakacji dwóch mał-
żeństw na odludziu, dzieci jed-
nego z nich znikają w tajemni-
czym forcie, a gzy zostają odnale-
zione, ich zachowanie zmienia się
diametralnie: zwracają się prze-
ciwko dorosłym.

GIGANT ★★★

film biograficzny,
Wlk. Brytania/USA 2025,
reż. Rowan Athale, wyk. Pierce
Brosnan, Philip Gascoyne,
Doren John Farmer
23:40 | canal+ premium
Odmieniony Pierce Brosnan jako
Brendan Ingle, trener i mentor an-
gielskiego boksera jemeńskiego
pochodzenia Naseema Hameda,
na przełomie tysięcy 16-krot-
nego zawodowego mistrza wagi
piórkowej.

JESTEM MORDERCĄ ★★★★★

thriller psychologiczny, Polska
2016, reż. Maciej Pieprzycza,
wyk. Agata Kulesza, Arkadiusz
Jakubik, Mirosław Haniszewski
22:10 | kino polska
Gorzkie spojrzenie na Polskę cza-
sów Gierka przez pryzmat gło-
snej sprawy „wampira z Zagłę-
bia”, podające w wątpliwość wy-
niki śledztwa i słuszność wyda-
nego wówczas wyroku. Świetna
filmowa robota.

KAC VEGAS III ★★

komedial, USA 2013, reż. Todd
Phillips, wyk. Bradley Cooper,
Zach Galifianakis, Ed Helms
22:45 | tvn
Jeszcze raz to samo, jakkolwiek
bez ślubnej okazji. Doświadczona
w Vegas i Bangkoku paczka szuka
porwanego przez matkę przyjaciela,
odkrywając po drodze przyczy-
nę większości swoich kłopotów.

Szklana pułapka II

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

FILM AKCJI

USA 1990, REŻ. Renny Harlin, Wyk. Bruce Willis, Bonnie Bedelia, William Atherton

MARSJANIN ★★★★★

film s.f., USA/Wlk. Brytania/
Węgry/Jordania 2015,
reż. Ridley Scott, wyk. Matt
Damon, Jessica Chastain,
Kristen Wiig
20:30 | polsat
Matt Damon jako pozostawiony
omyłkowo na Marsie astronauta,
który musi powiadomić Ziemię, że
żyje i oczekuje na ekspedycję ra-
tunkową. I bawiący się konwen-
cją Ridley Scott za kamerą.

**NAKARMIC
KRUKI ★★★★★**

dramat obycz., Hiszpania
1975, reż. Carlos Saura,
wyk. Geraldine Chaplin,
Ana Torrent, Mónica
Randall
22:25 | tvp kultura
Znak firmowy Carlosa Saury
sprzed „Carmen”. Studium ko-
biecej psychiki: trzydziestolatka
wspomina dzieciństwo, które stra-
ciło urok po śmierci matki. Plus
niepokojące oczy małej Any Tor-
rent. Koniecznie.

PATRIOTA ★★★

dramat historyczny, USA/
Niemcy 2000, reż. Roland
Emmerich, wyk. Mel Gibson,
Heath Ledger, Joely
Richardson
21:30 | cinemax
Spokojny Amerykanin chwyta za
broń: Mel Gibson łączy do ame-
rykańskiej rewolucji, czyli wojny
George’a Washingtona z Anglią
króla Jerzego III. Sporo patosu,
ale bez ambicji historycznych.

PIANISTA ★★★★★

dramat wojenny, Francja/
Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/
USA 2001, reż. Roman
Polański, wyk. Adrien Brody,
Thomas Kretschmann,
Frank Finlay
22:05 | tvp 1
Złota Palma dla Romana Polań-
skiego i wiele innych nagród za
ekranizację okupacyjnych wspo-
mnień Władysława Szpilmana.
Muzyka, który przeżył zagładę
getta, przetrwał powstanie i we-
getował w ruinach opustoszałej
Warszawy.

**POKEROWY
BLEF ★★**

komediodramat, USA/Niemcy/
Australia 2007, reż. Curtis
Hanson, wyk. Eric Bana,
Drew Barrymore, Debra
Messing
19:35 | warner tv
Eric Bana jako pokerzystą w roz-
terce, który staje do turnieju po-
kera w Las Vegas w nadziei, że
uda mu się uciec od wierzycieli
i problemów osobistych. Nie tyl-
ko do refleksji.

PORWANY ★★

thriller, USA 2017, reż. Luis
Prieto, wyk. Halle Berry, Sage
Correa, Chris McGinn
23:50 | tv puls
Halle Berry jako matka czterolat-
ka uprowadzonego na jej oczach:
kiedy policja wydaje się działać
zbyt opieszale, kobieta sama po-
dejmuje pościg za porywaczami
– i nikt, i nic jej nie powstrzyma.

23:35 | polsat
★★★

Jeszcze raz Bruce Willis
walczy z terrorystami,
tym razem na lotnisku
w Waszyngtonie. Próba
nerwów dla każdego
widza.

RIVER WILD ★★

film sens., USA/Węgry 2023,
reż. Ben Ketal, wyk. Leighton
Meester, Taran Killam, Adam
Brody
21:50 | hbo
Rodzeństwo zaprasza znajomego
z dzieciństwa, człowieka z wątpli-
wą ponoć przeszłością, na spływ
kajakowy górską rzeką. Gdy sytu-
acja staje się niebezpieczna, zna-
jomy objawia swoje prawdziwe
oblicze.

**WIĘCEJ NIŻ WALKIRIA:
UPADEK CZWARTEJ
RZESZY ★★**

dramat wojenny, USA 2016,
reż. Claudio Fäh, wyk. Sean
Patrick Flanery, Tom Sizemore,
Kip Pardue
20:10 | ale kino+ hd
Po nieudanym zamachu na Hi-
tlera w Wilczym Szańcu, ame-
rykańsko-angielski oddział ko-
mandosów przekracza front, by
odnaleźć i ocalić domniemane-
go przywódcę IV Rzeszy. Prze-
mijająca strata czasu.

**WYDZIAŁ
POŚCIGOWY ★★★**

thriller, USA 1998, reż. Stuart
Baird, wyk. Tommy Lee Jones,
Wesley Snipes, Joe Pantoliano
21:00 | tvn 7
Tommy Lee Jones powtarza swą
oscarową rolę ze „Ściganego”, pró-
bując schwycić zbiegłego więźnia
i mając coraz większe wątpliwo-
ści co do jego winy.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

06:30 I Choose Poland
07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (733)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (8)
09:15 Ranczo X
10:10 Komisarz Alex XXIV (12)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (11)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (765)
12:55 Gołąb i jego krzątania
14:00 Spłatanie losy
15:00 Serwis Info
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5734)
18:05 Reportrzy (603)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 07 zgłoś się (1) – serial krym. Polska 1987, wyk. Piotr Fronczewski, Bronisław Cieślak
22:05 Pianista (The Pianist) **** – dramat wojenny Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański (155 min)
00:40 Film dokumentalny
01:45 Jasminum – komedia **** Polska 06, reż. Jan Jakub Kolksi, wyk. Janusz Gajos, Grażyna Błęcka-Kolska (115 min)

MEZEO

13:30 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège i Gergely Madaras: Dvořák, Franck
15:00 Filharmonicy Berlińscy, Kiril Pietrienko, Jonas Kaufmann: Waldbühne 2026
16:30 Samara Joy na Międzynarodowym Festiwalu Jazzowym w Montrealu
17:45 Wielcy muzycy rywalizacji: Furtwängler vs Toscanini
18:40 Mozart: Serenady – Orkiestra Symfoniczna Radia Bawarskiego, Sir Colin Davis – muzyka klasyczna
20:30 Sigur Rós: The Feeling of Going – balet Szwecja 2018
21:45 Renaud Capuçon, Martha Argerich, Orkiestra kameralna z Lozanny: Prokofiew, Beethoven, Fauré, Ravel
23:20 Antonio Sartorio: Orfeusz – opera Francja 2023

TVP2 **D3**

05:35 M jak miłość
06:25 Bieg pamięci Aleksandra Prokopiuka – reportaż Polska 2026
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7663) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7663) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl IV (11,13/26) – serial kom.
12:35 Koło fortuny (2088)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1054)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2089)
16:35 Familiada (3032)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (1055)
18:50 Jeden z dziesięciu (12)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026, wyk. Elżbieta Jarczyńska, Leon Charewicz
20:35 Kulisy serialu „M jak miłość” (1669)
20:45 M jak miłość – serial obycz. Polska 2026
21:45 Na sygnale
22:45 Ku*damu 63 III
23:40 Pitbull (12) – serial sens. Polska 2008
00:35 Karol, władca Hiszpanii – serial kostiumowy Hiszpania 2015
01:35 W cieniu śmierci

PULS 2

10:35 Basia (3,4)
11:10 Gus. Mały – wielki rycerz II (34,34/52)
11:35 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! 28 (2,3)
12:00 Psi patrol IV (1/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (2/10)
13:35 Smerfy – serial anim.
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (36/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (2,3/26) – serial anim.
17:00 SpongeBob Kancistoporty IX (2,3/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (47) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu X
23:00 Wstydliwe choroby
01:00 Dzielnica strachu X (34)

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (41/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:45 Malanowski i Partnerzy VIII (42/59)
10:20 Dlaczego ja? 33 (59,60)
12:20 Gliniarze Śląsk (1) – serial krym. Polska 2026
13:20 Gliniarze XVI (62,63) – serial fabularno-dok. Polska 2024, wyk. Arkadiusz Krygier
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (2) – serial fabularno-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (2)
18:00 Pierwsza miłość 50 (68) – serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń” (901)
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (122)

20:35 Marsjanin (The Martian) **** – film s.f. USA/Wlk. Brytania/Węgry/Jordania 2015, reż. Ridley Scott, wyk. Matt Damon, Jessica Chastain (185 min)
23:40 Szklana pułapka II *** (Die Hard 2) – film akcji USA 1990, reż. Renny Harlin, wyk. Bruce Willis (150 min)
02:10 Łzy słońca (Tears of the Sun) – film akcji USA 2003, reż. Antoine Fuqua (165 min)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II (9/25) – serial sens. USA 1994
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (5) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII
12:55 Trudne sprawy XVII
15:55 Policjantki i policjanci
17:00 Trudne sprawy 28
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (74) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci
20:00 Wypasiona Kuchnia
20:05 Uroczysko VI (2) – serial kryminalny Polska 2026
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (2)
21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (2) – serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:20 Krwawa zemsta – film sensacyjny USA 2009
01:05 Love Island V (7/50)

TVN **D3**

05:10 Zamieszkać na plaży VII (13/14) – serial dok.
05:40 Uwaga! (8076) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (59/60)
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (9) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5762)
11:20 Doradca smaku (1)
11:30 Kuchenne rewolucje: Restauracja-pizzeria „Irlandia”, Czechowice-Dziedzice XXV (1)
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Prova Gourmet”, Toruń XX (12) – reality show
13:40 Ukryta prawda (15,16,2/40) – serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (2)
17:55 Detektywi VII (2) – serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8077) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (2) – teletur-niej Polska 2026
21:30 Kuba Wojewódzki (1)
22:45 Kac Vegas III (The Hangover Part III) – komedia USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis (120 min)
00:45 Superwizjer (1349) – mag. reporterów
01:25 Uwaga! (8077)
01:45 Młode gliny (1/50) – serial krym. Polska 26

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości – serial fab.-dok. Polska 2021
08:30 Szpital (53,54/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (42/68)
13:30 Brzydula – serial obyczajowy Polska 2009
14:40 Za głosem serca (14) – telenowela Brazylia 2023
15:50 Magda M. II (15)
16:55 Idź na całość (9)
18:00 Złomowisko PL III – serial dok. Polska 2016
19:00 Kartoteka VI (9,10/30) – serial fab.-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VII (13,1/13) – serial krym. Polska 2007
23:15 Hannibal (8/13)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (4/12)
01:20 Szpital (51/68)
02:20 Szkoła (43/68)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami IV (19,20/22) – serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (17,18/18)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (19/23) – serial fantasy USA 09, wyk. Jennifer Love Hewitt
11:00 Kotka – serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspaniałe stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (30)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (3,4) – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (31)
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (1,2) – serial obycz.

20:00 Godziny szczytu III (Rush Hour 3) – komedia USA/Niemcy 2007, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker (115 min)
21:55 Zawrotna prędkość (Overdrive) – thriller Francja/Belgia/USA 2017, reż. Antonio Negret (115 min)
23:50 Porwany (Kidnap) – thriller USA 2017, reż. Luis Prieto, wyk. Halle Berry (125 min)
01:55 Dzielnica strachu X

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (12/40) – serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (54,55,56/72) – serial fabularno-dok.
08:45 Ukryta prawda (23,56,57) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni V (1) – serial kryminalny Polska 2006
15:00 Szpital (45,46/68) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (55/60) – telenowela dok.
19:00 Młode gliny (12/50) – serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
20:00 Hotel Paradise (4) – real tv Polska 2026
21:00 Wydział pościgowy (U.S. Marshals) – thriller USA 1998, reż. Stuart Baird, wyk. Tommy Lee Jones (165 min)
23:45 Coś jest nie tak z dziećmi (There's Something Wrong With the Children) – horror USA 2023, reż. Roxanne Benjamin (120 min)
01:45 Hotel Paradise (3) – real tv Polska 2026

STOPKLATKA D31

- 08:40 Robert Makłowicz** (150') – mag. kulinarny
- 09:40 Górski lekarz XVII** (3,4/16) – serial obycz. Niemcy/Austria 2024
- 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher** (11,12/13) – serial krym. Aus. 2012
- 14:00 Hudson i Rex VIII** (1/14) – serial krym. Kanada 25
- 15:00 Zajazd. Będzie się działo II** (1,2) – serial fabularno-dok.
- 17:00 Katastrofy w przestworzach III** (6,5/10) – serial dokumentalny Kanada 2005
- 20:00 Błękitny Grom [Blue Thunder]** – film sens. USA 1983, reż. John Badham, wyk. Roy Scheider, Warren Oates, Malcolm McDowell, Candy Clark (145 min)
- 22:25 Za linią wroga [Enemy Lines]** – film wojenny Wlk. Brytania 2020, reż. Anders Banke, wyk. Ed Westwick, John Hannah, Tom Wisdom (120 min)
- 00:25 Tajemnica** – film wojenny Polska/Litwa 2013, reż. Paweł Chochlew (145 min)

KINO POLSKA

- 07:30 Bolek i Lolek** (2/13) – serial anim. Polska 1986
- 07:40 Przygody Myszi**
- 08:00 Rzemiosła świata według Orskiej** – serial dok.
- 08:55 Widzisz?** – film krótkometrażowy Polska 2025
- 09:25 Skradziona kolekcja** – komedia kryminalna Polska 1979, reż. Jan Batory, wyk. Izabella Dziarska
- 11:05 Komedia małżeńska** – komedia Polska 1993, reż. Roman Zaluski
- 13:30 Chłopi: Boryna** (1) – film obyczajowy Polska 1973, reż. Jan Rybkowski
- 15:35 Chłopi: Jagna** (2) – film obyczajowy Polska 1973, reż. Jan Rybkowski
- 17:15 Pogranicze w ogniu** (7,8) – serial sens. Polska 1988
- 20:00 Mistyfikacja** – thriller Polska 2010, reż. Jacek Koprowicz, wyk. Maciej Stuhr, Jerzy Stuhr, Ewa Błaszczyk, Karolina Gruszka
- 22:10 Jestem mordercą** – thriller psychologiczny Polska 2016, reż. Maciej Pieprzycza, wyk. Agata Kulesza, Arkadiusz Jakubik, Mirosław Haniszewski
- 00:40 Ach śpij kochanie** – thriller Polska 2017, reż. Krzysztof Lang, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Chyra

ALE KINO+

- 08:50 The Office PL** (1,2/12) – serial kom. Polska 2021, wyk. Piotr Polak
- 10:00 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II** (3,4/6) – serial obycz.
- 12:15 Karen Pirie II** (3/3) – serial kryminalny
- 14:10 Terapia dla par [Bajo terapia]** – komediodramat Hiszpania 2023, reż. Gerardo Herrero, wyk. Malena Alterio (115 min)
- 16:05 Strefa interesów** (The Zone of Interest) – dramat wojenny Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer (120 min)
- 18:05 Detektyw Foyle** (1/4) – serial kryminalny
- 20:10 Więcej niż Walkiria: Upadek Czwartej Rzeszy [Beyond Valkyrie: Dawn of the 4th Reich]** – dramat wojenny USA 2016, reż. Claudio Fäh (130 min)
- 22:20 Zatruta róża** (The Poison Rose) – dramat krym. USA/Włochy 2019 (125 min)
- 00:25 Dream Scenario** – komedia USA/Kanada 2023 (120 min)

POLSAT FILM

- 07:30 Doktor Martin X** (2/9)
- 08:30 Przyjaciółki XVIII**
- 10:25 Świat według Kiepskich** (39,11,2,7,11/42) – serial kom.
- 13:50 Kopciuszek** – musical USA/Wlk. Brytania 2021
- 16:15 Robin Hood** – film przyg.
- 19:00 Wkręcenii II** – kom. PL 2015, reż. Piotr Wereśniak
- 21:00 Koniec świata, czyli Kogel Mogel 4** – kom. PL 2022
- 22:55 Pretty Woman** – komedia romantyczna USA 1990
- 01:25 Fala zbrodni** – serial sensacyjny Polska 2003

FILMBOX+ ONE

- 07:45 Panna Marple V** (3/4)
- 09:40 Panna Fisher i Krypta Łez** – film krym. Australia 2020
- 11:50 Zagadki kryminalne panny Fisher** – serial krym.
- 13:05 Poirot: Zbrodnia na festynie XIII** (3/5) – serial krym.
- 15:00 Strażnik Teksasu**
- 17:05 Vera V** (1/4)
- 19:00 Poirot: Sen** (10/10)
- 20:00 Wróg u bram** – dramat wojenny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/Irlandia 2001
- 22:55 Urowadzona** – thriller USA/Francja 2008
- 01:00 Pocatunek śmierci** – dramat krym. USA 1995

TVP KULTURA D31

- 08:30 Rzeki Literatury**
- 09:00 Polskie drogi** (4)
- 10:30 Ada, to nie wypada** – komedia Polska 1936, reż. Konrad Tom, wyk. Antoni Fertner (105 min)
- 12:15 Luftwaffe 39: Zbrodnia nieukarana** – film dok. Polska 2019
- 13:15 Co mówią lekarze** – film krótkometrażowy Polska 2009 (40 min)
- 13:55 Kosmos 1999 II** (2/24)
- 15:00 Syzyfowe prace** – film obycz. Polska 2000, reż. Paweł Komorowski, Waldemar Komopowicz, wyk. Jerzy Bińczycki, Łukasz Garlicki (115 min)
- 16:55 Polskie drogi** (5)
- 18:20 Kwiaty i jaszczury. Historia majoliki nieborowskiej** – film dok.
- 18:55 Rawhide III** – western
- 20:00 Emigranci** – spektakl teatralny Polska 1995
- 22:25 Nakarmić kruki** (Cria cuervos) – dramat obyczajowy Hiszpania 1975, reż. Carlos Saura, wyk. Geraldine Chaplin, Ana Torrent (120 min)
- 00:25 Modigliani, portrecista niekonwencjonalny** – film dok.

WARNER TV

- 08:25 Bajer z Bel-Air II** (8,9/24)
- 09:25 Prawo Agaty V** (13)
- 10:20 Pełniejsza chata** (4,5/13)
- 11:25 Teraz albo nigdy!** (3,4/13)
- 13:25 Bajer z Bel-Air II** (8,9,10,11/24) – serial kom.
- 15:20 Pełniejsza chata** (4,5,6,7/13) – serial kom.
- 17:30 Facet z ogłoszenia** – komedia romant. USA 2005
- 19:30 Pokerowy bluff** – komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007, reż. Curtis Hanson
- 22:00 4 Blocks** (1,2/6)
- 00:20 Mad Max** – film sensacyjny Australia 1979

PARAMOUNT

- 07:30 Czarodziejki II**
- 09:25 Policjanka grupa pościgowa XIX** – serial dok.
- 10:30 Krokodyl Dundee II** – komedia Australia/USA 1988
- 13:00 Czarodziejki III** (1,2/22)
- 15:00 Pingwiny z Madagaskaru** (14,15/26) – serial anim.
- 16:00 Wredne dziewczyny II** – komedia USA 2011
- 18:00 Żony ze Stepford** – film s.f. USA 2004
- 20:00 Mission: Impossible – Rogue Nation** – film sens. USA 2015, reż. C. McQuarrie
- 22:55 Zjawa** – film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015

HBO

- 09:45 Królestwo niebieskie** – dramat hist. Wlk. Bryt./Niemcy/Hiszpania/Maroko/USA/Włochy/Francja 2005 (140 min)
- 12:05 Wielka odważna piękna podróż** – film przyg. USA/Irlandia 2025, reż. Kogonada (110 min)
- 13:55 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem** (22)
- 14:40 Film balkonowy** – film dok. Polska 2021
- 16:25 Policja zastępcza** – komedia sensacyjna USA 2010, reż. Adam McKay (110 min)
- 18:15 Istoty fantastyczne** – komedia USA 2024, reż. John Krasinski, wyk. Ryan Reynolds (105 min)
- 20:00 The Pitt II** (7/15) – serial obyczajowy USA 2026
- 20:55 Niebo. Rok w piekle** (1/6) – serial obycz.
- 21:50 River Wild** – film sens. USA/Węgry 2023, reż. Ben Ketaj (90 min)
- 23:20 Nasienie świętej figi** – dramat krym. Niemcy/F/Iran 2024 (165 min)
- 02:05 Przepiękne** – komedia Polska 25, reż. Katarzyna Przwieźniak (115 min)

CINEMAX

- 11:40 Krótkie lato** – dramat obycz. Niemcy/F/Serbia 2025
- 13:20 Pod szarym niebem** – film biograficzny Polska 2024
- 14:45 Żona na niby** – komedia USA 2011, reż. Dennis Dugan
- 16:40 Nowa przygoda po włosku** – film przyg. Włochy 2025
- 18:20 Faceci w czerni** – komedia sensacyjna USA 1997
- 20:00 Grawitacja** – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
- 21:30 Patriot** – dramat historyczny USA/Niemcy 2000
- 00:10 Stoker** – thriller Wlk. Brytania/USA 2013

ROMANCE TV

- 08:40 Górski lekarz** (3/7) – serial obycz. Niemcy/A 2022
- 10:30 Bella vita** – komedia romantyczna Niemcy 2010
- 12:25 Käthe i ja** (2/10)
- 14:20 Dzieci zostają z tobą!** – komedia Niemcy 2017
- 16:15 Rosamunde Pilcher: Mężczyzna moich marzeń** – film obycz. Niemcy/A 2007
- 18:05 Górski lekarz** (4/7)
- 20:00 Rosamunde Pilcher: Niechciana miłość** – film obyczajowy Niemcy 2025
- 21:55 Käthe i ja** (9/10)
- 23:50 Górski lekarz** (4/7) – serial obycz. Niemcy/A 2022

CANAL+ PREMIUM

- 09:10 Długi weekend** – film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
- 10:25 Łapu-Capu** (208)
- 10:30 Być kochaną** – dramat obycz. Norwegia/Szwecja 2024, reż. Lilja Ingolfsdóttir (105 min)
- 12:15 Masz ci los!** – komedia Polska 2023 (90 min)
- 13:45 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (3,4/9)
- 14:50 Naturalna dzikość serca** – film dok.
- 16:15 Cudowne życie** – komediodramat F/Kanada 2025 (100 min)
- 17:55 Łapu-Capu** (209)
- 18:00 Zmierzch** – film fan-tasy USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke (120 min)
- 20:00 Najbogatsza kobieta** – komedia-dramat Francja/Belgia 2025 (125 min)
- 22:05 Replika** – film dok. Aus./Chiny/Francja 2026
- 23:40 Gigant** – film biograficzny Wlk. Brytania/USA 2025 (115 min)
- 01:35 Ich bronią były kamery: Od plaż Normandii do Dachau** – film dok.

TVN FABUŁA

- 07:45 Detektywi**
- 09:50 Prawo Agaty VI** (12)
- 10:55 Lekarze III** (6)
- 11:55 Zapukaj do moich drzwi**
- 13:55 Prawo Agaty VI** (11)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:05 Na Wspólnej** (63,64)
- 17:10 Po drugiej stronie kamery** (1) – serial dok.
- 18:20 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos** – komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
- 20:00 Kurier** – film sens. PL 2019, reż. Władysław Pasikowski
- 22:35 Mission: Impossible – Fallout** – film sens. USA 2018

AMC

- 07:10 Mead** – komedia 2022
- 09:20 W 80 dni dookoła świata** (1,3/3) – serial przygodowy
- 15:20 Moneyball** – film biograficzny USA 2011
- 18:10 Bez wyjścia** (2) – real tv
- 20:15 Przebudzenie** – thriller USA 2007, reż. Joby Harold, wyk. Hayden Christensen
- 22:00 Paradox Effect** – film sensacyjny USA 2023
- 23:50 Resident Evil: Domena zła** – horror Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Jap./F 2002
- 01:55 Krwawa rozgrywka** – film akcji Chiny/Hongkong/USA 2017, reż. Leo Zhang

AXN

08:25 Ostry dyżur IV (10/22)
- serial obycz. USA 1997
09:25 Castle VI (8,9/23)
11:20 Rekrut V (3,4/22)
13:20 Dowody zbrodni IV
(12,13/24) - serial sens.
15:25 FBI IV (7,8/21)
17:20 CSI: Kryminalne
zagadki Las Vegas VII (4,5/24)
19:10 Castle VI (10,11/23)
21:05 Rekrut V (6/22)
22:05 Rekrut: Feds (6/22)
23:05 CSI: Kryminalne zagadki
Las Vegas VII (4,5/24)
00:50 Castle VI (10/23)

EPIC DRAMA

08:15 Detektyw Murdoch XVIII
09:10 Wszystkie stworzenia
duże i małe VI (7/7)
10:25 Lekarze na start
11:55 Zatrącenie w miłości
13:00 Morderstwo w małym
mieście II (10) - serial krym.
13:55 Agenci NCIS XVI (12/24)
14:50 Panna Marple II (4/4)
16:50 Poirot: Śmierć na Nilu IX
(3/4) - serial kryminalny
18:55 Agenci NCIS XVI (13/24)
- serial krym. USA 2019
19:55 Poirot V (6/8)
21:00 Hiszpańska księżniczka
22:15 Domina II (1/8) - serial
obycz. Wlk. Bryt./Włochy 2022

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (4, 5)
- reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje
(7, 7) - reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do
ślubu (2, 3) - reality show
17:05 Stylowa kawiarenka
17:40 Kuchenne rewolucje
(6, 7, 13) - reality show
20:50 Ostre cięcie (5)
- reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski X (14/15)
22:50 Hotel Paradise (4)
23:45 Mroczne sekrety mał-
żeńskie V (2, 3/12) - film dok.
00:50 Apetyt na miłość (1)

TVN TURBO

08:30 Najpopularniejsze auta
świata (8, 9) - magazyn
09:15 Fani czterech kółek XVIII
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (5057)
18:15 Z drugiej ręki (15, 10)
19:45 Naprawy nie do napra-
wy (8) - mag. motoryzacyjny
20:30 Moto Fachury (11)
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (5057)
22:15 Uwaga! Oszust: Schemat
z ogłoszenia (12,11/12)

BBC FIRST

08:45 Lewis (4/6)
09:40 Ojciec Brown III (13/15)
10:40 Śmierć pod palmami VIII
(2/8) - serial kryminalny
11:45 Z pamiętnika połoźnej
12:55 Tajemnice Majorki
15:00 Ojciec Brown XI (6/10)
16:00 Lewis (4/6) - serial krym.
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Mid-
somer XVII (2/4) - serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Sześć cztery (3,4/4)
23:55 Zbrodnie na Szetlandach

FX

08:00 Kości XI (9/22)
09:00 SkyMed III (8/9)
10:00 CSI: Kryminalne
zagadki Miami IV (18,19/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku VII (21,22/22)
13:45 Agenci NCIS X (23,24/24)
15:35 CSI: Kryminalne
zagadki Miami IV (20,21/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki
Nowego Jorku VIII (1,2/18)
22:00 9-1-1: Nashville
22:55 Z Archiwum X IV (11/24)
23:50 Rambo II - film sensa-
cyjny USA/Meksyk 1985

HGTV

08:05 Remontujemy dom na
plaży VIII - serial dok.
09:55 Poszukiwacze domów
10:55 Kamera, akcja, wpadka!
12:00 Odlotowy ogród (1)
12:30 Nowe życie w starym
domu VII (1) - serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę II
15:30 Pogromcy chaosu (5)
16:30 Polowanie na ogród IX
18:10 Weekendowa meta-
morfoza (5) - reality show
19:05 Zgłoś remont (2)
20:05 Dorota inspiruje (1)
21:00 Dorota w urzędzi V
22:35 House Hunters

BBC LIFESTYLE

09:40 Dekady Diany (2,3/3)
11:40 Na bogato: sekrety
pierwszej klasy (2) - serial dok.
12:55 Luksusowe koleje
Szkocji z Alanem Cummingiem
13:40 Hilton przy Park Lane (3)
14:40 Bake off: zawodowcy (1)
15:40 Zapraszam do stołu
17:50 Na bogato: sekrety
pierwszej klasy (2)
18:50 Mistrzowie szycia (7)
19:50 Wielkie nowoze-
landzkie wypieki (2) - show
21:00 Koreańska uczta Eda
i Ryu (1) - mag. kulinarny
22:00 Ibiza: za kulisami wiec-
nej imprezy - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół XII (16/16)
08:55 Przyjaciele VII
(5,6,7,8,9,10/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego
podrywu V - serial kom.
14:30 Dwóch i pół (1,2,3,4/24)
- serial kom. USA 2003
16:30 Przyjaciele VII - serial
komediowy USA 2001
19:30 Teoria wielkiego
podrywu V (8,9,10,11,12,13/24)
22:00 The Office PL II
(11,12/12) - serial kom.
23:05 Comedy Club (6, 7)
00:05 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex IX (1)
- serial krym. Polska 2017
10:00 CSI: Rodzinka.pl VI (12/26)
- serial kom. Polska 2015
09:50 Klan - telenowela
10:45 Ranczo (10,11/13)
12:35 Komisarz Alex XXV (10)
13:35 Ojciec Mateusz 33 (4,5)
15:30 Komisarz Alex IX (2)
16:20 Na sygnale
17:30 Ranczo (12,13/13)
19:35 Ojciec Mateusz 33 (6,5)
- serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo II (1,2/13) - serial
komediowy Polska 2006
23:35 Ojciec Mateusz 33 (7,8)
- serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

11:50 Top Chef (3)
12:50 Poza utartym szlakiem:
Colin i Manu (7) - serial dok.
13:45 Włoskie życie Sophie
Grigson (1,2) - serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgrza
Polskę (8, 9) - mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (3, 7)
18:30 Azjatycka kuchnia Ewy
Pau (4, 5) - mag. kulinarny
19:25 m jak mięso (5)
19:50 Nico wrzuca na ruszt (1)
20:20 Premium bez gotowania
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Top Chef (1)

CANAL+ DOMO

11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty
13:05 Pokochaj lub sprzedaj
- Wielka Brytania (1)
14:05 Cudotwórcy -
pod presją (10) - serial dok.
15:00 Po pierwsze lokalizacja!
Nowa Zelandia - serial dok.
15:55 Kupione i co dalej? (5, 6)
16:50 Gardeners' World (14)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty
20:00 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy - pod pre-
sją (11) - serial dok. USA 2026
21:55 Wielkie projekty (4)
23:05 W mieście czy na wsi

PLANETE+

12:35 360° - świat bez gra-
nic XI - serial dokumentalny
13:45 Dzikie iberyjskie opo-
wieści (2/3) - serial dok.
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże
koleją XIV (5) - serial dok.
16:55 Świat z góry (7,8/14)
17:55 Polska z góry. Blokowska
18:20 Dokąd dzisiaj? IV (5,6)
19:00 Dzieci chaosu
20:50 1936-1953. Hiszpańska
zbrodnia domowa - serial dok.
22:00 Kto zapłacił za II wojnę
światową? - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Zoom na architekturę
09:00 Wyprawa w nieznane VI
10:00 Gorączka złota XVI (3)
12:00 Przemysłnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwa-
nia - 21 dni samotności (7/8)
15:00 Złomowisko PL VIII
16:00 Łowcy opali VIII
17:00 Kroniki policyjne:
Szwecja - serial dok.
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Nagi instynkt przetrwa-
nia VI - film dok. USA 2020
21:00 Poszukiwacze przekłę-
tego złota V - serial dok.
22:00 W oku cyklonu

TVP HISTORIA

11:45 Najwspanialsze góry
Afryki (2) - serial dok.
12:45 Tajemnice szpiegów.
Atomowa gra (3) - serial dok.
13:45 Wieluń 4.40 - film dok.
14:10 Dom - serial obycz.
15:45 Sensacje XX wieku
17:30 Wojenne dziewczyny (2)
18:25 Westerplatte - jeszcze
jedna historia - reportaż
18:50 Pomiedzy - 1944-1945
20:15 Trzeci oficer (13)
21:15 Kroniki Hitlera (1/13)
22:15 Nieznana wojna na
Północy II (3/6) - serial dok.
23:20 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione
tajemnice świata (15/26)
14:50 Największe tajemnice
świata VI (20/20) - serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w
kolorze: największe bitwy (3/6)
18:10 Największe tajemnice
świata VI (13/20) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
(1,13/8) - serial dok.
21:00 Tom Hanks: II wojna
światowa (11,1/20)
23:00 II wojna światowa na
Pacyfiku (2) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

11:00 Plemienna szkoła
przetwarzania: Andy (4/6)
12:00 Katastrofa w przestwo-
rach XXIV (1,2,3,4/10)
16:00 Zaginione skarby Biblii:
tajemnice wiary - serial dok.
17:00 Klucz do przepowiedni
18:00 Otchłań: powstanie
i upadek nazizmu (8/10)
19:00 Złoto Hitlera (1/4)
20:00 Katastrofa w przestwo-
rach XVIII (1/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Tajemnicze
wyspy II (1) - serial dok.
22:00 Ukryte pod miastami

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny
światowej - serial dok.
13:00 Poszukiwacze histo-
rii XXIII (8,9) - serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (11/13)
15:00 Truckersi przez
Australię IX (9/13) - serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Wojna widziana
z powietrza II (3/6) - serial dok.
22:00 Ostatni bastion Hitlera

BBC EARTH

12:25 Ameryka Południowa
z Nickiem Knowlesem
13:25 Najwspanialsze rzeki
świata II (2/3) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu VII
15:30 Życie na pustkowiu IX
16:35 Pociągami przez
Imperium Rzymskie (5/6)
17:35 Najspanialsze rzeki
świata II (2/3) - serial dok.
18:45 Ameryka Południowa
z Nickiem Knowlesem
19:45 Dziką Wielką Brytania
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Krótka kronika dłuższe-
go życia (1/4) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:50 Wojna światowa:
1914-1945 (7/8) - serial dok.
10:55 Podziemna armia (3)
11:55 Ładownia w Normandii:
historia żołnierza (1/2)
12:55 Miasta świata podziemi
16:30 Wojna światowa:
1914-1945 (8/8) - serial dok.
17:35 Podziemna armia
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość
USA (2/6) - serial dok.
21:00 Naziści, U-booty i bitwa
o Atlantyk - serial dok.
22:05 Majowie: wojna pięciu
królestw (2) - serial dok.
23:05 Wszystko, co zobaczyli

Od A do Z

ANIOŁKI CHARLIEGO ★★

film sens., USA/Niemcy 2000,
reż. Joseph McGinty Nichol,
wyk. Cameron Diaz, Drew
Barrymore, Lucy Liu

22:50 | polsat

Popularny serial o dziewczynach z agencji detektywistycznej przeniesiony na duży ekran we współczesnym tempie i z gwiazdami. Wzbudza tylko nostalgę za oryginałem.

DZIEŃ ŚWIRA ★★★★★

komediadramat, Polska 2002,
reż. Marek Kotowski,
wyk. Marek Kondrat, Janina
Traczkówna, Andrzej
Grabowski

23:00 | stopklatka

Grand Prix w Gdyni: Marek Kondrat (owacja!) jako uosobienie kompleksów polskiego inteligenta niepotrafiącego odnaleźć się na przełomie tysięcy: celna, jakkolwiek gorzka wizja Marka Kotowskiego.

EL MARIACHI ★★★★★

film sens., Meksyk/USA 1992,
reż. Robert Rodriguez,
wyk. Carlos Gallardo,
Consuelo Gómez, Jaime De
Hoyos

22:20 | cinemax

Błyskotliwy i niezwykle tani (rekord w „Księdze rekordów Guinnessa”) debiut Roberta Rodriguez: pierwowzór „Desperado”. Koniecznie.

**JEDNA BITWA
PO DRUGIEJ ★★★★★**

film sens., USA 2025,
reż. Paul Thomas Anderson,
wyk. Leonardo DiCaprio, Sean
Penn, Benicio del Toro

22:35 | hbo

Paul Thomas Anderson czyta Thomasa Pynchona, a Leonardo DiCaprio wciela się w starzejącego się buntownika po przejściach, któremu przychodzi zmierzyć się z konsekwencjami burzliwej młodości.

**KRONIKA WYPADKÓW
MIŁOSNYCH ★★**

dramat obycz., Polska 1985,
reż. Andrzej Wajda,
wyk. Piotr Wawrzyńczak,
Paulina Młynarska, Tadeusz
Konwicki

23:55 | tvp 1

Wajda czyta Konwickiego: pierwsza miłość na Wileńszczyźnie w przededniu wybuchu II wojny światowej. Wzruszające i pięknie zagrane.

Transformers

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

FILM S.F.

USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf, Megan Fox, Josh Duhamel

LEKTOR ★★★★★

melodramat, USA/Niemcy
2008, reż. Stephen Daldry,
wyk. Kate Winslet, Ralph
Fiennes, David Kross

22:40 | canal+ premium

Kwestia odpowiedzialności synów za zbrodnie ojców: student odkrywa, że kobieta (Oscar dla Kate Winslet), która wprowadziła go w świat miłosnych uniesień, w czasie wojny była strażniczką w Auschwitz.

ŁOWCY BURZ ★★

film przyg., USA 2023,
reż. Herbert James
Winterstern, wyk. Skeet
Ulrich, Anne Heche, Alec
Baldwin

23:55 | tv puls

Syn legendarnego łowcy burz ucieka z domu i dołącza do innych badaczy zjawisk meteorologicznych, by przeżyć własną emocjonującą przygodę, ale i poznać istotę pasji, jaka kieruje poczynaniami jego ojca.

OCH, KAROL II ★★★★★

komedia, Polska 2011,
reż. Piotr Wereśniak,
wyk. Piotr Adamczyk,
Małgorzata Socha,
Małgorzata Foremniak

20:30 | polsat

Przebieg sezonu, remake filmu sprzed 25 lat: Piotr Adamczyk, polski Don Juan, otoczony wianuszkami kobiet i nadal – zaskakujące! – bezbronny. Plus mocny rys współczesności i parada gwiazd.

PROTEKTOR ★★★★★

film sens., USA 2012,
reż. Boaz Yakin, wyk. Jason
Statham, Catherine Chan,
Chris Sarandon

22:15 | tvp 1

Dziewczynka, która zna tajemniczy kod, obiekt zainteresowania całego przestępczego świata, szuka pomocy i znajduje ją w osobie skompromitowanego policjanta, który pragnie odzyskać dobre imię.

**RAPORT
MNIEJSZOŚCI ★★★★★**

film s.f., USA 2002, reż. Steven
Spielberg, wyk. Tom Cruise,
Colin Farrell, Samantha
Morton

20:00 | stopklatka

Steven Spielberg czyta Philipa K. Dicka: Tom Cruise jako detektyw ścigający zbrodniarzy za sam zamiar popełnienia przestępstwa. Koszmarna wizja przyszłości plus reżyserski popis.

**RIO
BRAVO ★★★★★**

western, USA 1959,
reż. Howard Hawks,
wyk. John Wayne, Dean
Martin, Angie Dickinson

22:00 | warner tv

Howard Hawks polemizuje z innym klasykiem, „W samo południe” Freda Zinnemanna, czyli jak to było – a jeśli nie było, to być powinno – naprawdę. Plus szeryf John Wayne z kumplami i Angie Dickinson. Wciąga, oj, wciąga!

20:00 | cinemax

★★★★★

Od zabawki poprzez komiks na duży ekran: opowieść o kosmicznej wojnie dwóch klanów wysoko technicznie zaawansowanych robotów, w której polem walki staje się nasza planeta. Eskapizm w najczystszej postaci.

STRZĘPY ★★★★★

dramat obycz., Polska 2022,
reż. Beata Działowicz,
wyk. Michał Żurawski,
Grzegorz Przybył, Agnieszka
Radzikowska

21:00 | tvp kultura

Cztery pory roku – cztery stadia choroby Alzheimera i jej drugoczący wpływ na wielopokoleniową rodzinę, która musi nauczyć się żyć ze schorzeniem swego patriarchy. Plus wiele zasłużonych nagród.

ŚLADY PO TOBIE ★★★★★

dramat obycz., Hiszpania/
Włochy/Portugalia 2025,
reż. Gala Gracia, wyk. Laia
Manzanares, Ángela
Cervantes, Ruy de Carvalho

23:40 | cinemax

Liczne nagrody na hiszpańskich festiwalach: po śmierci ojca pianistka jazzowa porzuca karierę w Nowym Jorku i wraca na rodzinne gospodarstwo w Pirenejach, by zmierzyć się z rodzinnym dziedzictwem.

**ZGORSZENIE
PUBLICZNE ★★★★★**

komedia romantyczna, Polska
2009, reż. Maciej Prykowski,
wyk. Krzysztof Czeczot, Marian
Dziędziel, Dorota Pomykała

23:45 | kino polska

Nostalgiczne pożegnanie z tradycyjnym widzeniem Śląska: mieszkańcy starego familoła szukają swojej szansy w nowej rzeczywistości. Autentycznie zabawne, a miejscami wręcz ujmujące.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

07:00 Msza święta
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info, pogoda
08:15 Noce i dnie (9)
09:15 Ranczo X
10:10 Komisarz Alex XXIV (13)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (12)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Magazyn rolniczy (802)
13:00 Sęp kasztanowaty – film dok. Hiszpania 2024
14:00 Spłątane losy
15:00 Serwis Info
15:10 Pogoda Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka
16:00 Dziedzicтво
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5765)
18:05 Reporterzy (604)
18:25 Akacyjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 07 zgłoś się (2) – serial krym. Polska 1987, wyk. Bronisław Cieslak
22:15 Protektor (Safe) – film sens. USA 2012, reż. Boaz Yakin (100 min)
23:55 Kronika wypadków miłosnych – dramat obycz. Polska 1985, reż. Andrzej Wajda, wyk. Piotr Wawrzyński (130 min)
02:05 Jutro idziemy do kina – dramat wojenny Polska 2007, reż. Michał Kwieciński (105 min)

MEZSO

10:30 Elisabeth Leonskaja, Quatuor Danel: Szostakowicz, Wajnberg – Théâtre du Capitole, Tuluza
12:30 Thomas Adès i Pekka Kuusisto w Fondation Louis Vuitton: Janacek, Adès, Strawiński, Ravel
13:50 Intermezzo
14:05 Międzynarodowy Konkurs Muzyczny w Genewie 2025, kategoria altówka: finał
16:05 Tisseurs de sons: Ludovico Einaudi, Hauschka, Joep Beving, Hania Rani
17:00 Intermezzo
17:15 Adolphe Adam: Giselle – balet Włk. Brytania 2017
18:50 Gala Plácido Domingo
20:30 Johann Strauß: Zemsta nietoperza – operetka F 2024
22:35 Mozart: V koncert fortepianowy – Malcolm Frager

TVP2 **D3**

05:35 M jak miłość
06:25 Pozyteczni.pl (381)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7664) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7664) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl IV
12:35 Koło fortuny (2089)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1055)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2090) – teleturniej Polska 2025
16:35 Familiada (3033)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1056)
19:30 Jeden z dziesięciu (13)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:30 Przepis dnia – mag. kulinarny
20:45 Na dobre i na złe – serial obyczajowy, wyk. Sylwia Achy
21:45 Na sygnale – serial obycz. Polska 2026
22:45 Ku' damm 63 III – mini-serial Niemcy 2016
23:45 Pitbull (13) – serial sens. Polska 2008
00:45 W cieniu śmierci
01:45 Implozja: Katastrofa "Titana" – film dok.

PULS 2

10:35 Basia (5,6)
11:10 Gus. Mały II (35/52)
11:35 Tomek i przyjaciele
12:00 Psi patrol IV (2/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (3)
13:35 Smerfy – serial anim.
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (37/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (3,4/26) – serial anim.
17:00 SpongeBob
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (2,3/15)
19:00 Kacze opowieści
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (48) – serial obycz.
21:00 Last Vegas – komedia USA 2013, reż. Jon Turteltaub
23:05 Pan i pani Kiler – komedia sensacyjna USA 2010
01:00 Lombard (15)

POLSAT **D3**

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (44/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:50 Malanowski i Partnerzy VIII (46/59)
10:15 Dlaczego ja? 30 (1,2) – serial fabularno-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (2) – serial krym. Polska 2026
13:20 Gliniarze XVI (64,65) – serial fab.-dok. Polska 2024
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (3)
16:55 Gliniarze Śląsk (3)
18:00 Pierwsza miłość 50 (69) – serial krym. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (902)
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (123)

20:30 Och, Karol II – komedia Polska 2011, reż. Piotr Wereśniak, wyk. Piotr Adamczyk, Małgorzata Socha (140 min)
22:50 Aniołki Charliego (Charlie's Angels) – film sens. USA/ Niemcy 2000, wyk. Cameron Diaz (125 min)
00:55 Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów (Natty Professor II: The Klumps) – komedia USA 2000, reż. Peter Segal (145 min)

TV4

07:00 Strażnik Teksasu II
07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (6) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII (22,23) – serial fabularno-dok.
12:55 Trudne sprawy XVIII
15:55 Policjantki i policjanci
17:00 Trudne sprawy 28 (3/60) – serial fabularno-dok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (75) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci
20:00 Wypasiona Kuchnia
20:05 Uroczysko VI (3)
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (3)
21:40 Sprawiedliwi. Trójięmiasto IV (3) – serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:10 Następny (Next) – film sensacyjny USA 2007
01:20 Love Island V (8/50)

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (8077) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (60/60) – serial fabularno-dok.
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (10) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5763) – mag. Polska 2026
11:20 Doradca smaku (2)
11:30 Kuchenne rewolucje: Szczecin – „Cafe Elegancko” XXV (2) – reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: „Karczmą u sołtysa”, Duszynki Zdrój XX (13) – reality show
13:40 Ukryta prawda (17,18,3/40) – serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (3) – serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VII (3)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8078) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (3)
21:30 Top Model (1) – reality show Polska 2026
23:05 Poranek kjojota – komedia Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rośniska, Tadeusz Huk (115 min)
01:00 Klara (1,2/8) – serial kom. Polska 2024
02:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas X (1/23) – serial krym.

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (55,56/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (43/68)
13:30 Brzydula
14:40 Za głosem serca – telenowela Brazylia 2023
15:50 Magda M. III (1) – serial obyczajowy Polska 2006
16:55 Idź na całość (10)
18:00 Złomowisko PL III (7) – serial dok. Polska 2016
19:00 Kartoteka VI (11,12/30) – serial fab.-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni VIII – serial kryminalny Polska 2008
23:15 Hannibal (9/13)
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (6/12)
01:20 Szpital (53/68)
02:20 Szkoła (44/68)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami IV (20,21/22) – serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXIV (18,6/18)
09:55 Zaklinaczka duchów IV (20/23) – serial fantasy
11:00 Kotka – serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspomnienia stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (31)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (5,6) – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (32) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (2,3) – serial obycz.

20:00 Żywiol. Deepwater
******* Horizon – film sens. USA/Hongkong/Chiny 2016, reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Kurt Russell (125 min)
22:05 Naddziaga tornado (Epicentrum) (Into the Storm) – thriller USA 2014 (110 min)
23:55 Łowcy burz (Super-cell) – film przyg. USA 2023, reż. Herbert James Winterstern, wyk. Skeet Ulrich (120 min)
01:55 Dzielnica strachu X

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (13/40) – serial fab.-dok. Polska 2021
05:55 Szkoła (57,58,59/72) – serial fab.-dok. Polska 2017
08:45 Ukryta prawda (24,58,59) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fabularno-dok.
13:55 Kryminalni V (2) – serial kryminalny Polska 2006, wyk. Marek Włodarczyk
15:00 Szpital (47,48/68) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (56/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode giny (13/50)

20:00 Hotel Paradise (5) – real tv Polska 2026, program prowadzi Klaudia El Dursi
21:00 Podwójne ryzyko (Double Jeopardy) – thriller USA/Niemcy/Kanada 1999, reż. Bruce Beresford (140 min)
23:20 Mission: Impossible – *** Rogue Nation – film sens. USA 2015, reż. Christopher McQuarrie (160 min)
02:00 Hotel Paradise (4) – real tv Polska 2026

STOPKLATKA

- 08:45 Robert Małowicz** (138) - mag. kulinarny
- 09:40 Górski lekarz XVII** (4,5/16) - serial obycz. Niemcy/Austria 2024
- 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher** (12,13/13) - serial krym. Aus. 2012
- 14:00 Hudson i Rex VIII** (2/14) - serial krym. Kanada 2025, wyk. Luke Roberts
- 15:00 Zajazd. Będzie się działo II** (2,3) - serial fabularno-dok.
- 17:00 Katastrofy w przestworzach III** (5,6,3/10) - serial dok.
- 20:00 Raport mniejszości (Minority Report)** - film s.f. USA 2002, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Cruise, Colin Farrell, Samantha Morton, Max von Sydow (180 min)
- 23:00 Dzień świra** - komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Janina Traczakówna (115 min)
- 00:55 Kryptonim Banshee (Code Name Banshee)** - film sens. USA 2022, reż. Jon Keeyes, wyk. Antonio Banderas, Catherine Davis (120 min)

KINO POLSKA

- 07:40 Przygody Myszk**
- 08:00 Rzemiosła świata według Orskiej** - serial dokumentalny Polska 2023
- 08:50 Quo vadis** - film historyczny Polska/USA 2001, reż. Jerzy Kawalerowicz, wyk. Paweł Deląg, Magdalena Mielcarz, Bogusław Linda
- 12:15 Ranking Naj Polskiego Kina** (1, 2) - mag. kulturalny
- 13:45 Ziemia obiecana** - dramat obycz. Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak
- 17:20 Pogranicze w ogniu** (8,9) - serial sens. Polska 1988, wyk. Cezary Pazura
- 20:00 Pokaż, kotku, co masz w środku** - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusinski, Krzysztof Stelmazyk, Iwona Wszółkówna, Jan Frycz
- 21:55 Na układy nie ma rady** - komedia Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Matecki, Katarzyna Glinka, Jan Wierczkowski
- 23:45 Zgorszenie publiczne** - komedia romantyczna Polska 2009, reż. Maciej Prykowski, wyk. Krzysztof Czeczot
- 01:45 Kamienne tablice** - melodramat PL 1984, reż. Ewa Petelska, Czesław Petelski

ALE KINO+

- 08:35 The Office PL** (3,4/12) - serial kom. Polska 2021
- 09:45 Co się zdarzyło w Mount Affinity? II** (5,6/6) - serial obycz.
- 12:00 Detektyw Foyle** (1/4) - serial kryminalny
- 14:05 Mój synek (Mon Garçon)** - thriller F/B 2017, reż. Christian Carion, wyk. Guillaume Canet (105 min)
- 15:50 Będzie lepiej (Une année difficile)** - komediodramat Francja 2023, reż. Olivier Nakache, Eric Toledano, wyk. Pio Marmai, Jonathan Cohen, Noémie Merlant (135 min)
- 18:05 Detektyw Foyle** (2/4) - serial kryminalny
- 20:10 Edukacja XD** (1,2/10) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Tomasz Włosok, Michał Balicki
- 21:25 Gangster (Lawless)** - dramat krym. USA 2012, reż. John Hillcoat, wyk. Shia LaBeouf, Tom Hardy (135 min)
- 23:40 Co się stało z Gracie Darling** (1,2/6)
- 01:40 Kruk. Czorny Woron nie śpi II** (3/6)

POLSAT FILM

- 07:30 Doktor Martin X** (3/9)
- 08:30 Przyjaciółki XVIII** (5,6/12) - serial obycz
- 10:25 Świat według Kiepskich**
- 14:20 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw** - film sens. USA 2019
- 17:00 Z bożą pomocą** - thriller USA 2023, reż. Sean McNamara
- 19:15 Bez hamulców** - film sensacyjny USA 2012
- 21:00 Baby driver** - film krym. USA/Wlk. Brytania 2017
- 23:25 Barry Seal: Król przemytu** - film sens. USA 2017
- 01:45 Fala zbrodni** (6) - serial sensacyjny Polska 2003

FILMBOX+ ONE

- 07:45 Panna Marple V** (4/4)
- 09:45 Vera V** (1/4)
- 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher** (7/13)
- 12:55 Poirot XIII** (4/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2013
- 15:00 Strażnik Teksasu** (13,14/26) - serial sens.
- 17:05 Vera V** (2/4)
- 18:55 Poirot II** (2/10) - serial krym. Wlk. Brytania 1990
- 20:00 Co z oczu, to z serca** - kom. krym. USA 1998
- 22:40 Uprawdazona II** - film sensacyjny Francja 2012
- 00:40 Patriotka** - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler

TVP KULTURA

- 08:30 Rzec Polska** (9)
- 09:00 Polskie drogi** (5)
- 10:25 Syzyfowe prace** - film obycz. PL 2000, reż. Paweł Komorowski, Waldemar Prokopowicz, wyk. Jerzy Bińczycki (115 min)
- 12:20 Gauguin na Tahiti. Raj utracony** - film dok.
- 14:15 Alternatywy 4** (2/9)
- 15:20 Romans prowincjonalny** - film obycz. PL 1976, reż. Krzysztof Wierzbicki (80 min)
- 16:40 Polskie drogi** (6)
- 18:15 Muzeum polskiej piosenki** (125)
- 18:30 Informacje kulturalne**
- 18:55 Rawhide III** - western
- 20:00 Akta Sherlocka Holmesa** (2/9) - serial krym. Wlk. Brytania 1991
- 21:00 Strzępy** - dramat obycz. Polska 2022, reż. Beata Działowicz, wyk. Michał Żurawski (110 min)
- 22:50 Informacje kulturalne**
- 23:25 Nakarmić kruki (Cria cuervos)** - dramat obycz. Hiszp. 1975, reż. Carlos Saura (120 min)
- 01:25 Polonium – Motion Trio z gościnnym udziałem Leszka Możdżera** - koncert

WARNER TV

- 08:20 Teraz albo nigdy!** (3/13)
- 09:20 Bajer z Bel-Air II**
- 10:20 Prawo Agaty VI** (1)
- 11:20 Pełniejsza chata** (6,7/13)
- 12:20 Teraz albo nigdy!**
- 14:20 Bajer z Bel-Air II**
- 16:15 Pełniejsza chata** (6,7,8,9/13) - serial kom.
- 18:30 Godziny szczytu** - film sensacyjny USA 1998
- 20:15 Rewolwer i melonik** - film sens. USA 1998
- 22:00 Rio Bravo** - western USA 1959, reż. Howard Hawks
- 00:55 Szczęściarz** - melodramat USA 2012, reż. Scott Hicks

PARAMOUNT

- 07:30 Czarodziejki III** (1,2/22)
- 09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX** - serial dok.
- 10:30 Wojownicze żółwie ninj: Wyjście z cienia** - film przyg. USA/Hongkong/Chiny 2016
- 13:00 Czarodziejki III** (3,4/22)
- 14:55 Agent XXL: Rodzinny interes** - komedia sensacyjna USA 2011, reż. John Whitesell
- 17:15 Mission: Impossible – Rogue Nation** - film sens. USA 2015, reż. C. McQuarrie
- 20:00 Gorączka** - film sens. USA 1995, reż. Michael Mann
- 23:35 Tomb Raider** - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2018

HBO

- 08:55 Istoty fantastyczne** - komedia USA 2024, reż. John Krasinski (100 min)
- 10:35 Policzalne** - dramat obycz. Aus. 2024, reż. Marcelle Lunam (90 min)
- 12:05 Horton słyszy Ktosia!** - film anim. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Jimmy Hayward, Steve Martino (85 min)
- 13:30 Vinci 2** - komedia krym. Polska 2025, reż. Juliusz Machulski (115 min)
- 15:25 Player One** - film s.f. USA 2018, reż. Steven Spielberg (135 min)
- 17:40 Kompletnie nieznany** - film biograficzny USA 2024, reż. James Mangold (140 min)
- 20:00 Gru i Minionki: Pod przykrywką** - film anim. USA 2024, reż. Chris Renaud, Patrick Delage (95 min)
- 21:35 Latarnie** (3)
- 22:35 Jedna bitwa po drugiej** - film sens. USA 2025, reż. Paul Thomas Anderson (160 min)
- 01:15 Piękna i Rzeźnik** - horror USA/Kanada 2020, reż. Christopher Landon (100 min)

CINEMAX

- 11:25 Grawitacja** - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2013
- 12:55 Kundel** - dramat obycz. Tajwan/Singapur/Francja 2024
- 15:05 Byłyśmy niebezpieczne** - dramat obycz. Nowa Zel. 2024
- 16:30 Nic do oczenia** - komedia Francja/Belgia 2010
- 18:15 Nieznajomy pod Wielkim Łukiem** - dramat obyczajowy Francja/Dania 2025
- 20:00 Transformers** - film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf, Megan Fox
- 22:20 El Mariachi** - film sensacyjny Meksyk/USA 1992

ROMANCE TV

- 08:40 Górski lekarz** (4/7)
- 10:30 Statek marzeń**
- 12:25 Lato na Istrii** - romans Niemcy/Chorwacja 2021
- 14:20 Rosamunde Pilcher: Żagle miłości** - film obycz. Niemcy/Austria 2005
- 16:15 Lato w Barcelonie** - komedia romantyczna
- 18:05 Górski lekarz** (5/7)
- 20:00 Malibu** - Moje marzenie, twoje marzenie - romans Niemcy 2023
- 21:55 Katie Fforde: Miłość w Nowym Jorku** - film obyczajowy Niemcy 2014
- 23:50 Górski lekarz** (5/7)

CANAL+ PREMIUM

- 08:40 Kiler-ów 2-óch** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
- 10:35 Jutro będzie nasze** - komediodramat Włochy 2023 (115 min)
- 12:30 Moje pieczone kurczaki** - film obycz. Polska 2002 (65 min)
- 13:35 Łapu-Capu** (209)
- 13:40 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (5,6/9) - serial obycz. Francja 2022
- 14:45 Czy AI zabija internet?** - film dok. Niemcy 2025
- 15:40 Dalej jazda! 2** - komedia PL 2026, reż. Mariusz Kuczewski (100 min)
- 17:20 Call me lala** - film krótkom. Polska 24 (25 min)
- 17:45 Łapu-Capu** (210)
- 17:50 Battleship: Bitwa o Ziemię** - film przyg. USA/Jap. 2012 (130 min)
- 20:00 Pojedynek** - dramat wojenny Cypr/Irl./Polska/Ukraina 2025 (110 min)
- 21:50 The Walking Dead: Dead City III** (5/8)
- 22:40 Lektor** - melodramat USA/Niemcy 2008, reż. Stephen Daldry (120 min)
- 00:40 Kuracja** - horror USA 2024 (100 min)

TVN FABUŁA

- 07:45 Detektywi** - serial dok.
- 09:50 Prawo Agaty VI** (13)
- 10:55 Lekarze III** (7)
- 11:55 Zapukaj do moich drzwi**
- 13:55 Prawo Agaty VI** (12)
- 14:55 Detektywi** - serial dok.
- 16:05 Na Wspólnej** (65,66)
- 17:10 Artystki** (2) - talk-show
- 18:15 Uwolnić orkę III: Na ratunek** - film przyg. USA 1998
- 20:00 Wyjście awaryjne** - komedia Polska 1982
- 22:00 Skazani na Shawshank** - dramat psych. USA 1994
- 00:55 Oszukać przeznaczenie IV** - horror USA 2009

AMC

- 08:40 Gwiazdka na lodzie** - komedia romant. USA 2020
- 10:25 Zagniewani młodocianni** - komedia USA 1996
- 12:15 Karate Kid** - film familijny USA 1984
- 14:50 Pole rażenia** - film sensacyjny USA 1993
- 16:55 Niewinna** - thriller Wlk. Brytania/USA 2008
- 18:50 Transformery III** - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf
- 22:00 Zdobyc** - film sensacyjny USA 2024
- 23:50 Ostatnie zlecenie** - film sens. USA/Czechy/Tajl. 2008

AXN

08:25 Ostry dyżur IV (12/22)
09:25 Castle VI (10,11/23)
11:20 Rekrut V (5,6/22)
13:20 Dowody zbrodni IV (14,15/24) – serial sens. USA
15:15 FBI IV (9,10/21) – serial sensacyjny USA 2021
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (6,7/24)
19:10 Castle VI (12,13/23)
21:05 Walker: Strażnik Teksasu II (15,16/20) – serial krym.
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (6,7/24)
00:45 Castle VI (12/23)

EPIC DRAMA

08:30 Detektyw Murdoch XVIII (21/22) – serial krym.
09:25 Wszystkie stworzenia duże i małe (1/6) – serial obycz.
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:00 Sprawy pana Booka
14:05 Agencji NCIS XVI (13/24)
15:00 Panna Marple III (1/4)
17:00 Poirot IX (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2004
19:00 Agencji NCIS XVI (14/24)
19:55 Poirot V (7/8)
21:00 Sherlock i córka (5/8)
21:55 Robin Hood
23:05 Poirot V (7/8)
00:15 Agencji NCIS XVI

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (6, 7) – reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (8, 9) – reality show
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (4, 5) – reality show
17:05 Salon sukien ślubnych: Polska (1) – reality show
17:40 Kuchenne rewolucje (8, 9, 14) – reality show
20:50 Jestem z Polski VIII (15,9/17) – serial dok.
22:50 Hotel Paradise (5) – real tv Polska 2026
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie V (5,6) – serial dok.

TVN TURBO

08:20 Wszystko co naj... (5, 6)
09:20 Fani czterech kótek
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeżdżąc, obserwować III
18:00 Raport Turbo (5058)
18:15 Zawodowi handlarze
19:45 Uwaga! Pirat (1)
20:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (11/12)
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (5058)
22:15 Z drugiej ręki (15)
23:00 Moto Fachurowy (11, 12)
00:30 Naprawy nie do naprawy

BBC FIRST

08:40 Lewis (5/6)
09:45 Ojciec Brown III (14/15)
10:45 Śmierć pod palmami VII
11:50 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Majorki
15:00 Ojciec Brown XI (7/10)
16:00 Lewis (5/6) – serial krym.
17:05 My Life is Murder III
18:05 Morderstwa w Mid-somer XVII (3/4) – serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VII
21:00 Zbrodnie na Sztetlandach II (1,2/6) – serial krym.
23:20 Line of Duty – Wydział wewnętrzny II (2,3/6)

FX

08:00 Kości XI (11/22)
09:00 SkyMed III (9/9)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (20,21/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (1,2/18)
13:45 Agencji NCIS X (1,2/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (22,23/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agencji NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
22:00 Matlock II (3/16)
22:55 Z Archiwum X IV (12/24)
23:50 Rambo III – film sens. USA 1988, reż. Peter MacDonald

HGTV

08:50 Widok, na który cię stać
09:55 Poszukiwacze domów: Australia (19,20) – serial dok.
10:55 Kamera, akcja, wpadka!
12:00 Odlotowy ogród (2)
12:35 Nowe życie w starym domu V – serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę II
15:30 Będzie pięknie (8/8)
16:30 Polowanie na ogród IX
18:10 Zgłoś remont (2)
19:05 Weekendowa metamorfoza (6) – reality show
20:00 Dorota inspiruje (2)
20:55 Dorota w urzędzie V
22:30 House Hunters

BBC LIFESTYLE

11:30 Na bogato: sekrety pierwszej klasy – serial dok.
12:30 Luksusowe koleje Szkoci z Alanem Cummingiem
13:30 Koreańska uczta Eda i Ryu (1) – mag. kulinarny
14:40 Bake off: zawodowcy (2)
15:45 Zapraszam do stołu: profesjonalści (13, 14)
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy – serial dok.
18:50 Mistrzowie szycia (8)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (3) – show
21:00 Wielkie australijskie wypieki VI (6) – serial dok.
22:00 Zapraszam do stołu

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół (4/24)
08:55 Przyjaciele VII
11:55 Teoria wielkiego podrywu V – serial kom.
14:30 Dwóch i pół (5,6,7,8/24) – serial kom. USA 2003
16:30 Przyjaciele VII
19:30 Teoria wielkiego podrywu V – serial kom.
22:00 The Office PL III (1,2/12) – serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (8, 9)
00:05 Miasteczko South Park VII (11,12/15)
01:00 Pracoholicy III (5/20)

TVP SERIALE

08:10 Komisarz Alex IX (2)
09:05 Rodzinka.pl VI (13/26)
09:40 Klan – telenowela
10:35 Ranczo (11,12/13)
12:25 Komisarz Alex XXV (11)
13:25 Ojciec Mateusz 33 (5,6) – serial krym. Polska 2025
15:25 Komisarz Alex IX (3)
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo (13,1/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (7,6) – serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo II (2,3/13) – serial kom. Polska 2006
23:30 Ojciec Mateusz 33 (8,9)
01:25 Krucjata. Prawo serii (2) – serial krym. Polska 2022

CANAL+ KUCHNIA

11:50 Top Chef (4)
12:50 Bosacka daje radę (1, 2)
13:45 Włoskie życie Sophie Grigson (2,3) – serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubiak rozgryza Polskę (9, 10) – mag. kulinarny
16:40 Jamie Oliver (4, 8)
18:30 Azjatycka kuchnia Ewy Pau (5, 6) – mag. kulinarny
19:25 m jak mięso (6)
19:55 Nico wrzuca na ruszt (2)
20:20 Jamie: dania na każdą kieszeń (3) – serial dok.
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Top Chef (2)

CANAL+ DOMO

09:00 Rośliny Karoliny (1, 2)
10:00 Gardeners' World (12)
11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty
13:05 Pokochaj lub sprzedaj
14:05 Cudotwórcy – pod presją (11) – serial dok. USA 2026
15:00 Po pierwsze lokalizacja!
15:55 Tomasz Pağowski
16:50 Gardeners' World (15)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty X
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy
22:00 Tomasz Pağowski
22:30 Patent na zieleni (1/8)
23:00 Daleko od miasta XVI (3)

PLANETE+

13:45 Dzikie iberyjskie opowieści (3/3) – serial dok.
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże kolejną XIV (6) – serial dok.
16:55 Świat z góry (8,9/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (7,8)
18:40 Ewangelia dobrobytu. Historia kapitalizmu (1/3)
19:50 Osierocone. Dzieci i wojna (1) – serial dok.
20:50 Operacja Barbarossa
22:00 Trzy kobiety i wojna
23:10 Zniknięcie doktora Godarda – serial dok. F 2023

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Zoom na architekturę IV (21/29) – serial dok.
09:00 Parker na złotym szlaku IV (6/10) – serial dok.
10:00 Wyprawa w nieznane VI
11:00 Gorączka złota XVI (4)
12:00 Przemitycy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (8/8)
15:00 Złomowisko PL VIII (14)
16:00 Łowcy opali VIII (16)
17:00 Kroniki policyjne
18:00 Polscy truckersi III
19:00 Złomowisko PL V
22:00 Nagi instynkt przetrwania: tajemnicza wyspa (2)

TVP HISTORIA

09:55 Kampinoska epopeja
10:50 Jaszowiec. Zapomniana nowoczesność – film dok.
11:55 Wszystkie kolory świata
12:55 Kroniki Hitlera (1/13)
14:00 Dom (3/7) – serial obycz.
15:25 Sensacje XX wieku
17:25 Wojenne dziewczyny (3)
18:20 Gdzie jest Porozumienie Gdańskie? – reportaż
19:05 Krzyż Westerplatte
20:00 Zatoka szpiegów (1/9)
21:55 Wojny Rosji (1/3)
21:55 Żołnierze generała Maczka – film dok.
23:05 Sensacje XX wieku

HISTORY

11:15 Tajne akta UFO: nowe otwarcie (1/8) – serial dok.
12:10 Gwiazdy lombardu XXV
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (17/26) – serial dok.
14:50 Największe tajemnice świata VII (1/10) – serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VI (14/20) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 David Duchovny II
22:00 Ranczo kosmitów VII (1) – serial dok. USA 2026

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Stalin: krwawy dyktator
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (5/10) – serial dok.
16:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary – serial dok.
17:00 Klucz do przepowiedni
18:00 Odcień: powstanie i upadek nazizmu (9/10)
19:00 Złoto Hitlera (2/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (2/10) – serial dok.
21:00 Premiera: Odkopać historię – serial dok.
22:00 Ekstremalne katastrofy – serial dok. USA 2023

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie (7,8/26)
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici VIII
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej – serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (10,11) – serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (12/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (10/13)
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo – pr. popularn.
21:00 Hindenburg: nowe dowody – film dok. USA 2021
22:00 Maszyny bojowe

BBC EARTH

13:20 Najwspanialsze rzeki świata I (3/3) – serial dok.
14:30 W okowach mrozu VII (6/11) – serial dok. USA 2019
15:30 Życie na pustkowiu IX
16:30 Koloseum: prawdziwa historia (2/3) – serial dok.
17:35 Najwspanialsze rzeki świata II (3/3) – serial dok.
18:45 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
19:45 Pociągami przez Imperium Rzymskie (6/6)
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Wielkie archeologiczne odkrycia (1/3) – serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:20 Wojna światowa: 1914-1945 (8/8) – serial dok.
10:25 Podziemna armia
11:25 Ładowanie w Normandii: historia żołnierza (2/2)
12:25 Miasta świata podziemi
16:20 Tajne bronie II wojny światowej (1/6) – serial dok.
17:35 Czółg: najważniejsza broń II wojny światowej
18:40 Starożytność apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA
21:00 Naziści, U-booty i bitwa o Atlantyk – serial dok.
22:05 Majowie: wojna pięciu królestw (3) – serial dok.
23:05 Jeden dzień w Auschwitz

Od A do Z

8. MILA ★★★★★

dramat obycz., USA/Niemcy 2002, reż. Curtis Hanson, wyk. Eminem, Brittany Murphy, Kim Basinger

21:55 | canal+ premium

Biografia białego rapera wychowanego na przedmieściach Detroit – od początków do pierwszych sukcesów: na motywach biografii Eminema i z nim w roli głównej. Specyficzna atmosfera i Oscar za piosenkę.

BAYWATCH:

SŁONECZNY PATROL ★★

komedja sensacyjna, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017, reż. Seth Gordon, wyk. Dwayne Johnson, Zac Efron, Priyanka Chopra

21:00 | tvn 7

Pastisz(?) kultowego serialu: dwa samce alfa walczą o przywództwo w zespole ratowników na kalifornijskiej plaży, a w tle kryminalna intryga stawiająca pod znakiem zapytania przyszłość kąpieliska.

BEZ MOJEJ ZGODY ★★★★★

dramat obycz., USA 2009, reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz, Alec Baldwin, Abigail Breslin

20:00 | warner tv

Kiedy jedenastoletka odkrywa, że została poczęta, by być dawcą organów dla cierpiącej na białaczkę siostry, próbuje sądownie odebrać prawa rodzicom. A to oznacza wyrok śmierci dla chorej.

CZEKAJĄC

NA WYROK ★★★★★

dramat psychologiczny, USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell, wyk. Billy Bob Thornton, Halle Berry, Heath Ledger

23:45 | tvp kultura

Czarna kobieta i biały mężczyzna: wdowa po skazanym na śmierć i strażnik, który zaprowadził go na krzesło; oboje stracili swoich synów: miłość niemożliwa, a w tle konserwatywne amerykańskie Południe.

DROGA DO VERMIGLIO ★★★★★

dramat obycz., Włochy/Francja/Belgia 2024, reż. Maura Delpero, wyk. Tommaso Ragno, Giuseppe De Domenico, Roberta Rovelli

23:45 | canal+ premium

Nagrodzona w Wenecji opowieść o życiu w alpejskiej wiosce pod koniec wojny. Kiedy pojawia się dezerter, zostaje przyjęty przez rodzinę nauczyciela, co gwałtownie odmieni życie rodziny i całej wsi.

Jeniec wojenny

FOT. WELL GO USA ENTERTAINMENT

SENSACYJNY

FILIPINY/USA 2025, REŻ. LOUIS MANDYLOR. WYK. SCOTT ADKINS, PETER SHINKODA, DONALD CERRONE, MICHAEL COPON

KINGSMAN:

TAJNE SŁUŻBY ★★★★★

film sens., Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Matthew Vaughn, wyk. Colin Firth, Taron Egerton, Samuel L. Jackson

21:30 | cinemax

Więcej niż jeszcze jeden komiks na ekranie - inteligentny pastisz kina sensacyjno-szpiegowskiego: wychowanek ulicy zostaje wybrany na następcę superszpiega. Majstersztyk w swojej klasie.

KOBIETY

I XX WIEK ★★★★★

komedja, USA 2016, reż. Mike Mills, wyk. Annette Bening, Elle Fanning, Greta Gerwig

20:00 | tvp kultura

Mike Mills, twórca „Debiutantów” – historii swego ojca, opowiada o losach matki, na której spoczął obowiązek wychowania – z małą pomocą innych pań - dorastającego chłopca pod koniec lat 70. XX wieku.

KRAWIEC

Z PANAMY ★★★★★

thriller, USA/Irlandia 2001, reż. John Boorman, wyk. Pierce Brosnan, Geoffrey Rush, Jamie Lee Curtis

20:10 | ale kino+ hd

Czytając Johna Le Carré: skompromitowany szpieg na zesłaniu w Panamie, szukając możliwości powrotu do centrali, wymusza współpracę na krawcu, który zamiast informacji podsuwa mu fałszywki.

NIE MÓW

DO MNIE MAMO ★★★★★

dramat obycz., Norwegia 2025, reż. Nina Knag, wyk. Pia Tjelta, Kristoffer Joner, Tarek Zayat

23:35 | cinemax

Norweska odpowiedź na głośne „Babygirl”: pani w średnim wieku, nauczycielka i żona burmistrza, który otworzył w miasteczku ośrodek dla uchodźców, nawiązuje płomienny romans z nastoletnim Syryjczykiem.

PIANISTA ★★★★★

dramat wojenny, Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann, Frank Finlay

23:40 | tvp 1

Złota Palma dla Romana Polańskiego i wiele innych nagród za ekranizację okupacyjnych wspomnień Władysława Szpilmana. Muzyka, który przeżył zagładę getta, przetrwał powstanie i wędrował w ruinach opustoszałej Warszawy.

PIERWSZY ŚNIEG ★★★★★

dramat krym., Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017, reż. Tomas Alfredson, wyk. Michael Fassbender, Rebecca Ferguson, Charlotte Gainsbourg

22:55 | polsat

Czytając norweskiego mistrza Jo Nesbø. Michael Fassbender jako komisarz Hole – policjant po przejściach tropiący w nieprzyjaznym klimacie zimowego Oslo serię morderców kobiet.

20:00 | canal+ premium

Znajome, chociaż nie w takim kostiumie: angielski pilot podczas II wojny trafia do japońskiej niewoli, gdzie zostaje zmuszony do udziału w walkach na gołe pięści. Na szczęście, pochodzi z Hongkongu.

MYZ

PLAN UCIECZKI ★★★★★

film sens., USA 2013, reż. Mikael Håfström, wyk. Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel

22:30 | ale kino+ hd

Specjalista od zabezpieczeń więziennych trafia za kraty w placówce, której system ochrony sam zaprojektował. Aby uciec i oczyścić się z fałszywych zarzutów, potrzebuje współnika: Stallone i Schwarzenegger.

PRAWA LUDZI ★★

dramat wojenny, USA 2024, reż. Phil Blattenberger, wyk. Jacob Keohane, Jackson Rathbone, Dermot Mulroney

23:15 | hbo

Rok 1963. Agenci federalni, ścigający na pustyniach Nevady poszukiwanego listem gończym mordercy, wpadają na trop spisku, zagrażającego fundamentom amerykańskiego porządku prawnego.

SŁODKO-GORZKI ★★★★★

dramat obycz., Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Mohr, Rafał Olbrychski, Anita Werner

22:15 | kino polska

Kino jako autoterapia: opowieść o współczesnych nastolatkach uwikłanych w pierwsze dorosłe problemy lekiem na skrywane wcześniej kompleksy reżysera Władysława Pasikowskiego.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (195)
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda Info
08:15 Noce i dnie (10)
09:20 Ranczo X (8/13)
10:10 Komisarz Alex XXV (1)
11:05 Ojciec Mateusz XIX (13)
12:00 Serwis Info – magazyn
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 To się opłaca (233)
12:55 Borneo – film dok.
14:00 Spłatanie losy
15:00 Serwis Info
15:25 Gra słów. Krzyżówka (1098) – teleturniej Polska 26
16:00 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? (5766)
18:05 Reporterzy (605)
18:25 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:30 Ojciec Mateusz XXIII (12) – serial kryminalny Polska 2020
21:25 Sprawa dla reportera (1591) – cykl reportaży
22:25 Ukryta wojna Chin – film dok. Francja 25
23:40 Pianista (The Pianist) ***** – dramat wojenny Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann (155 min)
02:15 Film dokumentalny

MEZEO

11:45 Filharmonia Monachijska, Sergiu Celibidache – muzyka klas.
12:35 Przełomy w muzyce: Sergiu Celibidache i Filharmonicy Berlińscy
13:30 Intermezzo
14:00 „Exhibition” w choreografii Sidi Larbi Cherkaoui, „Ma mère l'Oye” w choreografii Jeroena Verbruggena
15:20 Renaud Capuçon i Orkiestra kameralna z Lozanny: Pärt, Bach, Mendelssohn – koncert
16:45 Intermezzo
17:10 Georg Friedrich Händel: Flavio – opera Niemcy 2023
20:30 Jazz à Vienne – koncert
21:30 Nancy Jazz Pulsations: Kokoroko – koncert Francja 22
22:30 Konkurs im. Van Cliburna 2025 – muzyka klas.

TVP2 **D3**

05:35 M jak miłość
06:25 Operacja zdrowie (81)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7665) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7665) – mag. Polska 2026
11:30 Rodzinka.pl IV (16,17/26) – serial kom.
12:35 Koło fortuny (2090)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1056)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – patac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2091)
16:35 Familiada (3034)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (1057)
19:30 Jeden z dziesięciu (14)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:40 Kocham Cię, Polsko! (9) – quiz Polska 2026
22:05 Lato z Radiem i Telewizją Polską – koncert
22:30 Czas honoru. Powstanie (11,12) – serial wojenny Polska 2014, wyk. Jan Wieczorkowski, Antoni Pawlicki
00:20 Pitbull (14) – serial sens. Polska 2008
01:15 Fuks – komedia sens. PL 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (95 min)

PULS 2

11:10 Gus. Mały II (37)
11:35 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! 28 (4,5)
12:00 Psi patrol IV (3/26)
12:35 Marta mówi! II
13:00 Gumisie IV (4/10)
13:35 Smerfy (21/37)
14:00 Baranek Shaun IV
14:35 Fineasz i Ferb II (38/39)
15:00 Miraculous III
16:00 Patryk Rozgwiazda Show (4,5/26) – serial anim.
17:00 SpongeBob Kanciarztoporty IX (4,5/26)
18:00 Pingwiny z Madagaskaru III (4,5)
19:00 Kacze opowieści (41)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII – serial obycz.
21:00 Hot Chick (Gorąca laska) – komedia USA 2002
23:05 Misja: Bangkok – komedia Francja 2014

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – magazyn
09:10 Malanowski i Partnerzy VIII (47/59)
09:40 Wypasiona Kuchnia
09:45 Malanowski i Partnerzy VIII (48/59) – serial fabularno-dok., wyk. Bronisław Cieślak
10:15 Dlaczego ja? 30 (3,4) – serial fabularno-dok.
12:20 Gliniarze Śląsk (3)
13:20 Gliniarze XVI (66,67) – serial fabularno-dok.
15:30 Wydarzenia
15:55 Gliniarze XXI (4) – serial fabularno-dok. Polska 2026
16:55 Gliniarze Śląsk (4)
18:00 Pierwsza miłość 50 (70)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń”
19:25 Wypasiona Kuchnia
19:55 Milionerzy (124)

20:30 Nasz nowy dom (373) – reality show Polska 26
21:40 Zdrada – serial krym.
22:50 Pierwszy śnieg (The Snowman) – dramat krym. Wlk. Brytania/USA/S/Japonia/Chiny 2017, reż. Tomas Alfredson, wyk. Michael Fassbender, Rebecca Ferguson (150 min)
01:20 Och, Karol II – komedia Polska 2011, reż. Piotr Weresniak, wyk. Piotr Adamczyk, Małgorzata Socha (145 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (7) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci
11:55 Na ratunek 112 XVII
12:55 Trudne sprawy XVIII
15:55 Policjantki i policjanci XXV (3) – serial obycz.
17:00 Trudne sprawy 28 (4/60) – serial fabularno-dok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (76) – reality show
19:00 Policjantki i policjanci XXV (4) – serial obycz.
20:00 Wypasiona Kuchnia
20:05 Uroczysko VI (4)
20:40 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XXI (4)
21:40 Sprawiedliwi. Trójmiasto IV (4) – serial krym.
22:45 Opowiem ci o zbrodni
23:10 Hitman – film sensacyjny USA/Francja 2007
01:20 Love Island V (9/55)

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (8078) – mag. reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (1/60)
06:50 Kuchenne rewolucje XXVI (11) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5764)
11:20 Doradca smaku (3) – mag. kulinarny Polska 2026
11:30 Kuchenne rewolucje XXV (3) – reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Szybka szama”, Napachanie XXI (1)
13:40 Ukryta prawda (19,20,4/40) – serial fab.-dok.
16:50 Szpital św. Anny IV (4) – serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VII (4) – serial fabularno-dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Raport US Open
19:55 Uwaga! (8079) – mag.

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (4) – teleturniej Polska 2026
21:30 Kuchenne rewolucje 33 (1) – reality show
22:40 Sposób na teściową *** (Monster-in-Law) – kom. romant. USA/Niemcy 2005, reż. Robert Luketic (125 min)
00:45 Każdy wie lepiej – komedia Polska 2022, reż. Michał Rogalski, wyk. Joanna Kulig, Michał Czernecki (140 min)

METRO **D3**

07:35 Tajemnice miłości (67) – serial fabularno-dok.
08:30 Szpital (57,58/68)
10:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
12:30 Szkoła (44/68)
13:30 Brzydula – serial obycz.
14:40 Za głosem serca – telenowela Brazylia 2023
15:50 Magda M. III (2)
16:55 Idź na całość (11)
18:00 Złomowisko PL III (8) – serial dok. Polska 2016
19:00 Kartoteka VI (13/30) – serial fabularno-dok.
21:05 Kryminalni VIII (5) – serial krym. Polska 2008
23:15 Kuba Wojewódzki (1)
00:25 Zbrodnie z pierwszych stron gazet V (8/12) – serial dokumentalny USA 2021
01:25 Szpital (55/68)
02:25 Szkoła (45/68)

TV PULS **D3**

06:00 Policjanci z Miami IV (21,22/22) – serial krym. USA 1988, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXV (6,2/10)
10:00 Zaklinaczka duchów IV (21/23) – serial fantasy
11:00 Kotka – serial obycz.
12:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2009
13:00 Wspomnienie stulecie III – serial obycz. Turcja 2013
14:00 Kurierzy II (32)
15:00 Lombard. Życie pod zastaw XIV (7,8) – serial obycz.
17:00 Kurierzy II (33) – serial obyczajowy Polska 2023
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XIX (3,4) – serial obycz.

20:00 Zięć prawie idealny *** (Jamais sans mon psy) – komedia Francja/Belgia 2024, reż. Arnaud Lemort, wyk. Christian Clavier (120 min)
22:00 Rodziny się nie wybiera (On ne choisit pas sa famille) – kom. F 2011, reż. Christian Clavier (120 min)
00:00 Wieczny student II – komedia USA 2006, reż. Mort Nathan, Walt Becker, wyk. Kal Penn (120 min)

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment (14/40) – serial fabularno-dok.
05:55 Szkoła (61,62,63/72) – serial fabularno-dok.
08:45 Ukryta prawda (25,60,1) – serial fab.-dok.
11:50 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2010
13:55 Kryminalni V (3)
15:00 Szpital (49,50/68) – serial fab.-dok. Polska 2018
17:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska – serial fab.-dok.
18:00 SOS. Ekipy w akcji (57/60) – telenowela dokumentalna Polska 2018
19:00 Młode gliny (14/50) – serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska

20:00 Hotel Paradise (6) – real tv Polska 2026, program prowadzi Klaudia El Dursi
21:00 Baywatch: Stoneczny patrol (Baywatch) – komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Chiny 2017, reż. Seth Gordon (150 min)
23:30 Task master (1)
00:35 Mission: Impossible – Fallout – film sens. USA 2018, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise (180 min)

STOPKLATKA

- 08:45 Robert Makłowicz** (120) – mag. kulinarny
- 09:40 Górski lekarz XVII** (5,6/16) – serial obycz. (3,4)
- 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher** (13,1/13) – serial krym. Aus. 2012
- 14:00 Hudson i Rex VIII** (3/14) – serial krym. Kanada 25
- 15:00 Zajazd. Będzie się działo II** (3,4) – serial fabularno-dok.
- 17:00 Katastrofy w przestworzach III** (7,7,4/10) – serial dok. Kanada 05
- 20:00 Czerwony świt (Red Dawn)** – film sensacyjny USA 2012, reż. Dan Bradley, wyk. Chris Hemsworth, Josh Peck, Josh Hutcherson, Jeffrey Dean Morgan, Adrienne Palicki (115 min)
- 21:55 Zaginiona dziewczyna (Gone Girl)** – thriller USA 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Neil Patrick Harris, Tyler Perry (185 min)
- 01:00 Piła: Dziedzictwo (Jigsaw)** – horror USA/Kanada 2017, reż. Michael Spierig, Peter Spierig (125 min)

KINO POLSKA

- 07:40 Przygody Myszk**
- 08:00 Rzemiosła świata według Orskiej** (3) – serial dok. Polska 2023
- 08:55 Jesteśmy razem** – film dokumentalny Polska 2025
- 09:55 Żegnaj, Ameryko!** – komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte
- 11:45 C.K. dezerterzy, cz. 1** – film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986
- 13:45 C.K. dezerterzy, cz. 2** – film przygodowo-wojenny Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat, Zoltán Bezerédy
- 15:30 W zawieszeniu** – dramat obycz. Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Krystyna Janda
- 17:15 Pogranicze w ogniu** (9,10) – serial sens. Polska 88
- 20:00 Kingsajz** – komedia Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr
- 22:15 Słodko-gorzki** – dramat obycz. Polska 1995, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Rafał Olsbrychski, Anita Werner, Bogusław Linda
- 00:10 Prawo ojca** – dramat kryminalny Polska 1999, reż. Marek Kondrat, wyk. Marek Kondrat, Nina Roguż

ALE KINO+

- 08:20 The Office PL** (5,6/12) – serial kom. Polska 2021, wyk. Vanessa Aleksander, Piotr Polak
- 09:35 Grantchester X** (1,2/8)
- 11:45 Detektyw Foyle** (2/4) – serial kryminalny
- 13:50 Minari** – dramat obycz. **** USA 2020, reż. Lee Isaac Chung, wyk. Steven Yeun, Ye-ri Han (135 min)
- 16:05 Exodus** – dramat obycz. **** Szwecja 2023, reż. Abbe Hassan, wyk. Ashraf Barhom (120 min)
- 18:05 Detektyw Foyle** (3/4) – serial kryminalny
- 20:10 Krawiec z Panamy (The Tailor of Panama)** – thriller USA/Irlandia 2001, reż. John Boorman, wyk. Pierce Brosnan, Geoffrey Rush, Jamie Lee Curtis (140 min)
- 22:30 Plan ucieczki (Escape Plan)** – film sens. USA 2013, reż. Mikael Häfström, wyk. Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel (140 min)
- 00:50 Dig** – thriller USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato (110 min)

POLSAT FILM

- 07:30 Doktor Martin X** (4/9) – serial obycz. Wlk. Bryt. 2022
- 08:30 Przyjaciółki XVIII** (7,8)
- 10:25 Świat według Kiepskich**
- 14:50 Jak wytresować smoka II** – film anim. USA/Indie 2014
- 17:00 Wkręcenie II** – komedia PL 2015, reż. Piotr Wereśniak
- 19:00 Ponad wszystko** – dramat obyczajowy USA 2007, reż. Stella Meghie
- 21:00 Pretty Woman** – komedia romantyczna USA 1990, reż. Garry Marshall
- 23:35 Wojna o jutro** – film s.f. USA 2021, reż. Chris McKay

FILMBOX+ ONE

- 07:45 Panna Marple VI** (1/3)
- 09:45 Vera V** (2/4)
- 11:45 Zagadki kryminalne panny Fisher** (8/13)
- 12:55 Poirot: Kurtyna XIII** (5/5)
- 15:00 Strażnik Teksasu** (15,16/26) – serial sens.
- 17:05 Vera V** (3/4)
- 18:55 Poirot II** (3/10) – serial krym. Wlk. Brytania 1990
- 20:00 Iluzja** – thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
- 22:35 Hulk** – film sens. USA 2003, reż. Ang Lee
- 01:40 Cyborg** – film s.f. USA 1989, reż. Albert Pyun

TVP KULTURA

- 08:30 Informacje kulturalne**
- 09:00 Polskie drogi** (6)
- 10:40 Romans prowincjonalny** – film obyczajowy Polska 1976, reż. Krzysztof Wierzbiański (90 min)
- 12:10 Reżyserzy VIII** (3/10)
- 13:10 Alternatywy 4** (3/9) – serial kom. Polska 1986
- 14:15 Cwał** – komedia Polska **** 1995, reż. Krzysztof Zanussi (120 min)
- 16:15 Polskie drogi** (7)
- 18:00 Kulturalni** (34) – mag.
- 18:55 Rawhide III**
- 20:00 Kobiety i XX wiek (20th Century Women)** – komedia USA 2016, reż. Mike Mills, wyk. Annette Bening, Elle Fanning (130 min)
- 22:10 Freddie Mercury – Wielki Mistyfikator** – film dok. Wlk. Bryt. 12
- 23:45 Czekać na wyrok (Monster's Ball)** – dramat psychologiczny USA/Kanada 2001, reż. Marc Forster, Roger Michell (125 min)
- 01:50 Strzępy** – dramat obycz. **** Polska 2022, reż. Beata Działowicz, wyk. Michał Żurawski (110 min)

WARNER TV

- 07:35 Bajer z Bel-Air II** (12,13/24) – serial kom.
- 08:40 Prawo Agaty VI** (2)
- 09:40 Pełniejsza chata** (8,9/13) – serial kom.
- 10:50 Teraz albo nigdy!** (5/13)
- 12:50 Bajer z Bel-Air II**
- 14:45 Pełniejsza chata**
- 17:05 Superman** – film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
- 20:00 Bez mojej zgody** – dramat obycz. USA 2009
- 22:00 Mad Max** – film sens. Aus. 1979, reż. George Miller
- 23:55 Batman i Robin** – film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997

PARAMOUNT

- 09:25 Policyjna grupa pościgowa XIX** – serial dok.
- 10:30 Pingwiny z Madagaskaru**
- 11:00 Żony ze Stepford** – film s.f. USA 2004
- 13:00 Czarodziejki III** (5,7/22)
- 14:55 Pingwiny z Madagaskaru** – serial anim.
- 15:25 W rytmie hip-hopu** – melodramat USA 2001
- 17:50 Wojownicze żółwie nina** – komedia sens. USA 2014
- 20:00 Poszukiwacze zaginionej arki** – film przyg. USA 1981
- 22:30 Świat w ogniu** – thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bulgaria 2019

HBO

- 09:00 Prawdziwy ból** – dramat obyczajowy USA/Polska 2024 (90 min)
- 10:30 Gru i Minionki: Pod przykrywką** – film anim. USA 2024 (95 min)
- 12:05 Dotknięci miłością** – dramat obycz. Wlk. Brytania/Irlandia 2024, reż. Polly Steele (110 min)
- 13:55 Bohemian Rhapsody** – film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer (130 min)
- 16:05 Nocna suka** – czarna komedia USA 2024, reż. Marielle Heller (100 min)
- 17:45 Wichrowe wzgórze** – dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2026, reż. Emerald Fennell (135 min)
- 20:00 The Last Rifleman** – dramat obycz. Wlk. Brytania/Irlandia 2023, reż. Terry Loane, wyk. Pierce Brosnan (100 min)
- 21:40 Bestie Boga** (1/9)
- 22:35 Conan O'Brien wylatuje III** (2) – serial dok.
- 23:15 Prawa ludzi** – dramat woj. USA 2024, reż. Phil Blattenberger (95 min)
- 00:50 MaXXXine** – horror USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2024 (100 min)

CINEMAX

- 11:15 Gorzkie złoto** – western Niemcy/Urugwaj/Chile 2024
- 12:45 Transformers** – film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
- 15:05 Bez wiatru** – dramat obycz. Bułgaria/Włochy 2024
- 16:35 Wyścig z czasem** – film s.f. USA 2011
- 18:20 Barwy dźwięków** – film animowany Japonia 2024
- 20:00 Fargo V** (3,4/10)
- 21:30 Kingsman: Tajne służby** – film sens. Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Matthew Vaughn
- 23:35 Nie mów do mnie mamo** – dramat obycz. Nor. 2025

ROMANCE TV

- 10:30 Rosamunde Pilcher: Upagnione dziecko Amy** – film obyczajowy Niemcy 2023
- 12:25 Bella Casa** – komedia romantyczna Niemcy 2014
- 14:20 Malibu** – Pocałuj żabę – komedia romant. Niemcy 2023
- 16:15 Rosamunde Pilcher: Dopóki jesteś** – romans Niemcy 04
- 18:05 Górski lekarz** (6/7)
- 20:00 Inga Lindström: Poszukując Ciebie** – melodramat Szwecja/Niemcy 2019
- 21:55 Inga Lindström: Meandry miłości** – film obyczajowy Niemcy 2007
- 23:50 Górski lekarz** (6/7)

CANAL+ PREMIUM

- 08:35 Pan Tadeusz** – film **** obyczajowy Polska/Francja 1999 (150 min)
- 11:05 Łap-Łap-Łap** (210)
- 11:10 Peacock** – dramat **** obycz. USA 2010, reż. Michael Lander (90 min)
- 12:40 LARP. Miłość, trolle i inne kwesty** – komedia Polska 2025 (95 min)
- 14:15 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (7/9)
- 14:50 Historia Apple'a. Jak sprzedać rewolucję**
- 15:45 Niania w Nowym Jorku** – komedia romantyczna USA 2007 (105 min)
- 17:30 Hollywood Buzz** (14)
- 18:00 Łap-Łap-Łap** (211)
- 18:05 Ultimatum Bourne'a** – film sensacyjny USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)
- 20:00 Jeniec wojenny** – film sens. USA/Filipiny 2025, reż. Louis Mandylor, wyk. Scott Adkins (115 min)
- 21:55 8. mila** – dramat obycz. **** USA/Niemcy 2002, reż. Curtis Hanson (110 min)
- 23:45 Droga do Vermiglio** – dramat obycz. Włochy/F/B 2024 (115 min)
- 01:40 Tylko dzień i noc**

TVN FABUŁA

- 07:45 Detektywi**
- 09:50 Detektywi** (1/56)
- 10:55 Lekarze III** (8)
- 11:55 Zapukaj do moich drzwi**
- 13:55 Prawo Agaty VI** (13)
- 14:55 Detektywi** – serial dok.
- 16:05 Na Wspólnej** (67,68)
- 17:10 Superbohaterowie** (6)
- 17:45 Alfabet filmowy** (14)
- 17:50 Monster Trucks** – film przyg. Kanada/USA 2016
- 20:00 Tożsamość** – thriller Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/USA 2011
- 22:35 Ścigany** – film sens. USA 1993, reż. Andrew Davis

AMC

- 09:40 Legionista** – film sens. USA 98, reż. Peter MacDonald
- 11:45 I uderzył grom** – film sensacyjny USA/Czechy/Wlk. Brytania/Niemcy 2005
- 13:45 Miłość w Nowym Jorku** – dramat miłosny USA 2000
- 15:55 Star Trek: W nieznane** – film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
- 18:25 Aleksander** – dramat hist. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Holandia/F/Włochy 2004
- 22:00 Przepowiednia** – thriller USA 2002, reż. Mark Pellington
- 00:25 Anakonda IV: Krwawe ślady** – film przyg. USA/Rum. 09

AXN

08:25 Ostry dyżur IV (14/22)
09:25 Castle VI (12,13/23)
11:20 Rekrut V (7,8/22)
13:10 Dowody zbrodni IV (16,17/24) – serial sens. USA
15:10 FBI IV (11,12/21)
17:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (8,9/24)
19:05 Castle VI (14,15/23)
21:05 Agenci NCIS: Hawaje III (2,3/10) – serial krym. USA 2024, wyk. Vanessa Lachey
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VII (8,9/24)
00:45 Castle VI (14/23)

EPIC DRAMA

08:30 Detektyw Murdoch XVIII
09:30 Wszystkie stworzenia duże i małe (2/6) – serial obycz.
10:30 Lekarze na start
12:00 Zatraceni w miłości
13:00 Sprawy pana Booka
14:05 Agenci NCIS XVI (14/24)
15:00 Panna Marple III (2/4)
17:00 Poirot: Tajemnica Błękitnego Ekspresu X (1/4)
19:00 Agenci NCIS XVII (15/24) – serial krym. USA 2019
19:55 Poirot V (8/8) – serial krym. Wlk. Brytania 1993
21:00 Detektyw Murdoch XIX
22:00 Agenci NCIS XVII (10/20)
22:55 Poirot V (8/8)

TVN STYLE

11:20 Ugotowani (8, 9) – reality show Polska 2016
13:25 Kuchenne rewolucje (9, 11) – reality show Polska 205
15:35 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (6, 7) – reality show
17:05 Salon sukien ślubnych: Polska (2) – reality show
17:40 Kuchenne rewolucje
20:50 Zgłoś remont (5) – reality show Polska 2026
21:50 Jestem z Polski X (2/15) – serial dok. Polska 2022
22:50 Hotel Paradise (6)
23:45 Mroczne sekrety małżeńskie V (7,8/12) – serial dok.

TVN TURBO

08:20 101 napraw (8, 9)
09:20 Fani czterech kótek
11:15 Złomowisko PL X
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować V (2,3/16) – serial dok.
18:00 Raport Turbo (5059)
18:15 Wojny samochodowe
20:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (11,12/12)
21:15 Uwaga! Pirat (2)
22:00 Raport Turbo (5059)
22:15 Jeździć, obserwować VII (15/16) – serial dok.
23:00 Wojny samochodowe

BBC FIRST

08:40 Lewis (6/6)
09:40 Ojciec Brown III (15/15)
10:40 Śmierć pod palmami VIII
11:45 Z pamiętnika położnej
12:55 Śmierć pod palmami
15:00 Ojciec Brown XI (8/10)
16:00 Lewis – serial krym.
17:00 My Life is Murder III
18:00 Morderstwa w Mid-somer XVII (4/4) – serial krym.
19:55 Śmierć pod palmami VIII
21:00 Line of Duty – Wydział wewnętrzny II (4,5/6)
23:25 Po powodzi (2/6) – serial krym. Wlk. Brytania 2024

FX

09:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (1/22)
10:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (22,23/25)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (3,4/18)
13:45 Agenci NCIS X (3,4/24)
15:35 CSI: Kryminalne zagadki Miami IV (24,25/25)
17:25 Z Archiwum X IV
19:15 Agenci NCIS: Sydney III
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 Zakłamanie
22:55 Z Archiwum X IV (13/24)
23:55 Adrenalina II. Pod napięciem – film sens. USA 2009

HGTV

09:00 Poszukiwacze domów
10:00 Remontujemy dom na plaży XI – serial dok.
10:55 Kamera, akcja, wpadka!
12:00 Odlotowy ogród (3)
12:35 Nowe życie w starym domu V (1) – serial dok.
14:30 Mieszkanie na miarę III
16:30 Polowanie na ogród IX
18:15 Weekendowa metamorfoza (7) – reality show
19:05 Pogromcy chaosu (5)
20:05 Dorota was urządzi V
21:35 Będzie pięknie (8/8)
22:35 House Hunters (9, 10, 11, 12) – reality show

BBC LIFESTYLE

11:30 Na bogato: sekrety pierwszej klasy – serial dok.
12:30 Luksusowe koleje Szkocji z Alanem Cummingiem
13:35 Wielkie australijskie wypieki VI (6) – serial dok.
14:45 Bake off: zawodowcy
15:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (15, 16)
17:50 Na bogato: sekrety pierwszej klasy – serial dok.
18:50 Mistrzowie szycia (9)
19:50 Wielkie nowozelandzkie wypieki (4) – show
21:00 10 lat mniej w 10 dni II
22:00 Sarah Beeny: moja walka z rakiem piersi

COMEDY CENTRAL

08:25 Dwóch i pół (8/24)
08:55 Przyjaciele VII
11:55 Teoria wielkiego podrywku V – serial komediowy
14:30 Dwóch i pół (9,10,11,12/24) – serial kom.
16:30 Przyjaciele VII (23,24,1,2,3,4/24) – serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywku V – serial kom.
22:00 The Office PL III (3,4) – serial kom. Polska 2023
23:05 Comedy Club (10, 11)
00:05 Miasteczko South Park VII (13,14/15) – serial anim.

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex IX (3)
09:30 Rodzinka.pl VI (14/26)
10:05 Klan – telenowela
10:35 Ranczo (12,13/13)
12:25 Komisarz Alex XXV (12)
13:25 Ojciec Mateusz 33 (6,7)
15:25 Komisarz Alex IX (4) – serial krym. Polska 2017
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo II (1,2/13)
19:30 Ojciec Mateusz 33 (8)
20:30 Komisarz Alex XXV (13) – serial krym. Polska 2026
21:30 Ranczo II (3,4/13) – serial kom. Polska 2007
23:30 Ojciec Mateusz 33 (9,10) – serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Włoskie życie Sophie Grigson (3,4) – serial dok.
14:40 U sąsiadów w kuchni
15:45 Jakubik rozgrzyna Polskę (10) – mag. kulinarny
16:10 Nie tylko kimchi (1)
16:40 Jamie Oliver (5, 9)
18:30 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (1) – program rozrywkowy
19:25 m jak mięso (7)
19:50 Nico wrzuca na ruszt (3)
20:20 Sekrety gigantów fast foodu (1/3) – serial dok.
21:15 Anthony Bourdain VII
23:55 Top Chef (3)

CANAL+ DOMO

11:10 Ucieczka na wieś XXII
12:05 Wielkie projekty: Australia X – serial dok.
13:05 Pokochaj lub sprzedaj
14:05 Cudotwórcy – pod presją (12) – serial dok. USA 2026
15:00 Po pierwsze lokalizacja! Nowa Zelandia – serial dok.
15:55 Małe-wielkie zmiany
16:50 Gardeners' World (16)
18:00 Ucieczka na wieś XXII
19:00 Wielkie projekty: nasza ulica III – serial dok.
20:00 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy – pod presją (13) – serial dok. USA 2026
22:00 Pokochaj swój ogród

PLANETE+

13:40 Planeta Kalifornia (1/2)
14:50 Żywioty w akcji. Ziemia na krawędzi (1) – serial dok.
15:55 Niezwykłe podróże kolejną XIV (7) – serial dok.
17:00 Świat z góry (9,10/14)
18:00 Dokąd dzisiaj? IV (9,10)
18:40 Ewangelia dobrobytu. Historia kapitalizmu
19:50 Osierocone. Dzieci i wojna (2) – serial dok.
20:50 Operacja Barbarossa
22:00 Przed katastrofą – film dok. Francja 2021
23:10 Legendarne bitwy II

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Zoom na architekturę
09:00 Uliczne laboratorium
09:30 Wyprawa w telenowela VI
11:00 Gorączka złota XVI
12:00 Przemytnicy: na morzu
13:00 Wyzwanie: przetrwanie
14:00 Nagi instynkt przetrwania – 21 dni samotności (6/8)
15:00 Złomowisko PL VIII (15)
16:00 Łowcy opali VIII (20/20)
17:00 Kroniki policyjne (7)
18:00 Specjalistki
19:00 Nagi instynkt przetrwania VI (3,4/17) – serial dok.
21:00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge V (11/11)
22:00 Złoto drwali II (7/8)

TVP HISTORIA

08:35 Dom (3/7) – serial obycz.
10:05 Wszystkie kolory świata
12:05 Podziemne Włochy II
13:15 Wojny Rosji (1/3)
14:00 Dom (4/7) – serial obycz.
15:40 Sensacje XX wieku
17:45 Wojenne dziewczyny (4)
18:30 Wszystkie kolory świata
19:30 Flesz historii (777)
20:00 Zatoka szpiegów (2/9)
20:50 Największe tajemnice monarchii – serial dok.
21:55 Powstanie Sejmskie 1919 – film dok. Polska 2018
22:50 Sensacje XX wieku (23, 22) – program historyczny

HISTORY

11:15 David Duchovny: archiwum tajemnic II (13)
12:10 Gwiazdy lombardu XX
13:05 Starożytni kosmici XVII
14:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (20/26)
14:50 Największe tajemnice świata VII (2) – serial dok.
15:45 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Największe tajemnice świata VII (1/10) – serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVII
21:00 Łowca historycznych skarbów (5) – serial dok.
22:00 Wojny magazynowe XVI

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Ekstremalne katastrofy
15:00 Katastrofa w przestworzach XXI (6/10) – serial dok.
16:00 Zaginione skarby Biblii: tajemnice wiary – serial dok.
17:00 Klucz do przepowiedni
18:00 Okłamań: powstanie i upadek nazizmu (10/10)
19:00 Złoto Hitlera (3/4)
20:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (3/10) – serial dok.
21:00 Premiera: Supermaszyny na morzu III (2)
22:00 Premiera: Ekstremalne katastrofy II – serial dok.

FOCUS TV

08:00 Było sobie życie (9,10/26) – serial anim.
08:55 Wehikuł czasu
09:00 Starożytni kosmici IX
10:00 Gwiazdy lombardu XXIII
12:00 Tajemnice II wojny światowej – pr. popularn.
13:00 Poszukiwacze historii XXIII (12,1) – serial dok.
14:00 Kroniki Hitlera (13/13)
15:00 Truckersi przez Australię IX (11/13) – serial dok.
16:00 Dorwać tuńczyka II
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo – pr. popularn.
21:00 Poszukiwacze historii VI
23:00 Park jurajski Hitlera

BBC EARTH

11:25 Zabójcza pogoda VI
12:25 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
13:25 Dziką Francją – serial dok.
14:30 W okowach mrozu VII
15:30 Życie na pustkowiu IX
16:30 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) – serial dok.
17:40 Dziką Francją – serial dok.
18:45 Amazonia z Robsonem Greenem (1) – serial dok.
19:45 Planeta zmian: na ratunek rzekom – film dok.
20:55 W okowach mrozu VII
22:55 Cała prawda o naszych zębach (2/2) – program dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:05 Tajne bronie II wojny światowej (1/6) – serial dok.
10:15 Człg: najważniejsza broń II wojny światowej
11:20 Jeden dzień w Auschwitz
12:25 Jak inżynieria zmieniała świat (1,2,4,3/8) – serial dok.
16:20 Tajne bronie II wojny światowej (2/6) – serial dok.
17:30 Człg: najważniejsza broń II wojny światowej
18:40 Starożytna apokalipsa
19:50 1776: niepodległość USA
21:00 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (1/8)
22:05 Majowe: wojna pięciu królestw (4) – serial dok.

JAK ROZWIĄZAĆ
SZYFROPANORAMĘ?

Część
"panoramiczną"
należy rozwiązać
jak zwykłą krzyżówkę
panoramiczną.

Przy okazji część liter
z wpisywanych haseł
wypełni niektóre pola
zaznaczone kolorem,
czyli te należące do
szyfrokrzyżówki.
W niej każdej liczbie
odpowiada inna litera.
"Rozkodowane" litery
można wpisywać
do pustych pól pod
diagramem (pola 1-20).

Aby odczytać hasło
trzeba przepisać je
do właściwych kratrek
w polu „rozwiązanie
krzyżówki”.

Rozwiązanie z wydania
21 sierpnia:
PĘCZEK RZODKIEWKI

APLIKACJA
WYBORCZEJ

Jeszcze
więcej rozrywki
w aplikacji
i na ostatniej
stronie „Gazety
Wyborczej”

np. Marsyl- czyk	odblask pożaru		... „King” Cole, jazzman	fajlapa kuleczki w sosie	zaworek w dętce	efekt stresów	ziemia- czany - to batat	”... Hen- derson” tan		miasto nad Słupią
	antonim prucia									
np. saty- ryczne	13	7	14	1	2	20	12	4	16	3
atom z ujemnym jądrem	16	wypla- cane za zwrot zguby	15	2	16	19	8	leniwy człowiek autorytet	2	1
	2	17	7	16	17	9	10	narządy ocena przebiegu choroby		
litewska potrawa wigilijna	6		6	dyploma- tyczna placówka	kidnaper					14
	1	17	12	mebel dla poke- rzystów				malow- nicza włoska wyspa		20
kartofel										
niewielka jaszczurka	10			wolno- mularz	halicy- nacja			efekciar- stwo	port w Jemenie	20
... catujący - w akwa- rium	18	1	13		zakon- czony remiśm	wśród cieżar- ówek				13
inle misjo- narki z kalkuty	20		5	16	14	14	8	dlugi, nudny list	14	3
	9	13	8	14	16	wyrobia wędliny	10			7
miasto nad Tagiem		19	8	4	9	plamka tworząca desen	6			9
		rolnik z USA						po awarii		

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Rozwiązanie krzyżówki

11	7	10	9	11	2	16
6	12	14	15	16		

Rozrywka w „Wyborczej”
Codzienna porcja łamigłówek
od poniedziałku do soboty na ostatniej
stronie „Gazety Wyborczej”

CO JEST GRANE NA MAZOWSZU

Piątek, 28 sierpnia 2026 | Redaktorka prowadząca Kamila Sierocka

wyborcza.pl

• Eliades Ochoa, wokalista, gitarzysta,
kompozytor i współzałożyciel Buena Vista
Social Club FOT. JOEL SAGET / AFP

22. Festiwal Skrzyżowanie Kultur

Tu muzyka staje się początkiem spotkania i rozmowy ▶ 10

9. edycja TISZ w Muzeum POLIN

Rusza Festiwal Żydowskiego Jedzenia

Podczas tegorocznej edycji TISZ Festiwalu Żydowskiego Jedzenia, która odbędzie się w dniach 9-13 września 2026 r., Muzeum POLIN zaprasza w pasjonującą podróż przez żydowskie tradycje kulinarne Polski i Litwy.

Agnieszka Bociek

Bliskie sobie, bo wywodzące się z tego samego kręgu kultury aszkenazyjskiej, czyli obszaru Europy Środkowo-Wschodniej, a jednocześnie pełne fascynujących różnic.

Poprzez hasło tegorocznej edycji WSPÓLNIE Muzeum POLIN pragnie pokazać, jak jedzenie od wieków łączy ludzi przy wspólnym stole i staje się pretekstem do rozmowy o historii, pamięci i kulturze. A przekazywane z pokolenia na pokolenie przepisy, smaki i rytuały budują mosty między przeszłością a teraźniejszością, przypominając o wspólnych korzeniach.

Warsztaty kulinarne i spacer tematyczny

Bogaty program festiwalu pozwoli warszawskiej publiczności zanurzyć się w fascynującym świecie kulinarnego dziedzictwa Żydów polskich i litewskich. Przez pięć dni Muzeum POLIN zaprasza na spotkania, warsztaty kulinarne, spacer tematyczny oraz degustacje, które pokazują, że jedzenie to coś znacznie więcej niż smak to wspólne doświadczenie. Szczegółowy program ogłosimy w połowie sierpnia.

9. edycja TISZu odbywa się we współpracy z naszymi sąsiadami. Festiwal odwiedzą wyjątkowi goście z Wilna, którzy opowiedzą o żydowskiej kulturze z tego regionu i przywiozą ze sobą żydowskie przysmaki. Kolory tegorocznej edycji również nie są przypadkowe. Jest to odwołanie do jednej z najbardziej rozpoznawalnych i lubianych zup, istniejącej w każdej z tych kuchni – barszczu na zimno, czyli chłodnika litewskiego. A wszystko to bę-

dzie się dziać w okolicach święta Rosz ha-Szana, czyli żydowskiego nowego roku.

Uczestnicy festiwalu zanurzą się w wyjątkową opowieść o przedwojennym żydowskim Wilnie, zwanym Jerozolimą północy. To tam, w samym sercu miasta, nieopodal Żydowskiego Instytutu Naukowego (JIWO) i wśród wileńskich synagog, swoją wegetariańską restaurację prowadziła Fania Lewando. Historia Fani Lewando to nie tylko wyjątkowa herstory sukcesu, odniesionego w trudnym dla Żydów czasie, ale także opowieść o wartościach; próbie naprawy świata poprzez kuchnię. Motywacje Fani Lewando do popularyzacji kuchni roślinnej były bowiem głęboko etyczne, a zarazem bardzo praktyczne i zakorzenione w tradycji żydowskiej.

Tegoroczna edycja będzie okazją do świętowania jej 140. rocznicy urodzin. Muzeum POLIN zaprasza na spotkanie z kuchnią Żydów litewskich i opowieścią o wileńskiej restauratorce. Dania Fani przygotuje, zgłębiając jej przepisy od lat, szefowa kuchni Alessia Di Donato, a kuchnię Żydów prosto z Wilna zaserwuje Balebosta – wileńska żydowska restauracja przygotowująca kultowe dania kuchni aszkenazyjskiej. Podczas spotkania będzie można posłuchać także opowieści o kulturze żydowskiej przedwojennego Wilna. Historie te przybliży publiczności kierowniczka Centrum Badań nad Judaikami w Narodowej Bibliotece Litwy, Lara Lempert.

Nie zabraknie też corocznych, kultowych festiwalowych wydarzeń. Muzeum POLIN zaprasza na spacer po mieście, warsztaty, spotkania, a także wyjątkową, noworoczną kolację szabatową.

• Muzeum POLIN w Warszawie FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

• Tegoroczna edycja TISZ Festiwalu Żydowskiego Jedzenia zaprasza w pasjonującą podróż przez żydowskie tradycje kulinarne Polski i Litwy

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Prawdziwa uczta we wspólnym gronie

W programie znalazło się także specjalne, festiwalowe zwiedzanie wystawy stałej Muzeum POLIN, zakończone degustacją. Uczestnicy będą też mogli odwiedzić inne warszawskie muzea, które jak co roku włączają się

do TISZu proponując m.in. warsztaty i spacer po Pradze śladem żydowskich młynów czy historię posrebrzanych zastaw towarzyszących obchodom ważnych żydowskich uroczystości. Muzeum POLIN zaprasza również do spotkania z żydowskimi organizacjami, które podzieliły się swo-

imi opowieściami i smakami kuchni żydowskiej.

Zwieńczeniem festiwalu będzie prawdziwa uczta. W ostatnim dniu festiwalu TISZ przejmie hol główny muzeum. Wydarzenie będzie miało charakter otwarty – będzie można dołączyć do zaplatania okrągłych, noworocznych chalek, nauczyć się przygotowywać autentyczny chłodnik litewski i zająć się przysmakami prosto z Litwy. Wszystko we wspólnym gronie. Gościem specjalnym będzie Pink Soup Festival który swój festiwal chłodnika w Wilnie realizuje z ogromnym rozmachem.

Jak co roku Muzeum POLIN zachęca do odwiedzenia do muzealnej restauracji „Warsze”, która przygotowała specjalne degustacyjne menu inspirowane tematem przewodnim festiwalu. TISZ Festiwal w 2022 roku został laureatem Nagrody Dziedzictwa Europejskiego / Nagrody Europa Nostra za „ogromne znaczenie dla ludzi w całej Europie i silny przykład dla innych społeczności o podobnej historii”.

Pomysłodawczynią festiwalu jest Magdalena Maślak, koordynatorką programu festiwalowego Monika Kołach, a autorką oprawy graficznej 9. edycji TISZ Festiwalu Zofia Janina Borysiewicz. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

34449529

POLSKA
OPERA
KRÓLEWSKA

IV FESTIWAL IN TEMPORE REGUM MUZYKA CZASU KRÓLÓW

JOHANN GOTTLÖB HARRER

MSZA D-DUR

INAUGURACJA FESTIWALU

24 WRZEŚNIA

GODZ. 20.30

BAZYLICA ŚW. KRZYŻA

WARSZAWA

UL. KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE 3

**INVICTISSIMO AC POTENTISSIMO
REGI POLONIAE**

1 PAŹDZIERNIKA

GODZ. 20.00

KOŚCIÓŁ NAWIEDZENIA

NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

WARSZAWA / UL. PRZYRYNEK 2

JOHANN ADOLF HASSE

SANCTUS PETRUS ET SANCTA

MARIA MAGDALENA

NOVERRE EN ACTION

BALET

3 PAŹDZIERNIKA

GODZ. 19.00

NOWA MIODOWA

SALA KONCERTOWA ZPSM NR 1

WARSZAWA / UL. RAKOWIECKA 21

MUSICK FOR THESE DISTRACTED TYMES

10 PAŹDZIERNIKA

GODZ. 19.00

PAŁAC NA WYSPIE

W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE

WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1

W ŚWIECIE FANTAZJI

RECITAL KŁAWESYNOWY MARCINA ŚWIĄTKIEWICZA

14 PAŹDZIERNIKA

GODZ. 19.00

PAŁAC NA WYSPIE

W MUZEUM ŁAZIENKI KRÓLEWSKIE

WARSZAWA / UL. AGRYKOLA 1

JOHANN CHRISTOPH SCHMIDT

LATONA IN DELO

DIVERTIMENTO TEATRALNE W WERSJI KONCERTOWEJ

18 PAŹDZIERNIKA

GODZ. 19.00

SALA BALOWA W ZAMKU KRÓLEWSKIM

WARSZAWA / PL. ZAMKOWY 4

Gerard van Honthorst. Wesoły skrzypek

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Polska Opera Królewska
jest państwową instytucją
kultury finansowaną przez
Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego.

MECENAS OPERY W DRODZE
MECENAS PROGRAMU
POMAGAJEMY OPERE

PARTNERZY

PATRON MEDIALNY

PARTNER SPRZEDAŻY

Bilety dostępne
na biletomat.pl
oraz w zakładce
reportaż na stronie
Polskiej Opery Królewskiej.

www.operakrolewska.pl

Wielkie Serca

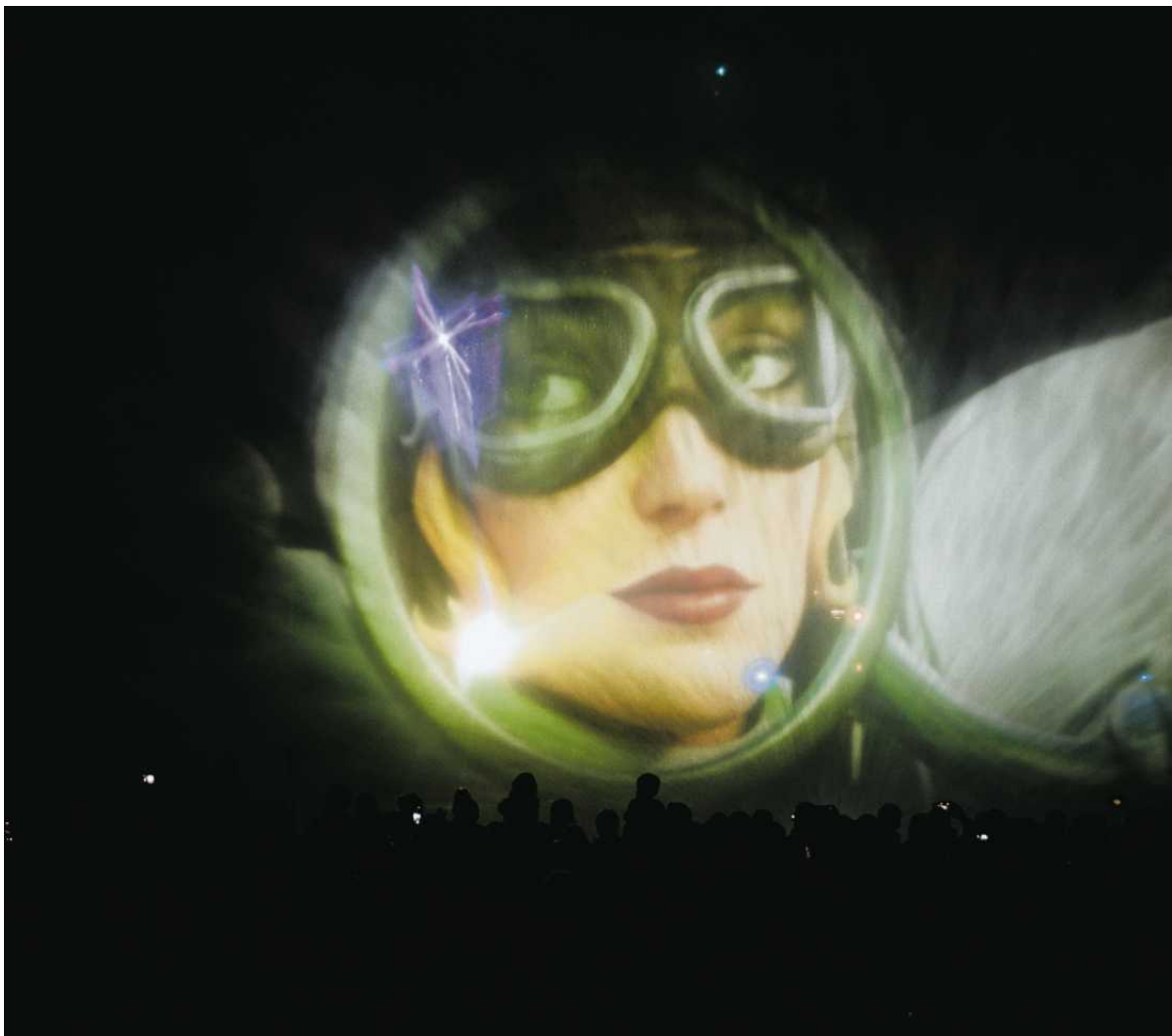
Woda, światło i muzyka rozświetla Warszawę

Do końca września w piątki i soboty można podziwiać widowiska w kolejnym sezon w Multimedialnym Parku Fontann.

Agnieszka Bociek

Pokazy w Multimedialnym Parku Fontann to jedno z najbardziej widowiskowych wydarzeń plenerowych w stolicy. Setki dysz wodnych, dynamiczna choreografia fontann, lasery, światło i projekcje na gigantycznym ekranie wodnym tworzą spektakl, w którym obraz, dźwięk i ruch wody splatają się w niezwykłą, multimedialną opowieść. Synchronizacja muzyki, efektów świetlnych i animacji sprawia, że każdy pokaz jest intensywnym, emocjonalnym doświadczeniem oglądanym przez tysiące widzów.

Tegoroczne widowisko „Wielkie Serca” niesie przesłanie o sile dobra, empatii i wzajemnej życzliwości. Animacje wyświetlane na ekranie wodnym przypominają, że nawet drobne gesty mogą zmieniać rzeczywistość, a dobro, kiedy się nim dzielimy, wraca z podwójną siłą. W tej symbolicznej opowieści pojawiają się również postaci wybitnych Po-

FOT. RADEK ZAWADZKI

laków związanych z Warszawą – ludzi, których talent, pasja i osiągnięcia przyniosły im światową sławę i stały się powodem do narodowej dumy. Wśród bohaterów widowiska znajdują się m.in. Tamara Łempicka, Fryderyk Chopin oraz współczesne gwiazdy sportu – Robert Lewandowski i Iga Świątek.

Muzyczną oprawę widowiska tworzą znane kompozycje muzyki filmowej i popularne utwory światowych artystów. Wśród nich znajdzie się również piosenka „Tak jak Ty” w wykonaniu Mimi Wydrzyńskiej, skomponowana przez Stanisława Syrewicza – cenionego twórcę muzyki filmowej i teatralnej.

– Tegoroczne widowisko to opowieść o ludziach, których talent i postawa inspirowały innych. Chcemy przypomnieć sylwetki wybitnych Polaków związanych z Warszawą – osób, z których jesteśmy dumni i które pokazują, że pasja, wytrwałość i wrażliwość mogą zmieniać świat. Mamy nadzieję, że ta historia opowiedziana wodą, światłem i muzyką poruszy publiczność tak samo jak poprzednie pokazy – mówią w Stołecznej Estradzie, która organizuje wydarzenie.

Pokazy w Multimedialnym Parku Fontann od lat przyciągają setki tysięcy widzów i należą do najpopularniejszych letnich atrakcji Warszawy – zarówno dla mieszkańców, jak i turystów z Polski i z zagranicy.

Wstęp na pokazy w Multimedialnym Parku Fontann jest bezpłatny. ●

Klub Palladium

Grand Festival Róbrege Róbczad 2026!

Już 26 września w Klubie Palladium w Warszawie o godzinie 17.30 startuje najstarszy festiwal muzyki niezależnej.

Agnieszka Bociek

Festiwal Róbrege Róbczad od początku dedykowany jest twórczości niezależnej, z pogranicza gatunków reggae, punk, jazz, rap, alternatywa.

Jego pomysłodawcami, w 1983 roku byli Sławomir Rogowski oraz nieżyjący już Robert Brylewski, Paweł Kelner Rozwadowski i Sławomir Gołaszewski.

Artyści związani z imprezą od lat 80-tych ubiegłego wieku należą dziś do polskiej muzycznej ekstraklasy. Są to między innymi: Kayah, Muniok Staszczuk, Kazik, Tomek Lipiński, To-

• Formacja November Projekt Band na festiwalu w 2019

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Line-up 2026:

- Benzyna
- Apogeu (J.Wójcik & T.Kciuk)
- The Hempolcs (UK)
- Dubska „Tribute to Rap Generation”
- Dub Inc (FR)
- Neuroby (Robert Matera i Kostek Usenko)

Bilety:

- 80 zł w przedsprzedaży
- 120 zł w dniu imprezy
- Bilety dostępne w sprzedaży na stronie biletyna.pl

mek Budzyński czy Darek Malejonek. Część z nich debiutowała właśnie na Festiwalu Róbrege, któremu rangę międzynarodową zapewniły m.in. koncerty Twinkle Brothers, Kortatu, Misty in Roots, Killing Joke i wielu innych gwiazd zagranicznych.

Róbrege, wraz z festiwalami w Jarcinie oraz Famą, odegrał kluczową rolę w rozwoju muzyki alternatywnej. Po latach przerwy Festiwal został reaktywowany w 2013 roku. Od 2023 roku ewoluuje pod szyldem „Róbrege Róbczad”, rozszerzając horyzonty muzyczne. Impreza nadal wspiera i promuje polskich twórców sceny niezależnej, takich jak: Waluś Kraksa Kryzys, Damian Syjonfam, The Pau, Natural Mystic, Kasia Malejonek, Panda Dread, asthma, Swayzee i wielu innych. ●

Muzyka poważna

Chopin w Łazienkach Królewskich

Koncerty już od 67 lat gromadzą najwybitniejszych polskich i zagranicznych pianistów, którzy prezentują publiczności interpretacje dzieł Fryderyka Chopina w wyjątkowej scenerii królewskich ogrodów.

Agnieszka Bociek

To jedno z najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń muzycznych Warszawy – cenione zarówno przez mieszkańców stolicy jak i gości z Polski oraz całego świata. Letnie koncerty na stałe wpisały się w kulturalny krajobraz miasta, łącząc najlepszej jakości wykonania z atmosferą niedzielnych spotkań w otoczeniu natury. Tegoroczny sezon Koncertów Chopinowskich w Łazienkach Królewskich przypada w rok wyjątkowego jubileuszu 100-lecia odsłonięcia monumentu Fryderyka Chopina. Autorem pomnika jest wybitny malarz i rzeźbiarz przełomu XIX i XX w., Wacław Szymanowski. Jego projekt wygrał zorganizowany w 1908 roku konkurs na monument, który miał powstać w setną rocznicę urodzin Chopina, przypadającą w 1910 roku. Choć car Mikołaj II, ulegając prośbom primadonny Adelajdy Bolskiej, zgodził się na wystawienie pomnika, został on odsłonięty dopiero 14 listopada 1926 roku, kilka lat po od-

zyskaniu przez Polskę niepodległości. W 1940 roku pomnik zniszczyli Niemcy. Monument został pocięty na kawałki i wysłany do hut. Jego rekonstrukcja została odsłonięta w 1958 roku.

Inauguracja 67. Sezonu

Inauguracyjny koncert rozpoczął się o godzinie 12:00 recitalem Piotra Alexewicza, laureata V Nagrody XIX Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina i jednego z najwybitniejszych pianistów młodego pokolenia. W programie koncertu znalazł się również występ utalentowanego młodego pianisty Pawła Pieczki, który po ubiegłorocznym sukcesie ponownie zaprezentował się publiczności Koncertów Chopinowskich. Usłyszeliśmy też fragment poezji Leopolda Staffa w wykonaniu Krzysztofa Gosztyły.

Szczególnym wydarzeniem inauguracji był występ światowej sławy sopranistki Aleksandry Kurzak. Artystka, z towarzyszeniem Piotra Alexewicza, wykonała wybrane pieśni Fryderyka Chopina – wyjątkowe dzieła, które znacznie rzadziej goszczą na estradach niż utwory fortepianowe kompozytora. Była to niepowtarzalna okazja, by usłyszeć tę część twórczości Chopina w interpretacji jednej z najwybitniejszych polskich śpiewaczek operowych.

DAWID ZUCHOWICZ / AGENCIA WYBORCZA.PL

Tego samego dnia o godzinie 16:00 wystąpił Jakub Kuszlik. Pianista jest laureatem IV Nagrody XVIII Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina oraz Nagrody Polskiego Radia za najlepsze wykonanie mazurków. Zdobył także II nagrodę X Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgosz-

czy (2016), II nagrodę w Hilton Head International Piano Competition i III w Top of the Wold IPC w Tromsø (2019). Pianista ceniony jest za dojrzałość, naturalność i wrażliwość.

100 – lecie pomnika

– 67. Sezon Koncertów Chopinowskich w Łazienkach Królewskich będzie wyjątkowy. Obchodzimy jubileusz 100-lecia pomnika Fryderyka Chopina i wracamy do odnowionej przestrzeni jednego z najważniejszych muzycznych miejsc Warszawy. Od ponad sześciu dekad koncerty pod pomnikiem Chopina pokazują, że wielka muzyka może być bliska każdemu. Wystarczy usiąść na trawie i słuchać. To fenomen tych spotkań: Chopin nie trafia tu do muzeum, ale żyje wśród ludzi i kolejnych pokoleń słuchaczy. Tegoroczny sezon, z udziałem wybitnych pianistów z Polski i zagranicy to święto muzyki, miasta i wspólnego przeżywania kultury – mówi Andrzej Matusiak, Dyrektor Stołecznej Estrady.

Wstęp na wszystkie niedzielne Koncerty Chopinowskie jest bezpłatny. Cykl jest współfinansowany ze środków Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy. Organizatorzy: Stołeczna Estrada, Towarzystwo im. Fryderyka Chopina, Muzeum Łazienki Królewskie. ●

Autorem pomnika jest wybitny malarz i rzeźbiarz przełomu XIX i XX w., Wacław Szymanowski

Harmonogram Koncertów jesień 2026

30 sierpnia

- Yehuda Prokopowicz (12:00)
- Adam Goździewski (16:00)

6 września

- Łukasz Byrdy (12:00)
- Maciej Domagała (16:00)

13 września

- Alberto Nosé (12:00)
- Mateusz Krzyżowski (16:00)

20 września

- Martín García García (12:00)
- Zuzanna Sejbuk (16:00)

27 września

- Adam Kałduński (12:00)
- Zbigniew Raubo (16:00)

REKLAMA

34424484

092026
program

6.09 (ndz.) 11:00

Polska Opera Królewska

Opera w drodze i nie tylko

Polska Opera Królewska zaprasza we wrześniu na szereg ciekawych wydarzeń muzycznych oraz kolejną edycję warsztatów dla dzieci POKazujemy Operę.

Zebrała agab

Koncert Symfoniczny

Kurpiński – Mozart – Beethoven
19 września 2026, sobota
Godzina 19:00
Nowa Miodowa – Sala Koncertowa
ZPSM Nr 1 w Warszawie,
ul. Rakowiecka 21

„Coś uroczystego i wielkiego czuć się w niej daje” – pisano o uwerturze do opery Jadwiga, królowa polska Karola Kurpińskiego w 1816 roku w „Gazecie Korrespondenta Warszawskiego i Zagranicznego”. W istocie fanfarny charakter dzieła stanowi znakomitą zapowiedź muzycznej opowieści o początkach panowania kobiety króla na polskim tronie. W szerszym wymiarze utwór stanowi natomiast przykład doskonale zakomponowanej symfoniki. Ukazuje się w nim instrumentacyjne wyczucie i dramaturgiczny talent dziewiętnastowiecznego twórcy, który w najdoskonalsze klasyczne wzorce potrafił wpisać to, co narodowe i swojskie.

Do mistrzów, których muzyka szczególnie inspirowała Kurpińskie-

• **Krzysztof Garstka, kierownik muzycznego Zespołu Instrumentów Dawnych Polskiej Opery Królewskiej Capella Regia Polona**
FOT. PAP/PIOTR NOWAK

go, należał niewątpliwie Wolfgang Amadeus Mozart. „Ukoronowaniem i szczytowym osiągnięciem jego muzyki w ogóle” – jak twierdzi Alfred Einstein – są koncerty fortepianowe. Ten utrzymany w tonacji Es-dur, oznaczony numerem KV 482, powstał pod koniec roku 1785, czyli w czasie, gdy umysł kompozytora wypełniały muzyczne obrazy Wesela Figara. W pełnych życia i brawury częściach skrajnych kompozytor nawiązuje do swoich wcześniejszych dzieł z tego gatunku, natomiast środkowe Andante zachwyca oryginalnością, siłą ekspresji, różnorodnością brzmień. Nie dziw, że to właśnie wolną część – co rzadkie – wiedeńska publiczność zechciała usłyszeć powtórnie podczas jednego z koncertów Mozarta.

W drugiej części koncertu zabrzmiał bodaj najsłynniejszy z dziewięciu symfonii Ludwiga van Beethovena. Przejmujący „motyw losu” otwierający V Symfonię należy do najbardziej cha-

rakterystycznych fragmentów w historii muzyki, przez co – w zbanalizowanej formie – stał się częścią popkultury. Tym bardziej warto zanurzyć się w całości dzieła, które mieści w sobie doskonałość formy i to coś, co przenosi słuchacza – jak trafnie ujmują to E.T.A. Hoffmann – „w duchowe królestwo nieskończoności”.

IV Festiwal In Tempore Regum. Muzyka Czasu Królów

Msza D-Dur / Johann Gottlob Harrer /
Inauguracja Festiwalu
24 września 2026, czwartek
Godzina 20:30
Bazylika Świętego Krzyża w Warszawie,
ul. Krakowskie Przedmieście 3

Johann Gottlob Harrer (1703–1755) zdobył muzyczne wykształcenie we Włoszech dzięki protekcji Henryka Brühla. Wysoko postawiony urzędnik i faworyt Augusta III Sasa musiał

niezwykle cenić talent kompozytora, skoro przez niemal dwadzieścia lat zatrudniał go jako swego kapelmistrza, a następnie w 1750 roku, dzięki swojej rekomendacji, pomógł mu w zdobyciu szaczonej funkcji kantora w kościele św. Tomasza w Lipsku. W ten sposób Harrer stał się bezpośrednim następcą wielkiego Johanna Sebastiana Bacha, a prestiżowe stanowisko piastował aż do śmierci w roku 1755.

Msza D-dur Harrera zachowana w drezdeńskim rękopisie (D-Dl, Mus.2740-D-2) powstała w roku 1735, w czasie gdy kompozytor przebywał w Warszawie, zapewne już jako muzyk w zespole kanclerza Brühla. Kompozytor przybył do stolicy Polski najprawdopodobniej jesienią roku 1734 w orszaku króla Augusta III, skąd zapewne razem z nim wyjechał do Dreżna w sierpniu roku 1736. Wcześniej zresztą był już w Warszawie i służył tu (co najmniej w roku 1732) jako tzw. supernumerarius

w polskiej kapeli Augusta II. Z wielkim prawdopodobieństwem zatem można uznać, że Msza D-dur przeznaczona była dla Warszawy i, jeśli ją tu wykonano, to połączonymi siłami śpiewaków królewskich, muzyków kapeli Brühla oraz członków kapeli przy kolegiacie św. Jana. Bogata w formie, nader uroczysta w wyrazie Msza D-dur należy do najważniejszych katolickich dzieł sakralnych tego twórcy. Choć monumentalna forma znajduje zakorzenienie w barokowej tradycji, a rozwiązania brzmieniowe nawiązują do osiągnięć włoskich mistrzów, to w lekkości faktury i finezyjnych melodycznych przebiegach, charakterystycznych dla stylu galant, znaleźć można zapowiedź nowej epoki.

POKazujemy RYTMY

Perkusyjna orkiestra jest ekstra!
Warsztaty dla grup szkolnych 9+
25 września 2026, piątek
Godzina 10:30

Teatr Królewski w Starej Oranżerii w Muzeum Łazienki Królewskie
Głęboko dudniący kocioł, magiczne gwiazdki dzwonek, werbel, który zaprasza do marszu, talerz, trójkąt i kastaniety – to bohaterowie naszego rytmicznego spotkania. Z bliska poznać ich budowę i brzmienie, a naszym ekspertem będzie perkusista Polskiej Opery Królewskiej – Mateusz Zawadzki.

Czekają nas dźwiękowe zagadki, trochę muzycznej matematyki i krótki warsztat pracy z dyrygentem – Karolem Szwechem. To pod jego batutą wykonacie fragment pełnej hiszpańskiej rytmów opery Carmen Georga Bizeta. Perkusyjna orkiestra jest ekstra!

Warsztaty przeznaczone dla grup szkolnych w wieku od 9 lat. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

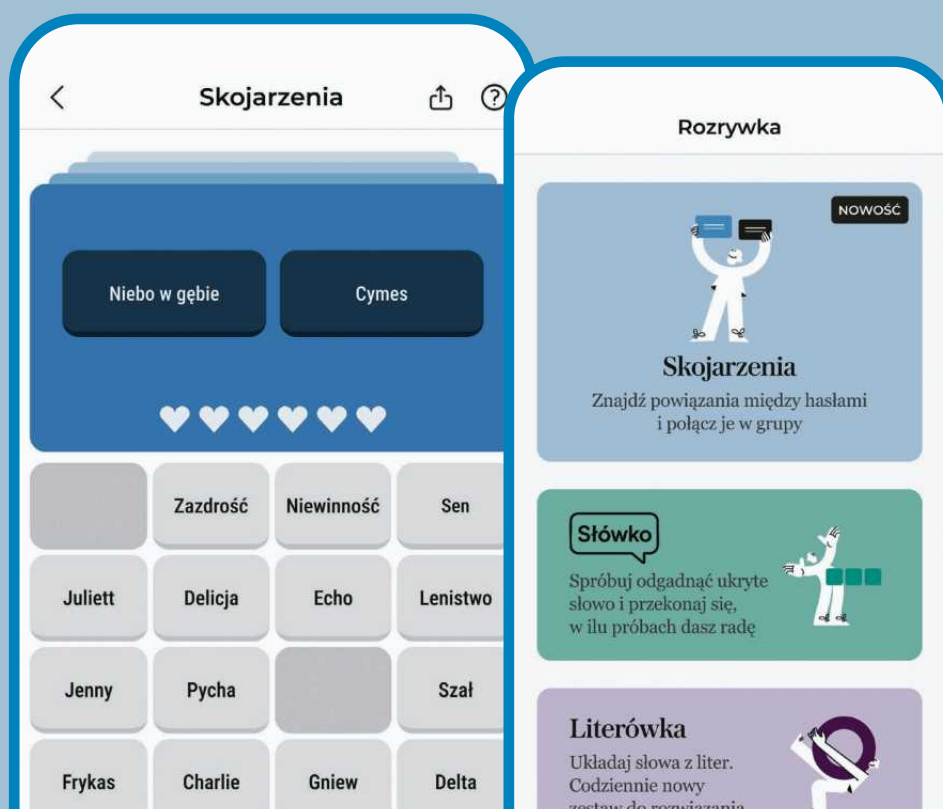
34449530

Nowa gra **Skojarzenia**

Łączysz fakty? Sprawdź się

Graj za darmo w

APLIKACJI
WYBORCZEJ

9-13.09
2026

TISZ

**FESTIWAL
ŻYDOWSKIEGO
JEDZENIA**

polin.pl

WSPÓLNIE

POLIN

Muzeum
Historii
Żydów
Polskich

Program festiwalu

Mazowiecki Instytut Kultury

Wspólne szycie, spacery, warsztaty, wystawy

Rok Mieczysława Fogga, legowiska dla podopiecznych schronisk, o głodzie wspólnoty i potrzebie wiary. To tylko niektóre tematy i wątki wydarzeń jakie pojawią się w warszawskiej przestrzeni we wrześniu.

Agnieszka Bociek

6.09, 11:00, Spacer miejski: Warszawa Mieczysława Fogga

6 września o godzinie 11:00 zapraszamy Was w podróż śladami Mieczysława Fogga, w którą zabierze nas prawnuk artysty Michał Fogg. To niepowtarzalna okazja, by historię nestora polskiej piosenki poznać z niecodziennej perspektywy rodzinnych wspomnień i odkryć miejsca związane z jego życiem i działalnością.

Wydarzenie towarzyszy obchodom roku Mieczysława Fogga i jest zapowiedzią grudniowej premiery najnowsze- go wydawnictwa Czytelnia Słów i Dźwięków Elektra Fogg-Record. Antologia. Uczestnicy spaceru jako pierwsi poznają kulisy powstawania tego wyjątkowego wydawnictwa płytowego.

Wstęp wolny, obowiązują zapisy: elektra@mik.waw.pl

13.09, 18:00 Koło Gospodyń i Gospodarzy Miejskich

„Dla mruczków i kundelków” – społeczne szycie legowiska dla podopiecznych mazowieckich schronisk.

Zapraszamy na wspólny, twórczy czas podczas ekologicznych warsztatów tworzenia legowisk dla zwierząt.

Wykorzystamy materiały z recyklingu oraz naturalne tkaniny, które są przyjazne dla środowiska: bawełnę, len i materiały z recyklingu, co pozwoli ograniczyć ilość odpadów i nadać nowe życie nieużywanym tekstyliom. Legowiska wykonane podczas warsztatów prześlemy do lokalnych schronisk i fundacji wspierających bezdomne zwierzęta.

Nie musicie być mistrzami krawiectwa, nie musicie nawet sprawnie posługiwać się igłą i nitką. Wystarczy, że będziecie chcieli z nich skorzystać. My powiemy Wam, jak to zrobić. Wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona, obowiązują zapisy: elektra@mik.waw.pl

15.09, 18:00 Orbita Literacka Reading Party w Elektrze #6

Nowojorski hit na dobre zadomowił się w Warszawie. Orbita Literacka Reading Party niezmiennie w Czytelnia Słów i Dźwięków Elektra.

W Elektrze po ok. półtorej godziny czytania przechodzimy do wymieniania się spostrzeżeniami na temat książ-

zek. Jeśli nie macie ochoty opowiadać o swoich lekturach, możecie po prostu przysłuchiwać się rozmowie.

Przyniesiecie własną książkę lub korzystacie ze zbiorów Elektry, dostępnych na miejscu. Czytamy po cichu, a w tle słuchamy muzyki z bogatej płyto- teki, która stanowi integralną część Czytelni. Tworzymy unikalną atmosferę, wspólnie rozsiadamy się w przytulnej przestrzeni Elektry, by razem z Jagodą Gawliczek oraz kubkiem świeżo zaparzonej kawy lub herbaty zanurzyć się w swoich lekturach. Wyłączamy telefony, przez ten czas nie będą nam potrzebne.

Wstęp wolny

16.09 i 17.09, 19:00 Sztuka Nowa x Mik: Cringe. Show

To też spektakl o poszukiwaniu teatralnego rytuału w epoce przebudz- cowania. O głodzie wspólnoty. O potrzebie wiary. O romantycznym mi- cie bohatera przepuszczonym przez social media, kapitalizm i zbiorowe zmęczenie. I o pytaniu: czy jeszcze umiemy odróżnić prawdziwe unie- sienie od zbiorowej psychozy?

Romantyzm wraca. Ale nie na białym koniu, tylko jako algorytm. Jednak najważniejsze wciąż się zgadza, czyli potrzeba zbawienia świata przez ludzi, którzy sami ledwo się trzymają.

Miedzy Mickiewiczem, doomscroll- ingiem, mistyką internetu, frustracją klasy pracującej i potrzebą duchowe- go przebudzenia zrodził się spektakl o świecie, który nie odróżnia proro- ka od influencera. W świecie CRINGE. Show każdy może zostać wieszczem. Każdy może porwać tłumy, wskazać wroga, wzniecić rewolucję i przejąć narrację. Wystarczy odpowiednio mó- wić, czuć, wieszczyć.

Czas trwania: 75 minut, bilety w cenie 50 zł dostępne online

21.09, 19:00 Festiwal Literacki Znaczenia

Codziennosc kobiet w PRL. Spotkanie z Błażem Brzostkiem, laureatem Nagrody Znaczenia 2026.

Nagroda Literacka Znaczenia jest przyznawana corocznie od 2021 roku autorowi/autorce książki wybie- ranej spośród pozycji należących do różnych gatunków literackich. Nagroda jest przyznawana za publikację od- ważnie konfrontującą się ze współcze- snością, ale skłaniającą też do myśle- nia o przyszłości.

• Amerykań- ski trębacz, kompozytor i aranżer Gary Guthman

FOT. PAWEŁ LACHETA/
POLSKA PRESS/
EXPRESS ILLUSTROWA-
NY/EAST NEWS

• 6 września MIK zaprasza na spacer miejski „Warszawa Mieczysława Fogga” FOT. PAP/ZBIGNIEW WDOWIŃSKI

Spotkanie z Błażem Brzostkiem, autorem książki Życie codzienne ko- biet w PRL, laureatem Nagrody Zna- czenia 2026, poprowadzi Elżbieta Szymańska. Wstęp wolny

24.09, 19:00 Centrala Scena Tańca „Proxemix – performans taneczny”

Proxemix to multimedialny spektakl na styku tańca, dźwięku i obrazu ge- nerowanego na żywo. Ruch tancerki, śledzony za pomocą systemu motion capture, wpływa na wirtualną prze- strzeń wyświetlaną na dużym ekranie. Publiczność obserwuje jednocześnie fizyczną obecność performerki oraz cyfrowy świat reagujący na jej gesty, rytm, napięcie i dynamikę. Nie cho- dzi tu o stworzenie realistycznej ko- pii człowieka ani o pokaz technologii samej w sobie. Ciało staje się źródłem zmian – uruchamia obraz, dźwięk i przestrzeń, które powstają w czasie

rzeczywistym jako drugi wymiar sce- nicznego działania.

Bilety w cenie 25 zł dostępne w kasie MIK i online

27.09, 12:00 Scena Młodego Widza „Bibuła w tapczanie”

Spektakl dla dzieci: 8+. To opowieść o wielkiej i małej historii, o sile wspól- noty oraz potrzebie demokracji, wol- ności i niezależności – wartościach ważnych nawet dla najmłodszych oby- wateli i obywaterek. Z lalkowej insce- nizacji widzowie dowiedzą się, jak wy- glądał świat, który z dzieciństwa pa- miętają ich rodzice i dziadkowie. Po- znają, kim byli Wałęsa i Jaruzelski, kto to był zomowiec i co robiła w tapczanie bibuła. Będzie to nieco szalona po- dróż po latach osiemdziesiątych, prze- znaczona zarówno dla dzieci, jak i ro- dziców, opowiedziana w przystępny i zrozumiały sposób.

Po spektaklu zapraszamy na mię- dzypokoleniowe warsztaty, podczas

których spróbujemy odnaleźć esen- cję wspólnotowości i solidarności. Poprzez proste działania ruchowe w przestrzeni scenografii spektaklu postaramy się odkodować znaczenie słowa „solidarność”, na które składają się takie zagadnienia, jak współpraca, zaufanie, jedność, grupa, cel, pomoc, empatia, dobro, odpowiedzialność. Czas trwania spektaklu 45 minut + 40 minut warsztatów

Bilet na spektakl: 40 zł, wejściówka na warsztaty: 5 zł – dostępne w kasie MIK oraz online

28.09, 19:00 Swing Club „Tempus fugit”

28 września odbędzie się pierwszy po wakacyjnej przerwie koncert w ra- mach cyklu Swing Club. Wystąpi zna- komity amerykański trębacz, kompo- zytor i aranżer Gary Guthman z towa- rzyszeniem Mateusz Kaszuba Trio.

Gary Guthman stworzył cykl no- wych autorskich kompozycji zatytu- łowany Tempus Fugit na solo trąbkę/ flugelhorn oraz trio jazzowe inspiro- wane jego dwudziestoletnim pobytem w Polsce. Projekt jest muzyczną opo- wieścią o drodze, którą przeszedł – od pierwszych chwil zetknięcia z nową dla niego kulturą, przez proces ada- ptacji i odkrywania, aż po głębokie zakorzenienie. Kompozycje balansu- ją pomiędzy tradycją a współczesno- ścią jazzu, łącząc improwizację z nar- cacyjną formą kompozycji.

Towarzyszyć mu będzie Mateusz Kaszuba Trio (w składzie: Mateusz Kaszuba – fortepian, Mateusz Dobosz – kontrabas / gitara basowa oraz Ar- tur Malecki – perkusja).

Efektom jest niepowtarzalne brzmienie każdego koncertu, w któ- rym spontaniczność łączy się z mu- zyczną dojrzałością. Publiczność może oczekiwać wieczoru pełnego jazzo- wej ekspresji, improwizacji i muzycz- nych emocji. ●

Bilety w cenie 40 zł dostępne w kasie MIK i online

22. Festiwal Skrzyżowanie Kultur

Tu muzyka staje się początkiem spotkania i rozmowy

Czy koncert może być początkiem rozmowy o świecie? Organizatorzy 22. Festiwalu Skrzyżowanie Kultur, który odbędzie się w dniach 11-13 września 2026 w Teatrze Dramatycznym i Kinotece, przekonują, że właśnie po to powstał ten festiwal.

Agnieszka Bociek

Od ponad dwóch dekad obok koncertów tworzy przestrzeń do spotkań, wymiany doświadczeń i poznawania kultur z różnych stron świata. W tym roku program wzbogacą pokazy filmowe, panele dyskusyjne oraz warsztaty prowadzone przez artystów – wszystko po to, by muzyka stała się początkiem dialogu.

Występy artystów z całego świata na Dużej Scenie

Festiwal Skrzyżowanie Kultur przyzwyczaił już swoich fanów do niezwykle muzycznych podróży i doświadczeń wykraczających poza zmysły. W tym roku również nie zabraknie charyzmatycznych artystów z odległych zakątków świata, którzy poprzez muzykę opowiedzą historię swojej, swojego regionu i kultury, którą reprezentują. Każdego z trzech dni Festiwalu na Dużej Scenie Teatru Dramatycznego zaprezentują się instrumentalni wokaliści i zespoły, reprezentujące zarówno europejskie kraje jak i bardziej odległe zakątki ziemi.

Pierwszy dzień Festiwalu, piątek 11 września, skupiać się będzie wokół twórców europejskich. Wydarzenie otworzy koncert Antiego Paalana, żywiołowego fińskiego akordeonisty, którego muzyka – unikalne połączenie basu, harmonii, melodii i rytmu, zapewniła mu rzesze fanów na całym świecie.

Następnie na scenie pojawi się Carminho – portugalska wokalistka fado, uznawana za jeden z najwybitniejszych głosów w swoim kraju i podziwiana za innowacyjne, eksperymentalne i feministyczne podejście do gatunku.

W sobotę 12 września jako pierwszy na scenie Festiwalu Skrzyżowanie Kultur pojawią się członkowie zespołu Turan. Ten etno-folklorystyczny skład reprezentuje własny styl w kazachskiej kulturze muzycznej, wykorzystując w swoich występach nawet trzydzieści instrumentów narodowych. Warto zaznaczyć, że zespół

• **Festiwal Skrzyżowanie Kultur przyzwyczaił już swoich fanów do niezwykle muzycznych podróży i doświadczeń wykraczających poza zmysły** FOT. RADEK ZAWADZKI

składa się zaledwie pięciu artystów, co oznacza, że każdy z nich gra na kilku różnych instrumentach.

Następnie na scenie pojawi się zespół Värttinä – legenda fińskiej muzyki ludowej. W swojej twórczości grupa oddaje bogactwo formy i przekazu Karelskich pieśni, zachwycając autentycznością i zaskakując nowoczesnym podejściem do tradycyjnych brzmień.

Festiwal zakończą występy artystów z Mali oraz Kuby. Jako pierwsi zaprezentują się Trio da Kali – muzycy reprezentujący kulturę Mande i nadający nowoczesne brzmienie klasycznym malijskim repertuariom. Oprócz zachwycającego wokalu usłyszymy dźwięki tradycyjnych instrumentów – ngoni oraz balafonu.

Niedzielną wieczór w wielkim stylu zamknie legendarny Eliades Ochoa, wokalista, gitarzysta, kompozytor i współzałożyciel Buena Vista Social Club, uważany za jednego z najwybitniejszych kubańskich „soneros” wszechczasów. Laureat licznych prestiżowych nagród a do tego wybitny gitarzysta porwie zgromadzoną publiczność i sprawi, że ten wieczór zostanie w jej pamięci na długo.

Nowość: koncerty i warsztaty na Małej Scenie

Nowością w formule Festiwalu Skrzyżowanie Kultur są w tym roku popularne koncerty na Małej Scenie Teatru Dramatycznego. W sobotę oraz niedzielę uczestnicy wydarzenia będą mogli obejrzeć dodatkowe występy oraz wziąć udział w niepowtarzalnych warsztatach z artystami.

12 września o godzinie 15:00 na Małej Scenie zaprezentuje się Dasom Bak – pochodząca z Korei Południowej kompozytorka, improwizatorka i wykonawczyni tradycyjnych koreańskich instrumentów. Artystka, wielokrotnie nagradzana i występująca na licznych festiwalach, zaprezentuje widowni swoją nowoczesną, ale czerpiącą z koreańskich tradycji muzykę, a następnie poprowadzi rodzinne warsztaty. Po koncercie publiczność będzie mogła przyręczyć się procesowi twórczemu koreańskiej kompozytorki i improwizatorki, która wspólnie z Marią Pomianowską pokaże, jak rodzi się muzyka – na styku matematycznej precyzji i intuicji. Uczestnicy staną się świadkami artystycznego dialogu dwóch tradycji muzycznych: koreańskiej i polskiej.

13 września, również o godzinie 15:00, swój koncert zagra Shauit. Ten pochodzący z Kanady artysta śpiewa o złożoności i pięknie narodu Innu i robi to w języku Innu, promując go tym samym na całym świecie. Po koncercie odbędą się rodzinne warsztaty, podczas których Shauit zaprosi do rozmowy o kulturze Innu, języku i muzyce jako narzędziu budowania tożsamości.

Warsztaty pozwolą poznać jego twórczość z bliska i zrozumieć, dlaczego dla wielu społeczności muzyka jest czymś więcej niż sztuką – jest sposobem zachowania pamięci i przekazywania kultury kolejnym pokoleniom.

Co jeszcze w tegorocznym programie?

Oprócz koncertów na Dużej i Małej Scenie oraz warsztatów z artystami goście Festiwalu mogą wziąć udział w pokazach filmowych, połączonych z panelami dyskusyjnymi. Program filmowy na festiwalu nie jest przypadkowym dodatkiem do koncertów. Został pomyślany jako ich naturalne rozwinięcie.

Dzień po koncercie Carminho publiczność zobaczy klasykę portugalskiego kina – „Fado, História d'uma Cantadeira” z legendarną Amalią Rodrigues – królową fado, która rozświetliła ten gatunek na całym świecie. Film pozwoli spojrzeć na portugalską tradycję z innej perspektywy i głębiej zanurzyć się w kulturę, której współczesne oblicze zabrzmiało na festiwalowej scenie.

Z kolei pokaz dokumentu „Yintah” stanie się początkiem rozmowy o kulturach rdzennych mieszkańców Kanady. Historia społeczności Wet'suwet'en, walczącej o zachowanie swojej ziemi i tożsamości, będzie naturalnym dopełnieniem koncertu Shauita – artyści z narodu Innu, który poprzez muzykę chroni swój język i opowiada o kulturze swoich przodków.

Oba pokazy zakończą się panelami dyskusyjnymi prowadzonymi przez Macieja Szajkowskiego – muzyka, producenta, dziennikarza Polskiego Radia i członka Rady Programowej Festiwalu Skrzyżowanie Kultur. Rozmowy będą rozwinięciem tematów poruszanych w filmach i koncertach – od pamięci i tożsamości po rolę muzyki we współczesnym świecie. ●

Bilety na koncerty w ramach 22. Festiwalu Skrzyżowanie Kultur dostępne są online: www.estrada.com.pl/skrzyzowanie_kultur

Bilety na pokazy filmowe dostępne są na stronie Kinoteki: kinoteka.pl. Wstęp na wystawę fotografii w Galerii Teatru Dramatycznego jest bezpłatny.

Ukrywała, że jest poetką Dlaczego czytamy o wypaleniu?

DWUMIESIĘCZNIK
SIERPIEŃ 2026

wyborcza

KSIĄZKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

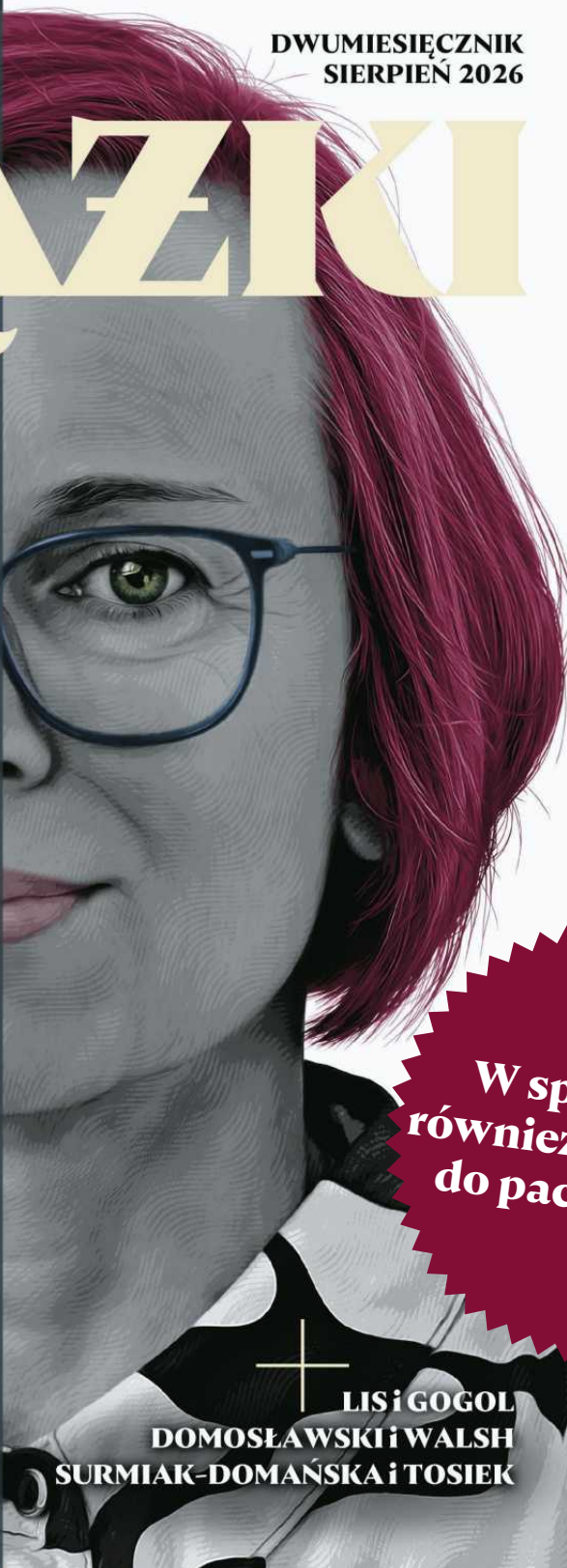
Inga Iwasiów

ZNALAZŁA KLUCZ, KTÓRY OTWIERA ŚWIAT

Czy mieliśmy polską Patti Smith?

Ishiguro: Jestem kinomanem

 Klub Książki:
Agata Sikora

 LIS i GOGOL
DOMOSŁAWSKI i WALSH
SURMIAK-DOMAŃSKA i TOSIEK

W sprzedaży, również z dostawą do paczkomatu

- + **INGA IWASIÓW** znalazła klucz, który otwiera świat. O jej nowej powieści „Tobiasz i wielki liść” – książce o emeryturze, samotności, końcu pewnego świata i... króliku, który niespodziewanie wypełnia pustkę
- + **ARTUR DOMOSŁAWSKI** o legendarnym reporterze i „Operacji Masakra”. Pióro, pistolet i srebrnolistne topole, czyli o tym, dlaczego niektóre reportaże stają się legendami
- + Dlaczego jesteśmy coraz bardziej zmęczeni i czy książki o wypaleniu naprawdę pomagają z niego wyjść?
- + Spotkanie Książkowego Klubu Książki, przegląd jesiennych nowości, kryminały i powieści z dreszczykiem oraz książki dla młodszych czytelników.

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

D — Duża Scena | M — Mała Scena

Bilety online: www.teatrpolonia.pl i www.ochteatr.com.pl Telefon do kasy: 22 622 21 32 i 22 589 52 00